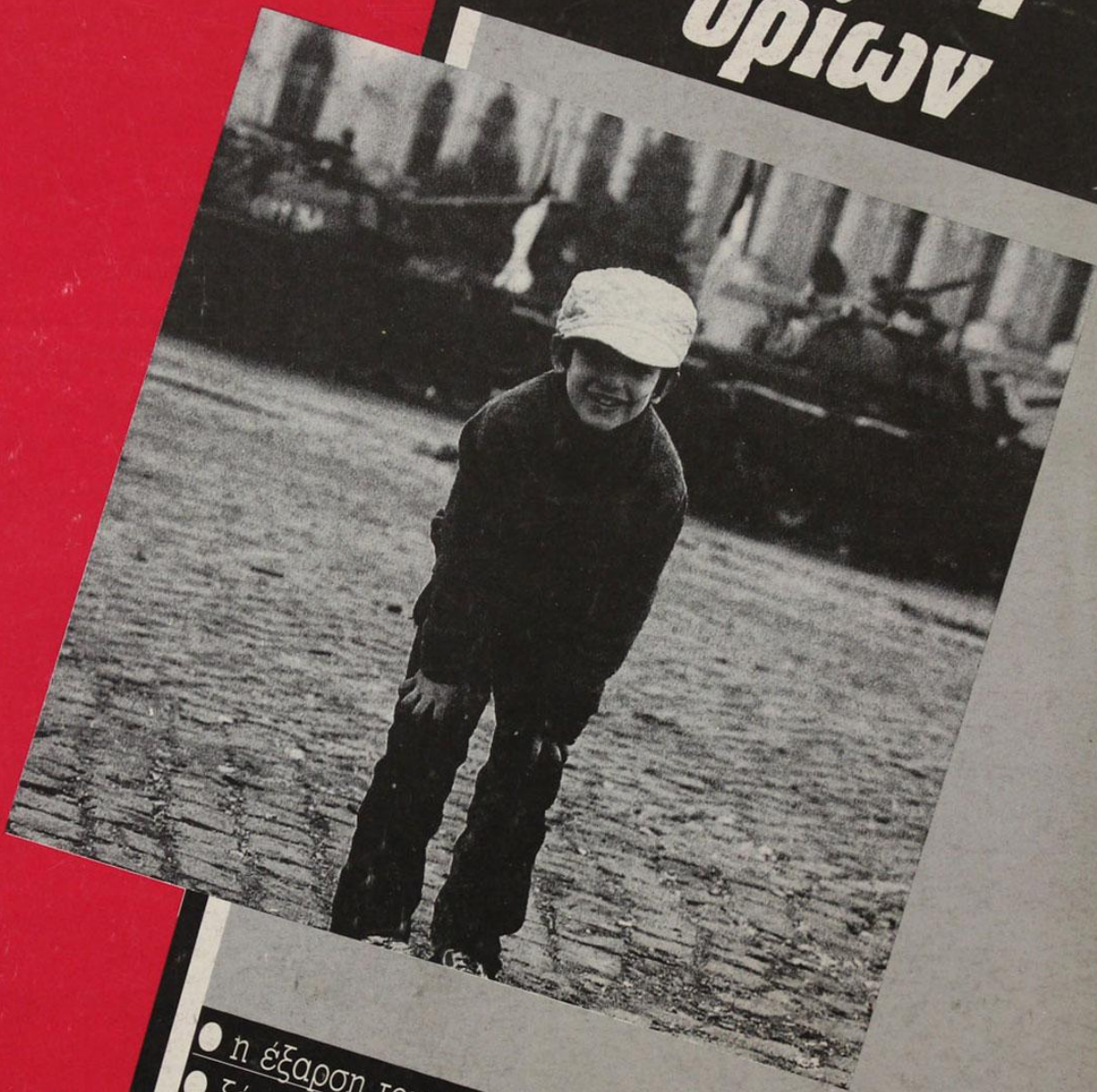

ΤΙΜΗ 300 ΔΡΧ.

Εκτός ορίων

- η έξαρση του εθνικισμού και το ερώτημα του διεθνισμού
- ξένοι εργάτες: η εισβολή των «κολασμένων»
- απ' τις φωτιές της αντίστασης στην ποίηση της απελευθέρωσης

3

ΟΚΤΩΒΡΗΣ '91

Η προσπάθεια που ξεκινάει μ' αυτήν εδώ την εφημερίδα είναι αποτέλεσμα μιας προηγούμενης, μικρής μεν αλλά ταυτόχρονα πολύ χρήσιμης εμπειρίας. Όταν το φθινόπωρο του 1990 βοεθήκαμε μέσα στη δύνη της πιο άγριας επίθεσης που δέχτηκε -και φυσικά συνεχίζει να δέχεται- το εργατικό κίνημα. Όταν οι απαντήσεις που "δόθηκαν" από την επίσημη συνδικαλιστική ηγεσία και κύρια την ΓΣΕΕ, όχι μόνο δεν στάθηκαν ικανές να αντιμετωπίσουν αυτήν την επίθεση, αλλά, αντίθετα σκόρπισαν

την απογοήτευση και την ηττοπάθεια σε μεγάλα τμήματα της εργατικής τάξης. Τότε η ελπίδα που φάνηκε στον ορίζοντα ήταν οι αγώνες που ξέσπασαν στις λεγόμενες προβληματικές. Στην Πυρκαλί,

στα μεταλλεία του Μαντουδιού, στην Πειραιϊκή-πατραϊκή, στην Κέτεριγκ. Αγώνες που έδειξαν ότι στη βάση της εργατικής τάξης υπάρχουν τεράστιες αγωνιστικές δυνατότητες, που αν κινηθούν σωστά μπορούν να ανατρέψουν τα οικονομικά σχέδια της Κυβέρνησης. Αυτοί οι αγώνες, μπορεί να μην νίκησαν, όμως ταυτόχρονα δεν ηττήθηκαν, όπως αυτοί που καθοδηγήθηκαν από τη ΓΣΕΕ. Κατάφεραν να περιορίσουν τις απολύσεις και ταυτόχρονα-εδώ είναι το πιο σημαντικό-να δείξουν ότι απέναντι στα επιτελεία της ΝΔ και του ΣΕΒ υπάρχει το αντίπαλο δέος του εργατικού κινήματος. Κι αν αυτοί οι αγώνες δεν νίκησαν, ήταν γιατί έλειπε η συνειδητοποίηση, ότι δεν μπορεί το κάθε εργοστάσιο από μόνο του ν' αντιμετωπίσει την νεοφιλελεύθερη επίθεση. Όπως συνολική και σχεδιασμένη είναι η επίθεση που δέχεται η εργατική τάξη, έτσι συνολική και σχεδιασμένη πρέπει να είναι και η απάντηση του εργατικού κινήματος.

Η δική μας συνεισφορά, σ' αυτήν την αδυναμία, ήταν να επιδιώξουμε να φέρουμε σε επαφή τις ασυντόνιστες απεργίες του φθινοπώρου, τόσο μέσα από την επαφή των σωματείων, όσο και μέσα από την συναυλία αλληλεγγύης που διοργανώσαμε στο γήπεδο του Περιστερίου. Συνεχίζοντας σήμερα αυτήν την προσπάθεια, προωθούμε την έκδοση αυτής της εφημερίδας, που σαν στόχο της έχει, να συντονιστεί ο διάλογος μεταξύ των διαφόρων εργασιακών χώρων.

Ετσι ώστε να καλλιεργηθεί η αλληλεγγύη των εργαζομένων, να διευκολυνθεί ο συντονισμός των αγώνων και ν' αναζητηθούν οι τρόποι που θα βγάλουν το εργατικό κίνημα από τ' αδιέξοδα στα οποία το έχουν φέρει οι μέχρι σήμερα ηγεσίες του.

της σύνταξης

"...η εργασία είναι εξωτερική προς τον εργάτη, δηλαδή δεν ανήκει στο όν του, και ότι ο εργάτης δεν πραγματώνεται μέσα στην εργασία του, αλλά εκμηδενίζεται, δε νιώθει ικανοποιημένος, αλλά δυστυχημένος, δεν αναπτύσσει καμμία ελεύθερη φυσιολογική και πνευματική δραστηριότητα, αλλά εξευτελίζει το σώμα του και καταστρέφει το πνεύμα του. Κατά συνέπεια, ο εργάτης νιώθει να βρίσκεται με τον εαυτό του μονάχα έξω από τη δουλειά, και εκτός του εαυτού του μέσα στη δουλειά. Νιώθει όπως στο σπίτι του όταν δε δουλεύει κι όταν δουλεύει δε νιώθει ότι είναι στο σπίτι του. Η εργασία του δεν είναι, λοιπόν, εθελοντική, αλλά υποχρεωτική, είναι καταναγκαστική εργασία. Η εργασία δεν αποτελεί συνεισφορά στην ικανοποίηση κάποιας ανάγκης, αλλά μονάχα ένα μέσο, για την ικανοποίηση των έξω από αυτή αναγκών..."

"...το αποτέλεσμα είναι ο άνθρωπος (ο εργάτης) να μη νιώθει πια τον εαυτό του ελεύθερο παρά μονάχα στην εκπλήρωση των ζωικών του λειτουργιών, στο φαί, στο πιτό και στην αναπαραγωγή (...) ενώ στις ανθρώπινες λειτουργίες του νιώθει πιο απομονωμένος και από ένα ζώο..."

Καρλ Μαρξ

Γι' αυτό κι εμείς αποφασίσαμε να κάνουμε ένα διαφορετικό ΡΕΠΟ. Όχι μόνο για τις "ζωικές μας λειτουργίες" αλλά ένα ΡΕΠΟ για σκέψη, για συζήτηση, για αγώνα.

Είναι μια προσπάθεια αλληλο-ενημέρωσης, πληροφόρησης και συντονισμού μεταξύ των διάσπαρτων εργατικών αγώνων και αντιτάσεων ενάντια στη νεοφιλελεύθερη επιδρομή.

Είναι μια προσπάθεια ταξικής ανασυγκρότησης και συμβολής σε μια σύγχρονη αντικαπιταλιστική προοπτική που θα συγκροτείται με τις κυρίαρχες ρεφορμιστικές ηγεσίες του σημερινού συνδικαλιστικού κινήματος.

Είναι μια προσπάθεια ενίσχυσης της συλλογικότητας, της ενότητας δράσης των εργαζομένων ενάντια στην κυρίαρχη λογική της παραταξιοποίησης, του κομματισμού και της υποταγής των εργατικών αγώνων σε πολιτικά παιχνίδια.

Είναι μια προσπάθεια να συμβάλλουμε σ' έναν ειλικρινή συντροφικό διάλογο όπου κάθε γνώμη, κάθε διάθεση για δράση και αντίσταση θα βρísκει χώρο να εκφραστεί. Έναν διάλογο, που θα θεωρούμε αναγκαία προϋπόθεση για τη δημιουργία μιας νέας συσπείρωσης των εργαζομένων ικανής να αντιστέκεται και να ανατρέπει την καπιταλιστική βαρβαρότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

7 Εκπαιδευτική διαδικασία και κοινωνικές σχέσεις.

11 Δύο βήματα μπροστά για το φοιτητικό κίνημα.

12 «Ευταξία»: Η «νέα τάξη» στον χώρο.

15 Λαύριο: νεκρή πολιτεία - «ακυβέρνητη πολιτεία».

23&44 Ξένοι εργάτες: Η εισβολή των «κολασμένων».

27 Χωρίς Σύνορα: ΕΣΣΔ, Κορέα, Γιουγκοσλαβία.

37 Κυπριακό: «Εγκλημα και τιμωρία».

40 Ας μην ψαρώσουμε...

47 Μειονότητες στην Ελλάδα.

52 Σκέψεις γύρω απ' τον Γκράμσι.

56 Γνωριμία με την εναλλακτική ραδιοφωνία

ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΘΑ ΠΕΘΑΝΕΙ κουφάλες, ο νεκροθάφτης

(του καπιταλισμού...)

Ενα μόλις χρόνο μετά τη διακήρυξη του «τέλους της Ιστορίας» από τον σεβάσμιο κ. Φουκουγιάμα, είναι πια σε όλους φανερό ότι καμιά άλλη προφητεία δεν εξυελλίστηκε και διαψεύστηκε, απ' την ίδια τη ζωή, τόσο γρήγορα και τόσο ριζικά. Η Ιστορία, ολοζώντανη και μεστή ιστορικών πράξεων, μας προ(σ)καλεί να συμμετάσχουμε σε όλα αυτά τα κοσμογονικά, που δημιουργούν — μέσα στο παρόν — το μέλλον.

Είμαστε στην περίοδο των διεθνών ολοκληρώσεων. Οι τρεις υπερεθνικές ιμπεριαλιστικές ζώνες (η αμερικανική ζώνη στην αμερικανική ήπειρο, η ιαπωνική στη Νοτιοανατολική Ασία και η ΕΟΚική στη δυτική, κεντρική και εν μέρει τη νότια Ευρώπη), γίνονται το λίκνο της αναδιάρθρωσης του κεφαλαίου, αλλά και ο κύκλος μέσα στον οποίο συγκεντρώνονται σε τρομακτικά υψηλό ποσοστό οι οικονομικές δραστηριότητες του πλανήτη. Η υπό «απορρόφηση» Ανατολή μετατρέπεται ραγδαία στον «Τρίτο Κόσμο της Ευρώπης». Στον βαλκανικό (κυρίως, αλλά όχι μόνο) Νότο, η ένταξη «ανταγωνιστικών» τομέων στην ευρωπαϊκή ζώνη της ολοκλήρωσης συνεπάγεται ραγδαία (σε έκταση και ένταση) τριτοκοσμοποίηση κοινωνικών ζωνών μέσα στις κοινωνίες του Νότου. Για τον «ξεχασμένο» κόσμο της Αφρικής και της Ασίας, ας μη το συζητάμε: βουλιάζει στα αζήτητα του πλανήτη, σε κοινωνίες και οικονομίες εξαρτημένες από τη βίαιη παγκοσμιοποίηση του καπιταλισμού.

Ζούμε ήδη τη βίαιη προσαρμογή σ' αυτές τις εξελίξεις. Είτε πρόκειται για τη βία (στο πεδίο των μαχών αλλά και ιδεολογικά) του πολέμου στον Κόλπο, είτε για τα διαδοχικά σοκ που προκαλεί σε όλο και μεγαλύτερα τμήματα των κοινωνιών η ραγδαία επιδείνωση των συνθηκών ζωής. Ο παγκόσμιος πλούτος συγκεντρώνεται πλέον σχεδόν καθ' ολοκληρίαν στις ζώνες της ολοκλήρωσης και «διαχέεται» επιλεκτικά σε τμήματα υπό απορρόφηση χωρών και οικονομιών. Αλλά και στις ίδιες τις ζώνες της ολοκλήρωσης ο «Τέταρτος Κόσμος» της νέας φτώχειας, της ανεργίας και της κοινωνικής περιθωριοποίησης διευρύνεται ραγδαία. Τέλος, στο έδαφος των ιδίων των ανταγωνιστικών τομέων διεξάγεται αδυσώπητη η «Μητέρα όλων των μαχών», με επίδοκο αντικείμενο την τύχη των πιο κρίσιμων κρίκων του συνολικού σχεδίου της αναδιάρθρωσης. Για την ώρα η αντιπαράθεση διεξάγεται συνειδητά μόνο απ' την πλευρά του κεφαλαίου, όμως ούτε οι ίδιοι οι αστοί δεν μπορούν να ισχυριστούν με σιγουριά ότι αυτό θα είναι πάντα έτσι...

ΕΞ ανατολών προς δυσμάς...

ΠΟΛΩΝΙΑ: Τα ναυπηγεία «Λένιν» στο Γκντάνσκ λέγονται πλέον «Johnson and Johnson». Ο άγνωστος ηλεκτροσυγκολλητής, ο Λεχ Βαλέσα, δεν δουλεύει πια στα ναυπηγεία, είναι πρόεδρος της χώρας, ο «πρόεδρος των εργατών»...

Υποσχέσεις, που εδώ και πάνω από ένα χρόνο, «χαϊδεύουν τ' αφτιά»: καλύτερες μέρες... ελευθερία... οικονομία της αγοράς... δημοκρατία...

ΕΣΣΔ: Από τον Γκορμπατσόφ στον Γέλτσιν, η «δημοκρατία» και η «γκλάσνοστ» συμπυκνώνουν ελπίδες και υποσχέσεις, που τις συνοδεύουν με αδιέξοδη εικονοπλαστική «κάθαρση».

ΡΟΥΜΑΝΙΑ: Ο «δράκουλας» δεν υπάρχει πια στο Βουκουρέστι...

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: «Επανάσταση» - η μυθική λέξη. Και τι δεν υποσχέθηκε ο Κολ στους Ανατολικογερμανούς...

Και, «ξαφνικά», η διάψευση:

● Το νέο αφεντικό στα ναυπηγεία του Γκντάνσκ μοιράζει απολύσεις...

Ο «δικός» μας πρόεδρος, μάστρος μιας αντεργατικής ορχήστρας αυλικών της Δύσης και ανανηψάντων γραφειοκρατών, προεδρεύει στην εξαθλίωση και μοιράζει απειλές στους εργάτες...

● Το φάσμα του λιμού απειλεί τη Σοβιετική Ένωση της περσεστρόικα. Φυσικά και τη «Μεγάλη Ρωσία» του Γέλτσιν...

● Στη Γερμανία η έννοια «Ανατολικός» είναι ταυτόσημη με τις έννοιες: άνεργος, κακοπληρωμένος, παρακαταβόλος...

● Στη Ρουμανία η «ελευθέρη αγορά» ήρθε μαζί με τη χολέρα στα χωριά...

● Στην Αλβανία: Η «ελευθερία» ήρθε μαζί με το δουλεμπόριο που θριαμβεύει εντός και εκτός συνόρων...

Από τη Σκύλλα στη Χάρυβδη, λοιπόν! Πάλι «μια απ' τα ίδια»... Κι έτσι, πάλι «εντελώς ξαφνικά»:

● Οι ανθρακωρύχοι επιμένουν (τι συνήθεια κι αυτή!) να μετρούν τα μεγάλα λόγια με εντελώς πεζά μέτρα: μείωση της εργασιακής μέρας, όχι στα προνόμια των «στελεχών», όχι στην ασυδυσία των κοπερατίβων (ιδιωτικές επιχειρήσεις), ασφάλιση και ανθρώπινες συνθήκες δουλειάς, καινούργιες φόρμες και μπότες, περισσότερα γραμμάρια κρέας την εβδομάδα, περισσότερο σαπούνι, αύξηση αποδοχών...

● Στη Λευκωσία, την «πρωτεύουσα» της ανεργίας, οι εργάτες που λίγους μόλις μήνες πριν επευφημούσαν τον Κολ, τώρα στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας τους κρατούν παλούκια με ένα κουνουπίδι καρφωμένο στην κορυφή τους (στα γερμανικά, το κουνουπίδι λέγεται κολ...).

● Στην Πολωνία, πάνω από το 20% του πληθυσμού θεωρεί ότι «η δικτατορία του (πρώην) Κομμουνιστικού Κόμματος αντικαταστάθηκε από τη δικτατορία της "Αλληλεγγύης"» και ο «πρόεδρος των εργατών», μπροστά στη σοβαρή πιθανότητα γενικευμένης κοινωνικής αναταραχής, απειλεί: «Θα καταφύγω στη βία για να σώσω τη χώρα, εάν βρεθούμε αντιμέτωποι με αναρχία ή μεγάλες απεργίες...»

● Στη Σοβιετική Ένωση, το «φιλόδοξο» και «άκρως φιλελεύθερο» οικονομικό πρόγραμμα του χθεσινού (στην κυριολεξία!) θριαμβευτή και παντοδύναμου τσάρου Γέλτσιν κουρελιάζεται και αποक्रούεται στην ίδια τη Βουλή — μικρό μόνο δείγμα των υπόγειων και επερχόμενων αντιτάσεων της κοινωνίας...

● Και στη Ρουμανία, οι ανθρακωρύχοι της κοιλάδας του Ζίου Κάτεβαίνουν με λιστούς στο Βουκουρέστι. Πριν 15 μήνες ξανακατέβηκαν, αλλά τότε για να στηρίξουν τον Ιλιέσκου και να καταστείλουν τις αντιδράσεις των φοιτητών και των διαδηλωτών της αντιπολίτευσης, που ζητούσαν την παραιτήσή του. Τώρα, για να τον ανατρέψουν...

Αυτοί οι εργάτες, τελικά, αποδείχνονται εντελώς «πρωτόγονοι».

Παντού και πάντα, κάνουν πολιτική με το «στομάχι».

Δεν καταλαβαίνουν από «ιδανικά»... Άντε να «χτίσεις» καπιταλισμό με δαύτους. Μ' αυτούς τους «πρωτόγονους», που δεν θέλουν να δουν το καλό τους... Αλλωστε, σ' αυτή την εργατική «κινούμενη άμμο» της γενικευμένης παθητικής αντίστασης, αλλά και των εργατικών εξεγέρσεων σε Αν. Γερμανία, Πολωνία, Ουγγαρία, δεν ήταν που βουλιάξε και ο σταλινικός «σοσιαλισμός των γκούλαγκ»

Αλλά και στον Νότο, την κεντρική Ευρώπη και τη Δύση, τα γεγονότα κάθε άλλο παρά μια ειδυλλιακή εικόνα σταθερότητας συνθέτουν...

Στον Νότο οι αντιτάσεις στο σύνθετο έργο του εκσυγχρονισμού για το κεφάλαιο με ταυτόχρονη «τριτοκοσμοποίηση» των συνθηκών ζωής για τη μεγάλη πλειοψηφία, φουντώνουν. Στην Ελλάδα οδοφράγματα και φωτιές από τους αγρότες, τους απολυμένους και υπό μετάταξη εργάτες και εργαζόμενους. Νομαρχίες καταλαμβάνονται, δρόμοι αποκλείονται, συγκρούσεις μαίνονται, ενώ στις «πόλεις - φαντάσματα» (Λαύριο, Κοζάνη κ.λπ.)

διευθύνεται
από ανοιχτή Γενική Συνέλευση

Για συμμετοχή, συνεργασία,
πληροφορίες,
τηλ. 8230.997 - 8220.285

Για οικονομική ενίσχυση
στον λογαριασμό:
ΕΤΕ 147 / 930684 - 62

στο όνομα:
ΠΑΛΑΙΣΤΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

μία εργατική «αντιεξουσία της απόγνωσης» αναδύεται... Είναι η χρονιά της ζωντανής εργασίας μετά τον περσινό χειμώνα των «εκπαιδευμένων ανέργων». Ίσως και η απαρχή μιας καθολικής ριζοσπαστικοποίησης...

Λίγο βοριότερα, στη Γιουγκοσλαβία, η κοινωνική μοίρα της δεύτερης και τρίτης ταχύτητας «αναγνωρίζεται» μέσα από τα παραμορφωτικά πρίσματα του «τίμιου εθνικισμού» του φτωχού Νότου (Κοσσυφοπέδιο, γιουγκοσλαβική Μακεδονία) ενώ στον ανεπιτυγμένο Βορρά (Σλοβενία, Κροατία) θριαμβεύει ο «βρόμικος εθνικισμός» της χειραφέτησης των αστικών τάξεων από την κεντρική κρατική κηδεμονία και της προσπέλασης του Δ' Ραΐχ προς τον βαλκανικό νότο... Και εν μέσω όλων, ο μεγαλοεθνικός εθνικισμός να ποδοπατά ανθρώπους και δικαιώματα με τα танκς...

Και όχι μόνο στα Βαλκάνια. Στην ίδια την Κεντρική Ευρώπη η διαμόρφωση «αυλής» του Τέταρτου Ραΐχ και η εσωτερική-κρουση του κοινωνικού «νόμου των πολλών ταχυτήτων» φέρνει το φάντασμα του εθνικισμού και της διάσπασης στην Τσεχοσλοβακία και την Ουγγαρία...

Ανάλογα προβλήματα παρουσιάζονται και στην «αυλή», στην άμεση περιφέρεια των δύο άλλων ιμπεριαστικών πόλων. Η κεντρική και νότια Αμερική, ακόμα και χωρίς τον πανικό που προκαλούσε το φάντασμα του Τσε, είναι μια κοινωνικά «προβληματική» ζώνη. Στις ίδιες, δε, τις ΗΠΑ, ο αναλφαριθμητικός και η νέα φτώχεια, συναγωνίζονται σε ποσοστά που προσεγγίζουν ή ξεπερνούν το 30% τον πληθυσμό! Ηδη, στα «ψιλά» των εφημερίδων φτάνουν κάποιες «περίεργες» ειδήσεις για μαζικές εργατικές κινητοποιήσεις...

Αλλά και στη Νοτιοανατολική Ασία και την Κίνα... Στη Νότιο Κορέα μια «διάρκης» εξέγερση φοιτητών και εργαζομένων κλονίζει το καθεστώς, ενώ στην Κίνα τον «φουεδαρχικό σοσιαλισμό» του καπιταλιστικού εκσυγχρονισμού καταδιώκει ο εφιάλτης της Τιεν Αν Μεν. Με τα λιγότερα προβλήματα η Ιαπωνία, βασίλειο της εργασιακής πειθαρχίας και της παραγωγικής φρενίτιδας, έχει κι αυτή ωστόσο ένα «μικροπρόβλημα»: η ανάγκη και τα σχέδια μετασχηματισμού της και σε στρατιωτική υπερδύναμη προσκρούουν στην αδιαφορία των υπηκόων της, απ' τους οποίους μόνο το 10% θα δεχόταν να πολεμήσει για την «πατρίδα» του!

Τα νέα τείχη του κοινωνικού πολέμου

Ευεστότητα, λοιπόν, και ανακατατάξεις. Που, όμως, το «πεπρωμένο» τους δεν είναι πουθενά γραμμένο, καθώς η «ηφαιστειακή» κοινωνική ύλη είναι αδύνατο να «χυθεί» στα υπάρχοντα καλούπια, αλλά και στα διαμορφούμενα...

Γι' αυτό και οι θριαμβευτές του «ψυχρού πολέμου», οι πορθητές και καταστροφείς των τειχών της Ανατολής, υψώνουν διαδοχικά κοινωνικά τείχη, ανασχετικά φράγματα εκτόνωσης, διάσπασης και απομόνωσης των αντιστάσεων. Κάπου λίγο πριν ή λίγο μετά το «τέλος της ιστορίας», ο ρατσισμός και ο εθνικισμός θριαμβεύουν και τα βαμπίρ του Μεσαίωνα — νέοι τσάρροι, βασιλιάδες, ιεράρχες και στρατηγοί — χορεύουν αχαλίνωτοι πάνω στο πληγωμένο σώμα του πλανήτη μας.

Ενας κόσμος πολλαπλών ταχυτήτων, που σχίζεται σε γεωγραφικές και κοινωνικές ζώνες εκμετάλλευσης και πειθαρχίας. Που προσπαθεί να αντλήσει δυνάμεις απ' τα τραύματά του, να κάνει τις αντιφάσεις του παραλυτικές γι' αυτούς που τον αμφισβητούν, να ορθώσει γύρω απ' τις ζώνες των εσωτερικών του αντιφάσεων τα τείχη της διάσπασης των ανταγωνιστών του. Τα κράτη θωρακίζονται, οι «πατρίδες» φοράνε τις πανοπλίες τους και η προσπάθεια απομόνωσης των πιο αδύναμων τμημάτων της κοινωνικής πλειοψηφίας — της ζωντανής εργασίας (καταρχήν μεταναστών και μειονοτήτων, αλλά όχι μόνο) αλλά και της νεολαίας (κατά πρώτο λόγο της άνεργης και «περιθωριακής» αλλά όχι μόνο) — γίνεται ο βασικότερος ίσως άξονας προώθησης της κυρίαρχης πολιτικής.

Ο «θριαμβευτής» καπιταλισμός είναι αρκετά «ανασφαλής» και διορατικός, ώστε να εστιάζει στο κρίσιμο σημείο: στην ενότητα της κοινωνικής αντιπολίτευσης στο εσωτερικό κάθε χώρας — στον διεθνισμό διεθνώς.

Όσο για μας, δεν έχουμε άλλο δρόμο παρά να κάνουμε τους φόβους μας πραγματικότητα: Ενότητα της κοινωνικής αντιπολίτευσης — καθολικότητα στην αμφισβήτηση — διεθνισμός! Να συνθέσουμε και όχι να αθροίσουμε απλώς τις εμπειρίες και την κριτική των Ρουμάνων ανδρακρύχων με τους αγρότες του Ηρακλείου, των Αγγλων ανέργων με τους Κορεάτες φοιτητές και εργάτες, των φοιτητικών και μαθητικών κινημάτων του Νότου με το εργατικό κίνημα της Ανατολής.

Ανεπιφύλαχτα, λοιπόν, με όλους όσους τολμούν ν' αντιστέκονται! Όχι από μεταφυσική πίστη σε κάποιο αναπόφευκτο ιστορικό τέλος που βρίσκεται «εγγεγραμμένο» δικήν «πεπρωμένου» μέσα στην εργατική - κοινωνική αντίσταση. Ίσα - ίσα για τον αντίθετο ακριβώς λόγο: επειδή τίποτα δεν είναι «αναπόφευκτο» και όλα είναι πιθανά! Επειδή στο έδαφος του υπερωριμώ παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού, τίποτα δεν είναι πιο εξωπραγματικό και γελοίο απ' την ντετερμινιστική αισιοδοξία ότι η υπερανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων έχει κάνει τόσο αναπόφευκτο τον κομμουνισμό, ώστε να μας χωρίζουν απ' αυτόν μερικά, προδιαγεγραμμένης έκβασης, ιστορικά «πολιτικά επεισόδια». Σήμερα, μπορούμε να πούμε με σιγουριά πως όλες οι πιθανότητες είναι ανοιχτές. Στα επόμενα χρόνια η γηραιά μας ήπειρος και ο κόσμος όλος θα συγκλονιστεί από τη γιγάντια αναμέτρηση ανάμεσα σε πολλές διαφορετικές δυνατότητες, που όλες, τουλάχιστον καταρχήν, είναι το ίδιο πιθανές: Το σύνθημα «σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα» ποτέ δεν περιέκλειε όσο σήμερα τέτοιο πλούτο εκδοχών και δυνατότητων και ως προς τα δύο του σκέλη...

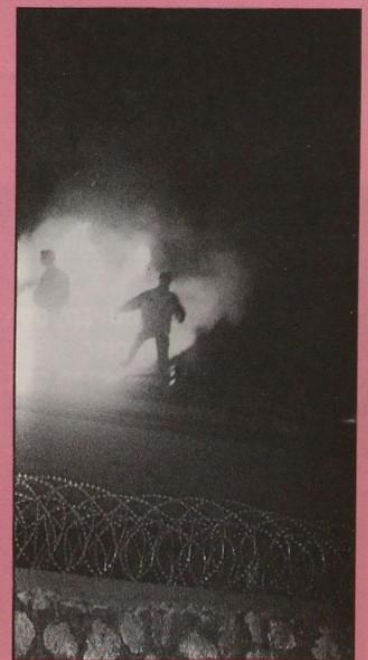
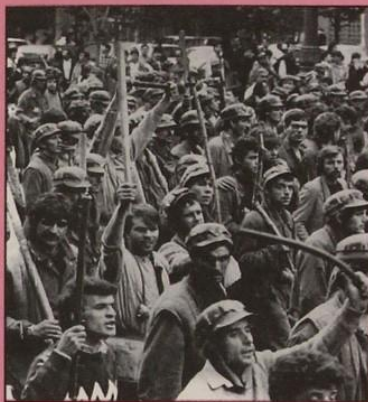
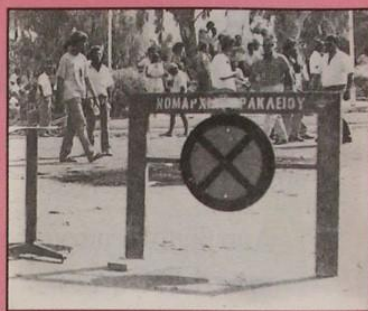
Ανεπιφύλαχτα, με τα κινήματα! Γιατί όσοι δεν μεμψιμοιρούν βάζουν ήδη τις προϋποθέσεις για να γίνει πραγματική η δική τους «ιστορική δυνατότητα». Γιατί, εύκολα μπορεί να βρεθούμε μπροστά σε νέα ιστορικά δράματα. Ηδη ο εθνικοσοσιαλισμός αποτελεί ένα ανερχόμενο πολιτικό ρεύμα στις ταπεινωμένες από τα танκς, τη φτώχεια, την ΚGB και τελευταία και από τους δυτικούς αφέντες κοινωνίες του πρώην ανατολικού μπλοκ. Ο εθνικισμός το ίδιο. Στη Γερμανία ογκούται το ναζιστικό ρεύμα, ενώ σ' όλη την Ευρώπη και παγκόσμια ο ρατσισμός γίνεται βασική «αξία».

Οι αστοί, πιο διορατικοί από μας, φρόντισαν να δημιουργήσουν έναν κλοιό «αλληλεγγύης» στα κινήματα της Ανατολής, εδώ και πάνω από μια δεκαετία. Φρόντισαν ακόμα να καλλιεργήσουν με χίλιους δύο τρόπους τη διάσπαση των εργαζομένων στη Δύση, να περιχαράκωσουν τα κινήματα, να διαλύσουν τους διαύλους επικοινωνίας. Η εμφάνιση ενός ενεργού διεθνισμού στη δεκαετία του '60 έδωσε βάση για την παγκόσμια επαναστατική ανάταση. Όμως, το νήμα κόπηκε νωρίς. Τώρα είναι η ώρα να ξαναπιαστεί! Τα κινήματα της αντίστασης δεν μπορούν να γίνουν κινήματα χειραφέτησης παρά μόνο μέσα από τον δρόμο του διεθνισμού!

Ανεπιφύλακτα με τα κινήματα, αλλά χίλιες φορές όχι στη νεκρανάσταση των αυταπάτων. Χίλιες φορές όχι στους αυτόκλητους «εκπρόσωπους» και μεσεσίες. Στις λογικές της ανάθεσης και εναπόθεσης αγώνων και ελπίδων στους τεχνικούς της εξουσίας και τους επαγγελματίες της διαμεσολάβησης, σε παλιούς και νέους γραφειοκράτες, σε εθνικιστές «ηγέτες», σε νερόβραστους σοσιαλδημοκράτες ή αντιδεξιούς λαϊκιστές. Όχι, ακόμα, στη μεταφυσική πίστη που θεωρούσε ότι το όραμα μιας νέας κοινωνίας αναδύεται απευθείας από τον ιδρώτα, τη μούτζουρα και τα κασκέτα των ανδρακρύχων, πως είναι η «αυτονόητη» προέκταση του εργατικού ανταγωνισμού, η «μοιραία» συνέπεια της εξέγερσης των «κολασμένων»...

Σήμερα είμαστε, ή θα πρέπει να είμαστε, αρκετά σοφοί για να πούμε ότι οι «ιδιότητες» των εργατών και όλων όσων αγωνίζονται, είναι μόνον αυτές που αποχτιούνται, σφυρηλατούνται και διαπιστώνονται μέσα στην κοινωνική πράξη. Ότι ο ανταγωνισμός (εργατικός, αλλά και γενικότερα κοινωνικός) από μόνος του, ακόμα κι αν οδηγήσει σε πολιτικές ανατροπές της μιας ή της άλλης μορφής, δεν εγκαθιστά άλλη κοινωνία και άλλο πολιτισμό, αλλά ανακυκλώνεται σε αδιέξοδα και φαύλους κύκλους, οδηγώντας σε διαρκείς «εκσυγχρονισμούς» και μετασχηματισμούς τον καπιταλισμό. Ότι η προσοπτική της καθολικής χειραφέτησης δεν είναι ένα κίνημα «ανταγωνισμού ως το τέλος», που διεξάγεται εν ονόματι ευγενών ή αφηρημένων σκοπών αλλά το αντίθετο: Είναι ένα κίνημα που η ωριμότητα, η επικαιρότητα και ο ριζοσπαστισμός των κοινωνικών του στόχων το κάνουν αναπόφευκτα και πολιτικά ανταγωνιστικό. Είναι ένα κίνημα που μια νέα κουλτούρα ελευθερίας δεν παρεμπέμπεται στις καλές της «μεθεπόμενης της εφόδου ημέρας», αλλά εγγράφεται στη σημερινή του πρακτική.

Δεν αρκεί ο ανταγωνισμός, οι εισβολές στα Κοινοβούλια και τις νομαρχίες, οι διαδηλώσεις και οι συγκρούσεις — παρότι χωρίς αυτά τίποτα καλό δεν μπορεί να υπάρξει. Δεν αρκεί καν η επανάκαμψη στις πιο γνήσιες δημοκρατικές παραδόσεις του παλιού επαναστατικού κινήματος, στα συμβούλια και τα σοβιέτ — παρότι χωρίς αυτά και οι πιο επαναστατικές απόπειρες αναπόφευκτα εκφυλίζονται και αποτυγχάνουν. Πρέπει μέσα σε και μέσα από όλα αυτά, να γονιμοποιηθούν και σκιαγραφηθούν οι αρχές και οι στόχοι ενός ριζικά διαφορετικού πρότυπου ζωής και πολιτισμού, τέτοιου που να μπορεί να ξαναδημιουργήσει αυτή την αναγεννητική ορμή που έχει χρόνια να υπάρξει στο επαναστατικό κίνημα.

Αλβανικά ...έπη

●●● "Ένα περίεργο φαξ έφτασε στα τμήματα προσωπικού δύο μεγάλων εταιρειών της Ρηνανίας-Βεσφαλίας: της ΟΥΝΑ και της ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ. Αποστολέας μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ονόματι ΙΝΤΕΡΛΟΥΞ ΧΟΛΑΝΤΙΚ, με έδρα τα Τίρανα. Η εταιρεία προσφέρει φτηνούς εργάτες μεταλλου από την Αλβανία σε γερμανικές επιχειρήσεις... Οι εργάτες μπορούν να προσληφθούν δοκιμαστικά και στη συνέχεια να μείνουν πίσω στα 10.000 δραχμών το μήνα. Εφ' όσον οι εταιρείες δε μείνουν ικανοποιημένες, μπορούν να τους στείλουν πίσω στα Τίρανα "χωρίς έξοδα". Είναι καθαροί, τίμιοι και δε χρειάζονται κοινωνική ασφάλιση, ούτε διαμαρτύρονται εφ' όσον τους αλλάζουν ειδικότητα. Για τη δοκιμαστική περίοδο, προτείνει η ΙΝΤΕΡΛΟΥΞ, οι εργάτες μπορούν να μείνουν σε κοντέινερ".
(Από τηλεγράφημα του ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ, 16.7.1991)

□ Στον "αίωνα της δημοκρατίας" (Μπους) και λίγο μετά το "τέλος της ιστορίας" (Φουκιάμα) λίγο αν ξύσεις την επιδερμίδα του μπουρζουά, θα βρεις τον δουλέμπορο...
Π.Κ.

●●● "Η δήλωση του Αλβανού υπουργού Οικονομικών, Γενκ Ρούλι, ότι θα επικρατήσει "πληθής" έχει ανοίξει την όρεξη πολλών ξένων επενδυτών. Στα φωνά με τα λόγια ενός Αμερικανού επιχειρηματία, "μια παρθένα πρόθυμη να βιαστεί".
(Από σχόλιο στα "Νέα")
□ ...Και, όπως, ξέρουμε καλά όλοι μας, οι Αμερικανοί (επιχειρηματίες και όχι μόνο) έχουν λαμπρές επιδόσεις (όπως, εξάλλου, και όλοι οι άλλοι συναδέλφοι τους) στους βιασμούς...
Μήπως, τελικά, ο "αίωνας της δημοκρατίας" του Μπους είναι ο "αίωνας των βιασμών";
Πάντως, οι δούστοχοι Αλβανοί είναι πολύ μόνοι και πολύ "παρθένοι" για να αντισταθούν στους "εμπόρους αλβανικής σαρκός", εντός και εκτός της Αλβανίας. Πριν βιαστούν και τα τελευταία υπολείμματα της αξιοπρέπειάς μας, ας κάνουμε κάτι...
Π.Κ.

●●● "Αυτό το απεχθές ανθρωπομάνι των Αλβανών στην Ομόνοια, σε 24ωρη βάση, είναι στίγμα για την Αθήνα, την Ελλάδα, τον πολιτισμό... Και είναι όλοι τους ούνα φάτσα: Τραχιά πρόσωπα, μάτι αγριμού, μύτη αιχμηρή, μαλλί άχυρο... Αντί να κάθονται, να πεινάνε και να ασκούνται για αντικοινωνική δράση, θα μπορούσαν με ελάχιστα λεφτά και τίμιο ιδρώτα να προσφέρουν πολλά".
(του έγκριτου Φ. ΚΑΒΒΑΔΙΑ από τη "Μεσημβρινή")

□ Αυτό το απεχθές είδος του παροικιώδους μέσου γλειφτρονίου των αστικών φυλλάδων αποτελεί στίγμα για την Αθήνα, την Ελλάδα, τον πολιτισμό...

Και είναι όλοι τους ούνα ράτσα: ασπόνδυλα, με μάτι ευνούχου στην υπηρεσία των αφεντικών (του Τύπου και όχι μόνο), με την έλλειψη καλλιέργειας ευθέως ανάλογη με τον ιδρυματισμό τους, με δουλοπρέπεια ανάλογη των δουλεμπορικών ενστίκτων των αφεντικών τους...

Αντί να κάθονται, να παίρνουν παχυλούς μισθούς ασκούμενοι στη ρατσιστική και αντικοινωνική δράση, θα μπορούσαν - με ελάχιστες πιθανότητες επιτυχίας - να φανούν χρήσιμοι στο ανθρώπινο γένος, με το μοναδικό τρόπο που αυτό μπορεί να γίνει: να δοκιμάσουν την αλήθεια της δικής τους αρχής, ότι δηλαδή "η εργασία απελευθερώνει".

Δε μας φτάνουν οι διανοούμενοι που, κατά την προσφιλή τους ασχολία, δεν κουράζονται να κριτικάρουν τους εργάτες ότι ...δεν δουλεύουν, θα 'χουμε τώρα και κάποιους δημοσιογράφους - πραγματικά ρατσιστικά σκουλήκια - να ισχυρίζονται ότι οι άνεργοι και οι ξένοι είναι "στίγμα για τον πολιτισμό" επειδή αυτός (ο "πολιτισμός") τους υποχρέωσε στην εξαθλίωση;
Π.Κ.

●●● "Η συνάντηση του δημάρχου Κόνιτσας με τον Αλβανό νομάρχη της περιοχής Ερσέκα στη γέφυρα Μπουραζάνι, προκάλεσε ανησυχία στο υπουργείο Εξωτερικών, που θεωρεί την Κακαβιά σαν την επίσημη πύλη της Ελλάδας προς Αλβανία".
(“Νέα” 18.9.1991)

●●● "Δήμαρχοι και κοινοτάρχες θα πρέπει στο μέλλον ν' ακολουθούν τις καθιερωμένες διατυπώσεις μέσω των υπουργείων, σε κάθε επαφή που θα έχουν με την Αλβανία. Δεν μπορούμε, πλέον, να επιτρέψουμε εισοδο και έξοδο από πουθενά αλλού, πλην της Κακαβιάς".
(Περιφερειάρχης ΚΑΨΟΚΟΛΗΣ)

□ Τα σύνορα, λοιπόν, είναι ιερά και απαραβίαστα. Οχι, βέβαια, για το κεφάλαιο: αυτό τα έχει ρίξει προ πολλού. Ούτε για την καταπίεση, την ανεργία, τη νέα φτώχεια, το ρατσισμό: αυτά είναι οικουμενικές αξίες του αστικού "πολιτισμού". Ούτε για την "αντιτρομοκρατική διεθνή": οι μπάτσοι όλου του κόσμου δεν είναι μόνο ούνα φάτσα-ούνα ράτσα, αλλά και αδέρφια. Ούτε για τους εθνικούς στρατούς: εκεί ισχύει ο νόμος του ισχυρότερου. Ούτε -πολύ περισσότερο- για τους ιμπεριαλιστές: γι' αυτούς τα "εθνικά" τους σύνορα ταυτίζονται με τον "ζωτικό χώρο" που έχουν κερδίσει στον παγκόσμιο χώρο. Ούτε για τα μεσαιωνικά φαντάσματα όλων των θρησκειών: η θρησκεία και όλη η ιδεολογική και ηθική αντεπανάσταση που βρίσκονται σε εξέλιξη δε γνωρίζουν σύνορα.

Για τους, λοιπόν, τα σύνορα είναι "ιερά και απαραβίαστα"; Μα, για τους λαούς. Που η μόνη επαφή που τους επιτρέπεται είναι η αλληλοεξόντωση μέσα από τα σφαγεία των πολέμων.

Μήπως, λοιπόν, πρέπει να ριζώσουμε τα σύνορα και για τους λαούς; Και, μάλιστα, το γρηγορότερο;
Π.Κ.

Η ΖΩΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙ ΜΑ ΟΥΤΕ ΕΔΩ...

Πληκάτι, Χιονάδες, Ασημοχώρι, Γοργοπόταμος. Ορεινά χωριά της Κόνιτσας ξεχασμένα απ' τους ανθρώπους. Κι όμως, απ' αυτά τα χωριά «εξικινάει» η ελπίδα εκατοντάδων Αλβανών που περνάνε τα σύνορα. Κόνιτσα. Ο Αξιοσέβαστος... κ. Σεβαστιανός, αρχηγός δεκάδων παπάδων (η αναλογία παπάδων - χριστιανών σ' αυτή την κωμόπολη ξεπερνάει κατά πολύ την αναλογία μαθητών - καθηγητών) κάθε Κυριακή κηρύσσει.

Για τους χριστιανούς Αλβανούς που καταπιέζονται στην Αλβανία και πρέπει να βρουν τον δρόμο της ελευθερίας... για τους Ρώσους που χτυπήθηκαν απ' τα τανκς... για την ελευθερία της αγοράς, τη δημοκρατία στον καπιταλιστικό κόσμο, για τα χαμόγελα που πρέπει ν' ανθίζουν στα στόματα των παιδιών.

Και το απαραίτητο σκηνικό έξω απ' την εκκλησία. Τα παιδιά του ΣΦΕΒΑ, με τα βιβλιάρια για τη Βόρειο Ηπειρο, και τα βιβλία των χριστιανικών εκδόσεων (χαρακτηριστικοί τίτλοι: γιατί δεν είμαι μαρξίστης, η σωτηρία είναι αλλού).

Τους τελευταίους μήνες, θα περίμενε κανείς τα κηρύγματα και τα τραπεζάκια να έχουν μεταφερθεί στα ορεινά χωριά της Κόνιτσας. Αντί γι' αυτό, καθημερινές αστυνομικές και στρατιωτικές περιπόλοι υποδέχονται "θερμά", με βρισιές και ξύλο, τους Αλβανούς και όσους καταφέρνουν μετά από μέρες ή και βδομάδες περπάτημα να περάσουν τη γραμμή της «ευτυχίας».

Σε ελάχιστο χρονικό διάστημα τ' αδέρφια που πεινάνε και βασανίζονται, γίνανε βρομεροί κλέφτες, λωποδύτες Αλβανοί και Βορειοηπειρώτες.

Η ελεημοσύνη της εκκλησίας έχει, βλέπετε, κριτήριο.
Ο.Ζ.

Το μέλλον δε θα 'ρθει μοναχό του αν δεν πάρουμε μέτρα και μείς

Τι να πρωτοσχολιάσει κανείς από τις δεκάδες εξελίξεις στη διάρκεια των 3 μηνών του καλοκαιριού: τον Μπους και τα επακόλουθα της επίσκεψής του, τον ανασχηματισμό και τους τριγμούς που σιγοακούγονται στην κυβέρνηση, τις εξελίξεις σε μια σειρά "προβληματικές", την κατάργηση των συντάξεων της Εθνικής Αντίστασης, τις εξαγγελίες του υπουργείου Παιδείας για τις 3 βαθμίδες της εκπαίδευσης. Αλλά και "έξω πάμε καλά".

Χαμός στη Γιουγκοσλαβία, πραξικόπημα και ανακατατάξεις στην ΕΣΣΔ, εξελίξεις στο Κυπριακό και κινητικότητα στα ελληνοτουρκικά. Αυτά και άλλα πολλά, για τα οποία μόνο μια πιο καλή αναφορά θα χρειαζόταν το περιοδικό ολόκληρο.

Και τώρα που επιστρέψαμε στις "έδρες" μας, που ένα ακόμα πρωτάθλημα αρχίζει, άλλη μια περίοδος της Βουλής ανοίγει, ένα ακόμα ακαδημαϊκό έτος ξεκινάει, τώρα τι γίνεται;

Εάν πέρυσι τέτοιο καιρό ξεκινάγαμε με τη διάθεση και την ελπίδα ότι κάτι μπορεί να γίνει, και "τελειώναμε" έχοντας κάτι κάνει, δε χωράει πολλή συζήτηση για την αναγκαιότητα της συνέχειας, φέτος.

Με "φορτωμένη" αρκετή πείρα από θετικά και αρνητικά του περασμένου χειμώνα, και σε μια νέα για όλους κατάσταση, το "γλέντι" πρέπει να αρχίσει σύντομα!

Όλοι καταλαβαίνουμε, ότι τα όσα φρόντισε το υπουργείο Παιδείας να εξαγγείλει μέσα στον Αύγουστο σημαίνουν νέα "κήρυξη πολέμου" στις ανάγκες της νεολαίας, στα αιτήματα και στο ίδιο το κίνημα του χειμώνα.

Είναι επίσης σαφές ότι η κυβέρνηση θέλει να "λήξει" μέσα στους αμέσως επόμενους μήνες ζητήματα. Όπως, το κλείσιμο και το ξεπούλημα μιας σειράς "προβληματικών", νέες ρυθμίσεις για το ασφαλιστικό και φυσικά το νέο προϋπολογισμό. Δηλαδή, άλλο ένα μπαράζ μέτρων ενάντια στους εργαζόμενους, κάνοντας ήδη τα πρώτα βήματα μέσα στο καλοκαίρι (απόλυση του μισού προσωπικού της ΕΒΟ, εξαγγελίες για ιδιωτικοποιήσεις κ.λ.π.).

Και βέβαια η "νέα τάξη πραγμάτων" χτύπησε την πόρτα μας με το Κυπριακό και τις λύσεις που προωθούνται, τις εξελίξεις στα Βαλκάνια και τα Ελληνοτουρκικά.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΝΑ ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ

Το ερώτημα αυτό προκύπτει, επειδή αναμφισβήτητα έχουμε πολλά να κάνουμε.

Πρώτα απ' όλα, να γυρίσουμε λίγο και να σκεφτούμε το χειμώνα. Να συνταχούμε ξανά με κάθε τρόπο σε κάθε χώρο γρήγορα και αποτελεσματικά.

Προκύπτει και πάλι το ερώτημα, και ας σταθούμε λίγο σε αυτό: Γιατί σκοντάψαμε στο αρνητικό για μας "πολιτικό σκηνικό" και συσχετισμό; Και τι θα κάναμε γι' αυτό;

Πως δε θα στεκόμαστε αμήχανοι μπροστά στις γενικότερες εξελίξεις και τα "εκτός παιδείας", αλλά θα

"πλάσουμε" ένα αποτελεσματικό μέτωπο αγώνων;

Δεν είναι μυστικό, ότι το κίνημά μας με τα αιτήματα και τη δυναμική τους "έφτιαξε" τη δική του πολιτική, η οποία είχε χαρακτηριστικά που διαφοροποιούνταν σε κατεύθυνση, σαφώς, από την επίσημη "αντιπολίτευση".

Δεν είναι επίσης μυστικό, ότι σε όλη τη διάρκεια εξάρσης των αγώνων σύσσωμη η "αντιπολίτευση" "έπαιξε" με κάθε τρόπο, για να κερδίσει από αυτούς (ή υπονομεύοντας ή δημαγωγώντας ή μιλώντας εξ'ονόματος του κινήματος...)

Πολλές φορές φάνηκε η ανάγκη έκφρασης των αγώνων και των στόχων στο πολιτικό επίπεδο, όπου όμως δεν υπήρχε καμιά συγκροτημένη δύναμη, ικανή να δίνει το στίγμα και να εκφράζει σε ανώτερο επίπεδο

τις πρωτοπόρες ιδέες και δυνάμεις στο ευρύτερο πεδίο της κοινωνίας.

Για πόσο λοιπόν ακόμα, από τους αγώνες και την αμφισβήτηση της νεολαίας θα παίρνουν πόντους οι "αντιπολιτευόμενοι" εκουγχρονιστές κάθε είδους και απόχρωσης;

Πότε, μάχες όπως του περασμένου χειμώνα θα καταφέρουν να ξεδιπλώνονται σε όλους τους τομείς και χώρους, να ραγίζουν και να τσακίζουν τη συντηρητική πολιτική και την κυβέρνηση;

Όσο μεγάλη και αν είναι η συζήτηση για το θέμα αυτό, άλλο τόσο επείγουσα και μεγάλη είναι η ανάγκη να ξεκινήσει τώρα!

Ειδικά για την αριστερή τάση του νεολαϊστικού κινήματος που στον ένα ή τον άλλο βαθμό έδρασε και διαμορφώθηκε την προηγούμενη περίοδο, μπαίνει επί τάπητος η ανάγκη να παίξει ακόμα πιο μεγάλο και ουσιαστικό ρόλο στη συνέχεια.

Κανένας μας δε θα ήθελε να είναι μάρτυρας του φαύλου κύκλου της εναλλαγής κυβερνήσεων πότε του ενός και πότε του άλλου (ή και όλων μαζί) διαχειριστή της ίδιας πολιτικής της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης.

Είναι φανερό, ότι χρειάζεται μια νέα, πιο βαθιά εκτίμηση και ανάλυση των στόχων πάλης, της πολιτικής κατεύθυνσης και των αιτημάτων των αγώνων, τέτοια που να αναδεικνύει πίσω από τα μέτρα που προωθούνται την ίδια τη διαδικασία της αναδιάρ-

θρωσης, την ταξική φύση και ουσία των μέτρων, την ενότητα, συνέχεια και ενιαία διαδικασία σε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Ετσι που το αυθόρμητο ξεσπάσμα που ξεκινά από την αμφισβήτηση πλευρών της συντηρητικής πολιτικής να φτάνει, να δένεται με τη συνειδητή αντίσταση στο ίδιο το σύστημα και τους εκφραστές του. Εδώ βρίσκεται και το κλειδί για την ενότητα και τη σύνδεση των επί μέρους αγώνων.

Η αποκάλυψη της ενιαίας επίθεσης του κεφαλαίου, η γενίκευση της αμφισβήτησης σε όλη τη γραμμή του μετώπου, έτσι που αντικειμενικά η πάλη, θα είναι πάλη ενάντια στην ίδια πολιτική, την ίδια στρατηγική του αντίπαλου, στα ίδια μέτρα που εκφράζονται έτσι ή αλλιώς σε όλους τους τομείς και χώρους, θα συνδέει τους

επί μέρους αγώνες επί της ουσίας με το περιεχόμενο των αιτημάτων και στόχων πάλης και όχι με τεχνικούς τρόπους. Για να μπορέσει η αριστερή τάση του νεολαϊστικού κινήματος να ανταπεξέλθει σε αυτό το δύσκολο, αλλά στρατηγικό αναγκάιο για το μέλλον, καθήκον, μαζί με την αποφασιστικότητα και το βάθαιμα της λογικής και των επεξεργασιών πρέπει να κάνει βήματα προς μια καλύτερη συγκρότηση και μορφοποίηση των δυνάμεων της.

Προυπόθεση για κάτι τέτοιο είναι μια ουσιαστική συζήτηση για το περιεχόμενο πάνω στο οποίο θα χτιστεί μια πιο συνειδητή ενότητα σε ανώτερο επίπεδο από αυτό που υπάρχει σήμερα.

Συζήτηση που δειλά-δειλά άρχισε την περίοδο των καταλήψεων, συνεχίστηκε στις φοιτητικές-σπουδαστικές εκλογές, και επανέρχεται αναγκαστικά σήμερα.

Αυτή η δύσκολη και βασανιστική πορεία, είναι και ο μόνος τρόπος αποτελεσματικής αντίστασης, μιας άλλης προοπτικής, έτσι που στις αναμετρήσεις να κερδίζουν θέσεις οι ιδέες της ανατροπής, και της κοινωνικής απελευθέρωσης και όχι οι καθεστωτικές δυνάμεις, ηγεσίες και πολιτικές.

Η δημιουργία ενός "άλλου πόλου" στη θέση του κατακερματισμού και του κενού στην αριστερή πτέρυγα

των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων, ο δρόμος συσπείρωσης και συνάντησης των ζωντανών μαχητικών δυνάμεων στην προοπτική του μέλλοντος είναι η μεγαλύτερη συμβολή του κάθε νέου αγωνιστή για να μπει τέρμα στη μιζέρια και τα αδιέξοδα του σημερινού σκηνικού και συσχετισμού.

Εδαφος υπάρχει τεράστιο. Βλέπουμε μέσα στα τόσα γεγονότα που ξετυλίγονται παντού, πως η περίοδος αυτή κάθε άλλο παρά ήρεμη και ευθυγραμμισμένη είναι.

Πόλεμοι και πραξικοπήματα, διαστάσεις και κρίσεις-κινήματα και συγκρούσεις, ανακατατάξεις και αλλαγές σε κάθε γωνία και τομέα.

Σε αυτό το εδαφος, η δυνατότητα να παρεμβαίνουν οι επαναστατικές δυνάμεις (ό,τι σημαίνει αυτό σήμερα) είναι τόσο δύσκολο αλλά και τόσο αναγκαίο.

Και όμως τι θα αντιτάξουμε στους ισχυρούς ιδεολογικούς και κατασταλτικούς μηχανισμούς των κυρίαρχων;

Η αναγκαιότητα, λοιπόν, να συγκροτηθεί και να οργανωθεί η αριστερή πτέρυγα των αγώνων, είναι ζήτημα ζωής και θανάτου για την ύπαρξη των επαναστατικών ιδεών και της αποτελεσματικής δράσης σε μια άλλη προοπτική. Εδώ θα "δώσει εξέτασεις" κάθε αριστερή δυναμική, τάση ή αγωνιστής που ζει στους αγώνες.

Ας αρχίσουμε λοιπόν τη δουλειά. Νέοι αποφασιστικοί μαζικοί αγώνες. Βάθαιμα της λογικής των αναγκών και δικαιωμάτων, πολιτικούς στόχους και κατεύθυνση ικανή να "ανατρέψει συνειδήσεις και κυβερνήσεις".

Ξεπέρασμα και ξεσκέπασμα των συναινετικών και ρεφορμιστικών αυταπατών και ηγεσιών, αυτοοργάνωση και αυτοτέλεια από τις καθεστωτικές πολιτικές δυνάμεις και τους μηχανισμούς τους.

Δημιουργία ενός νέου αριστερού πόλου στη νεολαία και στην κοινωνία, ικανού να δίνει μάχες και να κερδίζει με τη δική του πολιτική και προοπτική, να εμπνέει με τα ιδανικά και τις αξίες της ανατροπής και της απελευθέρωσης του ανθρώπου, να ζωντανεύει και να ξαναξεσάνει τις ελπίδες ευρύτερων τμημάτων της κοινωνίας.

Η διαδικασία για τη συγκρότηση ενός τέτοιου πόλου, μιας τέτοιας κίνησης, δεν είναι υπόθεση λίγων μηνών. Περνάει μέσα από την κοινή δράση πρώτα από όλα και τη συζήτηση των αγωνιστών του κινήματος. Από την επεξεργασία και την κοινή αναζήτηση για μια πραγματικά αριστερή πρακτική και αντίληψη για το κίνημα και τους στόχους του.

Αυτή η διαδικασία θα παίρνει καύσιμα μέσα από την ταξική πάλη και την κίνηση χιλιάδων ανθρώπων.

Ας κοιταχτούμε στα μάτια λοιπόν κι ας ξεκινήσουμε. Γιατί το αύριο περιέχεται και ξεκινά από το σήμερα!!!

Γιατί αν όχι εμείς, ποιός; Αν όχι τώρα, πότε;

Α. Γκόβας
ΤΕΙ Πάτρως

Προβληματισμοί μπροστά σ' ένα (μάλλον) θερμό φθινόπωρο

1. Ο ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ

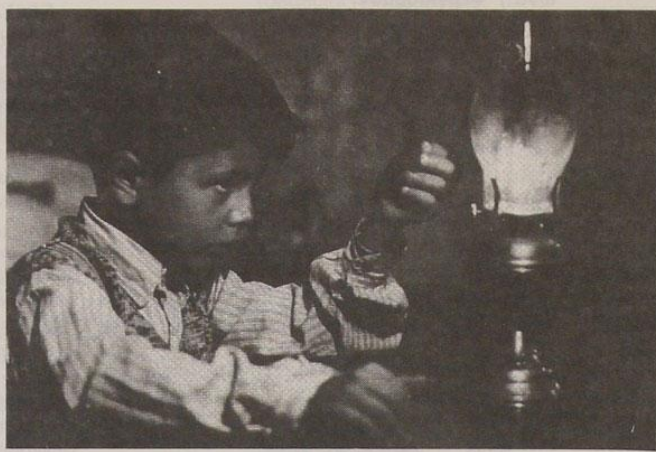
Ο μύθος της "εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής", του "ευαίσθητου και πολύπαθου χώρου της παιδείας" που "δεν αντέχει άλλη χρονιά σαν την περσινή", μύθος που τόσο έντεχνα καλλιεργείται τελευταία απ' τα ΜΜΕ, προεξοφλεί την χωρίς προηγούμενο ιδεολογική επίθεση που θα εξαπολυθεί από όλους τους μηχανισμούς της εξουσίας για τη συκοφάντηση και την κοινωνική απομόνωση όσων τολμήσουν να αντισταθούν στη νέα εκπαιδευτική αντι-μεταρρύθμιση.

Όλοι σήμερα μιλούν για "την ανάγκη μιας εθνικής στρατηγικής μακρόπνοης για την παιδεία, της οποίας στρατηγικής όλοι θα σέβονται τις βασικές αρχές. Και δεν θα διαφοροποιούν παρά μόνο λεπτομέρειες, που θα υπαγορεύονται από τις συγκυρίες και τις εξελίξεις", (Μ. Γιομποζολιάς, "Ελευθεροτυπία", 4.8.1991).

Ετσι, λοιπόν, η εκπαίδευση -σήμερα περισσότερο από ποτέ- παρουσιάζεται σαν "μία λειτουργία που στέκει πάνω από τους κοινωνικούς ανταγωνισμούς ... που σέβεται με απόλυτη ισοτιμία τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις όλων των εκπαιδευόμενων ... Η εκπαιδευτική λειτουργία διευθετεί (με σημείο αναφοράς το κοινό-εθνικό συμφέρον) τις διαφορετικές επιδιώξεις για μόρφωση και κοινωνική άνοδο των διαφορετικών ατόμων των εκπαιδευόμενων πολιτών, προσφέροντας στον καθένα, με βάση καθαρά αξιολογικά κριτήρια, όση μόρφωση ανταποκρίνεται στις δυνατότητές του... Η εξεταστική βίωση της εκπαιδευτικής σχέσης, μέσα από τη διαδικασία ατομικής επιλογής-απόρριψης, νομιμοποιεί στα μάτια των εκπαιδευόμενων την εκπαιδευτική λειτουργία σαν μια διαδικασία που βρίσκεται πάνω και πέρα απ' την πάλη των τάξεων". (Μηλιός-Μαστραντώνης, "Εκπαιδευτική λειτουργία και ταξική κυριαρχία", "Αγώνας", Νο4).

Με βάση τα παραπάνω θα 'ταν τουλάχιστον επιπόλαιο να χαρακτηρίσουμε την εκπαιδευτική αντι-μεταρρύθμιση σαν "πολιτική ρεβάνς του Μητσοτάκη απ' τη νεολαία". Εξάλλου, η συναίνεση όλου του επίσημου πολιτικού κόσμου (βλ. και θέσεις του ΠαΣοΚ για την παιδεία) επιβεβαιώνει ότι η αντι-μεταρρύθμιση αποτελεί αναγκαιότητα του συστήματος κι όχι επινόηση κάποιων διεστραμμένων μυαλών.

Απ' την άλλη μεριά η αντίληψη που έλεγε ότι "το κίνημα των καταλήψεων πρέπει να επιβάλλει τη δική του εκπαιδευτική μεταρρύθμιση τώρα που η νίκη του χειμώνα είναι ακόμα κοντά", αγνοεί την ατυχή κατάληξη παλιότερων μεταρρυθμιστικών προσπαθειών και

δημιουργεί επικίνδυνες συγχύσεις.

Όσοι επιθυμούμε να παρέμβουμε για την ανάπτυξη ενός ανατρεπτικού ρεύματος στη νεολαία, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η αγωνιστική πλειοδοσία σαν μοναδικό πλεονέκτημα έχει περιορισμένα όρια. Η θεωρητική μας ανεπάρκεια και η ροπή μας να υποκλινόμαστε εύκολα στο αυθόρμητο (ειδικά εμείς οι παλιοί κατ' επανάληψιν βιαστές του!), ο υπερβολικός ακτιβισμός μας μπορεί εύκολα να οδηγήσει στην ανάπτυξη ενός κινήματος εξεταστικών διευκολύνσεων,

ενός κινήματος που απλά θα απαιτεί ελαστικότερη ταξική κινητικότητα.

Οι καταθλιπτικοί πολιτικοί συσχετισμοί άλλωστε πιέζουν σε μια τέτοια κατεύθυνση: πάλι μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία για μια "άλλη παιδεία" με στόχο κάποιες μεταρρυθμίσεις, ή απλά τη διατήρηση των κεκτημένων.

Οι ήττες του παρελθόντος, ο εκφυλισμός του μεταδικτατορικού φοιτητικού κινήματος που ακολουθούσε αυτό το δρόμο, πρέπει να μας διδάξουν πως μια τέτοια παρέμβαση είναι καταδικασμένη.

Η αμφισβήτηση των μύθων της κυρίαρχης ιδεολογίας, η αποκάλυψη των σχέσεων εξουσίας, στις οποίες εντάσσεται και η εκπαίδευση, η ταξική αντιμετώπιση της εκπαιδευτικής αντι-μεταρρύθμισης αποτελούν απαραίτητα στοιχεία μιας αντίληψης που θέλει να 'ναι πραγματικά αιρετική στο σημερινό Μεσαίωνα της συναίνεσης.

2. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Κ.Κ.Ε.)

Παρά τις ραγδαίες εξελίξεις που έχουν σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, σαν αποτέλεσμα της επιστημονικοτεχνικής επανάστασης (ΕΤΕ), βασικές λειτουργίες της εκπαίδευσης παραμένουν η κοινωνικοποιητική και η ιδεολογική.

Η εκπαίδευση παρέχει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες στους αυριανούς εργαζόμενους για τη συμμετοχή τους στην παραγωγή. Μέσα από ένα σύστημα συνεχούς και πολύμορφης επιλογής (οι εξετάσεις δεν είναι η μόνη μορφή επιλογής) κατανέμουν το εργατικό δυναμικό στον κ.κ.ε. αναπαράγοντας τις ταξικές σχέσεις κυριαρχίας.

Εκτός από γνώσεις και δεξιότητες το σχολείο αναπαράγει αντιλήψεις. Και συμπεριφορές που εξασφαλίζουν τη σταθερότητα και τη διαίωνιση του κοινωνικού status quo.

Ο χωρισμός της εκπαίδευσης σε βαθμίδες, η ιεράρχηση στο εσωτερικό κάθε βαθμίδας, η ιεράρχηση ακόμα και μέσα σε κάθε ομάδα

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

"Τρία πράγματα στον κόσμο αυτό
πολύ να μοιάζουν είδα
Τα ολόθεκα μα πένθιμα σχολεία
των Δυτικών
των φορτηγών οι ερώμικες
σκοτεινιασμένες πλώρες
κι οι κατοικίες των κοινών,
χαμένων γυναικών.
Εχουμε μια παράξενη συγγένεια και τα τρία
παρ' όλη τη μεγάλη τους στο βάθος διαφορά
μα μεταξύ τους μοιάζουνε πολύ,
γιατί τους θέλει
η κίνηση, η άνεση του χώρου κι η χαρά"

N. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

(π.χ. ιεραρχία ΔΕΠ), συνθέτουν το μωσαϊκό μιας εκπαιδευτικής ιεραρχίας παράλληλης και σχεδόν το ίδιο σύνθετης με την παραγωγική ιεραρχία.

Το δίπολο διευθυντές - διευθυνόμενοι, αναπαράγεται στην εκπαίδευση με τη μορφή αμόρφωτοι - μορφωμένοι, η αποδοχή απ'τους εκπαιδευόμενους της εκπαιδευτικής ιεραρχίας ισοδυναμεί με αποδοχή της κοινωνικής ιεραρχίας.

Αυτό όμως δεν αρκεί. Η εύρυθμη λειτουργία όλου του συστήματος στηρίζεται στις ευκαιρίες που υποτίθεται ότι παρέχει για κοινωνική άνοδο, για ταξική κινητικότητα. Ευκαιρίες βασισμένες στο μύθο της αξιοκρατίας ("οι ικανοί πάντα προοδεύουν") που αποδείχονται αρκετές για να πείσουν τους γόνους των λαϊκών στρωμάτων να αποδοθούν σε ένα άνιστο ανταγωνισμό αποδεχόμενοι τη βαθμολογία, την εντατικοποίηση, την εκπαιδευτική ιεραρχία, την επιλογή, αποδεχόμενοι σε τελευταία ανάλυση την απόρριψή τους (αφού ισότιμα αγωνίστηκαν και αποδείχτηκαν μη ικανοί).

Παράλληλα με όλα αυτά, αποδέχονται και την κάθετη κοινωνική δομή, αφομοιώνουν συμπεριφορές υποταγής και υπακοής στο εργοστάσιο, στο γραφείο, παντού.

Η βαθμολογία και η εντατικοποίηση στερούν τον εκπαιδευόμενο από την ικανότητα κριτικής αφομοίωσης των παρεχόμενων γνώσεων, τον ωθούν στην αποστήθιση πληροφοριών με στόχο το κέρδος (το βαθμό) νομιμοποιώντας στα μάτια του, ένα άλλο κυνήγι, αυτό του πραγματικού κέρδους.

Η αλλοτρίωση των εκπαιδευόμενων, βασίζεται στο γεγονός ότι "έχουν πάνω στις σπουδές τους παρόμοιο βαθμό ελέγχου με αυτόν που έχει ο εργαζόμενος πάνω στο περιεχόμενο εργασίας του... Το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεί μνημείο της ικανότητας που έχει η προηγμένη οικονομία των ανώνυμων εταιρειών να διακονίζει και να απομακρύνει έντεχνα τις απειλές από τα θεμέλιά της". (S.Bowles and H.Gintis, "Schooling in capitalist America", Basic Books, New York 1976).

Τί γίνεται όμως όταν το σύστημα παροχής ευκαιριών έχει προ πολλού ξεπεράσει τα όριά του;

Στην Ελλάδα η τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτέλεσε μεταπολεμικά τη διέξοδο από τη μιζέρια και την ανασφάλεια για χιλιάδες φτωχούς νέους και νέες.

Το όραμα της κοινωνικής ανόδου υπήρξε τόσο ισχυρό που καταφέρνει να επιβιώνει μέχρι σήμερα. Τί μεσολάβησε από τότε; Η ανοιχτή κρίση του καταναγκαστικού ρόλου της εκπαίδευσης ήταν φανερή απ'τη δεκαετία του '70, η ανεργία και η ετεροαπασχόληση των πτυχιούχων έγινε κυρίαρχο φαινόμενο στη δεκαετία που πέρασε.

Τελευταίες έρευνες αναφέρουν ότι για το 29,9% των Ελλήνων εργαζομένων η επιτελούμενη εργασία δεν ανταποκρίνεται στην επαγγελματική τους κατάρτιση.

Ο φόβος της ανεργίας και της περιθωριοποίησης και η ανασφάλεια που προκαλεί το μέλλον είναι τα συναισθήματα που κυριαρχούν στις μάζες των νέων καθώς το εκπαιδευτικό σύστημα αδυνατεί ολοφάνερα να τους εξασφαλίσει την πολυπόθητη κοινωνική άνοδο, αδυνατεί να εφαρμόσει ικανοποιητικά την αξιοκρατική ρήση: "οι άξιοι προχωρούν πάντα μπροστά".

Με διαφορετική διάθεση κανείς αντιμετωπίζει την εκπαιδευτική πραγματικότητα όταν ο μύθος της ταξικής κινητικότητας έχει καταρρεύσει.

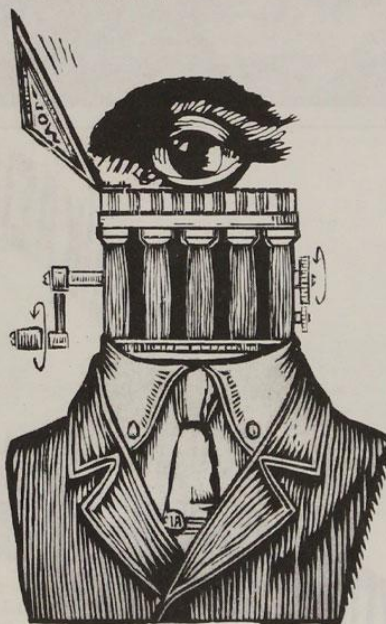
3. Η ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΡΗΚΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΤΙΦΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

"Σ' αυτόν τον αιώνα του καταμερισμού της εργασίας ακόμα και η σκέψη μπορεί να γίνει ειδικό επάγγελμα" (αναφέρεται στον 19ο αιώνα!) Φέργκιουσον.

Δεν πρέπει επομένως να αντιλαμβανόμαστε την εκπαιδευτική διαδικασία απλά σαν μια "καλολαδωμένη μηχανή στην υπηρεσία του κεφαλαίου". Πρόκειται για ένα μηχανισμό που συγκλονίζεται καθημερινά από αντιφάσεις και αντιθέσεις.

Απ' τον προηγούμενο ήδη αιώνα έχει επισημανθεί ότι "στη μεγάλη βιομηχανία η επιστήμη χωρίζεται σαν αυτοτελής παραγωγική δύναμη από την εργασία" (Κ.Μαρξ, ΚΕΦ. Ι, σελ. 377).

"Ο άνθρωπος της γνώσης και ο παραγωγικός εργάτης χωρίζονται πολύ ο ένας απ'τον

άλλο και η επιστήμη, αντί στο χέρι του παραγωγού να πληθαίνει γι'αυτόν τον ίδιο τις παραγωγικές του δυνάμεις, έχει παντού σχεδόν αντιπαρεταθεί στον εργάτη... Η γνώση γίνεται ένα όργανο ικανό ν'αποχωρίζεται από την εργασία και ν'αντιπαρετίθεται σ'αυτήν" (W.Tomson: "An Inquiry into the principles of the distribution of Wealth" London, 1824, σ. 274 - υποσημείωση στο ΚΕΦ. Ι, σελ. 377).

Επόμενο όλων αυτών ο δομικός διαχωρισμός της εκπαίδευσης απ'την παραγωγή, αντίφαση που εμφανίζεται μόνο στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής.

Από δω εξάλλου προέρχεται και η μορφοποίηση πολλών επιστημών σε σχετικά αυτοτελείς ενότητες (μαθηματικά για υπολογιστές, για οικονομία, για μηχανές και ούτω καθ'εξής).

Η αντιφατικότητα της εκπαίδευσης "προέρχεται εν μέρει απ'το γεγονός ότι οι απαιτήσεις του κέρδους συχνά ωθούν το σχολικό σύστημα προς αντίθετες κατευθύνσεις". (Bowles and Gintis, "Schooling in capitalist America").

Για παράδειγμα η φοιτητική συμμετοχή στόχευε και κατάφερε τον εκφυλισμό του φοιτητικού κινήματος δια της εμπλοκής του σε μια συνδιαχειριστική γραφειοκρατία, υπήρξαν όμως περιπτώσεις που η φοιτητική συμ-

μετοχή εκπροσώπησε τις αντιστάσεις στις επιλογές της λιτότητας και της συντηρητικής εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης.

Η εντατικοποίηση επέβαλε τη άκριτη αφομοίωση της αστικής γνώσης και περιορίσε το ενδεχόμενο δημιουργικής υπέρβασής της δημιουργήσε όμως το έδαφος για να αναπτυχθούν νέες μορφές αντίστασης μέσα στα ΑΕΙ.

Εξάλλου σαν μηχανισμός αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης η εκπαίδευση μεταδίδοντας γνώσεις και δεξιότητες αυξάνει την παραγωγικότητα εργασίας αυξάνει όμως παράλληλα και το κόστος εργασίας. Αποπολιτικοποιεί και εκτονώνει το εκρηκτικό δυναμικό που εμπεριέχεται στις κοινωνικές σχέσεις "δημιουργεί" όμως μια εργατική δύναμη με αυξημένες κοινωνικές απαιτήσεις.

Την ίδια στιγμή που το σύστημα αδυνατεί να αρνηθεί το δικαίωμα όλων στη μόρφωση, αναγκάζεται απ'την ίδια τη λειτουργία του να ακυρώνει στην πράξη αυτό το δικαίωμα.

Ετσι λοιπόν ενώ το εκπαιδευτικό σύστημα αναμφίβολα αναπαράγει κα σταθεροποιεί τις ταξικές σχέσεις κυριαρχίας είναι ταυτόχρονα ο θεσμός που απ'τους κόλπους του γεννήθηκαν ισχυρά ριζοσπαστικά κινήματα κοινωνικής αμφισβήτησης.

4. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Μια άποψη λοιπόν που θα χαρακτήριζε την εκπαιδευτική αντιμεταρρύθμιση σαν "πολιτική ρεβάνς τους Μητσοτάκη από τη νεολαία" θα'ταν χωρίς άλλο επιφανειακή, παραπέμπει όμως σε ένα άλλο συλλογισμό.

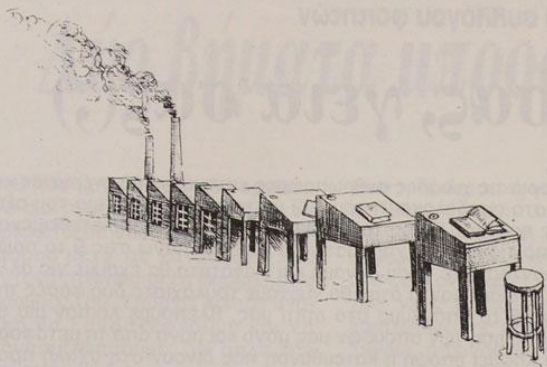
Η νίκη του κινήματος των καταλήψεων "εκπαίδευσε" μια γενιά ανυπότακτη, μαθημένη να δίνει και να κερδίζει σοβαρούς ταξικούς αγώνες μια γενιά επικίνδυνη. Αυτό έβαλε σε κρίση την ιδεολογική λειτουργία της εκπαίδευσης και ώθησε τους καλοθελητές της δημοσιογραφίας να κραυγάζουν ότι "η παιδεία ΜΑΣ δεν αντέχει άλλη τέτοια χρονιά".

Ωστόσο η αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης είναι μια σχετικά παλιά ιστορία. Η εκπαιδευτική αντι-μεταρρύθμιση επιδιώκει να ξεπεράσει αδυναμίες και αντιφάσεις, να προσαρμόσει την εκπαιδευτική λειτουργία στις νέες συνθήκες της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης.

Η έκρηξη της επιστημονικοτεχνικής επανάστασης καθιστά σήμερα περισσότερο από ποτέ την επιστήμη σε κυρίαρχη παραγωγική δύναμη. Ετσι, οι εταιρείες επιθυμούν όχι απλά τη συνεργασία τους με τα ΑΕΙ, αλλά και την υποταγή των ΑΕΙ σ' αυτές και τη μετατροπή τους σε μονάδες παροχής υπηρεσιών ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού.

Ενώ, λοιπόν, κύριος φορέας της εκπαίδευσης είναι (και θα παραμείνει) το κράτος ως εκπρόσωπος των γενικευμένων συμφερόντων του κεφαλαίου, εμφανίζεται σήμερα η επιδίωξη η τριτοβάθμια εκπαίδευση να ελεγχεται έμμεσα (ή και άμεσα) απ' τις εταιρείες. Αυτή η επιδίωξη αντανάκλα την ανάγκη να συνδεθούν, να ταυτιστούν ολόκληροι επιστημονικοί κλάδοι και η ανάπτυξή τους με τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις ξεχωριστών ομάδων του κεφαλαίου.

Ετσι με μοχλούς την οικονομική αυτοτέλεια των ΑΕΙ και τη μείωση (σε δραματικό βαθμό) των κρατικών δαπανών γι' αυτά επιχειρείται να διαμορφωθεί μια κατάσταση όπου η θέση ενός ΑΕΙ (στον ανταγωνισμό που θα ξεσπάσει) θα εξαρτάται άμεσα απ' την υποταγή-

σύνδεσή του με εταιρείες. Προγράμματα και κύκλοι σπουδών, μεταπτυχιακά και έρευνες θα ελέγχονται άμεσα από τους "σπόνσορες" κάθε ΑΕΙ.

Ο σκληρός ανταγωνισμός που θα καθορίσει το νέο "καταμερισμό εργασίας" των ΑΕΙ θα περιθωριοποιήσει όσα πανεπιστήμια δε μπορέσουν να ανταπεξέλθουν ή ακόμα χειρότερα τολμήσουν να αντισταθούν σ' αυτή τη διαδικασία.

Αυτές οι εξελίξεις προϋποθέτουν την εξουδετέρωση κάθε αντίστασης από καθηγητές και φοιτητές. Από δω και η αναγκαιότητα των μέτρων για σκληρότερη εντατικοποίηση, όριο σπουδών, αλλά και επαναφορά της έδρας και μείωσης της φοιτητικής συμμετοχής στα όργανα συνδιοίκησης. Στην πραγματικότητα σήμερα αρκετά πανεπιστήμια λίγο απέχουν από το να είναι ανώνυμες κερδοσκοπικές εταιρείες.

Από την άλλη μεριά η καθιέρωση της αριθμητικής βαθμολογίας στο δημοτικό, οι εξετάσεις (με παιδευτικό χαρακτήρα!!) σε δημοτικό και γυμνάσιο, τα εξάμηνα στο Λύκειο, τα σχέδια για ενιαία κρατικά ελεγχόμενη, τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς και οι νέες ρυθμίσεις για τα κολέγια και τα ΚΕΣ, αποτελούν μέτρα ενιαίου χαρακτήρα με στόχο το ξεκαθάρισμα του ρόλου κάθε βαθμίδας, την αποκατάσταση της κατανομής της λειτουργίας της εκπαίδευσης στο σύνολό της.

Οι "αδύνατοι" μαθητές θα συνειδητοποιούν από τις τελευταίες τάξεις του δημοτικού ακόμα, ότι είναι μάταιο να επιχειρήσουν την είσοδό τους σε κάποιο Α.Ε.Ι. και επομένως είναι προτιμότερο να αναζητήσουν την τύχη τους σε κάποια επαγγελματική σχολή.

Η σχολική (επομένως και επαγγελματική) αποτυχία δε μπορεί να αποδοθεί παρά μόνο στον ίδιο το μαθητή, πόσο μάλλον που δεν θα κριθεί σε προκρούστειες εισαγωγικές εξετάσεις.

Η διαδικασία της επιλογής θα είναι μακρόχρονη και "εσωτερικευμένη", (από δω και ο παιδευτικός χαρακτήρας των εξετάσεων!!), με την έννοια ο μηχανισμός δε θα εμφανίζεται να επιλέγει και να απορρίπτει, η απόρριψη θα γίνεται κοινωνικά αντιληπτή περισσότερο σαν η προσωπική απόφαση του καθενός.

Ετσι δε θα παρατηρείται, πλέον, ο συνωστισμός της νεολαίας στο γενικό λύκειο και αυτόνομα σαν ιδεολογικός μηχανισμός ικανοποιείται έτσι και το αίτημα του εκπαιδευτικού κινήματος να πάψει το λύκειο να είναι απλώς προθάλαμος για τα Α.Ε.Ι.!!

Μάλιστα, ο μεμονωμένος αριθμός των αποφοίτων του λυκείου, ίσως να οδηγήσει ακόμα και στην κατάργηση των εισαγωγικών εξετά-

σεων για τα Α.Ε.Ι., μια που έτσι και αλλιώς, μια ακόμα διαδικασία επιλογής επιχειρείται να μεταφερθεί στο εσωτερικό τους, με τους τίτλους σπουδών (μπάτσελορ κλπ) που θα απαιτούνται για την είσοδο (μιας μικρότερης μερίδας) στην επόμενη βαθμίδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Αν όμως, η αγορά και οι νόμοι του κέρδους εκθειάζονται ως οι μηχανισμοί που θα επιβάλλουν την αρμονική σύνδεση εκπαίδευσης και παραγωγής, η ιδιωτική εκπαίδευση κάθε άλλο παρά ελκυστικό παράδειγμα προς μίμηση αποτελεί. Θα' ταν αστείο να υποστήριζε κανείς ότι τα κολέγια παιδαγωγικών, νηπιαγωγικών και αθλητικών (!!) σπουδών έχουν κάποια σχέση με την πραγματικότητα της αγοράς εργασίας.

Αλλωστε η παρέμβαση του υπουργείου για την "εξυγιάνση" σε αυτό το χώρο αποτελεί τη μεγαλύτερη παραδοχή της αποτυχίας της αντίληψης της λειτουργίας της αγοράς χωρίς κρατικές παρεμβάσεις, αλλά, ίσως, αποτελεί και ένα "ξεκαθάρισμα λογαριασμών" προκειμένου τα "original" ιδιωτικά να μπορέσουν χωρίς ανταγωνισμό να ξεκινήσουν τις δραστηριότητές τους. (Άλλη μια απόδειξη για την χρησιμότητα της ποικιλίας αστικών απόψεων για τον κρατικό παρεμβατισμό: κάθε άποψη "φοριέται ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες").

5. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Η προσπάθεια να διασυνθεί η νεολαία των καταλήψεων στις εξεταστικές καρμανιόλες και στα Πανεπιστήμια-μαριονέτες των εταιρειών δεν μπορεί παρά να προκαλέσει νέα θύελλα κινητοποιήσεων.

Στις παραμονές αυτής της συγκρούσεως είναι κρίσιμο να συνειδητοποιηθεί ότι αν το κίνημα δεν μπορέσει να συνδέσει την πάλη για να αποκρουστεί η εκπαιδευτική αντι-μεταρρύθμιση με μια προοπτική, αν δεν αποσαφηνίσει τα αντικαπιταλιστικά του χαρακτηριστικά, τότε είναι καταδικασμένο να εκφυλιστεί. "Αν δεν αμφισβητηθεί η ίδια η δομή της οικονομίας, η σημερινή εκπαιδευτική διάρθρωση, αποδεικνύεται σαφώς λογική" (Bowles and Gintis, "Schooling in capitalist America").

Είναι παράλογο και αιωρούμενο το αίτημα για ελεύθερη πρόσβαση όλης της νεολαίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αν δεν αμφισβητηθεί ο διαχωρισμός πνευματικής-χειρωνακτικής εργασίας. Είναι παράλογο να αρνείται την υποταγή των ΑΕΙ στις εταιρείες αν δεν αμφισβητείς την ίδια την κοινωνία του κέρδους.

Είναι παράλογο να αγωνίζεσαι για ίσα μορφωτικά δικαιώματα αν δεν αρνείται την ίδια στιγμή κάθε ιεραρχία εκπαιδευτική και κοινωνική.

Ας τολμήσουμε λοιπόν να διακηρύξουμε ότι "η ιδέα της "αξίας" δεν είναι παρά ένας ακόμη βολικός αστικός μύθος που εξυπηρετεί θαυμάσια τον καταλογισμό της ευθύνης για κάθε αποτυχία στο άτομο, αντί στη διάρθρωση της κοινωνίας" (Monika Beutel, "Οι τάξεις στη σύγχρονη Αγγλία" στο βιβλίο "τα οικονο-

μικά χωρίς προσώπιο", εκδόσεις Κάλβος, σελ. 81).

Ας τολμήσουμε να μετατρέψουμε το ερώτημα: Σύνδεση με ποιά παραγωγή; Στο σημερινό δομικό διαχωρισμό εκπαίδευσης και παραγωγής να αντιπαραθέσουμε το όραμα της ενότητας εκπαίδευσης και παραγωγής, την άρση του διαχωρισμού χειρωνακτικής και πνευματικής εργασίας, την κατάργηση της σχέσης διευθυντών-διευθυνόμενων. Απέναντι στην κάθετη ιεραρχία της εκπαίδευσης και του κοινωνικού καταμερισμού εργασίας να προβάλλουμε το όραμα της οριζόντιας παραγωγής.

Το πιο κρίσιμο ίσως ζήτημα για την κυριαρχία μιας τέτοιας αντίληψης στις γραμμές του κινήματος είναι η σχέση της με την αυθόρμητη κίνηση των μαζών για ελαστικότερη ταξική κινητικότητα, για ίσα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα, με την αυθόρμητη διαμαρτυρία ενάντια στην ταξική επιλογή, στους τρελούς ρυθμούς σπουδών, στην κρατική καταστολή.

Η ανάπτυξη μιας άλλης "υπόγειας" μορφωτικής διαδικασίας με τη μελέτη κοινωνικών προβλημάτων από ομάδες έρευνας, με τη διοργάνωση ανοιχτών αντιμαθημάτων και σεμιναρίων, η ανάπτυξη μιας άλλης κουλουράρας, ενός άλλου τρόπου ζωής περνάει μέσα από την καθημερινή κριτική της εκπαιδευτικής και εξεταστικής διαδικασίας μέσα κι έξω από τα αμφιθέατρα, μέσα κι έξω από τα σχολεία.

Η διεκδίκηση επιμέρους αιτημάτων και μεταρρυθμίσεων είναι θετική και θεμιτή, μόνο όμως στα πλαίσια μιας προοπτικής. Μ' αυτή την έννοια "πρέπει να αγωνιζόμαστε για ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον, όπου οι νέοι θα μπορούν να αναπτύξουν συλλογικά την ικα-

νότητα και την υποχρέωση να ελέγχουν τη ζωή τους και να ρυθμίζουν τις κοινωνικές τους αλληλενέργειες με την αίσθηση της ισότητας, της αμοιβαιότητας και του συλλογικού πνεύματος. Οχι ότι ένα τέτοιο περιβάλλον μπορεί από μόνο του να μετατρέψει την ποιότητα της κοινωνικής ζωής. Μπορεί όμως να γαλουχήσει μια καινούρια γενιά εργαζομένων-χειρωνακτών και μη, ανδρών και γυναικών, μαύρων και λευκών και καφετιών και ερυθρόδερμων- που δεν θα είναι πρόθυμοι να υποταχτούν στις κατακερματισμένες σχέσεις κυριαρχίας και υποταγής που δεσπόζουν στην οικονομική ζωή" (Bowles and Gintis, "Schooling in Capitalist America").

ΜΗΤΣΟΣ ΜΑΡΙΟΛΗΣ
(ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΑΣΟΕΕ)

Φεύγουμε, κύριοι, γειά σας, γειά σας(;)

Τον τελευταίο καιρό αναζωπυρώθηκε έντονα και στη σχολή μας το φάντασμα της μεταφοράς στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου. Αναμφισβήτητο το θέμα της μεταφοράς των διοικητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τόσο της σχολής μας, όσο και του Ε.Μ.Π. δεν είναι κάτι καινούριο αλλά σέρνει πίσω του ιστορία αρκετών χρόνων.

Στη δεκαετία του 1950 γίνεται η αγορά των οικοπέδων και επομένως οι πρώτες σκέψεις για μεταφορά των σχολών στην περιφέρεια. Το σκεπτικό αυτό υλοποιείται ευχάριστα από τη Χούντα, η οποία πραγματοποιήσε αφενός την ανέγερση των πρώτων κτηρίων στου Ζωγράφου, και αφετέρου τη δημιουργία του Πανεπιστημίου Πατρών έξω από το κέντρο της πόλης, δηλ. στο Ρίο. Το χρονοδιάγραμμα μεταφοράς επιταχύνθηκε, ειδικά κατά τη διετία 1985 - 1987 που συνοδεύτηκε με τη μεταφορά του εργαστηρίου Μεταλλογνώσεως και της Έδρας του Εμπλουτισμού στου Ζωγράφου.

Όμως, το τι πραγματικά πρόκειται να γίνει, το μάθαμε εντελώς συμπτωματικά μετά τις φετινές καταλήψεις (τυχαίο άραγε;) και μέσα στην εξεταστική. Έτσι, από την Πρυτανεία μάθαμε, ότι η σχολή, σίγουρα στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος, θα στεγάζεται στου Ζωγράφου. Πού; Μα στο τεράστιο γιαπί δίπλα στο κτήριο Χημικών. Πώς; Με την κατασκευή και την παράδοση του 1/3 του κτηρίου. Αξίζει να αναφέρουμε ότι η όλη διαδικασία έμεινε άγνωστη στο Σύλλογο των φοιτητών και όταν το ζήτημα έντεχνα παρουσιάστηκε μέσα στην εξεταστική, αποφασίστηκε χωρίς καν να ληφθεί υπ' όψη η γνώμη τους. Μάλιστα μέσα σε κλίμα άκριτης "δημοκρατικότητας", ο κ. Παπαδημητρίου, όταν ρωτήθηκε για την αδιαφάνεια των διαδικασιών, φανερά εκνευρισμένος, μάς προέτρεψε να πραγματοποιήσουμε λαϊκή επανάσταση για περισσότερη δημοκρατία.....!!

Εν αντιθέσει με τα επιχειρήματα της "άπλως" και του "καθαρού αέρα" που μας προτάσσουν, η κατάσταση της σχολής οδηγεί σε άλλα συμπεράσματα. Η εξεταστική έδειξε ότι οι λειτουργικές ανάγκες της σχολής και των φοιτητών, μπορούν κάλλιστα να καλυφθούν από το κτήριο που στεγαζόμαστε, ή μάλλον, από τις δυνατότητες του κτηρίου που στεγαζόμαστε. Στην παρούσα φάση ενδιαφέρον παρουσιάζει να ριζούμε μια ματιά στις "αδιάθετες" αίθουσες του κτηρίου μας. Στο ισόγειο υπάρχει η τεράστια αίθουσα που βλέπει στον πεζόδρομο της Τροίας. Στον πρώτο όροφο άδειασαν οι αίθουσες που βρίσκονται απέναντι από το εργαστήριο μεταλλουργίας. Στο δεύτερο όροφο υπάρχει η κενή τώρα γραμματεία των Ναυπηγών, ενώ στον τρίτο βρίσκεται η πολύ μεγάλη αίθουσα απέναντι από την Καλών Τεχνών και την Αρχιτεκτονική. Επιπλέον, απ' όλο το συγκρότημα των Νέων Κτηρίων, αδειάζουν 44 - 48 γραφεία και αίθουσες, των οποίων η μετέπειτα χρήση τους μένει αβέβαιη. Οι πρώτες όμως συζητήσεις που έγιναν στη Σύγκλητο, έδειξαν ότι η ανακατανομή τους δεν θα γίνει με βάση τις ανάγκες των φοιτητών, αλλά τα συμφέροντα των καθηγητικών μεριδίων κατά φθίνουσα κλίμακα.

Βλέπουμε λοιπόν ότι το σχέδιο για τη μετατροπή του ΕΜΠ της Πατησίων σε ένα απέραντο τεχνικό γραφείο - βιτρίνα για τις εταιρίες και τις πολυεθνικές και ακαδημαϊκό μνημείο της εξέγερσης του '73 αρχίζει. Για τους καθηγητές μπορεί Ζωγράφου να σημαίνει άνετο πάρκιν κοντά στα βόρεια προάστια και καθαρό αέρα στα μεγάλα γραφεία τους, για τους φοιτητές όμως, τα πράγματα σαφώς δεν είναι έτσι. Σύμφωνα με μια μελέτη της γεωγραφικής κατανομής των φοιτητών που κάναμε, είδαμε ότι:

7,2 %	κατοικούν στα ανατολικά προάστια
11,4 %	στις δυτικές συνοικίες
16,3 %	στα βόρεια προάστια
12,5 %	στα νότια προάστια
33,2 %	στο κέντρο
8,4 %	στον Πειραιά
0,3 %	στα Μεσόγεια, ενώ μόλις το
10,8 %	στου Ζωγράφου.

Στο σύνολο λοιπόν των 415 φοιτητών η επικείμενη μεταφορά ουδώς θα ικανοποιήσει το 60 % των φοιτητών μιας και θα χρειάζονται κατά μέσον όρο 1,5 ώρες μόνο για να πάνε, ενώ ούτε το 33 % (κέντρο) θα ικανοποιείται, μιας και εκεί έχουμε κατατάξει και περιοχές όπως η Κυψέλη, Πατήσια, Γαλάτσι, και γενικά τους δήμους που συνορεύουν με το Δήμο Αθηναίων. Μ' αυτά τα δεδομένα, δεν είναι δυνατόν να βάζουμε

στην ίδια ζυγαριά τις χιλιάδες ανθρωποώρες κατανάλωσης ενέργειας και ταλαιπωρίας στο σαρδελοκούτι του 222 με τα φαιδρά αντίτιμα του οξυγόνου και της ησυχίας. Ποιός ταλαιπώρος φοιτητής είναι διατεθειμένος να ξυπνάει από τις 6,30 τα χαράματα για να είναι πάντως στις 9 το πρωί; Και επίσης, φανταστείτε πόση δύναμη και ικανότητα θα έχουμε για άλλα πράγματα και ενδιαφέροντα όταν θα γυρνάμε τουλάχιστο δύο φορές την εβδομάδα στις 8 το απόγευμα στο σπίτι μας. Βλέπουμε λοιπόν μια de facto εντατικοποίηση των σπουδών μας μόνο και μόνο από τη μεταφορά χωρίς καν να ληφθεί υπόψη η κατεύθυνση που δίνουν στη σχολή προς

τα εκεί. Φοιτητές που δεν θα κάνουν τίποτε άλλο από το να σκέφτονται τις σπουδές τους και τη σχολή. Στρατιωτάκια που οι σκέψεις για διασκέδαση, πνευματική καλλιέργεια και γενικά το κέφι για τη ζωή θα αποτελούν απαγορευμένα τοπία.

Εκτός από τις υλικές συνέπειες το ζήτημα της μεταφοράς του Πανεπιστημίου στην περιφέρεια του αστικού κέντρου, είναι καθαρά πολιτικό. Συγκεκριμένα η απομόνωση του Πανεπιστημίου από την κοινωνία τέθηκε σαν ιδέα, εντελώς συμπτωματικά μετά από τις καταλήψεις του Πανεπιστημίου του Μπέρκλεϊ. Αυτή είναι μια σίγουρη και δοκιμασμένη μέθοδος για να τσακιστούν τα ερεθίσματα της σπουδάζουσας νεολαίας (που ήταν πάντοτε ο πομπός και ο δέκτης από ό, τι συνέβαινε στο πολιτικό τοπίο) από την κοινωνία και το λαϊκό κίνημα και αντίστροφα. Φανταστείτε πόσο

μικρότερο κοινωνικό αντίκτυπο θα είχε και πόσο μικρότερη έκταση θα έπαιρνε η πρόσφατη εξέγερση των φοιτητών, αν το ΕΜΠ βρισκόταν όπως η Πανεπιστημιούπολη στου Ζωγράφου. Επίσης θα υπήρχε η οδός Ηρώων Πολυτεχνείου στου Ζωγράφου, αν αυτό (το Πολυτεχνείο) στεγαζόταν και το '73 σ' αυτή την οδό όπως και σήμερα; Σίγουρα όχι. Εμείς πιστεύουμε ότι η εκπαίδευση και η σπουδάζουσα νεολαία αποτελούν οργανικό τμήμα της κοινωνίας μας που αναπτύσσεται μέσα από τη διαλεκτική σύνδεση με αυτήν, και με κανένα τρόπο δεν πρέπει να θεωρείται κάτι ξεχωριστό.

Εκτός από αυτά, οι συνέπειες εισβάλλουν και στο κομμάτι της φοιτητικής ζωής που λέγεται συλλογικότητα. Έχει κανένας μήπως την ατυχήτη ότι στα απομακρυσμένα μεταξύ τους κτήρια θα βλέπει τα πηγαδάκια και τις κουβέντες που γίνοντουσαν στην πύλη της Στουρνάρα και τα καφε-νεία, τώρα που το μόνο που θα βλέπουμε θα είναι οι ουρές πίσω από τα φωτοτυπικά μηχανήματα; Επίσης, ο κάθε καθηγητής θα γίνει ένας μικρός Σωκράτης με τους λίγους πιστούς μαθητές που θα αντιστοιχούν σ' αυτούς που έχουν αυτοκίνητο ή μηχανή για τη μεταφορά τους. Βλέπουμε δηλαδή ότι οι φοιτητές θα χωριστούν σε δύο κατηγορίες: Στους αυτοκινητιστές και στους μη αυτοκινητιστές.

Όλοι μας αναμφισβήτητα θα διερωτώμαστε γιατί τα κτήρια της Πολυτεχνειούπολης αλλά και της Πανεπιστημιούπολης είναι τόσο απότομα, μουντά και χοντροκομμένα. Η αρχιτεκτονική των κτηρίων είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα των εκάστοτε καθεστώτων και μέσο για τη δημιουργία της συνειδήσης των ατόμων της κοινωνίας. Δεν είναι τυχαία η διαφορά ανάμεσα στα κτίσματα του φασισμού της Ιταλίας και της αρχαίας ελληνικής δημοκρατίας. Είναι φανερό ότι η αισθητική της δοκού και του υποστυλώματος (που χαρακτηρίζει τα κτήρια του Ζωγράφου) έχει ως αποτέλεσμα την υποταγή της συνειδήσης των φοιτητών και τη μηχανοποίηση της σκέψης που έχει ως αποτέλεσμα την εκμηδένιση της προσωπικότητάς τους. Οπου δεν υπάρχει πάντρεμα της καμπύλης και της ευθείας, δεν υπάρχει γένεση.

Τι επιδιώκει λοιπόν με τη μεταφορά; Μετατροπή του κτηρίου της Πατησίων σε ένα απέραντο τεχνικό γραφείο και σπασίμο του κοινωνικού χώρου των φοιτητών, με ταυτόχρονη υποταγή της προσωπικότητάς τους.

Ας θυμηθούμε λοιπόν τον ποιητή που λέει:

**"Οι δάσκαλοι, της νεολαίας νταντάδες,
κόβουν στα μέτρα τους τους μαθητάδες
κάθε σημαίας πλαισιώνουν τους ιστούς
με ιδεώδεις υποταχτικούς
που είναι στο μεγάλο νοθροί
μα υπακού έχουν περισσή
τους έχω ΣΙΧΑΘΕΙ"**

(Βολφ Μπίρμαν)

Δύο βήματα μπροστά για το φοιτητικό κίνημα

Η νέα χρονιά έχει ήδη αρχίσει. Το φοιτητικό κίνημα μοιάζει να βρίσκεται σε φάση αναπροσανατολισμού μετά τις καταλήψεις, με έντονα στοιχεία σκεπτικισμού στις γραμμές του. Υπάρχει λοιπόν ανάγκη να ξανασυστηθούμε, όχι απλά την τακτική, αλλά τη συνολική στρατηγική της αριστερής πτέρυγας του κινήματος στα ΑΕΙ.

Νέα δεδομένα

Οι εξελίξεις που ζήσαμε το καλοκαίρι, δεν ήταν απλά μια γραμμική εξέλιξη της κατάστασης που υπήρχε με το τέλος των καταλήψεων. Στην ουσία βρισκόμαστε στην ανάγκη να επανεκτιμήσουμε συνολικά την πορεία μας, με βάση τα νέα δεδομένα. Ποια είναι αυτά όμως;

α. Θα ήταν αφέλεια να πιστεύει κάποιος ότι το τέλος (και συμβολικά) του επίσημου κομμουνιστικού κινήματος δεν θα φέρει νέες δυσκολίες στη δράση της αριστερής πτέρυγας του φοιτητικού κινήματος. Η κύρια δυσκολία θα είναι να πείσουμε ότι η πάλη για μια άλλη εκπαίδευση είναι άρρηκτα δεμένη με την πάλη για μια άλλη κοινωνία, με την πάλη ενάντια στο σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής. Με μια έννοια, οι εξελίξεις στην ΕΣΣΔ θα τροφοδοτήσουν ένα νέο "μεταρρυθμισμό", ενισχύοντας την ήδη ισχυρή τάση του κλεισίματος των στόχων πάλης στα εκπαιδευτικά ζητήματα και μόνο.

β. Αντίθετα αποτελέσματα από τις εξελίξεις στην ΕΣΣΔ έχει η διαμόρφωση μιας πλατιάς ζώνης δυσαρέσκειας και λαϊκής αγανάκτησης στην κοινωνία, κάτω από το βάρος της υλοποίησης της πολιτικής της Ν.Δ. Αυτό θα διευκολύνει την ενίσχυση αγωνιστικών τάσεων για γενικότερα ζητήματα, ταυτόχρονα όμως, θα μεταφέρει πιο αριστερά τη διαχωριστική γραμμή. Αν πέρυσι στην αρχή της χρονιάς το ερώτημα ήταν "ποιος θέλει αγώνες και ποιος συναινεί", φέτος το ερώτημα θα είναι "ποια

είναι η πραγματική γραμμή αντίθεσης στην κυβερνητική πολιτική".

γ. Στη συνείδηση των φοιτητών σοβαρό ρόλο (όλο και μεγαλύτερο στο μέλλον) παίζει η εγκαθίδρυση της "νέας τάξης" και οι τραγικές επιπτώσεις της που ζούμε. Με μια έννοια, παίρνοντας υπόψη και τη γραμμή της ολιγαρχίας για τα "εθνικά" θέματα, αυτό το μέτωπο θα παίζει όλο και πιο κεντρικό ρόλο στην πορεία του φοιτητικού κινήματος.

Καιρός για τομές

Είναι, λοιπόν, ανάγκη να κάνου-

με δύο μεγάλα βήματα μπροστά στη νέα περίοδο. Το πρώτο αφορά τη "νέα τάξη". Η παγκόσμια αυτοκρατορία των ΗΠΑ είναι η μια πλευρά. Η άλλη πλευρά του νομίσματος είναι ο αδυσώπητος πόλεμος για το μίσημα σφαιρών επιρροής και αγορών, που ήδη ζούμε. Ο πόλεμος αυτός είναι νομοτελειακό αποτέλεσμα της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης και γίνεται ακόμα πιο καταστροφικός με το άνοιγμα των αγορών των Ανατολικών χωρών. Τα χαρτιά ξαναμοιράζονται παντού. Η κάθε αστική τάξη διαλέγει εχθρούς και φίλους. Τα πολιτικά κόμματα του κατεστημένου αναζητούν νέους συμμάχους εσωτερικά και διεθνώς. Οι δυο πρώτοι πόλεμοι της νέας τάξης είναι μόνο η αρχή. Στην ουσία η νέα τάξη ισοπεδώνει τους λαούς, είτε στα σφαγεία του πολέμου, είτε καταδικάζοντας

εκατομμύρια ανθρώπους να μπουν στον "4ο κόσμο" που διαρκώς μεγαλώνει... Και δυστυχώς, το Λαύριο είναι πολύ κοντά μας για να περιμένουμε.

Η πρώτη τομή, λοιπόν, του φοιτητικού κινήματος φέτος πρέπει να είναι: **ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΣΤΗ "ΝΕΑ ΤΑΞΗ" ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΠΛΑ ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΜΕΤΩΠΟ.** Αυτό θα έχει τεράστια σημασία για όλο το λαϊκό κίνημα, μιας και αυτή τη στιγμή μόνο το φοιτητικό κίνη-

του αύριο, που να φέρνουν στο προσκήνιο την ανάγκη μιας άλλης κοινωνίας. Με αυτό το σκεπτικό μπορούμε να ανοίξουμε νέους δρόμους.

α. Είναι ανάγκη να αντιμετωπίσουμε την εκπαίδευση σα μια ενιαία διαδικασία -κρατική ή ιδιωτική- που κύριο στόχο έχει την **ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.** Με άλλα λόγια, η εκπαίδευση δεν "εκπαιδεύει" απλά σε κάποια τεχνική, ούτε απλά εγχάρσσει την αστική ιδεολογία. Εκπαιδεύει το σύνολο της υπό ένταξη νεολαίας ΣΕ ΕΝΑΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΡΟΛΟ, ΑΥΤΟΝ ΤΟ ΡΟΛΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ και η εξέλιξη του.

β. Αυτό ακριβώς το στοιχείο **ΕΙΝΑΙ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΟΝ ΧΩΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΒΑΘΜΙΔΕΣ, ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΚΕΡΜΑΤΙΖΕΙ ΤΗ ΓΝΩΣΗ.** Γι' αυτό ακριβώς πρέπει να ξεκόψουμε οριστικά από την ταύτιση γνώσης-εκπαίδευσης. ΓΝΩΣΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΚΤΙΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟΜΕΤΩΠΗ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ.

γ. Οι αλλαγές των τελευταίων χρόνων στα Α.Ε.Ι., έχουν να κάνουν με την παγκόσμια τάση του καπιταλισμού να υποτάσσει πιο βαθιά και να εκμεταλλεύεται στο έπακρο την πνευματική εργασία. Είναι προφανές ότι οι παραπάνω σκέψεις δεν αρκούν να δώσουν λύσεις στα μεγάλα ερωτήματα που ανοίγονται στο κίνημά

μα είναι σε θέση να σπάσει το νέο εθνικιστικό-σωβινιστικό κύμα που αναπτύσσει το σύνολο του πολιτικού κατεστημένου.

Εκπαίδευση:

Να φτάσει το μαχαίρι στο κόκκαλο

Αν το καλοσκεφτεί κανείς, ακόμα και την περσινή χρονιά που τα φοιτητικά αιτήματα πήγαν πιο μακριά από κάθε άλλη χρονιά, η κριτική μας στην καπιταλιστική εκπαίδευση δεν έφτασε ως την καρδιά του προβλήματος. Ας βάσουμε ένα ερώτημα:

Αν δεν υπήρχαν τα ιδιωτικά Α.Ε.Ι και το "επιχειρηματικό παπιστήριο" ποιο θα ήταν το αντικαπιταλιστικό στοιχείο της κριτικής μας; Ας είμαστε καθαροί. Η κριτική μας στην καπιταλιστική εκπαίδευση δεν αρκεί να αντιμετωπίζει απλά τα ζητήματα που η ιστορική συγκυρία φέρνει κάθε φορά μπροστά μας. Χρειαζόμαστε την δημιουργία μιας πιο βαθιάς αντικαπιταλιστικής αντίληψης που θα βάζει το μαχαίρι στο κόκκαλο. Ταυτόχρονα πρέπει να δούμε ότι το όραμα για μια νέα κοινωνία θα προσεγγίζεται όλο και πιο πολύ κυρίως μέσα από τους στόχους πάλης του κινήματος. Επόμενα, χρειαζόμαστε στόχους πάλης και κριτική στην καπιταλιστική εκπαίδευση, που να "φωτογραφίζουν" στο σήμερα μια νέα εκπαίδευση

μας. Αλλωστε ο στόχος του άρθρου δεν ήταν αυτός. Αν το άρθρο βοηθήσει να ανοίξουμε μια συζήτηση με τέτοιους όρους, τότε θα έχει παίξει ένα μικρό ρόλο.

**Αντώνης
ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ**

Άνθη του Κακού

Αντιεξουσιαστική Εναλλακτική Επιθεώρηση • Τεύχος 6 • Άνοιξη 1991 • Δρχ. 400

• Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ • Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ • Ο ΤΡΟΜΟΝΟΜΟΣ • ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ & ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΩΝ
• ΑΕΡΩΦΕΚΑΣΜΟΙ • ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΙΣ ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ • ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ • ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ • ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ •

ΓΙΑ ΤΗΝ ταξική ανασυγκρότηση του συνδικαλιστικού κινήματος

Το Λαύριο είναι πια νεκρή πόλη, 2 στους 3 εργαζόμενους έχουν αναγκαστεί να βγουν στην ανεργία και τα λαϊκά συσσίτια βρίσκονται προ των πυλών. Η Εύβοια έχει ερημωθεί. Τα εργοστάσια έχουν μείνει εγκαταλελειμένα και οι κάτοικοι φεύγουν αναζητώντας καλύτερη τύχη. Το ίδιο σκηνικό ετοιμάζεται για την Κοζάνη, την Πάτρα, το Αίγιο, τη Θήβα και πολλές άλλες πόλεις και περιοχές της Ελλάδας. Τα εργοστάσια της ΕΒΟ, της Π-Π, του Μαντουδιού οδηγούνται στην υπολειπομένη. Η ΕΑΣ, ο ΟΤΕ, η ΔΕΗ και σημαντικοί άλλοι τομείς του Δημοσίου οδεύουν στην ιδιωτικοποίηση και στην αναπόφευκτη συρρίκνωση του εργατικού δυναμικού που απασχολούν. Δεν μιλάμε, λοιπόν, αλλά για πτώση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, αλλά για εξελίξεις που οδηγούν στη γενικευμένη εξαθλίωση.

Θα μπορούσαμε κι εμείς, όπως κάνει η κοινοβουλευτική αντιπολίτευση, να κατηγορήσουμε την κυβέρνηση, ότι μέσα από έλλειψη ολοκληρωμένης πολιτικής και συγκεκριμένου σχεδίου έχει φτάσει σε αδιέξοδο, με αποτέλεσμα να αρκεί σε σπασμωδικές κινήσεις που τελικά καταστρέφουν την παραγωγική δομή της χώρας και υποβαθμίζουν την ελληνική οικονομία.

Τα πράγματα, όμως, δεν είναι έτσι, όπως πολλοί προσπαθούν να μας πείσουν ότι είναι. Η κυβέρνηση και ολοκληρωμένη πολιτική έχει και με συνέπεια την εφαρμόζει. Μάλιστα, χωρίς να είναι μόνιμη, αφού η συγκεκριμένη πολιτική σχεδιάζεται σε συνεργασία με τον ΣΕΒ και τα άλλα επιτελεία του κεφάλαιου που βρίσκονται είτε εδώ, είτε στο διεθνή χώρο. Οι στόχοι αυτής της πολιτικής είναι απλοί και εύκολα επαληθεύσιμοι από αυτά που συμβαίνουν γύρω μας:

Καταστροφή ενός τμήματος των παραγωγικών δυνάμεων που υπάρχουν, συρρίκνωση του εισοδήματος των εργαζομένων, τσάκισμα των συνδικαλιστικών και πολιτικών οργανώσεων της εργατικής τάξης, με απώτερες ελπίδες, η νέα συγκροτοποίηση του κεφάλαιου που θα προκύψει να βρει το κατάλληλο έδαφος για μεγαλύτερη εκμετάλλευση και άρα μεγαλύτερα κέρδη. Αυτή η πολιτική άλλωστε δεν είναι ελληνικής έμπνευσης, ούτε καν αποκλειστικότητα των δεξιών κυβερνήσεων, εφαρμόζεται σ' ολόκληρο τον καπιταλιστικό κόσμο και από ποικίλων αποχρώσεων κυβερνήσεις. Είναι η ουσία της πολιτικής του νεοφιλελευθερισμού.

Ποια είναι η κατάσταση της εργατικής τάξης

Μόνο οι οικειοθελώς τυφλοί δεν θέλουν να καταλάβουν ότι η αστική τάξη και οι πολιτικοί εκφραστές της λειτουργούν, σ' ό,τι αφορά την αντιμετώπιση της εργατικής τάξης, με μακρόχρονα σχέδια που προετοιμάζουν το έδαφος, έτσι ώστε τη στιγμή

που θα εκφραστεί η επίθεση, να υπάρχουν όσο το δυνατόν οι μικρότερες αντιστάσεις.

Όλοι θα θυμόμαστε ότι από την περίοδο του ΠΑΣΟΚ και πριν ακόμα από τη σκληρή εισοδηματική πολιτική του 1985-87, είχαν αρχίσει οι κριτικές περί "συντεχνιών", "αργαζομένων", "απεργιών που στρέφονται ενάντια στο κοινωνικό σύνολο" κλπ. Θα θυμόμαστε ακόμα τις προσπάθειες που έγιναν για να απομαζικοποιηθεί το Συνδικαλιστικό Κίνημα, να αποδυναμωθεί η συσπείρωση που είχαν τα Εργασιακά Σωματεία και οι διαδικασίες βάσης και τέλος να γραφειοκρατικοποιηθούν στο μέγιστο οι δομές του Σ.Κ. και να εγκλωβιστεί σε πολιτικές αντίθετες με τα συμφέροντα της εργατικής τάξης, όπως αυτές της "ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας", της "παραγωγικότητας" κλπ.

Σήμερα που η επίθεση του κεφαλαίου βρίσκεται σε εξέλιξη, μπορούμε να δούμε ότι αυτή η προεργασία έχει φέρει σημαντικά αποτελέσματα. Πρώτη και καλύτερη η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, αναπαυόμενη στις καρέκλες της, αγωνιά μόνο για το αν θα παραμείνει φερέγγυος συνομιλήτης του ΣΕΒ και της κυβέρνησης. Αμέσως μετά, τα κόμματα της αντιπολίτευσης, που υποτίθεται διαφωνούν με την πολιτική της ΝΔ, όχι μόνο δεν κάνουν τίποτα για την ανάπτυξη των αγώνων, αλλά αντίθετα, υπονομεύουν τις αντιστάσεις και συνεχίζουν να σπέρνουν τη σύγχυση και τον αποπρασματολισμό με αντιλήψεις, όπως: "όλοι φταίμε, όλοι πρέπει να πληρώσουμε", "χρειάζεται λιτότητα αλλά όχι τόσο σκληρή" κλπ. Και πίσω τους ο Τύπος να περνάει, στην καλύτερη περίπτωση, στα φιλά τους σημαντικούς αγώνες που δίνονται, και τους διάφορους "διανοούμενους" όλων των αποχρώσεων να κόπτονται για την ταλαιπωρία που προκαλούν στο κοινό (ωραία έκφραση για να κρύβονται οι ταξικές αντιθέσεις) οι διάφορες απεργίες. Διαμορφώνοντας, έτσι, ένα δυσμενέστατο κλίμα για την ανάπτυξη της αλληλεγγύης από ευρύτερα λαϊκά στρώματα, αλληλεγγύη που είναι απαραίτητη για τη νικηφόρα έκβαση του αγώνα της εργατικής τάξης.

Μένει, λοιπόν, ουσιαστικά μόνιμη της εργατικής τάξη για να αντιμετωπίσει τη λαίλαπα του νεοφιλελευθερισμού και μάλιστα υποχρεωμένη ν' ανοίξει κι ένα εσωτερικό μέτωπο με το μακρύ χέρι του συστήματος που αποτελεί η Συνδικαλιστική Γραφειοκρατία, ενώ ορισμένες βασικές αξίες όπως η ταξική αλληλεγγύη και ο συντονισμός των αγώνων, θα πρέπει να τις κατακτήσει από την αρχή, μέσα από την άμεση εμπειρία των αγώνων που δίνει.

Οι εργατικοί αγώνες

Πέρα από τις απεργίες που έγιναν μόνο και μόνο για την τιμή των όπλων, από τη ΓΣΕΕ, έχουμε όλο αυτό το διάστημα μια σειρά από σημα-

ντικούς αγώνες σε επιμέρους εργασιακούς χώρους, όπως αυτοί των καθηγητών, της ΕΑΣ, του Μαντουδιού, της Π-Π, της ΕΒΟ, της Κοζάνης κλπ. Αγώνες που έδειξαν ότι οι εργαζόμενοι δεν είναι ούτε παθητικοποιημένοι, ούτε διατεθειμένοι να δεχτούν τα βάρη της κρίσης στις πλάτες τους. Αντίθετα, έδειξαν ότι υπάρχει μεγάλη συμμετοχή, αγωνιστικότητα και δυναμική. Αγώνες που αναζητήσαν προωθημένες μορφές πάλης, συντονισμό της δράσης τους με άλλους κλάδους, αναβάθμιση της αντιπαράθεσης με την κυβέρνηση και το κράτος.

Αυτοί οι εργατικοί αγώνες δεν μπορούμε να πούμε ότι νίκησαν, αλλά ούτε και ότι ηττήθηκαν, όπως αυτοί που καθοδηγήθηκαν από τη ΓΣΕΕ. Κατάφεραν όμως να περιορίσουν τις απολύσεις, ν' ανακόψουν ως ένα σημείο την πτώση των εισοδημάτων και ταυτόχρονα -εδώ είναι το πιο σημαντικό- να δείξουν ότι απέναντι στα επιτελεία της κυβέρνησης και του Κεφαλαίου υπάρχει το αντίπαλο δέος του εργατικού κινήματος.

Αν αυτοί οι αγώνες δεν νίκησαν, όπως πραγματικά θα μπορούσαν, είναι γιατί: η νικηφόρα έκβαση δεν ήταν δυνατόν να έλθει μόνο με τη δυναμική και τη θέληση του κάθε κομματιού των εργαζομένων ξεχωριστά. Χρειάζονταν ένας ευρύτερος συντονισμός και μια πλατιά υποστήριξη από την υπόλοιπη εργατική τάξη και την ευρύτερη κοινωνία. Κάτι τέτοιο όμως δεν έγινε, είτε γιατί η κεντρική ηγεσία του Συνδικαλιστικού Κινήματος δεν ήθελε να το κάνει, είτε γιατί οι ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων λειτούργησαν πυροσβεστικά, είτε γιατί οι παρατάξεις που υπήρχαν στο εσωτερικό της κάθε απεργίας έφτασαν να δουλεύουν ανοικτά για την υπονόμευσή της, είτε τέλος γιατί -και σημαντικότερο για μας- οι ίδιοι οι εργαζόμενοι που έδιναν τους αγώνες, άργησαν να καταλάβουν την αξία της αλληλεγγύης και του συντονισμού.

Έχει αξία να τονίσουμε για μια ακόμα φορά, ότι μπορεί αυτοί οι αγώνες να μην νίκησαν ή ακόμα παραπέρα η νίκη των επόμενων να είναι δυσδιάκριτη, όμως πολύ απέχουν από την αντίληψη της ματαιότητας που σκορπίζουν δεξιά κι αριστερά οι διάφορες "Κασσάνδρες". Φτάνει μόνο να σκεφτούμε ότι αν σήμερα η κατάσταση είναι αυτή που περιγράφεται στην αρχή, πώς θα ήταν χωρίς αυτούς τους αγώνες, οι οποίοι αν μη τι άλλο, τουλάχιστον περιόρισαν την υλοποίηση των επιλογών του κεφαλαίου.

Η Επιτροπή Αλληλεγγύης και η "Εργατική Πληροφόρηση"

Η κατάσταση, αναμφισβήτητη είναι δύσκολη. Οι επιλογές του κεφαλαίου είναι τέτοιες που οδηγούν στην πλήρη εξαθλίωση τεράστια τμήματα της κοι-

νώνιας και επιφέρουν σημαντικές έκτασης αντιδραστικές εξελίξεις στο πολιτικό και ιδεολογικό τοπίο. Η μορφή που θα πάρει η κοινωνία την επόμενη περίοδο θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τις σημερινές αντιστάσεις και αυτές οι αντιστάσεις έχουν μ' έναν αντικειμενικό τρόπο σαν κέντρο τους την εργατική τάξη.

Έχει, λοιπόν, σημασία να υποστηρίχθούν οι αγώνες που δίνονται σήμερα και να βοηθηθούν, έτσι ώστε να έχουν το αποτέλεσμα που θα ανατρέψουν στις επιλογές του νεοφιλελευθερισμού. Για να έχουμε όμως τέτοιου είδους εξελίξεις, είναι αναγκαία η ταξική ανασυγκρότηση του Συνδικαλιστικού Κινήματος, που μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από τη συσπείρωση όλων των ταξικών δυνάμεων που βρίσκονται και καθημερινά δημιουργούνται στους κόλπους του εργατικού κινήματος, σε μια κατεύθυνση δράσης για την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και του συντονισμού των αγώνων.

Η Επιτροπή Αλληλεγγύης και η εφημερίδα "Εργατική Πληροφόρηση" συγκροτήθηκαν ακριβώς με βάση αυτή τη λογική. Οχι, φυσικά, για να αποτελέσουν αυτές το υποκείμενο της ταξικής ανασυγκρότησης, αλλά για να βοηθήσουν, στο μέτρο του δυνατού. Στα πλαίσια μιας τέτοιας αντίληψης, πέρα από την έμπρακτη αλληλεγγύη που έχουμε εκφράσει σε μια σειρά απεργιακών αγώνων (Μαντουδί, Π-Π, ΕΑΣ, ΕΒΟ, Κοζάνη κ.λπ.) πήραμε την πρωτοβουλία και έγιναν δύο συσκέψεις συνδικαλιστών, με στόχο τη συσπείρωση όλων των δυνάμεων που αναγνωρίζουν τα προβλήματα του εργατικού κινήματος και κινούνται στην κατεύθυνση της ταξικής του ανασυγκρότησης.

Οι συσκέψεις αυτές απέδωσαν μια κατ' αρχήν σημαντική, πιστεύουμε, συσπείρωση εργαζομένων που εκφράστηκε μέσα από μια κοινή διακήρυξη που υπογράφηκε από εκλεγμένους συνδικαλιστές.

Τα αποτελέσματα της προσπάθειάς μας, παρ' ό,τι ακόμα βρίσκεται στα πρώτα της βήματα, τα θεωρούμε αρκετά σημαντικά.

Οι αγώνες που έχουν ξεσπάσει και που εσπούν καθημερινά, πέρα από τα όποια αποτελέσματα έχουν απέναντι στην πολιτική της κυβέρνησης, δημιουργούν μια εργατική πρωτοπορία που μπορεί ν' αποτελέσει τη βάση για τη ζητούμενη ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος. Το αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί και από την ικανότητα του καθενός μας να μην καθοριστεί από την ιδιαίτερη ιδεολογική και πολιτική του άποψη και να συνεβρεθεί με ευρύτερα κομμάτια, στη βάση των αναγκαίων που βάζει η ταξική αντιπαράθεση που βρίσκεται σήμερα σε εξέλιξη.

Μάκης ΣΕΡΒΟΣ

μέλος της Επιτροπής Αλληλεγγύης και της εφημερίδας "Εργατική Πληροφόρηση"

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Β.Ο.

Με έκπληξη διαβάσαμε σήμερα ανακοίνωση του Προέδρου της ΕΒΟ, κ. Α. ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΥ, με αφορμή τα χθεσινά γεγονότα που δημιουργήθηκαν όταν το σωματείο της Μάνδρας πήγε στα κεντρικά να διαμαρτυρηθεί για τη μη καταβολή των δεδουλευμένων. Είναι πραγματικά ένα ακατάσχετο υβρεολόγιο του κ. Μπουλούκου και θα προσπαθήσουμε να δώσουμε απάντηση διότι, σαφώς, με αυτή την ανακοίνωση βρίζει και συκοφαντεί ολόκληρο το Συνδικαλιστικό κίνημα της ΕΒΟ. Κατ' αρχήν προσπαθεί να χρωματίσει Πολιτικά την κραυγή αγωνίας των εργαζομένων για την πορεία της Εταιρείας και τη μη καταβολή των δεδουλευμένων και άλλων επιδομάτων και να χαρακτηρίσει αυτή την κραυγή σαν πωλύπλατη μαχαιριά, τάχα στην προσπάθεια ανάπτυξης της ΕΒΟ. Η ΕΒΟ χτυπήθηκε πωλύπλατα, κύριε Μπουλούκο, όταν το Πενταετές εξοπλιστικό πρόγραμμα των Ενόπλων Δυνάμεων δόθηκε εξ' ολοκλήρου στην Αμερική με τη συμφωνία για τις βάσεις (βλέπετε πρόσφατες δηλώσεις Υπουργού Εθνικής Αμυνας κ. Βασιλειώτη).

Η ΕΒΟ χτυπήθηκε πωλύπλατα, κύριε Μπουλούκο, όταν εδώ και ενάμιση χρόνο αφέθηκε στη μοίρα της χωρίς καμιά προοπτική και από ένα χρόνο περίπου μέχρι τώρα με την δική σας ευθύνη, η οποία είναι βαρύνουσα, για να φθάσουμε στο σημερινό κατάντημα, επενδύσεις δισεκατομμυρίων που έγιναν με τον ιδρώτα του Ελληνικού Λαού, που τόσο επικαλείσθε, σήμερα να σαπίζουν. Είναι πάγια τακτική των αποτυχημένων, κύριε Μπουλούκο, την αποτυχία τους να την φορτώνουν σε άλλους. Αλήθεια, κύριε Μπουλούκο, είναι η δεύτερη φορά που χαρακτηρίζετε συντεχνιακό φασισμό την προσπάθεια που κάνουν οι εργαζόμενοι για το δικαίωμα της δουλειάς και το λέτε αυτό για να δικαιολογήσετε τη συρρίκνωση και το ξεπούλημα της ΕΒΟ με κάποιες συμπαραγωγές...και λέτε επίσης ότι δεν μπορεί να πληρώνει αυτές τις συντεχνίες ο λαός.

Μα που ζείτε κύριε Μπουλούκο; Αυτή τη στιγμή ο λαός βογγά κάτω από τη στυγνή και αντεργατική πολιτική που εφαρμόζεται από την κυβέρνηση, με τις χιλιάδες απολύσεις και τις υλλιγγιώδεις αυξήσεις. Ολοι αυτοί λοιπόν αποτελούν συντεχνία; Τότε θα πρέπει να καταλάβετε ότι είναι καθολική η αποτυχία σε όλα τα επίπεδα. Αλλωστε αυτές τις μέρες βοά ο τύπος και το ραδιόφωνο για τις καταγγελίες του Διοικητή του Ο.Α.Ε...και επικαλείσθε πάντα το λαό, μα ο λαός είστε εσείς και εμείς, είστε οι δυνάστες μας με την ψυχολογική βία που ασκείτε για το αν θα έχουμε δουλειά και αν θα πληρωθούμε. Γιατί θα πρέπει επιτέλους, κύριε Μπουλούκο, να μας αναγνωρίσετε το δικαίωμα να θέλουμε να ζήσουμε. Τέλος, κύριε Μπουλούκο, σαν Έλληνες πολίτες έχουμε υποχρέωση να αγωνιζόμαστε και για κάτι άλλο. Αυτή τη στιγμή η Τουρκία έχει 50 Πολεμικές βιομηχανίες και όλο τις αναπτύσσει με βλέψεις την Κύπρο, τα νησιά και τη Θράκη, ενώ στα Βαλκάνια υπάρχει μεγάλη αναστάτωση, και εμείς βλέπουμε την Πολεμική Βιομηχανία όλο να συρρικνώνεται και να μεγαλώνει η εξάρτηση για τις ανάγκες του Στρατού μας. Αφήστε μας, λοιπόν, να έχουμε τις ανησυχίες μας και το δικαίωμα να παλεύουμε και να αγωνιζόμαστε για τα πιο πάνω και να είστε βέβαιοι ότι θα δώσουμε αυτόν τον αγώνα μας όσο σκληρός και αν είναι μαζί με τα Σωματεία και τους εργαζόμενους στην ΕΒΟ.

Τελειώνοντας, κύριε Μπουλούκο, σας υπενθυμίζουμε ότι στοιχειώδης κανόνας της Δημοκρατίας είναι ο διάλογος. Σας προκαλούμε, λοιπόν, σε ανοιχτό διάλογο για να μάθει επιτέλους ο λαός, μια και τόσο πολύ τον επικαλείσθε, την αλήθεια για την ΕΒΟ...

ΛΑΥΡΙΟ ΝΕΚΡή ΠΟΛΙΤΕΙΑ...

... "ακυβέρνητη" ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΑΥΡΙΟΥ ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΑΦΑΝΙΣΜΟ ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ — ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Προδομένη Λαυριώτη,

Ο αγώνας για τη συνέχιση της ζωής και της ύπαρξης της πόλης μας συνεχίζεται. Δυστυχώς, τα προβλήματα μέρα-μέρα γίνονται περισσότερα και μεγαλύτερα. Ο αφανισμός έχει πάρει βήματα γοργά. Ο εμπαιγμός της κυβέρνησης συνεχίζεται. Οι χιλιοταλαιπωρημένοι και απατημένοι εργάτες του "ΑΙΓΑΙΟΝ" μένουν ακόμη μετέωροι και περιμένουν να πάρουν τα χρήματα της αποζημίωσης που με ιδρώτα και αίμα δούλευαν μέρα-νύκτα για ολόκληρα χρόνια. Οι εργάτες της ΠΥΡ-ΚΑΛ, αφού ένιωσαν στο πετσί τους τις απολύσεις, έρχονται σήμερα στο ίδιο σημείο προετοιμασίες για νέες απολύσεις. Οι εργάτες της ΕΜΜΕΛ, που διώχτηκαν για να γίνει το όραμα του Μουσείου για να το βλέπουν οι επόμενες γενιές, σβήνει μπροστά από τα μάτια τους. Οι εργάτες των Κλωστήριων Λαυρίου μένουν άνεργοι γιατί δεν μπορεί το εργοστάσιο να ανταγωνιστεί τους Ευρωπαίους -λίγα πια τα κέρδη. Οι εργάτες της ΒΕΛΠΕΞ αποδεκατίστηκαν μετά από τις απολύσεις που έγιναν. Η ΔΕΗ έτοιμη για την ιδιωτικοποίηση -νέα μονάδα στο Λαύριο από άνθρακα χωρίς να ρωτηθούν οι πολίτες αυτής της πόλης- δε χρειάζεται για την κυβέρνηση ούτε καν να ενημερωθούν. Το Κέντρο Υγείας Λαυρίου υπό πλήρη διάλυση. Μετά την επίσκεψη στον υπουργό Υγείας για καλύτερη λειτουργία πήραν από το συγκρότημα μέχρι και τα ψυγεία. Νέος Νομάρχης στη Νομαρχία -παντός επισκέψεις εκτός από το Λαύριο. Μπροστά σ' αυτή την άθλια κατάσταση, που τα 2/3 του ενεργού εργατικού δυναμικού είναι στην ανεργία, έρχεται η κυβέρνηση και προσθέτει σήμερα ένα νέο νόμμο εργαζομένων στις λίστες ανεργίας. Αναγγέλει απολύσεις και στην ΕΒΟ, 776 τον αριθμό (200 από το Λαύριο, συντοπίτες μας). Αυτή η δραματική εξέλιξη, αυτή η σκληρή-αντιλαϊκή μονόπλευρη πολιτική της κυβέρνησης που διαλύει την πολεμική βιομηχανία και την ξεπουλάει στα ξένα τραστ σε βάρος της εθνικής μας ανεξαρτησίας - που συνεχίζει την αποβιομηχανοποίηση της χώρας, που συρρικνώνει καθημερινά το εισόδημα των εργαζομένων, που διαλύει το ασφαλιστικό μας σύστημα, που μας τρομοκρατεί με τρομονόμους - μας έκανε να κηρύξουμε αυτή την 24ωρη προειδοποιητική Απεργία. Αποφασίσαμε όχι μόνο εμείς, αλλά μαζί και το Δημοτικό Συμβούλιο, οι έμποροι, να καταγγείλουμε την κυβέρνηση και να τους διαμηνύσουμε ότι θα συνεχίσουμε με πιο σκληρούς τρόπους (ακόμα και για μας τους ίδιους) μέχρι να βρούμε το δίκιο μας.

Λαέ του Λαυρίου,

Είμαστε εμείς, όλοι εμείς που ζούμε που αναπνέουμε και εργαζόμαστε σ' αυτή την πόλη. Να απαντήσουμε δυνατά "όχι άλλος εμπαιγμός", "όχι στον αφανισμό", "όχι στις νέες απολύσεις".

Το είχαμε ήδη υποπτευθεί αλλά όχι στην κλίμακα και τη θρασύτητα που το συναντήσαμε. Το σχέδιο "ΕΥΤΑΞΙΑ" του Αντώνη Τρίτση δεν έπεσε από τον ουρανό αλλά είχε και τα ιδεολογικά του ερείσματα και τα χωρικά του πειράματα. Χρειάστηκε να βρεθεί ο άγος ιδεολογικοπολιτικός συντονισμός με το σχέδιο δώξης κάθε είδους μεταναστών, ώστε να δοθεί στο σώμα της αστυνομίας ένα νέο περιεχόμενο και τα όργανα του "ΝΟΜΟΥ" και της "ΤΑΞΗΣ" να διευρύνουν στο σκέλος "τάξη" τις δραστηριότητές τους.

Ετσι, το προηγούμενο τρίμηνο εξαπολύθηκαν μια σειρά διώξεις ενάντια σε κάθε μη "ενταγμένο" πολίτη, πλάνδιο μικροπωλητή, άνεργο της Ομόνοιας, παράνομο αφισκοκολλητή. Στόχος οι πολλαπλές μορφές "ρύπανσης" και αταξίας. Το 1968 η Χούντα, με βάση το νόμο που απαγόρευε τις συγκεντρώσεις-συναθροίσεις, αφαίρεσε τις άδειες από όλους τους μικροπωλητές της Αιόλου καταργώντας το ιστορικό παζάρι για πάνω από 7 χρόνια. Σήμερα που το παζάρι έχει πια ξαναζωντανέψει, μια νέα απόφαση με αντίστοιχο ιδεολογικό περιεχόμενο, της διάλυσης σ' αυτή την περιοχή ενός πόλου λαϊκού εμπορίου, έρχεται να το καταργήσει.

Ωστόσο, είναι γνωστό ότι οι Δήμοι εμπορεύονται πλήρως και αποκομίζουν τεράστια κέρδη από το χώρο. Οι ειδικές άδειες μικροπωλητών, οι άδειες κατάληψης πεζοδρομίων, τα παρκόμετρα, οι άδειες κατάληψης πλατειών από καταστήματα αναυχή, οι άδειες χρησιμοποίησης επιφανειών για διαφημιστικούς σκοπούς και τέλος οι άδειες ενταφιασμού στους ειδικούς χώρους, αποτελούν όλα πηγή εσόδων και διαδικασίες ελέγχου, ληξιπρόθεσμα συμβόλαια που ανανεώνονται κατά την κρίση και τα γενικά και ειδικά συμφέροντα (μίξεις) κάποιων ανθρώπων του Δήμου.

Γίνεται, έτσι, φανερό ότι αυτό που επιδιώκεται είναι αφ' ενός η εμπορική εκμετάλλευση, αφ' ετέρου ο έλεγχος του χώρου και της πληροφορίας. Όχι η τάξη αλλά μια "ειδική" τάξη. Όχι η

αποφυγή της καταναλωτικής ρύπανσης αλλά αντίθετα ο πιο μεθοδευμένος τρόπος ένταξης του κάθε πολίτη στο μηχανισμό της κατανάλωσης. Η διαφήμιση, απόλυτα νομιμοποιημένη διεισδύει με κάθε τρόπο στο πεδίο των αισθήσεων και εντάσσει σε καταναλωτικά πρότυπα και δομές. Η κατανάλωση προϊόντων γίνεται, οφείλει να γίνεται, στο πλαίσιο μιας συγκρο-

«ΕΥΤΑΞΙΑ» Η «νέα τάξη» στο χώρο

τούσας ιδεολογίας. Η κατανάλωση χώρου, πολύ περισσότερο, δεδομένου ότι έχει το ειδικό χαρακτηριστικό να είναι μαζική και γι' αυτό περισσότερο ανατρεπуща όχι μόνον όταν είναι ανατρεπτική, αλλά ακόμα και όταν είναι απλά άτακτη.

Ο καταναλωτισμός αποτελεί αξία. Η καταναλωτική συμπεριφορά γεγονός. Το καταναλωτικό απόρριμμα, το σκουπίδι, όνειδος. Η τάξη συμβαδίζει με την καθαριότητα, με την εξαφάνιση του κοινωνικού περιττώματος. Ενός περιττώματος που διαρκώς διογκώνεται από την αδυναμία του κοινωνικού συνόλου να "χωνέψει" το καταναλωτικό υπερπρόϊόν. Θα άξιζε, ίσως, να ελέγξει κανείς αν το μεγαλύτερο παραγόμενο προϊόν της σημερινής κοινωνίας, μιας κοινωνίας που βασίζει ακόμα τη δομή της στη φυσική ή τεχνητή έλλειψη, είναι τελικά τα σκουπίδια της. Αυτή την πραγματικότητα προσπαθούμε να εξαφανίσουμε; Γι' αυτό οι απεργίες των σκουπιδιάρων έχουν γίνει αντικείμενο της πιο σκληρής αντιπαράθεσης και καταστολής;

Το σχέδιο "ΕΥΤΑΞΙΑ" του Δήμου Αθηναίων δε θα κυριαρχήσει πολύ εύκολα. Όχι γιατί δεν αποτελεί αντικείμενο υποστήριξης μεγάλης μερίδας του πολιτικού κόσμου και του κοινωνικού συνόλου, αλλά γιατί πάσχει στη διαμόρφωση των δομών "τάξης", μέσα στις οποίες θα εντάξει τους ατακτούντες. Μπορεί, λοιπόν, σε πρώτη φάση να λειτουργήσει μόνο κατασταλτικά αφήνοντας, όμως, εκκρεμή και πιεστικά διογκούμενα όλα τα θέματα που παράγουν την "ανεπιθύμητη" αταξία.

Εντωμεταξύ, εμείς μπορούμε ακόμα να ζητάμε την απόσυρση του νομοσχεδίου για τους μετανάστες, να γράφουμε με σπρέϊ στους τοίχους "οι ξένοι είναι καλοδεχούμενοι", να αφισκοκολλούμε όπου δεν επιτρέπεται, να απολαμβάνουμε το κυκλοφοριακό χάος της οδού Αθηνάς, να θάψουμε τον παππού μας στο περιβόλι, να σκίζουμε τις σακκούλες σκουπιδιών τις νύχτες...

...να ατακτούμε γενικώς.

Γάτα αθανιάρα

“Οι Βορειοηπειρώτες αδελφοί”... έγιναν Αλβανοί αλήτες;

Στη Θεσσαλονίκη και τα περίχωρά της υπολογίζεται ότι έχουν συγκεντρωθεί 2000 - 3000 πρόσφυγες, από τους οποίους μόνο 200 - 300 είναι Βορειοηπειρώτες. Τα δύο κεντρικά σημεία συγκέντρωσής τους είναι ο Σιδηροδρομικός Σταθμός και η Φοιτητική Λέσχη. Ο βασικός λόγος για τη συγκέντρωσή τους στη Λέσχη εξηγείται από το γεγονός ότι η σίτιση στη Λέσχη είναι δωρεάν και χωρίς έλεγχο κατά την είσοδο. Η φήμη της Λέσχης έχει γυρίσει όλο τον κόσμο μέσω ταξιδιωτικών αμερικανικών οδηγιών του τύπου “πως να τη βγάξετε μ' ένα δολλάριο την ημέρα”.

Η κατοχύρωση της δωρεάν σίτισης και επιπλέον της σίτισης χωρίς έλεγχο έχει διασφαλιστεί από φοιτητές και νεολαίους που στις επανειλημμένες προσπάθειες της Πρωτανείας και της Διεύθυνσης της Λέσχης να αλλάξουν το καθεστώς, το υπερασπίστηκαν δυναμικά και μερικές φορές βίαια.

Γενικά πάντως η αναλογία μη φοιτητών - φοιτητών που τρώνε στη Λέσχη είναι 3:1 και αυτό γιατί το φαγητό είναι πραγματικά άθλιο και συνήθως υπάρχει τεράστια ουρά. Από πολύ παλιά είχε επισημανθεί ότι όποιος τρώει τέτοιο φαγητό περιμένοντας σε τέτοια ουρά, το έχει πραγματικά ανάγκη.

Τέτοια ανάγκη έχουν πραγματικά οι πρόσφυγες, που εγκαταλειμμένοι από το ελληνικό κράτος και τις “πατριωτικές ογανώσεις”, μπόρεσαν να την καλύψουν στοιχειωδώς στη Λέσχη.

Η συγκέντρωση των Αλβανών και των Βορειοηπειρωτών στη Λέσχη χρησιμοποιήθηκε πολύ έξυπνα από τη Διεύθυνσή της και την Πρωτανεία, για να επιχειρήσουν με τη συναίνεση των φοιτητών (για πρώτη φορά) τον έλεγχο με πάσο στην είσοδο της Λέσχης. Ουσιαστικά πρόκειται για το πρώτο βήμα αποκλεισμού αργότερα χιλιάδων φοιτητών, διευρύνοντας τον έλεγχο με “κάρτα σίτισης” την οποία πολύ λίγοι φοιτητές δικαιούνται.

Στην αρχή κυκλοφόρησε ένα ερωτηματολόγιο ανάμεσα στους φοιτητές που πηγαίνουν να φάνε. Ανάμεσα σε διάφορες χαζές ερωτήσεις (σας αρέσει το φαγητό;) υπήρχε μία που αφορούσε το σε ποιόν από τους δύο ορόφους της Λέσχης προτιμούσαν οι φοιτητές να τρώνε. Ήταν η πρώτη προσπάθεια να υποδειχτούν οι πρόσφυγες σαν η αιτία για τα χάλια της Λέσχης, μια κι αυτοί τρώγανε στον πρώτο ορόφο. Λίγο αργότερα κυκλοφόρησε η φήμη για 70 χρούσματα ηπατίτιδας και για δύο ημέρες η Λέσχη έμεινε κλειστή. Ήταν σαφώς ψέμα και κίνηση εντυπωσιασμού, γιατί αν ήταν αλήθεια 70 χρούσματα θα είχαν αναστατώσει όλες τις υγειονομικές υπηρεσίες της Θεσσαλονίκης, θα γράφονταν πρωτοσέλιδα στις εφημερίδες, θα εμφανίζονταν επιτέλους γιατροί να εξετάσουν τους πρόσφυγες που δεν έχουν καμία υγειονομική περιθάλψη. Και ήταν ψέμα και για έναν ακόμη λόγο: η πρώτη φήμη αφορούσε ηπατίτιδα Β που μεταδίδεται μόνο με το αίμα και τη συνουσία. Ετσι νόμιζε η Διεύθυνση και η Πρωτανεία ότι έστρεφε όλους τους εργαζόμενους στη Λέσχη αλλά και πολλούς φοιτητές ενάντια στους πρόσφυγες. Η ανα-

κοίνωση, λίγο μετά τις φοιτητικές εκλογές, ότι από τις 20 Μάη θα αρχίσει έλεγχος με πάσο, ήρθε να συμπληρώσει το σχέδιο της Πρωτανείας. Απ' ό,τι

φαίνεται πάντως κάποιοι φορείς είχαν ενδιαφερθεί για τους λιγοστούς Βορειοηπειρώτες και έτσι το μέτρο θα αφορούσε μόνο τους Αλβανούς. Η αλήθεια είναι ότι ουσιαστικά δεν υπήρξε καμιά αντίδραση σ' όλη την προετοιμασία του κατάλληλου κλίματος. Η λογική που επικράτησε στα “αριστερά σχήματα” των φοιτητών αλλά και στους αντιρατσιστές πολίτες ήταν να επαναληφθεί το σπάσιμο του ελέγχου με τον ίδιο τρόπο που αυτό γινόταν τόσα χρόνια, δηλ. με τη φυσική παρουσία τους και με τη βία αν χρειαζόταν.

Οι “πολίτες ενάντια στο ρατσισμό” - που συγκροτήθηκαν με βάση το θέμα της Λέσχης - ετοίμασαν δύο προκηρύξεις, μία στα ελληνικά και μία

στα αλβανικά με τη βοήθεια ενός Βορειοηπειρωτή, που θα μοιράζονταν την ημέρα του σπασίματος. Η προκήρυξη στα Αλβανικά ήταν πραγματικά πολύ σημαντική γιατί έσπασε τον πάγο, τη γλωσσική και όχι μόνο απομόνωση των Αλβανών, που έμειναν έκπληκτοι όταν είδαν πολίτες αυτής της αφιλόξενης χώρας να τους υπερασπίζονται, αλλά και γιατί μείωσε σε κάποιο βαθμό την πατερνλιστική οπτική με την οποία θα μπορούσε να γίνει η παρέμβαση. Προσπαθήσαμε δηλαδή να αποκτήσουμε σχέση συμμαχίας (έστω και για το συγκεκριμένο) παρά μια σχέση προστάτη - ΖΟΡΡΟ.

Στις 20 Μάη η παρουσία 20-30 ατόμων από τους “πολίτες ενάντια στο ρατσισμό” και φοιτητών από τα “αριστερά σχήματα” έσπασε την προσπάθεια ελέγχου. Οι εργαζόμενοι, που με λίγες τιμητικές εξαιρέσεις, είχαν δεχτεί να κάνουν τους μπάτσους στις πόρτες, δεν είχαν καμία διάθεση να παίξουν ξύλο και αφού δεν έβρισκαν κανένα φοιτητή να τους υποστηρίξει σταμάτησαν κάθε προσπάθεια. Οι συζητήσεις που έγιναν στο χώρο της Λέσχης έδειξαν ότι ελάχιστοι φοιτητές ήθελαν τον έλεγχο, ενώ οι εργαζόμενοι φοβόντουσαν ότι θα έβρισκε ευκαιρία η Πρωτανεία να κηρύξει ΛΟΚ - ΑΟΥΤ και να χάσουν τη δουλειά τους, αλλά δεν αρνούντουσαν να σιτίσουν τους Αλβανούς.

Τις επόμενες μέρες η Διεύθυνση προσπάθησε να εφαρμόσει τον έλεγχο κάποιες ώρες μόνο αλλά και πάλι απέτυχε, γιατί εκτός από τους “πολίτες...” και οι ίδιοι οι Αλβανοί δεν τους το επέτρεψαν. Τελικά η Πρωτανεία και η Διεύθυνση δεν τόλμησαν ούτε να πάρουν πιο δραστηρικά μέτρα ούτε να κατεβάσουν ΟΝΝΕΔίτες ή την Πανεπιστημιακή Αστυνομία, η ύπαρξη της οποίας φημιολογείται, και φαίνεται ότι η “επιχείρηση Αρετής” θα μετατεθεί το Σεπτέμβριο.

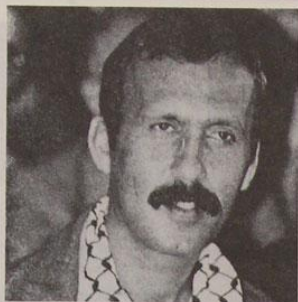
Τέλος η όλη ιστορία έδειξε ότι η πρώτη επίσημη, κρατική εμφάνιση του ρατσισμού απέτυχε όχι μόνο χάρη στην παρουσία κάποιων αντιστεκόμενων πολιτών - φοιτητών αλλά και γιατί δεν κατάφερε να πείσει ότι “οι ξένοι φταίνε για όλα”. Η ιδεολογία της ξενοφοβίας και του ρατσισμού αδυνατεί να γίνει κυρίαρχη σε φοιτητικούς και νεολαϊστικούς χώρους, τουλάχιστον μέχρι τώρα. Είναι δηλαδή δυνατό να αντιμετωπιστεί και επιθετικά και πλατιά οποιαδήποτε μορφή και να πάρει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ

από τους

“ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ”

Υ.Γ. Να σημειώσω ότι η χρήση του όρου “Βορειοηπειρώτες” γίνεται παρά την εμφανή προσπάθεια του κράτους και του τύπου να διαχωρίσει τους πρόσφυγες σε “δικούς μας” και “πράκτορες του Αλία”, “δολοφόνοι” κλπ. Και αυτό γιατί οι ίδιοι θεωρούν τον εαυτό τους μέλος μιας μειονότητας. Αλλάστε και εμείς όλοι χρησιμοποιούμε τον όρο “Τούρκος” για ένα κομμάτι της μειονότητας της Δντ. Θράκης.

ΥΠΟΘΕΣΗ ΜΟΧΑΜΕΤ ΧΑΜΝΤΑΝ ΠΑΡΑΤΡΑΒΗΞΕ ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ... C.I.A.

Στα ... αφηγήματα και τις διηγήσεις των πρακτόρων του F.B.I. και της C.I.A. καθώς και στην κατάθεση ενός "ανανήψαντος" μέλους παλαιστινιακής οργάνωσης στηρίζεται, ως γνωστόν, η εξευτελιστική αυτή ιστορία, που "τραβάει" εδώ και καιρό, με πρωταγωνιστή τον Παλαιστίνη αγωνιστή και ανώτατο στέλεχος της P.L.O., Μωχάμεντ Χαμντάν (Ρασίντ σύμφωνα με τις ΗΠΑ).

Μια ιστορία τριετούς συνεχούς φυλάκισης (χωρίς να εκτίεται καμιά πινή), μια ιστορία με παγώματα και ξεπαγώματα, όπου ο αγωνιστής της Ιντιφάντα γίνεται στόχος των Ισραηλινών διωκτικών αρχών, γίνεται τρόπος αμερικάνικης πίεσης στην - τότε - κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ (για τερματισμό του "φιλοαραβικού κατακυμάλματος" και ευθυγράμμιση με τις "αντιτρομοκρατικές" επιταγές ΗΠΑ και ΤΡΕΒΙ), γίνεται θύμα της οικουμενικής ολιγωρίας και θυσία στις πολιτικές ισορροπίες, γίνεται μέσο επίδειξης "αντιτρομοκρατικού έργου", - πάγια επιδίωξη της Ν.Δ. - γίνεται, ακόμη, ευκαιρία καλλιέργειας αντιαραβικού κλίματος, αντιπρικοσμικής υστερίας και εκστρατείας κατασκευοφάντησης της παλαιστινιακής εξέγερσης.

Δεν είναι λίγα. Θα μπορούσαν να προστεθούν πολλά ακόμα. Μακρύς και πλούσιος είναι ο κατάλογος της "χρηστικότητας" ενός Παλαιστίνιου αγωνιστή, που βρίσκεται στις ελληνικές φυλακές. Τόσο μακρύς και τόσο πλούσιος που να μπορεί εύκολα να ερμηνευθεί, πως είναι συνάτον να "στέκονται" κατηγορίες σαν κι αυτές που προσάπτονται στον Χαμντάν -περί προκλητικής έκρηξης και τελέσεως πράξεων βίας σε αεροπλάνο- οι οποίες στηρίζονται αποκλειστικά στα παραμύθια της "παχυλής φαντασίας" ενός τσορούμου πρακτόρων, τόσο παχυλής, όσο και οι μισθοί τους.

Κι όμως, τη θέση της βεβαιότητας, ότι κατηγορίες σαν κι αυτές θα γκρεμιστούν κάτω απ' το βάρος των απίστευτων αντιφάσεων τους, μόνο ερωτήματα μπορούν να την πάρουν. Ερωτήματα ως προς το φινάλε, αυτής της άθλιας υπόθεσης, που πλησιάζει.

Ο Μωχάμετ Χαμντάν δικάζεται στις 7 Οκτωβρίου από το Τριμελές Εφετείο Κακουρηγμάτων -κι όχι από δικαστήριο ενόρκων- όπως προβλέπει ο τρομονόμος, που ψηφίστηκε 2 χρόνια και 6 μήνες μετά τη σύλληψή του! Στη δίκη αυτή, κάτω απ' τη σκιά των αυτομάτων και τον ήχο των ελικοπτερών, όλα -δυστυχώς- θα είναι ανοιχτά:

— οι "απατήσεις" του Στέητ Νηπάρτμεντ — το "αντιστάθμισμα" στην απόφαση του υπ. Δικαιοσύνης για μη έκδοση του Χαμντάν στις Η.Π.Α.

— η "οδηγία" του Κ. Μητσότακη, που πρόλαβε να δηλώσει τον αγωνιστή ως τρομοκράτη

— η "παράδοση" του Εφετείου και του Αρείου Πάγου που, με συνοπτικές διαδικασίες, είχαν αποφασίσει την έκδοσή τους στις Η.Π.Α.

Είναι ότι ακριβώς απειλεί να βιάσει την αλήθεια, δίνοντας ένα εφιαλτικό τέλος σ'ένα "παραμύθι" που ήδη τράβηξε πολύ.

X.T.

"Ψευδείς" ανάπηροι και αληθείς ρατσιστές

"Τους ψευδείς ανάπηρους των ΕΛΤΑ, ανέλαβαν να υπερασπίσουν οι αληθείς ανάπηροι της πολιτικής". Τάδε έφη ο υπουργός Προεδρίας Μ. Εβερτ, αναφερόμενος στο αίτημα αναπήρων υπαλλήλων των ΕΛΤΑ για τη μετατροπή των συμβάσεών τους από ορισμένου χρόνου σε αορίστου.

"Αυτό μας έλειπε", να σεβόμαστε την αναπηρία, την ασθένεια και άλλα "αντιπαραγωγικά" και "μη κερδοφόρα" συμπτώματα.

Το σημερινό κράτος δεν μπορεί πια να κατηγορηθεί απλά για "ψευδο-πρόνοια" αλλά για αληθινό ρατσισμό, αυτόν ανέλαβε να υπερασπίσει και ο διόλου ανώτερος αλλά "υγιέστατος" και "αφράτος" εκσυγχρονιστής Μ. Εβερτ.

ΕΞΑΡΧΕΙΑ: μπότες, κουμπούρια και καυτές σέλες...

Από Σπύρου Τριζούπη, δέ λέει! Τίγκα στους ΜΑΤατζήδες, που ομολογουμένως την ψάχνουν αυτόν τον καιρό. Από Βαλτετσίου, πάλι, τσοούμο οι ΜΕΑτζήδες έκαναν εμφάνιση με λουστουά και σιδερόβεργες. Καλλιδρόμιου και 11.00 η ώρα, δεν το συζητάμε. Είναι κατειλημμένο όλο το πλάτος του δρόμου από κείνο το ... φαινόμενο συλλογικότητας, ίσα με 40 άνδρες βαρβάτοι - άλλοι με στολή κι άλλοι με πολιτικά - που 'χουν "αναλάβει" τα μπαράκια από ... οικολογική εναισθησία.

Πάντως, και πουθενά να μην πιάς, πάλι παίζεται, διότι όλο και κάποιος "Ζητάς" θα βρεθεί, με τραβηγμένο όπλο ή χωρίς, να ...ρωτήσει για σένα.

Η κατάσταση στα Εξάρχεια έχει φτάσει στο απροχώρητο και η κατάσταση των νεύρων μας επίσης.

Αν εξαιρέσει κανείς τα προξόνια, που έχουν "άσυλο", όλοι οι υπόλοιποι θαμώνες ζούνε με την αμαρτωλή φαντασίωση, πως "κάποιος θα βρεθεί να τους τα χώσει".

Και επειδή όντως κάποιος θα βρεθεί, είναι καιρός να την ψάξουμε και εμείς οι άλλοι στο πώς θα διεκδικήσουμε και θα υπερασπιστούμε κάποιους ζωτικούς χώρους ελευθερίας.

Όχι πως είναι το όραμά μας, αλλά τουλάχιστον η ύπαρξή τους δεν έβλαψε ποτέ κανέναν.

Εν αντιθέσει με την έλλειψή τους, δηλαδή.

Διαφορετικά μας βλέπω για καφέ στο Κολωναί.

"ΔΑΠίτες, κότες" που λέγαμε...

X.T.

"Σε πολεμώ χίλια χρόνια στα ίσα, αλλά σε σέβομαι. Θα σε πολεμώ άλλα χίλια, αλλά θα σε σέβομαι. Για χτες λυπάμαι. Δεν ήμουν εγώ."

Ελληνας δοχίας προς Τούρκο δοχία".

(Από τη στήλη "Ο καιρός" της "Ελευθεροτυπίας" 8.10.1991)

Οι συνάδελφοι της "Ε" παραπληρώθηκαν και δημοσίευσαν πλαστή επιστολή, το "Εκτός Ορίων" θρήνη την αυθεντική επιστολή και την παραθέτει:

"Είμαι εντάξει, αδέρφι. Μετρώ μέρες για απόλυση... Οι καρabanάδες, τώρα στο τέλος, μου τη "δίνουν" όλο και περισσότερο... Απ' το αραλίκι ("παλίδες" γαρ) έχω πάρει μερικά κιλάκια... Από "στρατιωτικοποίηση" δε σου ρέω: έχω αφήσει μούσι (!!!)..., αρβύλες χωρίς κορδόνια..., η φόρμα έγινε θερμοούδα... Αδέρφι, καλή θητεία... Το "χαρτί" το γρηγορότερο. Όσο για τα περί πολέμου... μαλακίες... Ποιος θα πολεμήσει;(!!!)

Ελληνας δοχίας προς Τούρκο δοχία".

Για την αντιγραφή "Τ"

(μελλοντικός "στρατιωτικοποιημένος" φαντάρος)

Ο Θόδωρος Πάγκαλος ήταν ο μοναδικός Έλληνας βουλευτής που αρνήθηκε να αραχολογήσει τον πανηγυρικό του Τζορτζ Μπους στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Αντιιμπεριαλιστικά κατάλοιπα από την εποχή που ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ ήταν στέλεχος του ενιαίου τότε ΚΚΕ; Εκδήλωση του υποδόκοντος ριζοσπαστισμού της "Λαϊκής Πτέρυγας" της αξιοματικής αντιπολίτευσης;

Πριν σπεύσουμε να βγάλουμε τα συμπεράσματα που θέλουμε, ας δούμε πώς δικαιολογεί ο ίδιος τη στάση του (συνέντευξη στην "Αυριανή" 7.7.91): "Επί οκτώ χρόνια οι ΗΠΑ δεν κάλεσαν τον Ανδρέα Παπανδρέου νόμιμο πρωθυπουργό της χώρας. Θέλω λοιπόν να εκδηλώσω την αντίθεσή μου προς αυτή τη συμπεριφορά και σκοπεύω να μην έρθω στην ομιλία του Αμερικανού προέδρου στην ελληνική Βουλή".

Διπροσωπία; Κάθε άλλο. Αλλά, εκφραση των αντιφάσεων του "πατριωτικού" αντιιμπεριαλισμού", της "εθνικά υπερίσχυσης στρατηγικής" που ανέκαθεν πρόβαλε ως όραμα το ΠΑΣΟΚ και στο μέτρο του δυνατόν υλοποίησε κιόλας, μια και οι "εθνικές στρατηγικές" πάντα στο μέτρο του δυνατόν υλοποιούνται κι όχι σύμφωνα με κάποιες αρχές ή αξίες... Όσο για μας, μπορούμε άνετα να αναρωτηθούμε: στα τέλη του 20ου αιώνα, τι είδους αντιιμπεριαλιστές είμαστε (και μπορούμε να είμαστε); Χωρίς αμφιβολία, η βαρβαρότητα της Νέας Τάξης γεννά από μόνη της ανθρωπότητα, γνήσιη αντιιμπεριαλιστική ανκαστική - χαρακτηριστικό δείγμα όσα έγιναν κατά τη διάρκεια της επίσκεψής Μπους.

Το ζήτημένο, όμως, είναι ποια πολιτική διέξοδος, ποια στοιχειοθεσία θα προκύψει απ' αυτό. Θα απαντήσουμε στη βάση αξιών, θα συνδέσουμε την αντίθεσή μας στη Νέα Τάξη με κάποια (έστω και) στοιχεία εναλλακτικού κοινωνικού οράματος ή θα αναλάβουμε τον άχαρο ρόλο ενός βοθριόδουλου και αγωνιστικού νεροκουβαλιτή του "ελάσσονος κακού"; Αν διαλέξουμε το πρώτο, ο δρόμος είναι δύσκολος - αλλά μονόδρομος, εφόσον εξακολουθούμε να μιλάμε για μια άλλη κοινωνία. Στη δεύτερη περίπτωση, υπάρχει έτοιμη ακόμη και η προμετωπίδα του νέου πατριωτικού μανιφέστου... "Φονιάδες των λαών, Αμερικάνοι, δώστε κανένα φράγκο...".

T.K.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΔΥΤΙΚΟ ΓΛΥΦΙΤΖΟΥΡΙ;

Η πρώτη ξένη επένδυση μετά το πραξικόπημα στην ΕΣΣΔ είναι η κατασκευή ενός εργοστασίου που θα φτιάχνει γλυφιτζούρια στο Λένινγκραντ (πιο μοντέρνα: Αγία Πετρούπολη). Ο Κατάνανος ιδιοκτήτης της μεγαλύτερης εταιρίας γλυφιτζουριών στον κόσμο, της "Τσούπα Τσούπς", θα δαπανήσει δέκα εκατομμύρια δολάρια γι' αυτό το σκοπό. Το περιτύλιγμα των γλυφιτζουριών, που θα εισάγεται τον πρώτο καιρό από την Ισπανία, έχει μάλιστα σχεδιαστεί απ' τον Σαλβαντόρ Νταλί. Η τιμή πώλησης είναι ένα απ' τα προβλήματα της εταιρίας αφού η

προτεινόμενη (1,5 ρουβλία) θεωρείται υπερβολική απ' τους γνώστες της ρωσικής αγοράς. Φυσικά, το αν έχουν άλλα είδη διατροφής και ζωής οι άνθρωποι στην ΕΣΣΔ, διόλου δεν απασχολεί τους ιθύνοντες της "Τσούπα Τσούπς". Και άντε να καβαλήσεις το σκληρό χειμώνα του Λένινγκραντ με τα ισπανικά γλυφιτζούρια.

Φαίνεται, όμως, ότι το στάδιο του δυτικού γλυψίματος είναι αναγκαίο για το πέρασμα απ' την ανελευθερία ενός "σοσιαλιστικού" καθεστώτος στην κυνική και ανάπηρη "ελευθερία" της οικονομίας, που μπορεί να μην εκπληρώνει τις βασικές ανάγκες όλου του πληθυσμού αλλά θα εκπληρώνει κάποιες ψευδείς ανάγκες που η ίδια δημιουργεί. Και δεν μπορεί θα 'ρθει και η ΑΝΟΙΞΗ, όταν οι Ρώσοι όπως και όλοι οι λαοί της ανατολικής Ευρώπης μάθουν τι εστί δυτικό γλυφιτζούρι: στην αρχή είναι γλυκό και μετά σου προξενεί αναγούλα.

Γ.Γ.

18 Ιούλη
... Η επίσκεψη του Πατριάρχη - η Αθήνα υπό κατοχή - οπλισμένοι Ράμπο - η πορεία - η απαγόρευση - η πορεία - η αξιοπρέπεια και το δικίο - η "συντεταγμένη υποχώρηση" κάποιων "πολιτικά" ειδικών.
... Το καθαρό μέτωπο της νεολαίας - η ενότητα - η συμμετοχή - η χαρά να δημιουργείς καταστάσεις - η ιστορία - η αξιοποίηση της φαντασίας - το κλάμα - που γίνεται οργή - το χαμόγελο του τρίτου κόσμου.
... Η επόμενη μέρα - οι συλλήψεις - η συμπαράσταση - ψηλά το κεφάλι σύντροφοι - ο Κώστας και η σύγχρονη "Μάνα" - η απελευθέρωση.
... Η Απελευθέρωση - Αλίμονο στους Πατριάρχες και στην Παγκόσμια Θρησκεία της αγοράς - η ιστορία και η ζωή δεν τελειώνει όπως θέλουν.

Γ.Γ.

TEL: 091/251734 FAX: 091/251734
B 11959
 Ζητούν υλικά καταστολής διαδηλώσεων (ξύλα, μάσκες, κράνη, δακρυγόνα, όπλα, υαλοσπλήνες υψηλής πίεσης κ.λπ.)
 GALAXY INTERNATIONAL
 JOHN BRADFORD
 BURG MAENHOUTSTRAAT 26,
 B-9820 LEMBERGE
 FAX: 091/523684,
 TLX: 12328 GICI B
B 11959
 Ζητούν κινητά διαχωριστικά διαφόρων διαστάσεων

4683
B 11
 Ζητάματα
 TOKIN
 MOR
 SPRL
 RUE
 B-107
 TEL:
 FAX:
 23367
B 119
 Ζητού
 EURO
 SCHUI
 2018 /
 TEL: 0
 225260
B 1195

ΕΞΑΓΩΓΕΣ "ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ"...

Μικρή αγγελία μεγάλης αξίας! Στο δεκάτιο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών: βελγικός οίκος ζητά Ελληνική "τεχνογνωσία" για την καταστολή διαδηλώσεων... Σε άλλον έναν τομέα ο αστικός "διεθνισμός" μάς ξεπέρασε. Εμπρός, λοιπόν, για ανταλλαγές "τεχνογνωσίας" της διαδήλωσης και της αντίστασης ανάμεσα στους Ευρωπαίους εργάτες και νεοδημίους!

Κεφαλαιοκρατικός Διεθνισμός Νούμερο 1

Δύο εκατομμύρια λίρες (εξακόσια ογδόντα εκατομ. δρχ) ήταν ο μπόναμάς του Έλληνα μεγαλοεφοπλιστή Γ. Λάτση στο ασυντηρητικό Κόμμα της Μεγάλης Βρετανίας, σύμφωνα με αποκαλύψεις που έκαναν οι Sunday Times.

Να λοιπόν που οι Έλληνες αστοί κάνουν "επενδύσεις". Και μάλιστα όχι άκριτα και αεριτζιλικά, αλλά με σχέδιο και προοπτική διεθνούς εμβέλειας. Φαίνεται ότι παρά το γκρέμισμα των αγαλμάτων του Λένιν έχουν πολύ καλά αφομοιώσει τη θέση του ότι: "η πολιτική έχει προτεραιότητα απέναντι στην οικονομία".

Εκμεταλλευτές και συντηρητικοί όλων των χωρών ενωθείτε!

Κεφαλαιοκρατικός Διεθνισμός Νούμερο 2

Οι επιφανέστεροι εκπρόσωποι της ελληνικής ολιγαρχίας δίνουν χείρα βοηθείας στους Αγγλους νεοσυντηρητικούς πολιτικούς. Η αγγλική οικονομική ολιγαρχία να μην δώσει χείρα βοηθείας στους Έλληνες νεοσυντηρητικούς;

Δεν έχει άδικο λοιπόν ο Μητσοτάκης που στην επίσκεψή τους στο Λονδίνο κάλεσε τους Βρεττανούς επιχειρηματίες να αρπάξουν ό,τι προφτάσουν από την κινητή τηλεφωνία, την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την κατασκευή του αεροδρομίου των Σπάτων.

Όμως και αυτοί που "έδωσαν" και αυτοί που "θα δώσουν" από τους ίδιους τα πήραν και θα τα πάρουν. Το ξεκαθάρισε, εξάλλου, ο Α. Ανδριανόπουλος μιλώντας κατά τη διάρκεια της επίσκεψης: "Αφήστε τις σάπιες επιχειρήσεις και τα σάπια εργοστάσια να εξαφανιστούν και δώστε οξυγόνο σε κείνες που μπορούν να επιβιώσουν". Με λίγα λόγια, αφήστε τους εργαζόμενους στο Λαύριο, την Κοζάνη, την Πάτρα, την Εύβοια και τη Θήβα να σαπίσουν, δώστε οξυγόνο στους Λάτσηδες και τους Βρεττανούς ομόλογούς του.

Το δημοφιλές προφίλ της Αμερικανικής Δημοκρατίας

Επιτέλους, αυτή η "δημοκρατία των ΗΠΑ" όλο και συμπαθέστερη γίνεται για τους πολίτες αυτής της χώρας. Όπως επισημαίνει και η πέραν του Ατλαντικού γνωστή οικονομική εφημερίδα Wall Street Journal, δύο από τα πιο επιτυχημένα σε κυκλοφορία βιβλία της τελευταίας περιόδου είχαν τίτλους: "Γιατί οι Αμερικανοί μισούν την πολιτική" και "Κοινοβούλιο από πόρνες"!

(Παρμένο από τα ΝΕΑ 19/9/91, σελ. 24)

Η "οικολογική" και "φιλεργατική" συνεισφορά του Ομίλου Αλαφούζου

Το 1989 ο κ. Α. Αλαφούζος, γνωστός εφοπλιστής και ιδιοκτήτης του SKY και της Καθημερινής εμφανίστηκε ως πρωταγωνιστής ενός "νέου κινήματος" προστασίας του περιβάλλοντος.

Ως "ιθύνων νους" μιας "Επιτροπής Πρωτοβουλίας για την αναδάσωση του Υμηττού" δήλωνε στην Καθημερινή: "Ηρθε η ώρα οι πολίτες αυτού του τόπου να πάρουν στα χέρια τους την ιερή υπόθεση της αναδάσωσης του Υμηττού". (Σχολιαστής, τ.81, σελ. 89).

Ήταν τότε που ο "οικολογίζων" και συναινετικός λόγος ήταν στ' απάνω του. Χαρακτηριστικά, στην επιτροπή αυτή είχαν ενταχθεί πολίτες από τον Γ. Μαρίνο του "Οικονομικού Ταχυδρόμου" ως τον υποψήφιο δήμαρχο Αθήνας Μοδινό.

Τελευταία, ο Όμιλος Αλαφούζου "χτύπησε" με μια νέα "οικολογική πρωτοβουλία".

Το πλοίο "Ατλαντίς" του Ομίλου, που μετέφερε πετρέλαιο στον Κόλπο του Μεξικού, έριξε καθ'οδόν ό,τι πετρελαιοειδή κατάλοιπα είχε, στον Ατλαντικό και τη

Μεσόγειο.

Το γεγονός φωτογράφησε ο ασυρματιστής του πλοίου Θ. Κανακάκης, σκοπεύοντας να το καταγγείλει.

Στις 20-8-91 μίλησε και με άλλα μέλη του πληρώματος για τη συλλογική οργάνωση της καταγγελίας.

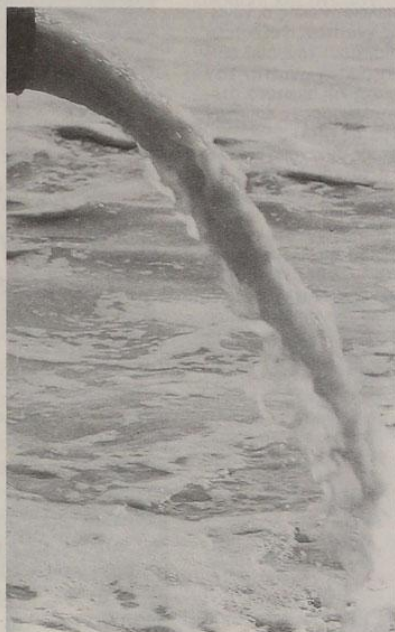
Όμως, το "θράσος" που επέδειξε

αμφισβητώντας δημοσίως την "οικολογική συνεισφορά" του Ομίλου δεν έμεινε ατιμώρητο: οι ενέργειες αυτές, "καρφώθηκαν" στον πλοίαρχο, οπότε στις 2-9-91 απολύθηκε και στο ναυτικό φυλλάδιό του έγραψαν:

"Απελύθη την 2-9-91 λόγω πειθαρχικού παταπώματος" και με κόκκινα

γράμματα "αρχομένον από 20-8-91". (Ελευθεροτυπία, 6-9-91).

Όσοι εξακολουθούν να πιστεύουν ότι η οικολογία είναι χώρος αρμονικής διαταξικής συνύπαρξης, ας μας εξηγήσουν τους όρους δυνατής αρμονικής συνύπαρξης του Αλαφούζου με τον ασυρματιστή ή των ψαριών με τις πετρελαιοκηλίδες.

ΠΑΡΙΣΙ Παρά τριχα πτήση θανάτου για τον Πρωθυπουργό και ολόκληρη την αποστολή!

ΠΑΓΩΣΕ Η ΕΛΛΑΔΑ

ΠΟΙΟΣ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ;

Ερευνα για τα αίτια των 3 εκρήξεων στον κινητήρα

Πάγωσε και το χαμόγελο στα χείλη εκατομμυρίων Ελλήνων.

"Κακό σκυλί γόφο δεν έχει", ακούστηκε ο μυριόστομος γίγυρος. Καθό χειμώνα!

Στο διάστημα 19-24 Ιούνη βρίσκονταν στην Αθήνα ο Χοακίν Νιέτο, μέλος της Ε.Ε. των "Εργατικών Επιτροπών" της Ισπανίας και εκπρόσωπος της τάσης "συνδικαλιστική Αριστερά" της ίδιας Συνομοσπονδίας.

Σκοπός της επίσκευής του: οι επαφές με συνδικαλιστές του ανεξάρτητου-αριστερού χώρου και η ενημέρωση Ελλήνων συναγωνιστών για μια συνάντηση αριστερών συνδικαλιστικών τάσεων απ'όλη την Ευρώπη τον Ιούλη στη Βαρκελώνη.

Η συνάντηση αυτή αποτελεί συνέχεια μιας προηγούμενης, στο Μιλάνο (Σεπτέμβρης '90) και θα διερευνήσει τη δυνατότητα πραγματοποίησης ενός σεμιναρίου στις αρχές του 1992 με θέματα

αναδιαρθρώσεις στην Ευρώπη, αλλαγές στο ευρωπαϊκό συνδικαλιστικό κίνημα, κλπ. Στις 20 Ιούνη

πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Συλλόγου Υπαλλήλων Τραπεζής Ελλάδας εκδήλωση-συζήτηση με ομιλητή τον Ισπανό σύντροφο. Παραθέτουμε τις απόψεις του για διάφορα ζητήματα και τις χρήσιμες πληροφορίες που μας έδωσε:

ΙΣΠΑΝΙΑ

COMICIONES OBRERAS

ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

"...Γίνεται πολύς λόγος για την Ευρώπη των δύο ταχυτήτων και οπωσδήποτε υπάρχουν δύο ταχύτητες στην Ευρώπη. Η αστική τάξη που τρέχει με την ταχύτητα του φωτός και οι εργαζόμενοι που δεν φτάνουν ούτε το μισό. Οι πλούσιες περιοχές είναι, κάθε φορά, πιο πλούσιες και οι φτωχές περιοχές πιο φτωχές.

Ζούμε μια δυνατή επίθεση της αστικής τάξης. Αν και τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια ανάκαμψη σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης. Έχουν αυξηθεί, οπωσδήποτε, τα κέρδη. Αλλά, επίσης, έχουν οξυνθεί και οι κοινωνικές διαφορές, η επισφαλής εργασία και η κοινωνική δυαδικότητα.

Αυτή η επίθεση της αστικής τάξης σε όλα τα μέρη είναι ίδια. Δεν αλλάζει τίποτα εάν έχουμε μια κυβέρνηση της Δεξιάς, τύπου Θάτσερ ή μια κυβέρνηση σαν αυτή της Ελλάδας, ή σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις. Η πολιτική της λιτότητας είναι ίδια. Αλλάζουν οι μορφές, αλλά όχι οι στόχοι: χαμηλοί μισθοί, ιδιωτικοποίηση του δημόσιου τομέα, χτύπημα των κοινωνικών κατακτήσεων, ελαστικότητα στις εργασιακές σχέσεις.

Μερικά χρόνια πριν, η πολιτική που κυριαρχούσε ήταν η πολιτική της συναίνεσης, των κοινωνικών συμφωνιών, ανάμεσα στα συνδικάτα, την κυβέρνηση και την εργοδοσία. Αλλά τώρα αυτό τελειώνει. Στη χώρα μου μας έλεγαν ότι είναι απαραίτητο να σφίξουμε το ζωνάρι, για να έχουμε βιομηχανική ανάπτυξη, να γίνουν επενδύσεις, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να μεγαλώσει ο κοινωνικός πλούτος. Μας έσφιξαν πάρα πολύ το ζωνάρι. Με τη συνεργασία των συνδικάτων. Και του δικού μου συνδικάτου. Το αποτέλεσμα ήταν να υπάρξει, βέβαια, κάποια βιομηχανική ανάπτυξη, αλλά να υποχωρήσει το συνδικαλιστικό κίνημα.

Όλοι έχουμε τώρα μάθει να λέμε: "όχι στις συμφωνίες" και στην κοινωνική συναίνεση. Στις πιο πλούσιες χώρες της Ευρώπης και με μακρύτερη δημοκρατική παράδοση, η συναίνεση αυτή ήταν βασισμένη στις ρεφορμιστικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις των κοινωνικών κατακτήσεων. Αυτές οι κατακτήσεις τελείωσαν και μαζί τελείωσε και η συναίνεση. Ο παραδοσιακός συνδικαλισμός βρίσκεται σε κρίση.

Στην οικοδόμηση της ΕΟΚ η κοινωνική Ευρώπη βρίσκεται στο περιθώριο. Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες βρίσκονται στο περιθώριο. Ο κοινωνικός χάρτης της Ευρώπης δεν είναι και τόσο πραγματικός.

Η πλειοψηφία των συνδικαλιστών ηγετών ψάχνει τους απαραίτητους όρους για μια νέα συναίνεση. Εγώ νομίζω ότι ο δρόμος είναι διαφορετικός. Και σαν και μένα υπάρχουν διάφορα συνδικαλιστικά κομμάτια που είναι διάσπαρτα σε όλη την Ευρώπη".

ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ Σ.Κ. ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

"...Υπάρχει ελευθερία για δημιουργία εργατικών συνομοσπονδιών. Οι κεντρικές είναι δύο: η "Γενική Ένωση των Εργαζομένων (UGT) και οι "Εργατικές Επιτροπές" (CC.OO)". Η γέννησή τους σαν διαφορετικές συνομοσπονδίες οφείλεται στην πολιτική τους διαφορετικότητα. Οι CC.OO είναι ένα κίνημα που γεννήθηκε μέσα στη δικτατορία. Με το τέλος της δικτατορίας πρότεινε την ενοποίηση, αλλά η UGT, που ήταν ένα ιστορικό συνδικάτο, αν και βγαίνοντας από την δικτατορία ήταν πολύ μικρό, είπε όχι. (η UGT είναι η συνομοσπονδία του σοσιαλιστικού κόμματος).

Στην αρχή οι CC.OO καθοδηγούνταν από το ΚΚΙσπ., αλλά τα τελευταία χρόνια υπήρξε μια διαδικασία αυτονομίας.

Και η UGT έχει απομακρυνθεί από το σοσιαλιστικό κόμμα. Δεν υποστηρίζει αλλά εναντιώνεται στην κυβέρνηση.

Η συνδικαλιστική ενότητα είναι κάτι το επιθυμητό, αν και δεν υπάρχει προοπτική, για κάτι τέτοιο σε σύντομο χρονικό διάστημα. Γιατί υπάρχει μια πραγματική διαφορά στο θέμα αντιπροσώπευσης μέσα στο συνδικά-

το. Κάθε 4 χρόνια οι εργαζόμενοι ψηφίζουν στους τόπους δουλειάς για την ανάδειξη των αντιπροσώπων των ενώσεων. Και ψηφίζει ένα μεγάλο ποσοστό, το 80%. Η UGT δεν θέλει τέτοιες εκλογές. Υπάρχει επίσης και ένα κομμάτι μέσα στις CC.OO που δεν θέλει εκλογές, όμως οι CC.OO γεννήθηκαν δημοκρατικά. Μέσα στη δικτατορία οι εργαζόμενοι ψηφίζουν μια "επιτροπή", για να τους εκπροσωπεί.

Εμείς το θεωρούμε πολύ θετικό, γιατί αν ένα συνδικάτο προδίδει τους εργαζόμενους, μετά αυτοί το τιμωρούν. Αυτό εμποδίζει τους ηγέτες να μανουβράρουν τους εργαζόμενους. Επίσης, μπορούν να ανακαλέσουν έναν αντιπρόσωπο ή μια επιτροπή και να προκαλέσουν νέα εκλογή".

ΓΙΑ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ Σ.Κ.

"... Θέλουμε ένα συνδικάτο που να στηρίζεται στους εργαζόμενους. Πιστεύουμε ότι ο συνδικαλισμός δεν είναι μόνο εργαλείο πάλης για τα άμεσα συμφέροντα, αλλά, επίσης, και ένα εργαλείο μετασχηματισμού, μαζί με τα άλλα μαζικά κινήματα.

Θέλουμε τα συνδικάτα να μην ενσωματώνονται μέσα στο σύστημα. Να μην αισθάνονται άνετα μέσα σε αυτό το σύστημα. Και παλεύουμε για να σπρώξουμε τον αγώνα σε αντικαπιταλιστικές θέσεις.

Θεωρούμε ότι σήμερα είναι αναγκαίο να οικοδομήσουμε μια νέα συνδικαλιστική κουλτούρα που να είναι εναλλακτική στην κουλτούρα της ενσωμάτωσης και της συναίνεσης, η οποία για τόσα χρόνια έχει κυριαρχήσει στον ευρωπαϊκό συνδικαλισμό βάζοντας, πάντα, την κινητοποίηση πάνω από την διαπραγμάτευση.

Οι CC.OO δεν είναι έξω από τη λογική των κοινωνικών συναίνεσεων. Οι CC.OO έχουν υπογράψει τέτοιες συμφωνίες. Τώρα, όχι, αλλά είναι κάτι συγκυριακό. Η άποψή τους είναι μια συνολική συμφωνία. Η άποψη της "συνδικαλιστικής Αριστεράς" είναι διαφορετική. Δεν διαφωνούμε με τη κυβέρνηση ή την εργοδοσία, άλλωστε ένα συνδικάτο υπάρχει για να αποσπά κατακτήσεις. Αυτό που δεν θέλουμε είναι η συνυπευθυνότητα στην πολιτική των κυβερνήσεων.

Επίσης, για τις κινητοποιήσεις: η "συνδικαλιστική Αριστερά" επιδιώκει να προωθεί απεργίες. Απεργίες γενικευμένες, ει δυνατόν γενικές. Η ηγεσία των CC.OO θέλει να τις περιορίσει, να τις ελέγχει. Όταν ηγεμονεύει η "συνδικαλιστική Αριστερά", γίνονται απεργίες μιας βδομάδας, όταν ηγεμονεύουν οι άλλοι απεργίες μιας μέρας ή ωρών.

Θέλουμε έναν συνδικαλισμό μακριά από την ιεραρχία: ηγέτες -εργαζόμενοι απλά μέλη.

Θέλουμε έναν συνδικαλισμό που να αντιμετωπίζει τους εργαζόμενους, όχι μόνο σαν παραγωγούς, αλλά σαν ανθρώπινα όντα που υφίστανται μέσα και έξω από τον τόπο δουλειάς την καταπίεση, τη εκμετάλλευση και όλα αυτά που προσφέρει η καπιταλιστική κοινωνία.

Γι'αυτό είναι απαραίτητο ο συνδικαλισμός να είναι πλουραλιστικός, δημοκρατικός και συμμετοχικός. Να είναι ανεξάρτητος.

Ανεξάρτητος όχι μόνο από το κράτος, γιατί νομίζω ότι και στην Ελλάδα ο συνδικαλισμός δεν είναι ολοκληρωτικά ανεξάρτητος από το κράτος, αλλά ανεξάρτητος και από τα κόμματα.

Δεν θέλουμε έναν συνδικαλισμό, ιμάντα μεταβίβασης της κομματικής γραμμής. Φυσικά ο συνδικαλισμός δεν είναι έξω από την πολιτική. Δεν είμαστε συντεχνιακοί. Όμως άλλο πράγμα είναι το να έχεις σχέσεις με κόμματα ή κινήματα που έχετε την ίδια πολιτική, και άλλο πράγμα είναι η υποταγή.

Θέλουμε σχέσεις, δεν φοβόμαστε τις σχέσεις,

γιατί τα συμφέροντα των εργαζόμενων δεν ξεπουλιούνται με τίποτα, ούτε με προγράμματα, ούτε με μανούβρες, ούτε με εκλογικά τερτίπια..."

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ

"... Παίρνουμε υπόψη μας τις διαφορετικές σχέσεις εργασίας, γιατί ο στόχος της εργοδοσίας είναι να αντιπαράθεσει τους μόνιμους με τους έκτακτους, αφού δεν μπορεί, να "πιέσει" παραπέρα τους εργαζόμενους με πλήρες ωράριο. Και οι έκτακτοι δουλεύουν περισσότερο, πληρώνονται λιγότερο και αγωνίζονται λιγότερο, γιατί έχουν μεγαλύτερες πιέσεις.

Στη χώρα μας υπάρχει ένα 35% έκτακτων εργαζόμενων. Υπάρχουν 16 διαφορετικοί τύποι

συνβάσεων εργασίας. Εμείς υποστηρίζουμε την κατάργηση όλων αυτών. Όταν υπάρχει μια θέση εργασίας πρέπει να αντιστοιχεί σε ένα μόνιμο εργαζόμενο. Και μονάχα για τις εποχιακές δουλειές (αγροτική βιομηχανία, τουρισμός) μόνο εκεί να υπάρχει περιοδική απασχόληση. Ειδικά σε αυτές τις περιπτώσεις να υπάρχει σταθερή τοποθέτηση, δηλαδή, αν τον επόμενο χρόνο ανοίξει πάλι το ξενοδοχείο, να πάνε εκεί οι εργαζόμενοι που δούλευαν πέρσι. Μια μόνιμη σχέση εργασίας, ανεξάρτητα από την εποχιακότητα. Η ηγεσία των CC.OO, δυστυχώς, έχει άλλη γνώμη. Ζητά, απλώς, να αλλάξουν ορισμένες μορφές ορισμένων συνβάσεων".

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΟΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ

"Είμαστε χώρα που προσφέραμε εργατικά χέρια σε άλλες χώρες: Γερμανία, Γαλλία κλπ. Τα τελευταία χρόνια γνωρίσαμε μετανάστες που έρχονταν από άλλες χώρες κυρίως του

Νότου της Αφρικής και της Αραβικής Αφρικής. Και τώρα αρχίζουμε να γνωρίζουμε το πρόβλημα."

Ευτυχώς, η παράδοση της εργατικής τάξης, το ότι έχει γευτεί τη μετανάστευση, διατηρεί κάποια μνήμη. Και έτσι μπορέσαμε να ξεκινήσουμε κάποια δουλειά στους Αφρικανούς. Και εκεί η ηγεσία των CC.OO είναι σωστή. Το αναγνωρίζω δημόσια. Έχουν δημιουργηθεί γραφεία για αυτούς. Έχουν γίνει κινητοποιήσεις, όταν θέλησαν να τους διώξουν.

Το πρόβλημα είναι ότι ο ρατσισμός διεισδύει στην κοινωνία. Και από την πλευρά της κυβέρνησης υπάρχει μια άσχημη πολιτική. Δεν ξέρω, τελικά, αν είμαστε ικανοί, αν το μεταναστευτικό ρεύμα μεγαλώσει, να αντιμετωπίσουμε το ρατσισμό που θα μπει στην κοινωνία. Αλλά θα το προσπαθήσουμε".

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

"Δίνουμε μεγάλη σημασία στην ανισότητα που υπάρχει μέσα στην εργατική τάξη. Δεν είναι το ίδιο πράγμα το να είσαι γυναίκα με το να είσαι άντρας.

Οι γυναίκες της Ελβετίας έδωσαν μια απόδειξη για αυτό, κάνοντας μια μεγάλη απεργία πριν μια βδομάδα. Αυτές μόνες του κατόρθωσαν να παραλύσουν την Ελβετία.

Πάνε χρόνια που έχει να γίνει κάτι τέτοιο. Έχουν απεργήσει όχι μόνο στα εργοστάσια, αλλά και στα σπίτια τους.

Αν σ'ένα τόσο αναπτυγμένο κράτος, όπως η Ελβετία -που όλοι παραδέχονται ότι είναι αναγνωρισμένα τα δικαιώματα των γυναικών- οι γυναίκες δουλεύουν περισσότερο και πληρώνονται λιγότερο, στη Ελλάδα, στη Ισπανία ή στην Πορτογαλία τα πράγματα είναι χειρότερα.

Η "συνδικαλιστική Αριστερά" εδώ και 11 χρόνια, προτείνει να υπάρχουν παντού γραμματείες γυναικών. Ετσι ώστε οι γυναίκες να συγκεντρώνονται μόνες τους και να απαιτούν λύσεις στα προβλήματά τους σα γυναίκες. Και στις διεκδικητικές ανακοινώσεις να υπάρχουν τα ιδιαίτερα γυναικεία αιτήματα. Στα όργανα των συνδικάτων, επίσης, να υπάρχει γυναικεία αντιπροσώπευση.

Η ηγεσία των CC.OO σε όλα αυτά λέει όχι.

Την τελευταία Κυριακή υπήρχε μια συνδιάσκεψη γυναικών των CC.OO. Όλες οι γυναίκες που βρίσκονται σε συνδικαλιστικά πόστα συγκεντρώθηκαν εκεί και όλες αποδέχτηκαν, τελικά, τις απόψεις της "συνδικαλιστικής Αριστεράς" και αυτές οι θέσεις θα έρθουν στο επόμενο συνέδριο".

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΕΡΓΟΥΣ

"Είναι πολύ δύσκολο να κάνει κανείς δουλειά με τους άνεργους. Εμείς έχουμε προσπαθήσει πολλά πράγματα. Έχουμε αποτύχει σχεδόν πάντα. Συνεχίζουμε να προσπαθούμε παρόλο που κάθε φορά αποτυχαίνουμε.

Για κάθε άνεργο το πρόβλημα παρουσιάζεται διαφορετικά. Του λείπει η συλλογικότητα. Μονάχα σε μικρές περιοχές, όπου υπάρχει συλλογικότητα, πετύχαμε μια γραμμή δράσης με τους άνεργους. Όπως, με τους άνεργους εργάτες γης στα αγροτικά χωριά της Ανδαλουσίας.

Έχουμε ανοίξει γραφεία των συνδικάτων για τους άνεργους. Το πρόβλημα είναι ότι αν οι

άνεργοι στέλνονται από τα συνδικάτα για δουλειά οι εργοδότες δεν τους θέλουν.

Γι'αυτό και οι άνεργοι έχουν πρόβλημα να πλησιάσουν τα συνδικάτα.

Παρ'όλα αυτά, οι δύο γενικές απεργίες που έγιναν στη χώρα τα τελευταία χρόνια έγιναν για το πρόβλημα της ανεργίας.

Η πρώτη που έγινε το '85 προκηρύχθηκε από τις CC.OO ενάντια στο νόμο, για το "κόψιμο" των συντάξεων. Δηλαδή, ζητήσαμε από τους εργαζόμενους να απεργήσουν, σε αλληλεγγύη με τους συνταξιούχους και τους υποψήφιους συνταξιούχους.

Η δεύτερη γενική απεργία έγινε το Δεκέμβριο του '88 και έγινε ενάντια σε ένα νομοσχέδιο για την "εργασία των νέων".

Η κυβέρνηση ήξερε ότι χιλιάδες από τους

κάθε χώρο αυτός που έχει εκλεγεί από το χώρο δουλειάς. Τα ίδια τα μέλη της "συνδικαλιστικής Αριστεράς" αποφασίζουν για την εκπροσώπησή τους. Στη συνέλευση της Βαρκελώνης π.χ. αποφασίζουν ποιός θα τους εκπροσωπεί στην Ε.Ε. του συνδικάτου ή σε άλλο πόστο. Σε επίπεδο Καταλωνίας το ίδιο. Και σε επίπεδο Συνομοσπονδίας επίσης.

Εχουμε 4 εκλεγμένους στη διοίκηση της Συνομοσπονδίας. Στην περιοχή της Καταλωνίας 5 εκλεγμένους, στη συνδικαλιστική ηγεσία της περιοχής.

Πρόσφατα έγινε Πανεθνική συνάντηση 50 συνδικαλιστών ηγετών στα γραφεία της CC.OO. Επίσης μαζεύτηκαν στη Βαρκελώνη άλλοι 120 τοπικοί συνδικαλιστές ηγέτες. Αυτοί όλοι συντονίζουν τη δράση. Το ρεύμα αυτό δεν είναι οργανωμένο νομικά-καταστατικά μέσα στις CC.OO.

Μας δίνουν τα γραφεία για μαζώσεις αλλά φοβούνται να μας αναγνωρίσουν νομικά.

Η ηγεσία των CC.OO αναγνωρίζει τις συνδικαλιστικές παρατάξεις, αλλά όχι ένα τέτοιο ρεύμα. Εμείς, όμως, θέλουμε να είμαστε ένα συνδικαλιστικό ρεύμα, γιατί υπάρχουν άνθρωποι που δεν ανήκουν σε κανένα κόμμα. Δεν είμαστε κομματική παράταξη.

Υπάρχουν, φυσικά, αγωνιστές που συμμετέχουν σε επαναστατικές οργανώσεις και αυτό δεν είναι άσχημο. Αλλά θέλουμε να είμαστε ένα συνδικαλιστικό ρεύμα.

Ποιοι βρίσκονται εκεί μέσα; Οι επαναστατικές οργανώσεις της Ισπανίας, δηλαδή, όλες οι μικρές οργανώσεις που είναι αριστερότερα του ΚΚ και πολλοί ανεξάρτητοι αγωνιστές.

Εκτός από την επαρχία των Βάσκων, όπου η πολιτικοσυνδικαλιστική κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική.

Οι CC.OO κάνουν συνέδριο κάθε 4 χρόνια σε όλα τα επίπεδα. Απ' το εργοστασιακό συνδικάτο μέχρι τη Συνομοσπονδία. Σε κάθε συνέδριο μπορεί να παρουσιαστεί ένα ψηφοδέλτιο, με την προϋπόθεση να έχει την υποστήριξη του 10% των αντιπροσώπων στο συνέδριο. Αν όχι,

δεν έχεις το δικαίωμα...

Θα ρωτήσετε: αφού είστε το 8%, πως μπορείτε και κατεβάξετε ψηφοδέλτιο;

Υπάρχουν συνάδελφοι, που δεν ανήκουν στη "συνδικαλιστική Αριστερά", θεωρούν, όμως, πως πρέπει να εκπροσωπηθούμε και γι' αυτό υπογράφουν την υποστήριξη.

Βέβαια, η γραφειοκρατία μας "κυνηγά". Για την ώρα, επειδή είμαστε μια μειοψηφία μπορεί και μας ανέχεται. Μπορούμε να πούμε τη γνώμη μας.

Καμιά φορά ορισμένες σκέψεις και απόψεις μας έχουν πολύ ενδιαφέρον. Πάνω σε ορισμένα ζητήματα, όπως το θέμα του ρατσισμού, της γυναίκας, του περιβάλλοντος δουλεύουμε καλύτερα απ' όλους.

Το πρόβλημα αρχίζει όταν αποκτάμε δυνατότητα πλειοψηφίας, μιας περιοχής, μιας ομοσπονδίας κλπ.

Τότε μας διαλύουν. Μας διώχνουν. Βρίσκουν πάντα μια αφορμή για να διώξουν τα ηγετικά στελέχη, για να δημιουργήσουν πρόβλημα. Διαλύουν τα εκλεγμένα όργανα και βάζουν μια προσωρινή επιτροπή. Αυτά τα κάνουν μια, δυο, τρεις και περισσότερες φορές.

Επίσης για τις γενικές συνελεύσεις: εμείς συνεχίζουμε να λέμε ότι χρειάζονται γενικές

συνελεύσεις με αποφασιστικό χαρακτήρα. Η ηγεσία των CC.OO βλέπει τις γενικές συνελεύσεις, αλλά όταν γίνονται δε θέλει να αποφασίζουν τίποτα.

Υπάρχουν γενικές συνελεύσεις αντιπροσώπων που ψηφίζονται από τη βάση μιας περιοχής ή ενός κλάδου παραγωγής.

Αν η "συνδικαλιστική Αριστερά" έχει την πλειοψηφία, κάθε αντιπρόσωπος μπορεί να μιλήσει, μπορεί να προτείνει. Οι γενικές συνελεύσεις ψηφίζουν και αποφασίζουν.

Σε άλλες που πλειοψηφία είναι οι ρεφορμιστές, ομιλητές είναι μόνο οι ηγέτες και δεν αποφασίζουν τίποτα. Τις ονομάζουν, βέβαια, γενικές συνελεύσεις...!!".

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΤΑΣΕΩΝ

"Εχουμε βρει στην Ιταλία τους συντρόφους της "συμβουλευτικής δημοκρατίας" που έχουν τις ίδιες απόψεις με μας.

Εχουμε πάει στη Γαλλία που βρήκαμε μια μεγάλη συσπείρωση συνδικαλιστών, γύρω από το περιοδικό "Κολλεκτίβα", που εκπροσώπει κομμάτια από τη CGT, PFCT, κ.α. και που το περασμένο Σάββατο έγινε μια συγκέντρωση 1.000 συνδικαλιστών. Με αυτούς συμφωνούμε. Εχουμε τις ίδιες απόψεις.

Επίσης στη Μ. Βρετανία έγινε μια συνάντηση 500 συνδικαλιστών της αριστεράς του Εργατικού Κόμματος (τάση Τόνι Μπεν). Εχουμε διαβάσει τα ντοκουμέντα και τις ομιλίες τους και έχουμε βρει παρόμοιες ιδέες.

Στη Σουηδία και σε άλλες χώρες, επίσης. Και αξίζει πολύ να γνωρίζομαστε οι συνδικαλιστές από τις ευρωπαϊκές χώρες.

Εχουμε συνειδηση ότι δεν είμαστε πολλοί. Από τη "συνδικαλιστική Αριστερά" στις CC.OO είμαστε 2.500-3.000 συνδικαλιστικοί ηγέτες. Οι Ιταλοί είναι λίγο πιο πολλοί, αλλά και αυτοί λίγοι. Στη συγκέντρωση στη Γαλλία ήταν 1.000 συνδικαλιστικά στελέχη. Στη Μεγ. Βρετανία 500.

Ομως, το να μην είμαστε πολλοί δε μας απαλλάσσει από την ευθύνη να γνωριστούμε, να ανταλλάξουμε εμπειρίες και να αγωνιστούμε για να υπάρξει ένας άλλος συνδικαλισμός στην Ευρώπη.

Δεν προσπαθούμε να ιδρύσουμε καμιά οργάνωση. Απλά να έχουμε ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και συντονισμό.

Εκτός από αυτές τις διμερείς συναντήσεις έχουμε αποφασίσει να κάνουμε μια συγκέντρωση ετήσια.

Πέρυσι κάναμε μια συνάντηση στο Μιλάνο. Φέτος θα κάνουμε μία στη Βαρκελώνη. Δεν είναι συγκεντρώσεις ανοιχτές. Δε βγάζουμε κοινά ντοκουμέντα. Ο καθένας αναπτύσσει προβλήματα και εμπειρίες.

Δε θέλουμε να προτρέχουμε και να μας φύγουν από τα χέρια οι πραγματικές εμπειρίες. Γιατί κάθε χώρα είναι διαφορετική και είναι καλή η διαφορετικότητα.

Γι' αυτή τη συγκέντρωση υπάρχουν δύο όροι: να είμαστε ρεύμα μιας μεγάλης συνδικαλιστικής οργάνωσης και να αντιπροσωπεύουμε ένα συνδικαλιστικό συντονισμό στη χώρα μας...

Είναι ανάγκη να υπάρχουν σε κάθε χώρα συντονισμοί αντιπολιτευόμενοι στην επίσημη συνδικαλιστική γραμμή..."

«Τ»

νέους θα πήγαιναν για πρώτη φορά να ζητήσουν εργασία. Ηθελε να φτιάξει ένα νόμο ώστε αυτοί οι νέοι να πληρώνονται λιγότερο και να μένουν έξω από τα δικαιώματα και τις κατακτήσεις των συλλογικών συμβάσεων.

Εγινε γενική απεργία βέβαια, ενάντια στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης συνολικά. Και η κυβέρνηση κατάπιε το νόμο. Ήταν μια επιτυχία.

Αυτές οι δύο γενικές απεργίες βοήθησαν πολύ το σ.κ. να βγει από την κρίση του τελευταίου διαστήματος. Και κέρδισαν την εκτίμηση των εργατών.

Μετά από την τελευταία γενική απεργία, το συμπέρασμα και των εργαζόμενων και των άνεργων ήταν πως τα συνδικάτα κάτι έχουν να κάνουν για τα δικά τους προβλήματα".

ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ «ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ»

"Ο τρόπος λειτουργίας μας είναι απλός. Τη "συνδικαλιστική αριστερά" αντιπροσωπεύει σε

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΝΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η Πανελλήνια Ένωση Αδιόριστων Εκπαιδευτικών (ΠΕΑΕ), ξαναζωντανέψε τον Ιούνιο του 1990 σε μια αίθουσα της Νομικής, από μια ομάδα αδιόριστων.

Ξεκίνησε σαν Επιτροπή που, πέρα από τα δικά της αιτήματα, στην πράξη στήριζε ολόπλευρα, ανάλογα με το μπόι της και με κάθε μέσο που διέθετε, την απεργία των καθηγητών, νιώθοντας ένα κομμάτι τους.

Σήμερα, ένα χρόνο μετά τη δημιουργία της, αν θέλουμε να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα, το πιο ενδιαφέρον είναι να ξεκινήσουμε από τους λόγους της δημιουργίας της, που μπορούν να εξηγήσουν κάπως και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που απέκτησε. Και το λέω έτσι, γιατί, κατά τη γνώμη μου, δεν είναι μόνο οφθαλμοφανείς.

Φυσικά, η επαπειλούμενη κατάργηση της επετηρίδας, που ψιθυριζόταν τότε, αλλά κανείς δεν ανακοίνωνε τις προθέσεις του ανοιχτά, όμως όλοι είμασταν σίγουροι γι' αυτές, έπειτα και από το σχέδιο Θέμελη της Οικουμενικής, ήταν μια σοβαρή ώθηση. Κι ήταν η κατάργηση της επετηρίδας όχι ένα "συντεχνιακό" ζήτημα των αδιόριστων εκπαιδευτικών, αλλά ένας κρίκος σε μια ολοκληρωμένη αλυσίδα προβλεπόμενων (τότε) μέτρων, που έδειχναν πως χαράζει μια καινούρια εποχή για το συνδικαλιστικό κίνημα. Φυσικό επακόλουθο της νέας πολιτικής κατάστασης, του νέου στυλ πολιτικής, του νέου ύψους και ήθους κυβέρνησης και αντιπολίτευσης. Του στυλ της ήρεμης διεκδίκησης και της συναινετικής αντιπολίτευσης.

Και βέβαια η απεργία, από την άλλη μεριά επιτάχυνε σημαντικά τη δημιουργία της, γιατί έπεσε σαν μια σταγόνα σε ένα ποτό που χαρακτηριζόταν από ποδιάσματος του συνδικαλιστικού κινήματος που περίμενε να δει ... και που δεν μπόρεσε να βαστήσει ούτε μια αξιοπρεπή άμυνα. Εκείνη η απεργία, λοιπόν, έχοντας σοβαρά στοιχεία σύγκρουσης και ηρωισμού, δημιούργησε το κατάλληλο κλίμα.

Από κει και πέρα, πιστεύω πως εκείνο που έδρασε πολλούς από μας να φτιάξουμε, να στηρίξουμε και να συμμετέχουμε σε έναν τέτοιο Σύλλογο, ήταν η ίδια η ανάγκη ενός κομματιού που είναι πια έξω από τα Πανεπιστήμια και στο "κατώφλι" της Εκπαίδευσης. Αρα έξω από τη φοιτητική δράση και χωρίς συνδικαλιστικό φορέα. Κι αυτό αν το δει κανείς μέσα στο γενικότερο πλαίσιο που χαρακτηρίζει τη κατάσταση του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος, εύκολα θα αντιληφθεί το βασικό λόγο που ώθησε, τον ιδρυτικό του τουλάχιστον, πυρήνα, χωρίς φυσικά να αφαιρούμαστε και από τους ίδιους τους στόχους του, τα αιτήματα, τα προβλήματα.

Απ' την άλλη μεριά, απ' τα πρώτα βήματα της δημιουργίας της, η ΠΕΑΕ, έγινε ένας γόνιμος χώρος προβληματισμού και πολιτικής συζήτησης, ανταλλαγής απόψεων αλλά και αντιπαράθεσης. Και για τα προβλήματα της αδιόριστίας και της εκπαίδευσης, αλλά και γενικότερα πολιτικά ζητήματα, που δεν ήταν δύσκολο να είναι η κατάληξη μιας συζήτησης. Είτε στο πλαίσιο των "επίσημων" συνεδριάσεων, είτε, ως επί το πλείστον, μιας "πρόχειρης" συζήτησης κάποιων "παρέας" συναδέλφων μετά τη συνεδρίαση στα σκαλιά ή πίνοντας έναν καφέ.

Κι αυτό σήμερα, όσο κι αν φαίνεται απλό, είναι κάτι πολύ σημαντικό. Σε μια περίοδο που αξίες διασύρονται και ιδανικά "γρεμίζονται", η ανάγκη και επιμονή ενός αριστερού ριζοσπαστικού κομματιού για αναζήτηση διεξόδου, η διάθεση για γκρέμισμα των τειχών της απομόνωσης στην "ορθότητα της δικής μας άποψης" και εξέτασης με άλλο μάτι της άποψης και "αντίθε" και της "άλλης" ριζοσπαστικής φωνής, εκφράστηκε από ένα μεγάλο μέρος που στήριξε το Σύλλογο και έδειξε, μπορούμε να πούμε, "υπερβάλλοντα ζήλο".

Από κει και πέρα, μια σειρά χαρακτηριστικά συνετέλεσαν, ώστε να κρίνεται η πορεία του μέχρι σήμερα θετική. Και για να μην αυθαιρέτώ, θα αναφέρω σύντομα μερικές από τις δραστηριότητές του:

Ο αριθμός των εγγεγραμμένων μελών του, βέβαια, είναι ακόμα πολύ μικρός στην Αθήνα. Όμως έχουν δημιουργηθεί, σε μικρό χρονικό διάστημα, μια σειρά παραρτήματα (ή πυρήνες) στην υπόλοιπη Ελλάδα (που ορισμένα έχουν περισσότερα μέλη από το παρόν της Αθήνας). π.χ. Πάτρα (ο Σύλλογος λειτουργεί από χρώνια), Γιάννενα, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Λαμία, Τρίκαλα, Αρτα, Πρέβεζα, Ξάνθη, Κομοτηνή, Σέρρες, Εβρο, Πύργο, Καλαμάτα, Κιάτο, Χανιά, Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Σάμο, Λέσβο, Χίο.

Έχουν βγει 5 προκηρύξεις, που εκθέτουν συνολικά το πρόβλημα της αδιόριστίας, τις προτάσεις του Συλλόγου και απαντούν στο βασικό (και ίσως μοναδικό) επιχείρημα της κυβέρνησης περί "αξιοκρατίας" και απευθύνονται στους συνάδελφους αλλά και στο λαό.

Έχουν πραγματοποιηθεί εκδηλώσεις, ακόμα και πρωτότυπες, όπως το συμβολικό κάψιμο των πτυχίων έξω από το Υπουργείο Παιδείας, εξορμήσεις στις Νομαρχίες που γίνονται αιτήσεις των αναπληρωτών.

Ο Σύλλογος συμμετείχε σε όλες τις πανεκπαιδευτικές διαδηλώσεις και στηριξε πολύπλευρα τις μαθητικές καταλήψεις: από τη συμμετοχή του στην ολονύχτια διαδήλωση, μέχρι ψηφίσματα, επισκέψεις σε σχολεία κλπ.

Επίσης, έχουν φτιαχτεί επιτροπές δουλειάς, όπως: για την εγγραφή νέων μελών, τύπου και επαφών με πολιτικά κόμματα και νεολαίες, επεξεργασίας κειμένων - προκηρύξεων (η οποία ετοιμάζει και μια πιο ολοκληρωμένη μετροσούρα).

Ενα όμως από τα σημαντικότερα ζητήματα που κατάφερε ο Σύλλογος, ήταν να μαζεύονται στην τακτική βδομαδιακή συνέλευση (κάθε Δευτέρα 9μμ) γύρω στα 30 άτομα, που σε περιόδους αιχμής έγιναν και 40 και 50 και μέσα στο κατακαλόκαιρο, τέλος Ιουνίου, διατηρήθηκαν σε 20 περίπου. Τη στιγμή που η πλειοψηφία των Συλλόγων και σωματείων είχε παραλύσει.

Και σ' αυτό το σημείο θέλω να αναφέρω το βασικότερο, κατά τη γνώμη μου, χαρακτηριστικό στο ο-ποίο οφείλεται το παραπάνω φαινόμενο.

Στο Σύλλογο υπήρχε η ιδιαιτερία ότι το Δ.Σ. εκλέχτηκε για καθαρά τυπικούς λόγους (π.χ. επαφές με Υπουργείο, επίσημη αναγνώριση) και αυτόν τον τυπικό ρόλο συνέχισε να παίζει μέχρι σήμερα, με κάποιες συντονιστικές αρμοδιότητες για τη διευκόλυνση της δραστη-

ριότητάς του.

Οι προτάσεις γίνονται από τη συνέλευση, από την οποία βέβαια παίρνονται και οι αποφάσεις. Και είναι ελάχιστες οι φορές που χρειάστηκε να αποφασίσουμε για ένα ζήτημα "δι' ανατάσεως της χειρός". Τις περισσότερες φορές ένα θέμα συζητιέται (και εντονότατα πολλές φο-ρές), και αναπτύσσεται ένας πλούσιος προβληματισμός, που πιστεύω ότι βοηθάει τον καθένα, όχι μόνο να "πείσει" για τις απόψεις του, αλλά και να τις βάλει σε δοκιμασία και να πειστεί.

Οι Συνελεύσεις, όπως ήδη αναφέρθηκε, δεν γίνονται κάθε τρεις μήνες "όπως ορίζει το καταστατικό", αλλά κάθε βδομάδα, και η συνεδρίαση του Δ.Σ. που γίνεται 1 ώρα πριν, είναι ανοιχτή στον καθένα, με δικαίωμα λόγου και "ψήφου".

Να λοιπόν που η άμεση συμμετοχή, η "άμεση δημοκρατία" δεν είναι "διαλυτικό στοιχείο" στη δράση και την αποτελεσματικότητα του Συλλόγου, αλλά στοιχείο δυναμισμού και ζωντάνιας. Στοιχείο που ελκύει τα μέλη του, να συμμετέχουν ενεργά στη δράση του.

Αυτό το στοιχείο πιστεύω πως πρέπει να το κρατήσουμε. Και χωρίς να "ωραιοποιήσουμε την κατάσταση" και να ξεχάσουμε τις πολλές αδυναμίες αυτού του "μικρού" Σύλλογου ή τα αδιέξόδα του, πρέπει να τις κρίνουμε στο πλαίσιο της γενικότερης κατάστασης του συνδικαλιστικού κινήματος.

Είναι πάντως μια προσπάθεια που δεν την έχουν αγκαλιάσει ακόμα ολόπλευρα πολλά τμήματα της ριζοσπαστικής αριστερής νεολαίας και που ακόμα στηρίζεται στον "πατριωτισμό" σχετικά λίγων συναδέλφων.

Μια προσπάθεια που αξίζει τον κόπο να προχωρήσει...

ΦΩΤΙΝΗ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ,
Φιλόλογος, Ταμίας της ΠΕΑΕ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ

ΔΙΑΘΕΣΗ

για

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

βιβλιοπωλείο

ΑΣΤΟΣ

ΚΑΤΕΡΙΤΣΙΟΥ 13

ΤΗΛ. 260776

Το μέγεθος, οι αιτίες, οι συνθήκες ζωής και οι επιπτώσεις της μετανάστευσης των ξένων εργατών στην Ελλάδα

Το φαινόμενο της μαζικής μετακίνησης πληθυσμών, ειδικά προς τις αναπτυσσόμενες χώρες (Α.Χ.) της Δύσης, προβλέπεται να πάρει εκρηκτικές διαστάσεις στην δεκαετία του '90.

Αυτό το φαινόμενο θα συνοδεύεται, καθώς φαίνεται, από ένα άλλο επικίνδυνο φαινόμενο, αυτό της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, το οποίο έχει αρχίσει να παίρνει επίσης επικίνδυνες διαστάσεις, αφού πολιτικοί και οικονομικοί πρόσφυγες από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και του Τρίτου Κόσμου, θα συρρέουν μαζικά στις Α.Χ. της Δύσης και φυσικά στη δική μας.

ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ

Τα κίνητρα που προκαλούν τις μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών, είναι πολύπλοκα. Οι βασικοί παράγοντες είναι οι οικονομικοί και οι πολιτικοί.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις οι πρόσφυγες και οι μετανάστες σ' όλο τον κόσμο έφταναν το 1987 τα 80 εκ., δηλαδή το 1,7% του παγκόσμιου πληθυσμού. Ανάμεσα σ' αυτούς, τα 20 εκ. εργάζονται νόμιμα σε ξένες χώρες, όπου μαζί με τις οικογένειές τους (άλλα 20 εκ.), πλησιάζουν τα 40 εκ. Οι παράνομα εγασόμενοι ανέρχονται σ' άλλα 20 εκ. Αν προσθέσουμε τις εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες από τους πρόσφατους πολέμους και τις καταστροφές, που έχουν συσσωρευθεί τα τελευταία χρόνια, οι πολιτικοί φυγάδες ξεπερνούν τα 16 εκ. και άλλα 4 εκ. είναι οι εκτοπισμένοι.

Επίσης ο πληθυσμός της ΕΟΚ, σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ, αυξήθηκε το 1989 κατά 0,54% χάρη στην άφιξη 1,2 εκ. μεταναστών, κυρίως από την Ανατολική Ευρώπη.

Οι 700.000 ήλθαν από την τέως Αν. Γερμανία, την ΕΣΣΔ, την Πολωνία και την Ρουμανία, οι υπόλοιποι από την Βόρεια Αφρική, που παραδοσιακά τροφοδοτεί την Ευρώπη με φτηνό εργατικό δυναμικό. Από αυτούς το κύριο ρεύμα το δέχονται η Ιταλία, η Ισπανία και η Ελλάδα, που εξελίχθηκαν από χώρες εξαγωγής μεταναστών σε χώρες υποδοχής. Ακόμα στη Γαλλία υπολογίζεται ότι υπάρχουν 3.700.000 μετανάστες. Αν υπολογιστούν αυτοί που έχουν γαλλική ταυτότητα και τα παιδιά τους που θεωρούνται Γάλλοι, τότε ο αριθμός ανέρχεται στα 8.000.000 άτομα.

Η ένταξη βέβαια όλων των μεταναστών στις κοινωνίες των Α.Χ. της Δύσης είναι ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν πολύ σοβαρά. Οι δυσμενείς δημογραφικές εξελίξεις -πογεννητικότητα και γήρανση- χαρακτηρίζουν τις χώρες της Κοινότητας. Κάπου 100 εκ., περίπου το 1/3 του κοινοτικού πληθυσμού, ξεπερνούν την ηλικία των 55 χρόνων.

Σύμφωνα λοιπόν με όλους τους επίσημους υπολογισμούς, η "Ευρώπη γερνάει". Το 2025, το 20% των Ευρωπαίων θα έχει ηλικία άνω των 65 χρόνων.

Το 1985 ο κοινοτικός πληθυσμός ήταν 322 εκ., σύμφωνα με την EUROSTAT. Την 1η Ιανουαρίου έφτασε τα 327 εκ. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά 52% στη φυσιολογική αναπαραγωγή και κατά 48% στη μετανάστευση.

Βέβαια στις χώρες του Τρίτου Κόσμου τα πράγματα είναι αντίθετα, όσον αφορά το δημογραφικό πρόβλημα. Πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο οι κάτοικοι του Τρίτου Κόσμου αποτελούσαν το 35% του πληθυσμού της Γης. Σήμερα αποτελούν το 80%, ενώ εκτιμάται ότι το 2050 θα πλησιάζουν το 90%. Με δεδομένες μάλιστα τις τρομακτικές συνθήκες εξαθλίωσης των περισσότερων χωρών του Τρίτου Κόσμου, όπου κυριαρχούν τα φαινόμενα της πείνας και της ανεργίας, η μετανάστευση μεγάλων κομματιών πληθυσμών προς τις Α.Χ., είναι αναπόφευκτη.

Η λύση στο πρόβλημα της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού της Ευρώπης, θα μπορούσε να επιτευχθεί με την ένταξη των ξένων εργατών, μεταναστών και προσφύγων στις κοινωνίες της Δύσης.

Αν λάβουμε υπόψη μας, σύμφωνα με μελέτες που έγιναν στις χώρες της Ευρώπης, ότι οι περισσότεροι μετανάστες είναι νέοι, μπορούμε να καταλάβουμε πόσο αυτό θα ευνοούσε την αντικατάσταση των γενεών.

Βέβαια για τις φασιστικές ομάδες και τους ρατσιστές, κάτι τέτοιο θα αποτελούσε μεγάλο κίνδυνο για την εθνική ταυτότητα και τα φυλετικά χαρακτηριστικά.

Τέτοιες όμως αντιλήψεις είναι άκρως επικίνδυνες, και ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες κρίσης και ανεργίας όπου μπορούν να βρουν πρόσφορο έδαφος για να αναπτυχθούν (π.χ. Γαλλία).

Αντίθετα όμως από μία τέτοια λύση, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα προωθεί ένα νομικό πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από ανταρχισμό. Αυτό το νομικό πλαίσιο ρυθμίζει τα ζητήματα διακίνησης των ξένων, προσπαθώντας να προφυλαχθεί από το αναμενόμενο κύμα μαζικής μετανάστευσης, που στις σημερινές συνθήκες είναι πρακτικά αδύνατο να ανακοπεί. Με τις ρυθμίσεις αυτές γίνεται

προσπάθεια ελέγχου των συνόρων, καθιερώνεται η απέλαση και φυσικά ενισχύονται οι αστυνομικές-κατασταλτικές δυνάμεις. Στην πράξη σημαίνει παραβίαση ή και ακύρωση ακόμα, της έννοιας του πολιτικού ασύλου.

Ουσιαστικά καταργείται το άρθρο της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, που αναφέρεται στους πρόσφυγες και που έχει υπογραφεί και από την Ελλάδα, όπου σαν πρόσφυγας χαρακτηρίζεται εκείνος που "δικαιολογημένα βρίσκεται εκτός της χώρας του επειδή πιστεύει ότι διώκεται εξαιτίας της φυλής, της θρησκείας, της εθνικότητάς του, της συμμετοχής του σε μία ορισμένη κοινωνική ομάδα ή εξαιτίας των πολιτικών του πεποιθήσεων και δεν μπορεί ή δεν θέλει λόγω αυτού του φόβου να ζητήσει την προστασία αυτής της χώρας".

ΤΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ;

Με όλες αυτές τις εξελίξεις, όπως είναι φυσικό, η Ελλάδα ταυτίζεται με τους κοινοτικούς μέσους όρους. Μάλιστα είναι από τις χώρες-μέλη της Κοινότητας, που συσσωρεύει μεγάλες μάζες μεταναστών, όπως παραπάνω αναφέραμε.

Η ύπαρξη ξένων εργατών στην Ελλάδα, είναι πλέον ένα γεγονός αναμφισβήτητο. Πόντιοι, Αλβανοί, Πολωνοί, Φιλιππίνεζοι, Πακιστανοί, Αφρικανοί κ.α., αποτελούν το **νέο μωσαϊκό της ελληνικής κοινωνίας**. Ετσι σιγά-σιγά, η Ελλάδα μεταβάλλεται σε μια χώρα πολυεθνική.

Ο πραγματικός αριθμός τους είναι άγνωστος. Σύμφωνα με ανεπίσημες πληροφορίες, υπολογίζονται σε πάνω από 350.000, με τάσεις συνεχούς αύξησης.

Σε πολλούς τομείς της οικονομίας οι **ξένοι εργάτες καλύπτουν πραγματικές ανάγκες της παραγωγής**. Ιδιαίτερα στον αγροτικό τομέα, την αλιεία, την ναυτιλία, την οικοδομή, αλλά και τις υπηρεσίες, γιατί αποτελούν ένα ενέλικτο μέρος του εργατικού δυναμικού.

Η στενότητα που παρατηρήθηκε στην ελληνική αγορά εργασίας από τις αρχές της δεκαετίας το 1970, είχε σαν αποτέλεσμα να προσλαμβάνονται ξένοι που εργάζονται μόνιμα ή παράνομα στην Ελλάδα.

Πρόκειται δηλαδή για έλλειψη εργατικού δυναμικού, επειδή ακριβώς οι Έλληνες εργασζόμενοι αρνούνται να εργασθούν σε δουλειές που θεωρούνται ανθυγιεινές, επικίνδυνες ή κακόπληρωμένες (μεταλλεία, οικοδομές, καθαριστές, κατώτερο προσωπικό νοσοκομείων, πτηνοτροφεία, βουστάσια - χοιροστάσια, αλιεργάτες, ναυτεργάτες, οικιακοί βοηθοί κ.λ.π.).

Ετσι οι εργοδότες απασχολούν ξένους περισσό-

τερο μάλιστα από τον κανονικό χρόνο, τους πληρώνουν με τα χαμηλότερα μεροκάματα, τα οποία αντιστοιχούν στο 1/3 της αμοιβής των Ελλήνων εργαζομένων. Από αυτή τη χαμηλή αμοιβή τους κάνουν αιματηρές οικονομικές θυσίες, προκειμένου να μαζέψουν κάποια χρήματα, για να στείλουν ένα μέρος στους δικούς τους ή για να ξεπληρώσουν τεράστια οικονομικά ποσά στα γραφεία εύρεσης εργασίας.

Συνιστούν ένα πειθήνιο εργατικό δυναμικό, το οποίο επειδή δεν προστατεύεται από κανέναν (ούτε από το κράτος, ούτε από τα συνδικάτα), αποφέρει τεράστια κέρδη σε όλους σχεδόν τους τομείς της ελληνικής οικονομίας, μη εξαιρουμένης βεβαίως και της ανθούσας παραοικονομίας.

Και καθώς οι περισσότεροι από τους ξένους εργάτες στην Ελλάδα **απασχολούνται σε ανθυγιεινά και επικίνδυνα επαγγέλματα**, διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο ατυχημάτων και λόγω του ότι η συντριπτική πλειοψηφία από αυτούς εργάζεται χωρίς άδεια εργασίας, δεν έχουν καμία ασφαλιστική κάλυψη την οποία δικαιούνται όλοι οι εργαζόμενοι.

Δεν έχουν επίσης τη δυνατότητα, εφόσον απασχολούνται παράνομα, να διεκδικήσουν την νόμιμη αμοιβή ή επιδόματα ανεργίας ή να συμμετέχουν σε σωματεία, γιατί φοβούνται ότι η συμμετοχή τους θα έχει σαν αποτέλεσμα την απέλασή τους.

Υπάρχουν βέβαια και νόμιμοι μετανάστες από χώρες με τις οποίες η Ελλάδα έχει υπογράψει σύμβαση για αποστολή ξένων εργατών, όπως το Πακιστάν, η Αίγυπτος, οι Φιλιππίνες. Όμως και αυτοί οι λίγοι που έρχονται να δουλέψουν νόμιμα στην Ελλάδα μετά από λίγο καιρό πέρνουν στην παράνομη αγορά εργασίας, μόλις λήξει η άδεια παραμονής και εργασίας τους.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ - ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΣΗ

Όλη αυτή η κατάσταση εκμετάλλευσης και εξαθλίωσης που έχει επιβληθεί στο ξένο εργατικό δυναμικό, το έχει εξαναγκάσει να ζει στο περιθώριο της κοινωνίας. Ετσι οι μετανάστες δεν μπορούν να ενταχθούν στον κοινωνικό ιστό. Αντίθετα **γκετοποιούνται και απομονώνονται** από τα ζωντανά και δημιουργικά ρεύματα της ελληνικής κοινωνίας, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται ως κοινωνική ομάδα και αυξημένη εγκληματικότητα. Παράλληλα η έλλειψη κατάλληλης νομοθεσίας που θα προσταπίζει τα ανθρώπινα δικαιώματά τους, καθώς επίσης και η αδυναμία για προσωπικούς ή οικονομικούς λόγους να επιστρέψουν στην χώρα τους, τους καθιστούν στην πραγματικότητα σύγχρονους σκλάβους.

Οι ομοιότητες με το **Απαρτχάιντ** είναι **εκπληκτικές**: θεσμοποιημένη φτηνή εργασία, αποχωρισμός του εργαζόμενου από την οικογένειά του, άθλιες συνθήκες διαβίωσης, στυγνή εκμετάλλευση από την εργοδοσία, υποχρεωτική κινητικότητα και διατήρηση στο επίπεδο της ανειδίκευτης εργασίας.

ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Όλα τα παραπάνω ζητήματα που αναφέραμε μέχρι τώρα και που αφορούν τους ξένους εργάτες, είναι πλέον αναγκαίο να τεθούν άμεσα και να αρχίσουν να απασχολούν την ελληνική κοινωνία

στα σοβαρά, γιατί **το φαινόμενο της ξενοφοβίας, ο ρατσισμός και ο φασισμός σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης και όξυνσης της ανεργίας, θα αρχίσει να αναπτύσσεται επικίνδυνα στη χώρα μας, παρουσιάζοντας παρόμοια φαινόμενα με αυτά της Δ. Ευρώπης**. Ήδη στις ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Γαλλία, Γερμανία) αναδεικνύονται στην πολιτική σκηνή ακροδεξιά κόμματα που βασίζονται στο ρατσισμό και την ξενοφοβία των χαμηλών εισοδηματικών τάξεων και των μεσοστρωμάτων. Τα αισθήματα αυτά εντάθηκαν με την αύξηση της ανεργίας.

Η απόρριψη του ξένου στοιχείου γίνεται με διάφορους τρόπους: ρατσιστικές επιθέσεις, εκδηλώσεις μοχθηρίας, κακοποιήσεις, γράψιμο συνθημάτων στους τοίχους κ.λπ.

Οι λιγοστές επιτροπές και κινήσεις με αντιρατσιστικό περιεχόμενο που υπάρχουν στην Ελλάδα, θεωρούν ως φαινόμενα ρατσισμού στη χώρα μας τα εξής: α) τη στυγνή εκμετάλλευση των ξένων που εργάζονται παράνομα χωρίς άδεια εργασίας β) τον ξυλοδαρμό και την κακοποίηση

ση του εργατικού μισθού. Κατά συνέπεια ο ξένος εργάτης είναι μια αναγκαιότητα για τις αναπτυσσόμενες χώρες του καπιταλισμού. Οι μετανάστες εξασφαλίζουν για τις χώρες της Δύσης την ανάπτυξη και το υψηλό βιοτικό επίπεδο, την καλή λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος, με αποτέλεσμα να αποτελεί ο ξένος εργάτης την ασφαλιστική δικλείδα του συστήματος.

Για τον ελληνικό καπιταλισμό η παραπέρα ανάπτυξη και εξέλιξη του συμβαδίζει με την επάρκεια φθηνών εργατικών χεριών, κάτι το οποίο προσφέρουν οι ξένοι εργάτες. Ο επαναπατρισμός Ελλήνων μεταναστών προϋποθέτει μια αύξηση των μισθών με όλες τις αρνητικές συνέπειες στη διάσθρωση του κόστους παραγωγής της ελληνικής βιομηχανίας. Αυτό όμως με την σειρά του θα έχει άσχημες συνέπειες στην ελληνική βιομηχανία γιατί δε θα μπορεί να ανταγωνισθεί τις ξένες. Ετσι, αν εισαχθούν εργάτες από τις χώρες της Αν. Ευρώπης και του Τρίτου Κόσμου είναι δυνατόν να κρατηθούν χαμηλοί οι μισθοί, οπότε θα διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα αυτή η μετανάστευση ξένου εργατικού δυναμικού προς την Ελλάδα θα "πιέζει" συνεχώς για τη μείωση του κανονικού μεροκάματου των Ελλήνων εργατών. Ο ελληνικός καπιταλισμός λοιπόν μ' αυτές τις μεθόδους μπορεί και εφαρμόζει τις όποιες πολιτικές λιτότητας για την εξυγίανση της οικονομίας, με την τακτική του "διαίρει και βασίλευε" μέσα στους κόλπους των εργαζομένων με το να είναι αντιμετώπι οι όλοι με όλους, χάνοντας τον βασικό στόχο που είναι το κεφάλαιο. Μέθοδοι εφαρμοσμένες με επιτυχία πριν από 20-30 χρόνια στη Γερμανία, στη Γαλλία, στην Αγγλία, στις ΗΠΑ, στηριζόμενες στην υπερεκμετάλλευση Τούρκων, Ελλήνων, Γιουγκοσλάβων, Ισπανών, Πορτογάλων, Αφρικανών, Ασιατών.

ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα, δεν έχει κάνει ουσιαστικά καμία ενέργεια μέχρι τώρα για την οργάνωση και την υπεράσπιση των ξένων εργατών. Από την άλλη μεριά, ούτε οι ξένοι εργάτες μέχρι τώρα έχουν απευθυνθεί στο συνδικαλιστικό κίνημα, εξαιτίας της έλλειψης δικών τους οργανώσεων, του φόβου της απέλασης, της παράνομης εργασίας τους, αλλά και εξαιτίας του φόβου που νιώθουν στο άκουσμα και μόνο της λέξης "συνδικάτο". Πολλοί από αυτούς το θεωρούν κάτι σαν τμήμα αλλοδαπών. Για να μπορέσει να ξεπεραστεί ο φόβος των ξένων εργατών προς τα ελληνικά συνδικάτα και από την άλλη να εκλείψει η ξενοφοβία από τους Έλληνες εργαζόμενους, το πρώτο βήμα πρέπει να γίνει από το συνδικαλιστικό κίνημα. **Γιατί η εργατική τάξη στην Ελλάδα έχει υποχρέωση και καθήκον να αντιμετωπίσει τους ξένους εργάτες όχι σαν ανταγωνιστές, αλλά σαν ισότιμα μέλη της. Γι' αυτό πρέπει να αγωνιστεί και να απαιτήσει από το κράτος και τους εργοδότες ίσα δικαιώματα.**

Τα συνδικάτα να ενημερώσουν όλη την ελληνική κοινωνία, ότι οι δουλειές που κάνουν οι ξένοι εργάτες είναι απάνθρωπες και ότι οι ξένοι είναι διπλά εκμεταλλεμένοι. **Να πουν καθαρά στους Έλληνες εργαζόμενους ότι οι ξένοι εργάτες είναι**

των Φιλιππινέζων οικιακών βοηθών γ) τους ιδιοκτήτες που δεν δέχονται να νοικιάσουν τα σπίτια τους σε "έγχρωμους", ή απαιτούν ενοίκια πολύ μεγαλύτερα από εκείνα που ισχύουν για τους Έλληνες δ) η περιφρόνηση και η απαράδεκτη συμπεριφορά που δείχνουν ορισμένοι καταστηματαρχες σε ξένους πελάτες ε) το γεγονός ότι σε ελληνικά πλοία παρατηρήθηκε το φαινόμενο οι Αφρικανοί και Ασιάτες ναυτεργάτες να ζουν σε χωριστά δωμάτια και να τρώνε σε διαφορετικά τραπέζια από το υπόλοιπο πλήρωμα.

Τέτοιες πρακτικές ρατσιστικής συμπεριφοράς, όλοι μας λίγο πολύ θα έχουμε παρατηρήσει ή θα έχουμε διαβάσει στα καθημερινά δημοσιεύματα των εφημερίδων. Σε μια πρωινή ημερήσια εφημερίδα, στη στήλη των σχολίων, με υπότιτλο "αυθεντικό", δημοσιεύτηκε η εξής εξωφρενική είδηση: "Βιοτέχνης αντικατέστησε το **συναγεργμό** του αυτοκινήτου του με έναν ... **Αλβανό πρόσφυγα**: ο ιδιοκτήτης της "Μερσεντές" μισθώνει τις υπηρεσίες του Αλβανού αμειβοντάς τον με διακόσιες (200) δρχ. για κάθε βράδυ που περνάει δίπλα στο αυτοκίνητο".

ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο ρατσισμός συνεπώς ήδη προβάλλει και στην Ελλάδα. Η αποθώωση της παραγωγικότητας και του κέρδους επιβάλλει πρώτ' απ' όλα τη συμπίε-

αναπόσπαστο τμήμα της εργατικής τάξης της Ελλάδας.

Να εντάξουν όλους τους ξένους σε συνδικαλιστικές οργανώσεις που ανήκουν και να βοηθήσουν στην οργάνωση ενός συνδικάτου ξένων εργατών.

Γιατί την ανεργία, τον πληθωρισμό και τα χαμηλά μεροκάματα δεν τα δημιουργούν οι ξένοι, αλλά ο καπιταλισμός, που προσπαθεί να ξεπεράσει την κρίση του δημιουργώντας τεχνητές αντιθέσεις στους κόλπους των εργαζομένων.

Η εργατική τάξη, τη συμπαράσταση και αλληλεγγύη της στη ΔΙΕΘΝΗ εργατική τάξη, είναι αναγκαίο να την εφαρμόζει στην πράξη, με την υποστήριξη των ξένων εργατών και των δικαιωμάτων τους στη χώρα μας.

Μαζί με όλ' αυτά δεν πρέπει να ξεχνάμε την εμπειρία της ξενιτειάς των Ελλήνων εργατών στις φάμπρικες της Γερμανίας, όταν συχνά αντιμετώπιζαν απαράδεκτα φαινόμενα κοινωνικού ρατσισμού σε βάρος τους.

Επιπλέον κάτι ακόμα που χρειάζεται να γίνει αντιληπτό στους Έλληνες εργαζόμενους είναι ότι **ο πλούτος που η ελληνική μεγαλοαστική τάξη εξασφαλίζει, στηρίζεται κατά μεγάλο μέρος στη ιμπεριαλιστική υπερεκμετάλλευση των υποανάπτυκτων χωρών, από τις οποίες προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος των αλλοδαπών εργαζομένων.**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Πάντως αυτό που έχει σημασία να γίνει αντιληπτό απ' όλους από τη μέχρι τώρα αναφορά μας, είναι ότι **οι ξένοι εργάτες είναι τμήμα της εργατικής τάξης της Ελλάδας.** Μόνο σε μια τέτοια βάση θα μπορούν να χτυπηθούν όλες οι ρατσιστικές τοποθετήσεις, ενώ η κατάκτηση ιδίων δικαιωμάτων με τους Έλληνες συναδέλφους τους, δεν θα επιτρέψει να χρησιμοποιούνται σε ρόλο απεργο-

σπαστικό ή ρόλο μείωσης μισθών. Κατά συνέπεια πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε:

- **Να νομιμοποιηθούν όλοι οι ξένοι** που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, με την χορήγηση άδειας παραμονής και εργασίας, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο ήρθαν στην Ελλάδα, νόμιμο ή παράνομο.

- **Οι ξένοι εργάτες να γίνονται μέλη των αντίστοιχων συνδικάτων** στα οποία εργάζονται και να συμμετέχουν στη διοίκησή τους χωρίς περιορισμούς.

- **Να τους εξασφαλιστούν πλήρη ασφαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα** (στέγαση, περίθαλψη, ασφάλεια, πρόσβαση σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης).

- **Δικαίωμα πρόσκλησης και της οικογένειάς τους.**

- **Δικαίωμα μεταφοράς των ασφαλιστικών δικαιωμάτων στη χώρα τους.**

- **Ελεύθερη πρόσβαση στα δικαστήρια** για την παροχή δικαστικής προστασίας, καθώς επίσης το δικαίωμα αναφοράς στις αρχές.

- **Να θεσπιστούν αυστηρές ποινές** για τους εργοδότες που παραβιάζουν δικαιώματα των ξένων εργατών και για όσους επιχειρούν να τους φέρουν παράνομα στην Ελλάδα.

- **Να υπάρχει ίση εφαρμογή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και προστασία των κατώτερων ορίων μισθού, ημερομισθίων και του ωραρίου.**

- **Η Πολιτεία να τους παρέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια** για την ίδρυση κοινοτήτων, συλλόγων κ.λπ.

- **Να κατοχυρωθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα** και μετά από ένα ορισμένο διάστημα παραμονής στη χώρα να αποκτούν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Ηδη στην Ολλανδία, τη Δανία και την Ιρλανδία ισχύει το δικαίωμα ψήφου για τις δημοτικές εκλογές σε όλους τους ξένους,

και στη Γερμανία όλο και περισσότερες Πολιτείες προσανατολίζονται προς αυτή την εξέλιξη.

- **Να δημιουργηθεί υπηρεσία ενημέρωσης και προστασίας αλλοδαπών** και να πάντουν να υπάρχουν στο Κέντρο Αλλοδαπών της Κρατικής Ασφάλειας του Υπ. Δημόσιας Τάξης. Η υπηρεσία αυτή σε συνεργασία με τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς (κράτος, συνδικάτα, τοπική αυτοδιοίκηση κ.λπ.) θα ενημερώνουν τους ξένους για τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσουν, την κατάσταση στην αγορά εργασίας, τα δικαιώματά τους. Θα μεριμνά για την κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών που βρίσκονται στη χώρα μας και θα φροντίζει ώστε να μην προσβάλλεται η πολιτιστική τους ταυτότητα και τα βασικά τους δικαιώματα. Θα καταρτίζει, σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, ειδικά προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, απασχόλησης και ειδικεύσεως στο επάγγελμά τους. Θα επαγρυπνει για την πάταξη εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας και θα παρεμβαίνει για την επίλυση των προβλημάτων τους.

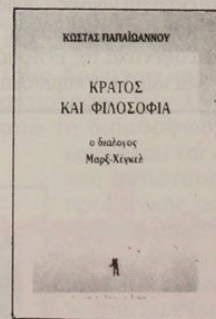
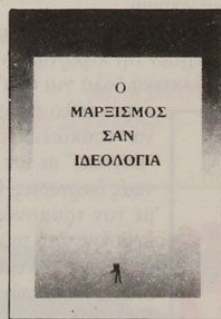
Με τη θέσπιση των παραπάνω αρχών, μπορεί να καλυφθεί ένα κενό θεσμικών ρυθμίσεων τις οποίες έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία, ώστε να μην κυριαρχήσει και αναπτυχθεί ένας **έρπων ρατσισμός** που υπάρχει. Την ίδια στιγμή θ' αποδείξουμε έμπρακτα την πίστη μας στην αρχή της διεθνούς εργατικής αλληλεγγύης και στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των λαών, των ξένων εργατών και των μειονοτήτων. Στην κατεύθυνση αυτή υπάρχει **ανάγκη δημιουργίας μιας αντιρατσιστικής κίνησης**, με στόχο την ενημέρωση του κοινού και την αντιμετώπιση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Στα πλαίσια αυτά είναι δυνατή μια συνάντηση με παρόμοιες κινήσεις από την Ευρώπη, προωθώντας "μια διεθνή καμπάνια για να χαριστούν τα χρέη στις χώρες του Τρίτου Κόσμου".

ΚΑΤΣΟΡΙΑΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
(Αύγουστος '91)

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΓΕΝΕΣΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΣΜΟΥ αποτελεί ένα σημαντικό έργο για την φύση της Σοβιετικής Ένωσης και την εξέλιξη της ρώσικης επανάστασης. Την ώρα που ο σοβιετικός ολοκληρωτισμός πνέει τα λοίσθια, αυτό το πρωτοποριακό βιβλίο καταγράφει τις φιλοσοφικές, ιστορικές, οικονομικές και πολιτισμικές αιτίες της μετεξέλιξης.

Ο Κώστας Παπαϊωάννου (1925-1981) υπήρξε ένας μεγάλος φιλόσοφος και θεωρητικός που έζησε και δίδαξε στη Γαλλία. Οι **Εναλλακτικές Εκδόσεις** εγκαινίασαν την έκδοση των απάντων του στα ελληνικά αρχίζοντας από την διεισδυτική κριτική του στο μαρξισμό με τα βιβλία **Ο μαρξισμός σαν ιδεολογία** και το **Κράτος και φιλοσοφία**.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: Εναλλακτικό βιβλιοπωλείο «Κομμούνα», Θεμιστοκλέους 37, Αθήνα, τηλ. 3602644
Εναλλακτικό βιβλιοπωλείο «Πράξη», Αρμενοπούλου 24, Θεσσ/νίκη, τηλ. 202349.

Στην αρχή μιας καινούργιας περιόδου, ένα ερώτημα επανέρχεται με ένταση: τι μπορούμε να περιμένουμε φέτος; σε τι να ελπίζουμε και τι να προετοιμάζουμε. Πολύ περισσότερο που όλα τα στοιχεία της κοινωνικής πραγματικότητας και των πολιτικών εξελίξεων, δείχνουν πως σίγουρα το θερμόμετρο των αγώνων και της ταξικής πάλης θα ανέβει θεαματικά. Για πρώτη φορά, μετά από πολλά χρόνια, η περίοδος "ανοίγει" με εργατικές εξεγέρσεις στις πόλεις της ανεργίας, που όσο αποσπασματικές και απομονωμένες κι αν μένουν προς το παρόν, εκφράζουν κάτι γενικότερο και αυθεντικό: το κλίμα της γενικευμένης δυσαρέσκειας και απελπισίας για πλατιά στρώματα των εργαζομένων. Είμαστε, όμως, στα πρόθυρα της "μεγάλης στροφής";

Οι βίαιες αντιδραστικές αλλαγές στην ελληνική κοινωνία, τα τελευταία χρόνια, δίνουν ήδη τα θεαματικά τους αποτελέσματα. Εκρηξη της ανεργίας, εξοντωτική λιτότητα, πλατιές ζώνες φτώχειας και σύγχρονη εξαθλίωση. Όλα αυτά στο φόντο ενός κόσμου που αλλάζει συνεχώς, που ρευστοποιεί από σύνορα μέχρι ιδέες, που διαμορφώνει νέους κρατικούς, εθνικούς, κομματικούς, πολιτικούς και ιδεολογικούς διαχωρισμούς. Οι συνειδήσεις αλλάζουν με ταχύτητα και πίσω απ' τη σκόνη των μεγάλων αλλαγών και καταρρεύσεων, αρχίζει να ξεχωρίζει η μεγάλη βαρβαρότητα -έστω και χωρίς "βαρβάρους"- της σημερινής πραγματικότητας, της εποχής μας. Ο παροξυσμός της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης σ' Ανατολή και Δύση και των καπιταλιστικών ανταγωνισμών για τη λεία απ' το ξαναμोίρασμα του κόσμου.

Ισως, η πρώτη αυθόρμητη αντίδραση είναι το "πάγωμα", η απελπισία, ο φόβος για το τι μας περιμένει με PAX AMERICANA, με εθνικιστικούς πολέμους και με κράτος-τρομοκράτη.

Όμως, στις εποχές που η ιστορία μοιάζει να κινείται με ορμή προς το μεσάιωνα, είναι που γεννιούνται τα μεγάλα παλιροεθνικά κύματα προόδου της λαϊκής απελευθερωτικής δράσης.

Νέα φάση της συντηρητικής επίθεσης

Νέα φάση, γιατί προωθείται ο δεύτερος "γύρος" αντιδραστικών αλλαγών και αναδιαρθρώσεων στο ασφαλιστικό σύστημα, στην Παιδεία, στο Δημόσιο Τομέα και τις εργασιακές του σχέσεις, στο κράτος και το πολιτικό σύστημα.

Νέα φάση, γιατί τώρα η "εθνική" στρατηγική της "Νέας Τάξης" δε θα στέλνει φρεγάτες στο μακρινό Περσικό, αλλά στρατό στα σύνορα. Νέα φάση όμως, και γιατί ο "βασιλιάς αποκαλύπτεται γυμνός", δίχως τα φωτοστέφανα του '92 και της "ανάκαμψης", ταπεινωμένος απ' τα μεγάλα αφεντικά της ΕΟΚ και των Αμερικάνων, με μόνη "νέα ιδέα" τον παμπάλαιο

Ο «ΘΕΡΜΟΣ» ΧΕΙΜΩΝΑΣ και οι προοπτικές του

—αμείλικτο, όμως, και με σύγχρονες μορφές— κοινωνικό πόλεμο ενάντια στους εργαζόμενους και τη νεολαία.

Το εργαζόμενο, λοιπόν, παρ' ότι είναι εξαιρετικά επείγον και επιτακτικό για την άρχουσα τάξη, εμφανίζεται αρκετά ασταθές. Πολύ περισσότερο που η αστάθεια αυτή τροφοδοτείται και από τις ανακατατάξεις των σφαιρών επιρροής παγκόσμια και στην περιοχή. Ο κυρίαρχος φιλοαμερικανικός προσανατολισμός δέχεται ισχυρή αμφισβήτηση από τμήματα της άρχουσας τάξης, δεμένα πολιτικά και οικονομικά με τα ΕΟΚικά κέντρα. Αυτό αντανακλάται και στις εσωτερικές αντιπαραθέσεις της κυβέρνησης που "αγριεύουν" και στις προσπάθειες του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΝ να εκφράσουν αυτοί με συνέπεια μια τέτοια γραμμή.

Όλα αυτά και κυρίως η απειλή κοινωνικών εκρήξεων, οδηγούν την κυβέρνηση Μητσοτάκη να τα παίξει κυριολεκτικά "όλα για όλα" επιδεικνύοντας σαν κύριο όπλο την αποφασιστικότητά της να "τσακίσει" τις αντιστάσεις και να "παγώσει" με τον αυταρχισμό τις κοινωνικές διεργασίες. Οι πρόσφατες εξελίξεις με τον τρομονόμο -παρά το θεατροδημοκρατίας των εκδοτών- αποτελούν ένα τέτοιο μήνυμα και η συνέχεια με τις διώξεις απεργών και την καταδίκη της ΕΦΕΕ, δείχνουν πως η προσπάθεια θωράκισης της πολιτικής εξουσίας, η καταστολή και η κρατική τρομοκρατία θα γνωρίσουν νέες δόξες. Η αχανάλινση της ιδιωτικοποίησης των πάντων δεν είναι απλά μια οικονομική προσπάθεια για

την εκτίναξη προς τα πάνω των καπιταλιστικών κερδών, είναι ταυτόχρονα μια τεράστια πολιτική-ιδεολογική επιχείρηση για την "ιδιωτικοποίηση" της κοινωνικής ζωής.

Το έδαφος της αντιπαραθέσεως είναι λοιπόν, τέτοιο, που ευνοεί τη γρήγορη πολιτικοποίηση των κοινωνικών αντιστάσεων και αγώνων και μάλιστα κάνει εξ αρχής αναποτελεσματικούς και καταδικασμένους στην ήττα αγώνες κατακερματισμένους και προσανατολισμένους στο επιμέρους. Μόνο ένα κίνημα γενικευμένης πολιτικής σύγκρουσης με την κυβέρνηση, που θα αμφισβητήσει σ' όλη την έκταση και το βάθος τη συντηρητική πολιτική μπορεί να έχει αποτελέσματα και τη μεγαλύτερη δυνατή λαϊκή συσπείρωση. Ένα κίνημα που δεν θα φοβηθεί να δημιουργήσει πολιτική κρίση, να φτάσει μέχρι την πτώση της κυβέρνησης και της συντηρητικής πολιτικής συνολικά.

Θα τολμήσουμε;

Η "Αντιπολίτευση" θα κάνει το παν για να μην αποκτήσουν οι κοινωνικές αντιστάσεις και αγώνες γενικευμένα πολιτικά χαρακτηριστικά.

Η πτώση απ' τα "κάτω" της κυβέρνησης, είναι κάτι που δεν θέλει, βέβαια, κανείς.

Αυτό σημαίνει ότι θα προσπαθήσουν να οικειοποιηθούν και να αξιοποιήσουν, αν υπάρχει ένα κίνημα.

Όμως, η απομυθοποίηση του νεοσυντηρητισμού ανοίγει σήμερα μια "νέα περίοδο" ριζοσπαστικοποίησης της νεολαίας ιδιαίτερα, και των εργαζομένων, που μπορεί να ξεπερνάει και τη νεοσυντηρητική αντιπολίτευση. Και καθώς συμπιέσει μ' όλες τις σύγχρονες απομυθοποιήσεις που ζήσαμε, μπορεί να αποκτήσει πιο αυθεντικά, πιο γνήσια και πιο ταξικά χαρακτηριστικά αμφισβήτησης ολόκληρου του κοινωνικού μοντέλου που στηρίζεται στην ατομική ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.

Οι αγωνιστές και οι δυνάμεις της αριστερής ριζοσπαστικής τάσης στο μαζικό κίνημα, πρέπει σήμερα να απαιτήσουν κάτι πολύ περισσότερο απ' τη μαχητική παρουσία τους στους αγώνες: μια άλλη συνολικά ποιότητα συγκρότησης, συζήτησης, δράσης και παρέμβασής τους. Που να τροφοδοτεί τα μαζικά κινήματα με τα πολιτικά και οραματικά "αντισώματα" απέναντι στο συντηρητισμό και τη ρεφορμιστική ενσωμάτωση.

Που να τολμήσει να αντιπαραθέσει απέναντι στους "εθνικούς" τυχοδιωκτισμούς και τους νέους εθνικιστικούς σκοταδισμούς, τα διεθνικά απελευθερωτικά αιτήματα της εποχής μας: τη χειραφέτηση από κάθε εθνική ή πολυεθνική κοινωνική καταπίεση. Απέναντι στα κρατικά μικροσύνορα, τα μεγάλα εκμεταλλευτικά σύνορα της "Νέας Τάξης" και της νέας καπιταλιστικής λεηλασίας των λαών, οι νέες ριζοσπαστικές αναζητήσεις για την ελευθερία στη δουλειά, τη γνώση, τον τρόπο ζωής, πρέπει να βρουν το ζωτικό τους χώρο έκφρασης στα αιτήματα και το περιεχόμενο της πάλης.

Δεν χρειαζόμαστε μια ακόμη μάχη με την κυβέρνηση. Χρειαζόμαστε μια μάχη, εμπνευσμένη απ' τα ριζοσπαστικά όνειρα μιας κοινωνικής, πολιτικής και πολιτιστικής ανατρεπτικής αναγέννησης. Όνειρα που όλο και περισσότερο δραπετεύουν σαν κραυγές στη νεολαία, από τα γκρίζα κελιά της καθημερινότητας.

Ας μη φοβηθούμε να συναντηθούμε σε μια τέτοια προσπάθεια.

Ας διεκδικήσουμε κάτι παραπάνω από ένα "θερμό χειμώνα".

K. ΧΑΡΙΤΑΚΗΣ

ΕΣΣΔ: το τέλος και η αρχή

“Χρονικό ενός Προαναγγελλθέντος θανάτου”

Τα σύμβολα πάντα καταρρέουν τελευταία. Αφού έχουν χάσει το περιεχόμενό τους. Κόκκινη σημαία και σφυροδρέπανο, Λένιν και ΚΚΣΕ κατεβαίνουν και διασύρονται από τους ίδιους που τα συκοφάντησαν, τα ιδιοποιήθηκαν για να καλύψουν ιδεολογικά τις νέες εκμεταλλευτικές σχέσεις. Για να καλύψουν το ιδιότυπο καταπιεστικό εκμεταλλευτικό και αντεπαναστατικό καθεστώς που διαμόρφωσε η κρατική και κομματική γραφειοκρατία μετά την ήττα του εργατικού “μπολσεβίκικου” ρεύματος της Οκτωβριανής επανάστασης. Αυτή η “σοσιαλιστική” καρικατούρα, κενή από σοσιαλιστικό περιεχόμενο ήταν καταδικασμένη. Η “ειρηνική συνύπαρξη” με τον καπιταλισμό και η “αντιπαράθεση” στο έδαφος της παραγωγικής και τεχνολογικής ανάπτυξης με τον άνθρωπο κοινή καύσιμη ύλη στα πλαίσια των κρατικών διεθνών σχέσεων, μακριά από την κοινωνική ανάπτυξη και χειραφέτηση του ανθρώπου, από την παγκόσμια διεθνιστική εργατική στρατηγική και την πορεία προς τον κομμουνισμό, θα οδηγούσε αναγκαστικά σε ήττα. Ειδικά στην εποχή της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης, του γιγαντισμού της κυριαρχίας των πολυεθνικών πολυκλαδικών μονοπωλίων και των αποφάσεων που κουβαλάνε, δύο επιλογές υπάρχουν: η διαρκής επανάσταση, η διαρκής αντεπανάσταση.

Διπλή αποτυχία

Δεν κατέρρευσε όμως μόνο το γραφειοκρατικό καθεστώς της ΕΣΣΔ. Χρεώκοπησε και η προσπάθεια καπιταλιστικής του μετάλλαξης. Η “συνένωση από τα δεξιά”, ο αστικός εκσυγχρονισμός του κομμουνιστικού κόμματος οδηγεί σε μια ταχύτατη ανάπτυξη της καθαρόαιμης αστικής πτέρυγας και πολιτικά και κοινωνικά. Ετσι το άστρο του Γκορμπατσόφ δύνει αρκετά γρήγορα για να λάμψει το άστρο του Γιέλτσιν, μέχρι να ‘ρθει και η σειρά του. Να η διπλή αποτυχία και των “δογματικών” και των ανανεωτικών κομμουνιστών, που αφού δεν τόλμησαν και δεν ήθελαν να ανοίξουν το δρόμο προς την εργατική εξουσία και χειραφέτηση, προς τη διεθνή αλληλεγγύη και επανάσταση, ανοίγουν τον δρόμο ο ένας στον άλλον και οι δύο μαζί στην καπιταλιστική πολυθρόνα. Από τη “νέα σκέψη” στη “νέα τάξη”.

Το ανακτορικό πραξικόπημα -καρικατούρα που γέννησε τόσα ερωτηματικά και πνίγηκε σε ένα βάλτο

**Οι εξουσίες σήμερα
χαϊδεύονται σαν
ερωτιάρες γάτες πάνω στις
στέγες μας
Οι πρόεδροι ανταλλάσσουν
επισκέψεις
Οι πατριάρχες πάλι
ενθρονίζονται
Κάτω από τα νόμιμα κάδρα
τους μας περιπαίζουν.**

**Εγώ έχω μέσα στη θύμησή μου
την ώρα που ανέβαινε το
πλήθος στις σκάλες
με τη φωτιά κρατώντας τη
μεγάλη ταμπέλα.**

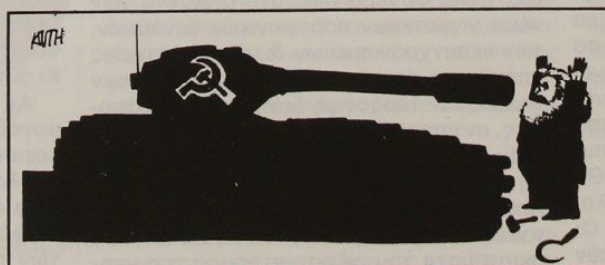
**Όλη η εξουσία στα Σοβιέτ
Εχω στη θύμησή μου την
ατμομηχανή που έφερε
τη νύχτα του Λένιν
τον έξαλλο Μαγιακόφσκι
που πυροδοτούσε
τους υπουργούς
τους φοιτητές
αγκαλιασμένους με τους
χωριάτες.**

**Πώς βγήκανε πάλι απ’ αυτή
τη φωτιά
ο κος Διευθυντής
ο διπλωματικός ακόλουθος
ο κος πρέσβης;**

**Και τώρα τι πρέπει να γίνει
σ’ αυτό το νεκροταφείο
των ονομάτων
σ’ αυτό το νεκροταφείο
των ήξεων;**

**Πώς θα ξαναβαφτίσουμε τις
πυρκαγιές
ελευθερία, ισότητα, Σοβιέτ,
εξουσία;**

**Μ. Κατσαρού
“Τα Νεκρά Δέντρα”, 1953.**

συναλλαγής και συνωμοσιών δεν ήταν μια αντιπαράθεση στρατοκρατών με δημοκράτες, όπως μετέδωσαν τα μονοκομματικά μέσα ενημέρωσης.

Το ίδιο το κοινωνικό περιεχόμενο της καπιταλιστικής ανασυγκρότησης στην ΕΣΣΔ με μια ταξική επίθεση ενάντια στην εργατική τάξη και την εργαζόμενη πλειοψηφία, προϋποθέτει και απαιτεί μια αυταρχική αντιδημοκρατική πολιτική. Ο ίδιος ο Γκορμπατσόφ απαγόρευε τις απεργίες των ανθρακωρύχων, κατέβασε τα τανκς στη Λιθουανία, διάλεγε τους πραξικοπηματίες για συνεργάτες και θεσμοθετούσε τις επιτροπές εκτάκτου ανάγκης. Αλλά και ο Γέλτσιν, ο SUPERMAN του CNN με τα αλλεπάλληλα διατάγματα και απαγορεύσεις, τη διάλυση του ΚΚΣΕ, δεν ξανασκοτώνει τον νεκρό, αλλά στέλνει αυταρχικό μήνυμα στις όποιες νέες κοινωνικές αντιστάσεις και αριστερές αμφισβητήσεις.

Οι πραξικοπηματίες ήθελαν να εκφράσουν την ανάγκη καταστολής των λαϊκών αντιδράσεων που θα γεννήσει η πορεία προς την “αγοραία οικονομία”. Να συγκεντρώσουν την εξουσία στα χέρια μιας μερίδας της γραφειοκρατίας που στηρίζεται στο στρατιωτικό βιομηχανικό σύμπλεγμα. Να οδηγήσουν σε μια πιο ελεγχόμενη πορεία προς την ενσωμάτωση στο διεθνές καπιταλιστικό σύστημα, με διατήρηση ενιαίας ΕΣΣΔ και επαναδιαπραγμάτευση των συμφερόντων και της υποταγής τους με ΗΠΑ και ΕΟΚ. Η παταγώδης αποτυχία τους, οδηγεί στον οριστικό παραμερισμό της παλιάς κομματικής και κρατικής γραφειοκρατίας, τουλάχιστον όσων δεν πρόλαβαν να μεταλλαχθούν σε νεοκαπιταλιστές. Η διαδικασία αυτή, αν και μπορεί να κρατήσει χρόνια, πολιτικά έχει κριθεί.

Η πάλη για την εξουσία ανάμεσα στο σοσιαλισμό και τον καπιταλισμό δεν έγινε στις δέκα μέρες που συγκλόνισαν τα κανάλια και τις οθόνες. Οχι μόνο γιατί ο σοσιαλισμός και η εργατική απελευθέρωση ποτέ δεν ήταν ερπυστριόφορος, αλλά γιατί από τα γεγονότα ο μεγάλος απών ήταν η σοβιετική εργατική τάξη. Και όχι μόνο από τους δρόμους και τα οδοφράγματα της αντίστασης των λίγων χιλιάδων αλλά και από τη διαμόρφωση ενός ανεξάρτητου εργατικού και αριστερού προγράμματος αντίστασης και κομμουνιστικής προοπτικής μακριά από το γραφειοκρατικό παρελθόν και το αστικό μέλλον που τους επιφυλάσσουν. Η απάθεια και η απολιτικότητα που επί χρόνια καλλιεργούσε το καθεστώς, η διαρκής δυσφήμιση της επαναστατικής θεωρίας του έργου των Μαρξ και Λένιν και άλλων επαναστατών θεωρητικών από τους “κρατούντες”, δημιουργούν ένα ασφυκτικό πλαίσιο

για να εκδηλωθεί μια νέα αυτοτελής εργατική πολιτική και θεωρητική κατεύθυνση. Αυτή είναι η δικιά μας ήττα στην ΕΣΣΔ. Αν είναι οριστική θα σημαίνει τη Δύση της Ανατολής...

Επιστροφή στην "Άγρια Δύση"

Είναι φανερό πως η ενίσχυση των ανοιχτά φιλοκαπιταλιστικών δυνάμεων στην ΕΣΣΔ με επικεφαλής τον Γιέλτσιν και τη συμμαχία - ομηρία του Γκορμπατσόφ θα επιταχύνει τις εξελίξεις. Με τη διαμόρφωση ενός ισχυρού κέντρου εξουσίας, μιας νέας δικτατορικής, κοινοβουλευτικής αυτή τη φορά, της καπιταλιστικής ανάπτυξης και της υποταγής στον ιμπεριαλισμό και ειδικά στις ΗΠΑ, θα επιδιωχθεί να προχωρήσει το άγριο νεοσυντηρητικό πρόγραμμα. Το σίγουρο είναι πως την

πρώην Σοβιετική Ένωση θα συγκλονίσουν κοινωνικοί και εθνικοί σεισμοί: Ανεργία, ιδιωτικοποιήσεις, τριτοκοσμικός πληθωρισμός, συμπτώματα λιμού, ζώνες κυριαρχίας και εκμετάλλευσης των πολυεθνικών μονοπωλίων, φθορά, καταστροφή και υπερεκμετάλλευση της εργατικής δύναμης, εκβιασμοί πριν τα δάνεια από τη Δύση και χρέη μετά, είναι οι όροι της καπιταλιστικής συσσώρευσης στο εσωτερικό και της ενσωμάτωσής στο ιμπεριαλιστικό "εξωτερικό". Η δημοκρατία θα παραμείνει άπιαστο όνειρο για την πλειοψηφία. Θα κυκλοφορεί

μόνο στους κοινοβουλευτικούς διαδρόμους, την ίδια ώρα που τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των εργαζόμενων θα είναι ξανά σε "αναστολή". Ο εθνικισμός θα 'ναι η επίσημη ιδεολογία των διαφόρων τμημάτων της γραφειοκρατίας και της νέας αστικής τάξης, φράζοντας τον δρόμο και στην αυτοδιάθεση των λαών και τον νέο διεθνισμό που απαιτεί η εποχή μας:

Η εργατική τάξη και η νεολαία που από τη βαρβαρότητα της αποξένωσης και της κατανόησης της δικτατορίας μιας κλίκας γραφειοκρατών, βρίσκεται μπροστά στη νέα βαρβαρότητα της κερδοσκοπίας και της δημιουργίας κεφαλαίων, θα μπορέσει να αντισταθεί; Θα μπορέσει εκτός από την απελπισία, την απογοήτευση, την καταστροφή, τη μετανάστευση, να υψώσει μια νέα απελευθερωτική προοπτική; Όσο δύσκολο κι αν είναι αυτό, το σίγουρο είναι πως η επιχείρηση της καπιταλιστικής ανάπτυξης στην πρώην ΕΣΣΔ διατρέχεται από τρομερές αποφάσεις και είναι πολύ πιο σύνθετη και ασταθής απ' ό,τι φαίνεται. Θα χρειασθεί τεράστια καταστολή και ιδεολογική αποξένωση για να προχωρήσει. Οι διαχωριστικές γραμμές θα ξανατραβηχτούν

στην ΕΣΣΔ με πιο αυθεντικό τρόπο στην πορεία. Και αν το παλιό οριστικά πεθαίνει, οι νέες αντιστάσεις και εργατικές αναζητήσεις γεννιούνται και χρειάζονται την αλληλεγγύη μας.

Και τώρα οι δυό μας

Η πλήρης ηγεμονία και αποικιοποίηση στην πρώην ΕΣΣΔ δίνει νέα ώθηση, αποτελεί προϋπόθεση και αποτέλεσμα της "νέας τάξης πραγμάτων", της παγκόσμιας δικτατορίας των πολυεθνικών πολυκλαδικών μονοπωλίων. Τώρα θ' αρχίσει η μεγάλη αντίθεση ενάντια στον δεύτερο κόσμο της εργατικής τάξης της Δύσης, τον τρίτο κόσμο της πείνας και της αρρώστιας, τον τέταρτο και πέμπτο κόσμο των ταξικών και

λαίας. Την ίδια στιγμή, τα παλιά σχήματα, οι παλιές ηγεσίες της Αριστεράς έχουν χρεοκοπήσει. Ό,τι έχει απομείνει από την παλιά δογματική πτέρυγα, περιχαράκωνεται αμήχανο, πράγμα που ανανεώνει αντικειμενικά τον ομπορτουισμό και τον συμβιβασμό. Οι ανανεωτές ανακαλύπτουν την "κρυφή γοητεία της μπουρζουαζίας", πετούν, βιαστικά και άχαρα είναι αλήθεια τα κομμουνιστικά τους βαρίδια, για να διαλυθούν στη σοσιαλδημοκρατία. Αλλά και η σοσιαλδημοκρατία ποτέ και πουθενά δεν αμφισβήτησε έστω τη νέα τάξη πραγμάτων, παντού και πάντα διαχειρίστηκε την ανασυγκρότηση, τον καπιταλισμό, με αποτέλεσμα τη νίκη της συντήρησης.

Κι όμως ο θρίαμβος του καπιταλισμού μπορεί να 'ναι και η τραγωδία του. Τώρα,

πάνω από τις γλυκερές αναλύσεις των απολογητών της "νέας εποχής", αστράφτουν ήδη οι βροντές του γενικευμένου κοινωνικού πολέμου του κεφάλαιου. Γι' αυτό και η Αριστερά της ανατροπής και της απελευθερωτικής προοπτικής, θα 'ναι εδώ. Όσο υπάρχει καταπίεση, εκμετάλλευση και εξαπάτηση των εργαζομένων και της νεολαίας, η Αριστερά δεν θα 'ναι μόνο δυνατή αλλά και αναγκαία. Ποια Αριστερά μπορεί να υπάρξει όμως σήμερα και πώς;

«Μα εγώ είμαι κόκκινος...»

Όλοι εμείς που παλεύουμε για την κοινωνική επανάσταση και απελευθέρωση στη ση-

μερινή εποχή, "μ' όλες τις συνέπειες του νόμου", βλέπουμε την εξάντληση των καυσίμων του παλιού κομμουνιστικού κινήματος.

Το αν θα κλείσει και στη συνείδηση των εργαζομένων και των νέων το ρήγμα στην κεφαλαιοκρατική κυριαρχία που άνοιξε η Οκτωβριανή Επανάσταση, θα εξαρτηθεί από την τόλμη μας να πάρουμε διαζύγιο από το αντεπαναστατικό παρελθόν όλων των κυρίαρχων σχημάτων και να διαμορφώσουμε ένα νέο εργατικό επαναστατικό ρεύμα.

"Στη Ρωσία το πρόβλημα μπορούσε μόνο να τεθεί", έλεγε η Ρόζα Λούξεμπουργκ. Από μας εξαρτάται, που 'μαστε στην πιο κρίσιμη φάση, όπου το παλιό πεθαίνει και το νέο δεν έχει ακόμα γεννηθεί, αν θα εξακολουθήσει ακόμα να τίθεται. Κι αυτό έχει στρατηγική σημασία.

Ας μη γράψουμε τα νέα "100 χρόνια μοναξιάς", ας μην παραδοθούμε στην αντικειμενική μοιρολατρία. Όπως ο Λένιν και οι μπολσεβίκοι κήρυξαν την επανάσταση ενάντια στις οικονομίστικες ερμηνείες του "κεφάλαιου" που περίμεναν την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Όπως οι

Οι εργάτες ψηφίζουν, υπό το βλέμμα του Αντρόποφ, "ομόφωνα" (και άφωνα), για την «οικοδόμηση» του «σοσιαλισμού»

τοξικών αποβλήτων, των περιπλανώμενων Αλβανών και Φιλιππινέζων.

Κι ακόμα το "λαχάνιασμα" στην καπιταλιστική οικονομία κάνει ακόμα πιο επιτακτικό το ξαναμοίρασμα των αγορών, το ξαναμοίρασμα των πηγών και των πρώτων υλών, τα νέα σκλαβοπάζαρα ανθρώπων ανάμεσα στις βασικές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις και ολοκληρώσεις αλλά και μέσα σ' αυτές. Ο ακήρυχτος πόλεμος ανάμεσα στις ΗΠΑ, τη Γερμανία και την Ιαπωνία, δεν δημιουργεί μόνο πιθανά ζευγάρια ενάντια στον τρίτο, ούτε φρενάρει την ΕΟΚ, αλλά δημιουργεί ήδη πραγματικούς πολέμους (και όχι μόνο τηλεοπτικούς) στον Περσικό χθες, στα Βαλκάνια σήμερα, στην πρώην ΕΣΣΔ αύριο. Είναι φανερό πως στα σπλάχνα των νέων γιγαντιαίων παραγωγικών δυνάμεων, των εκσυγχρονισμένων δυνάμεων ταχείας επέμβασης και των μεγάλων συμφερόντων φωλιάζουν τεράστιες δυνάμεις καταστροφής, αντιπαράθεσεων και σύγκρουσης.

Γι' αυτό εδώ και τώρα το κατεστημένο ζητά την οριστική συνθηκολόγηση της Αριστεράς και των ΚΚ, την ταπείνωση των αγωνιστών, δείχνει τα δόντια στα νέα σκιρτήματα του ριζοσπαστισμού της νεο-

Βιετναμέζοι, οι Κουβανοί και ο Τσε στήριξαν την επανάσταση ενάντια στη θεωρία του συσχετισμού των δυνάμεων και της "ειρηνικής συνύπαρξης των δύο συστημάτων". Ετσι κι εμείς, ως μην παραδοθούμε στη μοιρολατρία της υποταγής, ούτε στη μυθολογία, στη μετεμψύχωση της επανάστασης που "αντικειμενικά" κάποτε θα 'ρθει. Η ζωή είναι πολύ πιο περίπλοκη και γίνεται με ταχύτητα και πιο σύνθετη. Υπάρχουν χιλιάδες πιθανότητες, εκατομμύρια επιθυμίες και ανάγκες, ολόκληρος γαλαξίας θελήσεων και αντιφάσεων. Η νέα τάξη είναι πολύ πιο ασαφής και αντιφατική απ' ό,τι έχουμε φανταστεί.

Εμείς στη θέση των απλοϊκών "σιδερένιων νόμων" (όχι μόνο της ιστορίας μα και της εξουσίας) να ξαναβάλουμε τη διαλεκτική της επιστήμης, τη δύναμη της θέλησης και της ανάλυσης, την ορμή του υποκειμένου, των ανθρώπων, της πολιτικής. Μέσα από τα συντρίμια της κατάρρευσης, ξεφυτρώνει και η ελπίδα. Το τέλος των αυταπατών, στο βαθμό που κριτικά ξεπεράσαμε το παρελθόν, τη διπλή εμπειρία της νίκης και της κατάρρευσης των μπολσεβίκων, των στοιχείων που οδήγησαν στη νίκη και με την άρνησή τους στην ήττα, μπορεί να αναγεννήσει την κομμουνιστική προοπτική. Ίσως λοιπόν οι ηττημένοι του σήμερα να είναι οι νικητές του αύριο.

Το "τρίτο κύμα"

Το "τρίτο κύμα" της ιστορικής τάσης για την αντικαπιταλιστική επανάσταση και την ανθρώπινη χειραφέτηση θα αναπτυχθεί σαν η η αριστερή πτέρυγα της σημερινής αντίστασης και πάλης των σύγχρονων και πολύπλευρων αναγκών της νεολαίας και των εργαζομένων ενάντια στη λεηλασία τους από το συντηρητικό ΕΟΚικό πρόγραμμα, ενάντια στην αντιλαϊκή κραιπάλη της ολιγαρχίας, στην κρατική και ηλεκτρονική καταπίεση, στην ανούσια και βάρβαρη καθημερινότητα. Η επαναστατική αριστερά σαν πραγματικό κίνημα αναγκών και δικαιωμάτων, με τη γενίκευση των εμπειριών των νέων, τις τάσεις σύγκρουσης και ανα-

τροπής των καταληψιών φοιτητών, των μαύρων μπουφάν των μαθητών, των απεργιών διαρκείας, θα κατακτά ένα νέο περιεχόμενο.

Η καθολική κριτική της καπιταλιστικής κοινωνίας, της λογικής του κέρδους και του πολιτισμού των χρηματιστηριακών δειχτών και όχι η αναζήτηση του "καπιταλισμού με ανθρώπινο πρόσωπο". Η αντικαπιταλιστική επανάσταση, στηριγμένη σε άμεσα κοινωνικά προγράμματα πάλης, σαν άμεση πολιτική πρόταση και όχι οι απάτες των διαφόρων "προοδευτικών εναλλακτικών λύσεων" διαχείρισης του συστήματος.

Η εργατική εξουσία σαν αναγκαία αρχή

αλλά όχι τέλος του κοινωνικού μετασχηματισμού, στηριγμένη στην εργατική πολιτική δημοκρατία, στην αυτοοργάνωση και αυτοδιάθεση των εργαζομένων. Στην προσέλευση των εκατομμυρίων στα κοινά, στην τάση για το ξεπέρασμα των διαχωρισμών και της ιεραρχίας, στην άρνηση αυτονομισμένων κρατικών κατασταλτικών μηχανισμών. Από το τσάκισμα της αστικής καταπιεστικής κρατικής μηχανής, μέχρι την τάση απονέκρωσης του νέου εργατικού "μισοκράτους". Κι όχι η δικτατορία ενός αυτονομημένου τμήματος της κομματικής και κρατικής γραφειοκρατίας, ούτε φυσικά η υποταγή στον αστικό κρατικό μηχανισμό, η τάση συμμετοχής στην κυβερνητική διαχείρισή του.

Η τάση για παγκόσμια επανάσταση, η ανάπτυξη ενός μαχόμενου διεθνισμού, η αντίληψη, πως ο σοσιαλισμός και πολύ περισσότερο ο κομμουνισμός, μόνο σαν παγκόσμιο σύστημα μπορεί να υπάρξει. Αυτή η αντίληψη κοινή βάση όλων των επαναστατών των αρχών του αιώνα μας που εξαφανίστηκε αργότερα, λόγω των κρατικών συμφερόντων της γραφειοκρατίας και του συμβιβασμού με τον ιμπεριαλισμό, αποκτά τεράστια επιτακτικότητα αλλά και ελκτικότητα στη σημερινή εποχή της διεθνοποίησης, της "οικουμενικής" κοινωνικοποίησης αλλά και των νέων τειχών της ιμπεριαλιστικής κυριαρχίας. Κι όχι ο επαρχιώτικος απομονωτισμός, ούτε ο κοσμοπολιτισμός της υποταγής.

Η πολύπλευρη ανάπτυξη του ανθρώπου και του ανόργανου σώματός του της φύσης, η πραγματική απελευθέρωση της εργασίας "μέσο και σκοπός" του κομμουνισμού και όχι η υποταγή τους στη βιομηχα-

νική ανάπτυξη, στα υπερκέρδη των πολυεθνικών ή στα απόβλητα πλάνα των γραφειοκρατών. Ο άνθρωπος δεν ζει για να δουλεύει, δουλεύει για να ζει. Ενοποίηση της ανθρώπινης ύπαρξης και προσωπικότητας και όχι κατακερματισμός.

Τελικός στόχος του κινήματός μας δεν είναι ο σοσιαλισμός, αλλά η αταξική κοινωνία των "ελεύθερων παραγωγών", που ιστορικά ονομάστηκε κομμουνισμός. Μόνο η διαρκής επανάσταση, η διαρκής κίνηση προς τα μπρος σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο, μπορεί να ταρακουνά τα λιμνάζοντα νερά, τη στασιμότητα των συμφερόντων, της αντεπαναστατικής σταθερότητας των

σταδίων και το μη επιστημονικό "θάψιμο" των αντιθέσεων που διατρέχουν, έτσι κι αλλιώς, τον σοσιαλισμό.

Το απαραίτητο συλλογικό πολιτικό υποκείμενο της επαναστατικής αλλαγής, στην εποχή μας θα 'ναι πτέρυγα του μαζικού κινήματος, θα συγχωνεύεται ως ένα βαθμό με την τάξη και τη νεολαία για να συσπειρώσει τα πιο πρωτοπόρα στοιχεία, θα στηρίζεται στην πλατειά κριτική, μετασχηματική ικανότητα και αυτοοργάνωση. Θα δίνει άλλη θέση στη γνώση, στη θεωρία, στην επιστήμη που η κοινωνική της αξία αναβαθμίζεται αποφασιστικά σήμερα και στην παραγωγή και την πολιτική, διαμορφώνοντας το "συλλογικό διανοούμενο" στη συλλογικότητα συνολικά και σε κάθε άτομο ξεχωριστά. Καμιά σχέση με τα μονολιθικά, αποστεωμένα, αρχηγικά κόμματα, αλλά ούτε και με τη "δημοκρατία" των μικροφώνων, των επωνύμων και των πρωτοσέλιδων.

Αυτό το "τρίτο κύμα" που αποτελεί τομή και υπέρβαση στη θεωρία και την πράξη, αλλά και συνάντηση στη νέα εποχή με το αυθεντικό επαναστατικό περιεχόμενο του μαρξιστικού και λενινιστικού κινήματος, θα βρει τα δικά του σύμβολα χωρίς "να τα μαζεύει" μπροστά στην ιδεολογική τρομοκρατία του κατεστημένου και της συντήρησης. Πάει κόντρα στο ρεύμα. Αλλά μόνο τα νεκρά μόρια πάνε πάντα με το ρεύμα.

Και ίσως το πιο πηχτό σκοτάδι να 'ναι λίγο πριν την αυγή.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΛΑΦΡΟΣ

"με όλες τις συνέπειες του νόμου"

ΚΑΦΕΔΕΣ, ΤΣΑΪ, ΕΔΕΣΜΑΤΑ

οδάλ
CAFE

ΤΟΣΙΤΣΑ 5, ΕΞΑΡΧΕΙΑ, τηλ. 82.24.251

Το χρονικό της πρόσφατης κοινωνικής έκρηξης

26 Απριλίου: Κατά τη διάρκεια διαδήλωσης φοιτητών σε Πανεπιστήμιο της Σεούλ, ασφαλίδες με πολιτικά δολοφονούν - χτυπώντας με σιδερένιους - 20χρονο φοιτητή.

27 Απριλίου: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (αρχηγός του κράτους) Ρο - Τάε - Βο αναμένοντας τις αντιδράσεις και για να τις αναχαιτίσει "παραιτεί" τον υπουργό Εσωτερικών.

29 Απριλίου: Οι φοιτητές ζητούν τη διάλυση των "Paegoldan" (τα κορεάτικα Μ.Ε.Α) μέλη των οποίων δολοφόνησαν τον φοιτητή. Μια 19χρονη φοιτήτρια αυτοπυρπολείται στο Κουανγκτσού (στο νότιο τμήμα της Ν. Κορέας).

1 Μάη: Τεράστιες αντικυβερνητικές διαδηλώσεις την Πρωτομαγιά, οργανωμένες κυρίως απ' την ριζοσπαστική εργατική ομοσπονδία "Τσονοϊόν", τη φοιτητική ένωση "Τσονταϊόν" και από πολλές άλλες ομάδες. Κι άλλος φοιτητής αυτοπυρπολείται στο Πανεπιστήμιο Αντουγκ στα νότια της χώρας.

3 Μάη: Κι άλλη αυτοκτονία φοιτητή στο Σονάμ.

4 Μάη: 70.000 διαδηλωτές σε πολλές πόλεις ζητούν την πτώση του καθεστώτος του Ρο και τη διάλυση των "Paegoldan". Στη Σεούλ τα "MAT" προσπαθούν να διαλύσουν την πορεία με δακρυγόνα αλλά οι διαδηλωτές τους αντιμετωπίζουν με πέτρες και "μολότοφ".

6 Μάη: Ένας 30χρονος εργάτης "αυτοκτονεί" απ' την ταράτσα νοσοκομείου της Σεούλ όπου νοσηλευόταν για σοβαρά τραύματα στο κεφάλι στη διάρκεια εξέγερσης σε φυλακή της Σεούλ. Εργατικά σωματεία διαμαρτύρονται και δηλώνουν ότι δολοφονήθηκε από αστυνομικούς. Εργάτες και φοιτητές φυλάνε το σώμα του στο νεκροθάλαμο του νοσοκομείου.

7 Μάη: Η αστυνομία προσπαθώντας να πάρει το σώμα του νεκρού εργάτη προκαλεί μάχες στο χώρο του νοσοκομείου. Πέφτουν δεκάδες δακρυγόνα με τραγικές συνέπειες και για τους ασθενείς του νοσοκομείου.

8 Μάη: Φοιτητής αυτοκτονεί πηδώντας από 10 μέτρα μέσα σε φωτιά σε πανεπιστημιακό κτίριο της Σεούλ. Διαδηλώσεις γίνονται σε πολλές πόλεις, ενώ ποδοσφαιριστές της Β. Κορέας που βρίσκονται στη Σεούλ αποδίδουν τιμές στο δολοφονημένο της 26ης Απριλίου.

9 Μάη: Συνεχίζονται οι διαδηλώσεις σ' όλη τη χώρα. Στη Σεούλ 120.000 διαδηλωτές εμποδίζονται απ' την αστυνομία. Οι συγκρούσεις κρατούν ως το πρωί.

10 Μάη: Πρόταση απ' την κυβέρνηση για αναθεώρηση του νόμου για την "ασφάλεια του κράτους" προκαλεί για πρώτη φορά την αντίδραση των βουλευτών της αντιπολίτευσης. Στο Πανεπιστήμιο της Κουανγκτσού αυτοπυρπολείται ένας εργάτης μεταφορών.

11 Μάη: Ο Ρο χορηγεί αμνηστία σε φυλακισμένους "διαφωνούντες". Παράλληλα όμως όλη η αστυνομική δύναμη της χώρας είναι σε επιφυλακή.

14 Μάη: Κηδεία αγωνιστή εμποδίζεται απ' την αστυνομία να μπει στο κέντρο της πόλης. 50.000 κόσμος εξοργίζεται και ξεσπούν ταραχές. Ανάλογα επεισόδια στο Κουανγκτσού όπου οι "μάχες" κρατούν πάνω από 6 ώρες.

15 Μάη: Ο ανατρεπτικός για το καθεστώς χαρακτήρας των διαδηλώσεων κάνει την εμφάνισή του σε πολλές περιοχές της χώρας. "Ελευθερία ή θάνατος", "Κάτω ο Ρο" κ.λπ. φωνάζουν οι διαδηλωτές.

16 Μάη: Νέα κηδεία διαδήλωση στο Κουανγκτσού διακόπτεται από τη βροχή των δακρυγόνων που πετούν τα όργανα της τάξης. Ο Ρο δηλώνει ότι θα σκληρύνει την τακτική του ενώ δεν πρόκειται να παραιτηθεί ούτε να αλλάξει την κυβέρνηση.

17 Μάη: Με αφορμή την επέτειο της εξέγερσης στο Κουανγκτσού το 1980 (επακολούθησε "σφαγή" 200 διαδηλωτών και ο Ρο ήταν τότε διοικητής της μονάδας των αλεξιπυρποτών) ξεσπούν διαδηλώσεις στο Κουανγκτσού, στη Σεούλ και σε άλλες πόλεις. Για πρώτη φορά ο στρατός κηρύσσεται σε επιφυλακή σ' όλη τη χώρα αφού η αστυνομική δύναμη φαίνεται να μη μπορεί να εκπληρώσει την αποστολή της.

18 Μάη: Αυτή τη φορά η διαδήλωση-κηδεία καταφέρνει να μπει στο κέντρο της Σεούλ από το Πανεπιστήμιο στα περίχωρα. Γίνονται οι νεκρικές τελετές στο πιο κεντρικό σημείο της πόλης και μετά παίρνουν το νεκρό σώμα για να το θάψουν στο Κουανγκτσού. Νέοι

Τα κατάφεραν πάλι οι Κορεάτες διαδηλωτές να στρέψουν πάνω τους τα βλέμματα της "Διεθνούς" της αντίστασης και της κοινωνικής απελευθέρωσης. Τα γεγονότα που συντάραξαν για ενάμιση περίπου μήνα τη Ν. Κορέα την περασμένη άνοιξη μας έδειξαν ότι δεν τελείωσαν οι "άγριες διαδηλώσεις" που μας έχουν συνηθίσει τα τελευταία 4 χρόνια οι Κορεάτες. Σε μια εποχή που από τη μια μεριά αναζωπυρώνονται τα "εθνικά ζητήματα" με ό,τι κρύβουν από πίσω τους και για τη χώρα μας, ενώ από την άλλη διεθνοποιείται ακόμα περισσότερο η κυριαρχία του κεφαλαίου (π.χ. ΕΟΚική ολοκλήρωση), στην Κορέα αντιμετωπίζουν το θέμα της ενοποίησης. Φυσικά και στη Ν. Κορέα υπάρχουν οι ξένοι προστάτες με τις Βάσεις τους, μόνο που εκεί οι φοιτητές και οι εργάτες ξέρουν να "υποδέχονται" καλύτερα τους ηγέτες του πλανήτη.

Τέλος, όταν ακόμα και τώρα η κυβέρνηση της Ν.Δ. αλλά και τα κόμματα της αντιπολίτευσης μιλάνε για "εθνική οικονομία", "απαραίτητες θυσίες", "συναινεση", "εκσυγχρονισμό", είναι χρήσιμο να ξέρουμε πόσο άσχημα ζει ο λαός της Ν. Κορέας σ' αυτόν τον αναπτυσσόμενο γίγαντα της Νοτιοανατολικής Ασίας με την αξιοζήλευτη εθνική οικονομία, και τη μεγάλη εκμετάλλευση του ανθρώπινου μόχθου.

ΟΤΑΝ ΑΚΟΥΣ

"ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ"...

Το φτωχό αγροτικό νότιο τμήμα της κορεάτικης χερσονήσου μέχρι τη δεκαετία του '50 κατάφερε να γίνει μια ανεπτυγμένη βιομηχανική χώρα. Το στρατιωτικό καθεστώς μέχρι το 1987 εξασφάλιζε μια ιδανική καπιταλιστική γαλήνη για το κεφάλαιο και έτσι οι εργαζόμενοι (ενάντια στις συνθήκες ζωής τους και παρά τη θέλησή τους) έφτιαξαν το "οικονομικό θαύμα", που στηρίζεται κυρίως στο εμπορικό πλεόνασμα που υπάρχει απ' τον τεράστιο αριθμό των εξαγωγών. Απ' το 1987 όμως, οι εργατικές και φοιτητικές κινητοποιήσεις, η πτώση της στρατιωτικής κυβέρνησης, οι πρώτες κατακτήσεις στα βασικά αιτήματα δημιουργήσαν μια μικρή κάμψη.

Φέτος οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 4,2% σε σχέση με πέρσι ενώ η μικρή συμμετοχή των εργατών στις καθημερινές διαδηλώσεις τις έκανε λιγότερο αποτελεσματικές και σε σχέση με τον αντίκτυπό τους στην οικονομία. Μια "οικονομία" που -εκτός των άλλων- δεν έχει να ζηλέψει τίποτα απ' τις Δυτικές χώρες αφού δε λείπουν και τα οικονομικά σκάνδαλα, οι μίζες, ο πληθωρισμός, η ανεργία. Οι Νοτιοκορεάτες εργάτες απ' το '87 και πέρα μάθανε να διεκδικούν και να κατακτούν, κατάλαβαν τι σημαίνει "εθνική οικονομία" στις πλάτες τους και μάθανε να είναι "επικίνδυνοι" και αποτελεσματικοί και οδήγησαν πολλούς επιχειρηματίες και τους κυβερνώντες να βλέπουν στο μέλλον, μέσα από μια ενδεχόμενη ενοποίηση με τη Β. Κορέα, τα πολύ φθηνά εργατικά χέρια της Β. Κορέας, σαν ένα τρόπο για να αυξήσουν ακόμα περισσότερο τα κέρδη τους.

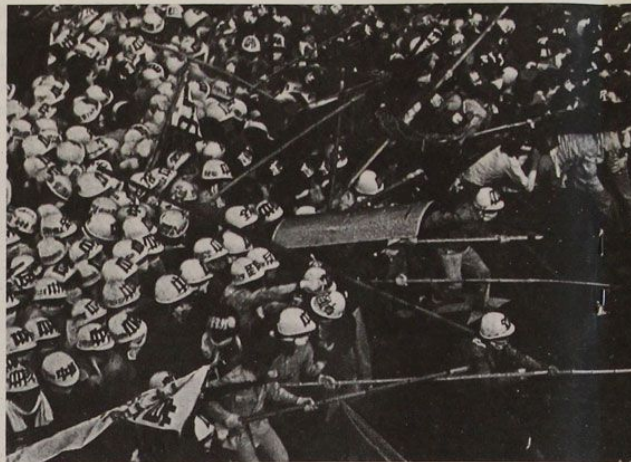
...ΗΧΟΥΣ "ΠΑΡΑΞΕΝΟΥΣ"

ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ...

Τα πρώτα εργατικά σωματεία στη Ν. Κορέα (1945-1950) διαλύθηκαν βίαια απ' την αμερικανική διοίκηση (πριν απ' τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Κορέα ήταν υπό την κατοχή της Ιαπωνίας). Αργότερα το καθεστώς των στρατιωτικών ίδρυσε την εθνική ομοσπονδία, με αντικομμουνιστική ιδεολογία, για να αφομοιώσει τις συνδικαλιστικές διαθέσεις. Οι απεργίες απαγορεύονταν και έτσι οι ελάχιστες που έγιναν πήραν απ' τη φύση τους μαχητικό χαρακτήρα (π.χ. Ναυπηγεία HYUNDAI 1975). Το καζάνι όμως βράζει στη δεκαετία του '80, οι απεργίες εντείνονται και σε συνδυασμό με τη γενικότερη κοινωνική αναταραχή, η χούντα "πέφτει".

Η μεταπολίτευση βρίσκει ένα διαρκώς δυναμικότερο εργατικό και φοιτητικό κίνημα, το καυτό καλοκαίρι του '87 οι απεργίες αγκαλιάζουν όλους τους τομείς και σε όλη τη Ν. Κορέα ενώ

ΕΔΩ Κ

οι συγκρούσεις με τις αστυνομικές δυνάμεις είναι συχνές μέσα και έξω απ' τους εργατικούς χώρους.

Οι απεργίες πλήττουν την αυτοκινητοβιομηχανία, την εξώρυξη μεταλλευμάτων, τα ναυπηγεία, τις ηλεκτροβιομηχανίες, την κλωστοϋφαντουργία, τις μεταφορές (ιδιαίτερα οι σιδηροδρομικοί) καθώς και ένα πλήθος από άλλες επιχειρήσεις που είναι εξαρτώμενες απ' αυτές και αναγκάζονται να σταματήσουν τη λειτουργία τους. Η καταστολή είναι αναποτελεσματική και οι εργοδοσίες αναγκάζονται να υποχωρήσουν ικανοποιώντας τα κύρια αιτήματα: αύξηση αποδοχών, καλύτερες συνθήκες δουλειάς, ελεύθερα συνδικάτα.

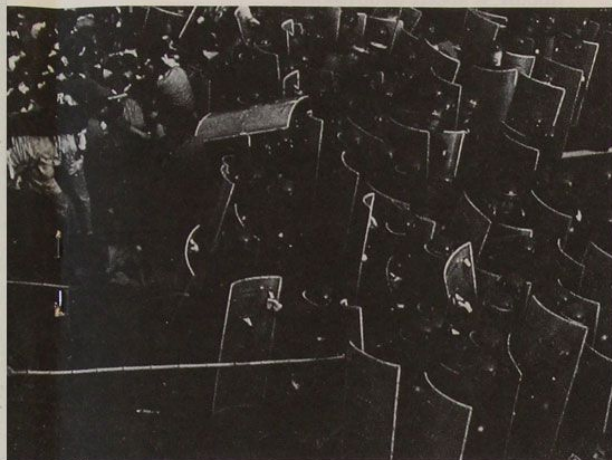
Ενώ επέρχεται κάπως η "ομαλότητα", τον επόμενο χρόνο η κυβέρνηση βοηθά το κεφάλαιο στην προσπάθειά του να ανακτήσει τα χαμένα. Με δικαστικές παρεμβάσεις κάποια συνδικάτα βγαίνουν παράνομα, φυλακίζονται συνδικαλιστές ενώ καταργούνται οι κλαδικές ενώσεις και με νόμο τα σωματεία περιορίζονται στους χώρους δουλειάς. Υπήρξε και περίπτωση απαγωγής συνδικαλιστή από μπράβους των αφεντικών της εταιρείας. Κάποιες απεργίες ξαναφουντώνουν ενώ η διοργάνωση των Ολυμπιακών του '88 στη Σεούλ προξενεί δυναμικές πορείες από φοιτητές, εργάτες αλλά και άστεγους που διώχθηκαν απ' τα παρατήγματά τους για να μη χαλάσουν τη βιτρίνα των αγώνων.

Αυτή τη χρονιά ο Πρόεδρος Ρο είναι ικανοποιημένος γιατί ξεπέρασε την κοινωνική έκρηξη του Ιουνίου και μάλιστα χωρίς σημαντικές απώλειες και οι εργαζόμενοι δεν έχουν τη συμμετοχή που είχαν το '87 στις διαδηλώσεις και δεν μπλόκαραν την παραγωγή. Τα υποκείμενα όμως, οι εμπειρίες, οι δυνατότητες και οι συνθήκες υπάρχουν.

...ΑΚΟΥΣΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΠΟΝΟΥ

Οι εργάσιμες ώρες στη Ν. Κορέα είναι 42 περίπου τη βδομάδα (πριν 5 χρόνια ήταν πάνω από 80 ώρες!!) τη βδομάδα. Ένας Κορεάτης εργάτης δικαιούται 8 μέρες διακοπές το χρόνο με την προϋπόθεση ότι δεν έχει λείψει καθόλου (ακόμα και λόγω ασθένειας) απ' τη δουλειά του, αλλιώς μειώνονται σε 3 μέρες. Η γυναίκα εργασία αμοιβεται πολύ λιγότερο από την αντρική. Σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού είναι κακοπληρωμένο με τη μέθοδο της "μαθητείας". Οι μαθητευόμενοι πληρώνονται πολύ πιο κάτω απ' το βασικό μισθό, δεν έχουν

Κορέα

επιδόματα ούτε κοινωνική ασφάλιση. Μετά από 3-6 μήνες μπορεί να απολυθούν και να επαναπροσληφθούν από άλλο τμήμα της ίδιας "μαμάς" εταιρίας κάτω απ' τις ίδιες εργασιακές συνθήκες. Και φυσικά δεν απουσιάζει από την Ν. Κορέα το κλασικό κόλπο των μισθών που "καθυστερούνται" πολύ να πληρωθούν για να πολλαπλασιάζονται τα κέρδη της ξένης και ντόπιας αστικής τάξης.

Γι' αυτό και η "σιωπηρή πλειοψηφία" δε διαπλάθεται τόσο εύκολα στη Ν. Κορέα απ' τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Μια "σιωπηρή πλειοψηφία" που "μιλάει" για τη βιαιότητα της αστυνομίας ενώ έχει αποδεχτεί τη βίαιη άμυνα και τις μαχητικές κινητοποιήσεις των διαδηλωτών (όπως δηλώνουν παραπονεμένα τα Νοτιοκορεάτικα όργανα κλαίγοντας για τη μοίρα τους). Και δεν παρασύρεται στο πολιτικό παιχνίδι της κυβέρνησης με την "αντιπολίτευση" (όπως δείχνουν και τα ποσοστά της αποχής στις εκλογές).

"YANKEES GO HOME"

Ο παγκόσμιος χωροφύλακας δεν μπορούσε φυσικά να απουσιάζει απ' την κορεάτικη χερσόνησο. 43 χιλιάδες Αμερικάνοι στρατιώτες είναι εγκατεστημένοι στη Ν. Κορέα ενώ αμερικάνικες βάσεις υπάρχουν σε πολλά σημεία της χώρας και διασφαλίζουν την "διεθνή νομιμότητα" δηλαδή τα ιμπεριαλιστικά τους συμφέροντα, και την κάθε κυβέρνηση που δουλεύει και γι' αυτούς. Δεν είναι όμως και τόσο καλοδεχούμενοι απ' τη συντριπτική πλειοψηφία του κορεάτικου λαού. Οι μνήμες απ' τον πόλεμο της Κορέας (1950-53), όπου όλη η κορεάτικη χερσόνησος μετατράπηκε απ' τους Αμερικανούς -κυρίως λόγω των αναριθμητών αεροπορικών βομβαρδισμών- σ' ένα απέραντο ρημαδιό είναι ακόμα νωπές. Και τότε φυσικά (όπως και στον πόλεμο του Κόλπου) τα δυτικά μέσα ενημέρωσης είχαν φροντίσει για την αυτολογκρισία τους, που την ευνοούσε και το ψυχροπολεμικό κλίμα και τότε υπήρχε η κάλυψη του ΟΗΕ, ακόμα και για την "επιχείρηση Πιεσόμετρο" που άφησε άθικτα 2-3 κτίρια μέσα στην Πιον-Γιάνγκ (σημερινή πρωτεύουσα της Β. Κορέας).

Η "προσεκτική" βοήθεια των Αμερικάνων στην καταστολή της εξέγερσης του Κουανγκτσού το 1980, τα χιλιάδες αμερικάνικα αυτοκίνητα που χρόνια τώρα αλωνίζουν τη χώρα με τις ειδικές πινακίδες τους, τα ετήσια κοινά στρατιωτικά γυμνάσια μεταξύ Αμερικάνων και Νοτιοκορεατών στρατιωτών, εξηγούν αυτό το

αντιαμερικανικό λαϊκό αίσθημα και τα δυναμικά χτυπήματα ενάντια σε Αμερικάνικες βάσεις σ' όλη τη χώρα από ομάδες διαδηλωτών, κυρίως φοιτητών (π.χ. 16 Αυγούστου '90 σε αμερικάνικη βάση έξω απ' τη Σεούλ). Αντίθετα ο φιλοαμερικανισμός του καθεστώτος είναι έκδηλος και απ' τις συνεχείς επαφές μελών των 2 κυβερνήσεων.

Ο "ΜΑΚΡΥΣ" ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΙΟΗΣΗ

Από το 1953 που έληξε ο πόλεμος της Κορέας χωρίστηκε η κορεάτικη χερσόνησος σε Βόρεια και Νότια και παράλληλα χωρίστηκαν και δεκάδες χιλιάδες οικογένειες. Ο πόθος της ενοποίησης πέρα απ' τα εθνικά και συναισθηματικά ερείσματα που είχε στο λαό, ήταν και ένας τρόπος εκδήλωσης του αντιαμερικανισμού ιδιαίτερα στους φοιτητικούς χώρους. Δηλαδή δεν είχε να κάνει τόσο με την ταύτιση ή την υποστήριξη στο Βορειοκορεάτικο καθεστώς όπου παρά την απομόνωση του ήταν γνωστό ότι τα περί "σοσιαλισμού" κηρύγματα συμβαδίζουν με την προσωπολατρεία στον "Μεγάλο Αρχηγό" Κιμ-Ιλ-Σούνγκ, την έλλειψη ελευθερίας και τα "γκούλαγκ" αλλά όσο, με την απέχθεια για τα Αμερικανικά στρατεύματα που συνέβαλαν στο χωρισμό και εξασφάλιζαν την σταθερότητα των συνόρων όπως και της "τάξης" στο νότιο τμήμα της χώρας.

Ο πρόεδρος Ρο απ' το 1988 έχει δηλώσει ότι επιθυμεί την ενοποίηση. Μετά την αποκατάσταση των σχέσεων της Ν. Κορέας με την ΕΣΣΔ και την Κίνα και την πλήρη πλέον απομόνωση της Β. Κορέας οι Νοτιοκορεάτες υψηλά ιστάμενοι είδαν κατάματα την πρώην απειλή τους σαν ένα έδαφος-ευκαιρία για νέα οικονομικά άλματα. Άλλωστε το σχέδιο, που είναι πιο επιθυμητό, είναι αυτό της ενδιάμεσης λύσης, "τύπου συνομοσπονδίας με κοινή αγορά". Και αυτό γιατί η ενοποίηση ίσως προκαλέσει ανεξέλεγκτη κοινωνική αναταραχή. Υπάρχει και το παράδειγμα της Γερμανίας όπου μελετάται από ένα ειδικό ινστιτούτο της Ν. Κορέας για την ενοποίηση. Η Β. Κορέα ανακοίνωσε τον περασμένο Μάη ότι θέλει να γίνει μέλος του ΟΗΕ ενώ για προφανείς εσωτερικούς λόγους έχει κάνει λόγο "να μη βιάζεται" για την ενοποίηση. Απ' τον περσινό Σεπτέμβριο υπήρξαν τρεις γύροι συνομιλιών σε επίπεδο πρωθυπουργών γι' αυτό το θέμα. Συνομιλίες που σταμάτησαν το Φλεβάρη με την αποχώρηση της Β. Κορέας λόγω των ετήσιων στρατιωτικών γυμνασίων των Νοτιοκορεατών με τους Αμερικανούς. Το καλοκαίρι όμως ξανάρχισαν οι συνομιλίες, ενώ αναμένεται να εορταστεί με κοινές εκδηλώσεις στο σύνολο των δύο χωρών η 46η επέτειος της απελευθέρωσης της χερσονήσου απ' τους Ιάπωνες.

Παρόλα αυτά υπάρχει μια σχεδόν εμπόλεμη κατάσταση ανάμεσα στις δύο χώρες αφού βρίσκονται ακόμη υπό το καθεστώς της "συμφωνίας για εκεχειρία" αν και γίνονται επίσημες εκκλήσεις για αλλαγή της συμφωνίας. Ηδη αυτό το χρόνο υπήρξαν και οι πρώτες αναμετρήσεις μεταξύ ομάδων ποδοσφαίρου και πικ-πογκ μεταξύ των δύο χωρών.

Καθώς το πικ-πογκ των συνομιλιών και των επαφών διακόπτεται και συνεχίζεται, η Νοτιοκορεάτικη κοινωνία εξακολουθεί να συγκλονίζεται από κοινωνικές εκρήξεις, που με τις ιδιομορφίες τους (αυτοπυρπολισμοί που εξηγούνται απ' τις ανατολικές φιλοσοφίες και θρησκείες, το βουδισμό, την πίστη στη μετεμψύχωση, τις διαδηλώσεις-κηδείες, την αποδοχή της κοινωνίας στα "μπουκάλια", τη μεγάλη χρονική διάρκεια τους) αλλά και με τα κοινά τους σημεία με τις εξεγέρσεις στις μητροπόλεις του καπιταλισμού ή στον Τρίτο Κόσμο, έχουν πολλά να δώσουν στον αγώνα για το ξεπέρασμα της παγκόσμιας καπιταλιστικής βαρβαρότητας.

Γ. Γιαννακάκης

Υ.Γ. (Οι πληροφορίες διέρρευσαν από Δυτικά πρακτορεία ειδήσεων, από τον "Ιό της Κυριακής", από το "Φάσμα του κοινωνικού ανταγωνισμού" τεύχος 4, από το Δελτίο Πληροφόρησης "Ο Αναρχικός", και από το "CONVOY", τεύχος 10).

αυτοπυρπολισμοί μιας 38χρονης γυναίκας στη Σεούλ και ενός μαθητή στο Κουανγκτσού. Χιλιάδες αφίσες, πλακάτ και T-shirt με τις φωτογραφίες των "Γιόλσα", των αγωνιστών-μαρτύρων, κυκλοφορούν στις διαδηλώσεις που συνεχίζονται για 2-3 μέρες, ενώ δολοφονείται σε διαδήλωση στη Σεούλ μετά από άγριο ξυλοδαρμό ένας Κορεάτης νεαρός.

22-23 Μάη: Νέες "παραχωρήσεις", "καλής θελήσεως" από τον Ρο: Ανακοινώνεται η σύλληψη 5 αστυνομικών για τη δολοφονία στην προχθεσινή διαδήλωση, ενώ χορηγείται αμνηστία σε 258 πολιτικούς-κοινωνικούς αγωνιστές που ήταν φυλακισμένοι.

24 Μάη: Ο Ρο "απολύει" τον πρωθυπουργό. Νέος πρωθυπουργός ο Τσανγκ Βου Σικ, ένας εκπαιδευτικός, γνωστός από τις διώξεις εναντίον 1.500 δασκάλων (όταν "έδγαλε" παράνομο το σωματίο τους) την εποχή που θήτευε στο υπουργείο Παιδείας.

25 Μάη: Ο ανασχηματισμός ολοκληρώνεται με 5 ακόμα αντικαταστάσεις υπουργών.

26 Μάη: Διοργανώνεται πορεία από το κυριότερο κόμμα της αντιπολίτευσης το "Νέο Δημοκρατικό" ενάντια στο πρόσωπο του νέου πρωθυπουργού. Η πορεία είναι άμαχη και ισχνή.

28 Μάη: Μια ομάδα 20 φοιτητών επιτίθεται σε αστυνομικό τμήμα της Σεούλ με πέτρες και "μολότοφ".

30 Μάη: Νέα επίθεση σε αστυνομικό σταθμό στη Σεούλ από 100 διαδηλωτές. Μια επιτροπή από εισαγγελείς, αστυνομικούς και ιατροδικαστή προσπάθησαν να κάνουν αυτοψία στο σώμα ενός διαδηλωτή που σκοτώθηκε στις ταραχές της προηγούμενης εβδομάδας στη Σεούλ. Η αστυνομία δηλώνει ότι ποδοπατήθηκε από τους συντρόφους του, ενώ οι φοιτητές που φρουρούν το σώμα του στο νοσοκομείο δηλώνουν ότι δολοφονήθηκε και εμποδίζουν την επιτροπή να κάνει την αυτοψία ενώ σε συνεντεύξεις στα Μ.Μ.Ε. τονίζουν ότι θα πάρουν εκδίκηση για τις δολοφονίες. Στο Κουανγκτσού ένας ταξίτζης αυτοπυρπολείται ενώ 30 νέοι επιτίθενται στα γραφεία του κυβερνώντος κόμματος.

1 Ιουνίου: 40.000 κόσμος στη Σεούλ διαδηλώνει και απαιτεί την πτώση της κυβέρνησης των δολοφόνων.

2 Ιουνίου: Επέτειος ίδρυσης της φοιτητικής ένωσης "Τσονταϊόν" και τεράστιες πορείες στη Σεούλ και στην Πουσόν. Στη Σεούλ οι κεντρικοί δρόμοι θαφονται κόκκινοι.

3 Ιουνίου: Ο καινούργιος πρωθυπουργός δίνει διαλέξη σε πανεπιστήμιο Ξένων Γλωσσών με θέμα "Οδηγίες για τη ζωή του φοιτητή". Οι φοιτητές -γνώστες του SAVAIR VIVRE- τον πετούν έξω απ' το κτίριο, σπρώχνοντάς τον, ενώ του ρίχνουν αλεύρι και σαγύ.

4 Ιουνίου: Η αντιπολίτευση επί το έργον: καταδικάζει την ενέργεια, ζητά απ' τους φοιτητές να αποκηρύξουν τέτοιες πράξεις, ενώ παράλληλα καλεί την κυβέρνηση να ξεχάσει το γεγονός και να μη σκληρύνει και άλλο τη στάση της. Κυβέρνηση και αντιπολίτευση συμφωνούν πως πρέπει να εγκαταλειφθεί η δια και να ανοιχθεί ένας διάλογος (θυμίζει τίποτα;)

7 Ιουνίου: Εκκένωση δύο κατειλημμένων Πανεπιστημίων της Σεούλ από την αστυνομία. Συνελήφθησαν 85 φοιτητές.

12 Ιουνίου: Νέα μεγάλη πορεία-κηδεία στο κέντρο της Σεούλ. Οι αστυνομικές δυνάμεις έχουν εντολή να βρίσκονται πολύ μακριά. Η πορεία, μεγάλη και ειρηνική, αποδίδει τιμές στους "γιόλσα", ενώ συνθήματα φωνάζονται και δημιουργούνται τραγούδια με στίχους "Ο Ρο-Τάς-Βου στη φυλακή", "εκδίκηση για τους μαρτυρές μας" κ.λπ. Τα πνεύματα ηρεμούν κάπως, ο Ρο δηλώνει ότι θα συζητήσει τα πάντα.

20 Ιουνίου: Δημοτικές εκλογές με τεράστια αποχή 40-45%. Πύρρεος νίκη υποψηφίων του κυβερνώντος κόμματος και ανεξάρτητων τοπικών υποψηφίων. Παταγώδης αποτυχία υποψηφίων των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

24 Ιουνίου: Καταζητούμενος φοιτητής που είχε θρعی άσυλο για ένα μήνα σε ρωμαιοκαθολική εκκλησία της Σεούλ παραδίδεται στις αρχές δηλώνοντας την αθωότητά του για ό,τι τον κατηγορούν. Πόρισμα για τη δολοφονία φοιτητριάς τον περασμένο μήνα "δγάζει λάδι" τους υπεύθυνους. Οφείλεται, λένε, σε "ασφαξία απ' την πίεση του πλήθους".

ΝΤΟΜ ΙΝ Ο

"Η Αλβανία σέβεται το δικαίωμα των λαών για αυτοδιάθεση και έτσι και το δικαίωμα των Μακεδόνων να διακηρύξουν για τους εαυτούς τους ένα κυρίαρχο και ανεξάρτητο μέλλον. Αλλά αυτό το δικαίωμα δεν είναι δυνατόν να εξαιρεί τους Αλβανούς, για τους οποίους πρέπει να αναγνωρισθεί το δικαίωμά τους ως έθνους από ένα Σύνταγμα". Ανακοίνωση του αλβανικού υπουργείου Εξωτερικών και που μετέδωσε το γιουγκοσλαβικό πρακτορείο ειδήσεων "Τανγιούγκ".

"Η Σόφια θα ακολουθήσει τη φυσιολογική διαδικασία της αναγνώρισης του δικαιώματος ανεξαρτησίας και κυριαρχίας των Σκοπιανών", δήλωσε ο υπουργός Εξωτερικών της Βουλγαρίας, Βίκτορ Βακλόφ και επισήμανε ότι η Βουλγαρία δεν επιθυμεί να προβάλλει εδαφικές διεκδικήσεις εκμεταλλευόμενη την αναταραχή στη Γιουγκοσλαβία.

Η βρετανική εφημερίδα "Ιντιπέντετ" αναφέρει ότι οι Σέρβοι τονίζουν πως η Μακεδονία είναι δημιούργημα μιας αντισερβικής εκστρατείας. Στην ίδια εφημερίδα επισημαίνεται ότι οι αξιωματούχοι της σέρβικης εκκλησίας διακηρύσσουν ότι η ορθόδοξη μακεδονική εκκλησία έχει αποσχισθεί παρ'ανόμως, και ακόμα ότι Σέρβοι βουλευτές ζητούν την επιστροφή της γης 100.000 Σέρβων, πρώην κατοίκων της περιοχής.

Ο επίσκοπος του Νόβισαφ, Ειρηνάιος, στο συμπόσιο "Μακεδονία δια μέσου των αιώνων" που διεξήχθη στη Βέροια, δήλωσε ότι το "μακεδονικό" "πρέπει να εξεταστεί απ' ευθείας ανάμεσα στη Σερβία, την Ελλάδα και τη Βουλγαρία".

Η εφημερίδα του Ζάγκρεμπ "Βιένικ" έγραψε ότι δέκα πολιτικά κόμματα της κροατικής αντιπολίτευσης όλων των ιδεολογικών αποχρώσεων τάσσονται υπέρ της ιδέας για ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος των Σκοπιανών.

Σε συνέντευξη τύπου στη Νέα Υόρκη, όπου βρισκόταν για επαφές με αμερικανούς αξιωματούχους, ο υπουργός Εξωτερικών των Σκοπιανών, Μαλέβοκι, αναφέρθηκε στις άριστες σχέσεις που διατηρεί η κυβέρνησή του με την Τουρκία.

Η εφημερίδα "Γουόλ Στρίτ Τζόρναλ" τονίζει ότι η Ελλάδα απορρίπτει την ύπαρξη μακεδονικής μειονότητας στο εδαφός της. Αμερικάνοι αξιωματούχοι τόνιζαν ότι δεν υπάρχει θέμα αναγνώρισης της Μακεδονικής Δημοκρατίας ως ανεξάρτητου κράτους, έγραφαν τα "ΝΕΑ" στις 6.9.91.

"Δεν έχουμε εδαφικές διεκδικήσεις έναντι της Ελλάδας και οι κάτοικοι της Ομόσπονδης Δημοκρατίας της Μακεδονίας είναι Σλάβοι και δεν έχουν καμμία σχέση με τους αρχαίους Μακεδόνες και τον Μέγα Αλέξανδρο", δήλωσε σε συνέντευξη τύπου σε Έλληνες δημοσιογράφους στις 9.9.91, ο πρόεδρος της δημοκρατίας Τίρο Γκρικόροφ.

Η "Ιντεπέντετ" έγραψε στις 10.9.91 ότι προτίθενται ν' ανοίξουν τα μακεδονικά σύνορα, να καταργήσουν τις βίζες και να μετατρέψουν τη Μακεδονία (Σκόπια) σε μια ουδέτερη αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη.

Η "Αυγή" στις 8.9.91 με άρθρο της Χριστίνας Πουλίδου αναφέρει ότι "η ελληνική ηγεσία επέλεξε την υιοθέτηση της πεπατημένης εθνικής μας πολιτικής. Εστω και αν αυτή βρίσκεται σε υποβόσκουσα, προς το παρόν, ανοιχτή ίσως αύριο- αντίθεση με την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της διεθνούς κοινότητας" και αναρωτιέται "μήπως θα ήταν αποτελεσματικότερη μια στάση καταδίκης των εδαφικών βléψεων και στήριξης του αιτήματος διαμόρφωσης ενός δημοκρατικού πλαισίου, που θα περιλαμβάνει και το σεβασμό στα δικαιώματα των μειονοτήτων, τα οποία σήμερα καταπατούνται από την κυβέρνηση των Σκοπιανών;"

Κοντά σε αυτά και οι δηλώσεις του πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη, όπου ανέφερε ότι η κρίση στα Βαλκάνια ενέχει κινδύνους για την Ελλάδα αλλά και ευκαιρίες. "Οι διεκδικήσεις της Αλβανίας δεν είναι απειλή για μας, αλλά ιστορική ευκαιρία για να διεκδικήσουμε με διπλωματικά μέσα, τη Β.Ηπειρο", αναφέρει με σχόλιό του ο "Ελεύθερος Τύπος" στις 9.9.91, συμπληρώνοντας ότι "το ισλαμικό τόξο...δεν είναι τίποτα σε σύγκριση με την ορθόδοξη υπερδύναμη που αναδεικνύεται στα Βαλκάνια, την Ανατολική Ευρώπη και την ΕΣΣΔ". Σε συζήτηση γι' αυτό το θέμα στο ραδιοφωνικό σταθμό "9.31" στις 12.9.91, ο κ. Παπαθεμελής δήλωσε ότι θα έπρεπε νάναι οι Έλληνες ηλίθιοι και να μην διεκδικούν τη Β.Ηπειρο όταν την ίδια στιγμή οι Αλβανοί διεκδικούν τη Θεσπρωτία. Στην ίδια συζήτηση, ο κ. Αηφαντής, της επιτροπής διεθνών σχέσεων του ΣΥΝ, τόνισε ότι αν συμβεί το προαναφερθέν οι Τούρκοι θ' ανόινον σαμπάνιες γιατί θα μπορούν να διεκδικούν έννομη τη Δ.Θράκη.

Ο κάτολος της Μπορούσε να ήταν μακροσκελέστατος. Περιοριστήκαμε μόνο στην παράθεση δηλώσεων και αναλύσεων που δείχνουν για άλλη μια φορά ότι τα εθνικά και μειονοτικά ζητήματα στα Βαλκάνια εξακολουθούν να είναι μια βραδυφλεγής βόμβα, και σίγουρα είναι ένα ντόμινο που αρκεί κανείς να κάνει την πρώτη κίνηση και να φτάσει η φωτιά στο φυτίλι.

Παρόλα αυτά, χρειάζεται να ειπωθούν τα πράγματα με τ' όνομά τους, και γι' αυτό χρειάζεται τόλμη και περισσή δημοκρατία. Τι απ' αυτά υπάρχει σήμερα, έτσι ώστε να εμποδιστεί το ντόμινο να κυλάει;

Θανάσης ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ

Σίγουρα η άρνηση δεν είναι από μόνη της μήτρα του καινούργιου, ωστόσο μια μαχητική αντιπαράθεση στον σύγχρονο εθνικισμό και κοσμοπολιτισμό θα μπορούσε να συμβάλει στον προσδιορισμό ενός νέου αριστερού διεθνισμού.

Λοιπόν, τι πρέπει να αρνηθούμε;

1. Το νεοσυντηρητικό κοσμοπολιτισμό. Είναι το κυρίαρχο ρεύμα του παγκόσμιου καπιταλισμού, η έκφραση της "νέας τάξης πραγμάτων". Σε τελική ανάλυση πρόκειται για φασιστοειδές ρεύμα όπου τη θέση του δόγματος της "Αρείας φυλής" καταλαμβάνουν οι αξίες της αγοράς, η βαρβαρότητα του καπιταλιστικού κέρδους που εν ονόματι της πρέπει να ισοπεδωθεί κάθε παρέκκλιση, ιδιαιτερότητα κλπ. Ενας νέου τύπου ρατσισμός πλανιέται πάνω από τον κόσμο που στηρίζεται όχι στην υποτιθέμενη υπεροχή μιας ανθρωπίνης ράτσας απέναντι στις άλλες, αλλά στην υπεροχή του χρήματος απέναντι σε όλες τις ράτσες και απέναντι στον άνθρωπο γενικά. Αυτό το σύστημα

αντιλήψεων είναι πιο επικίνδυνο, έχει μεγαλύτερη συνοχή από τον ανοιχτό φασισμό, διότι προσπαθεί να εξασφαλίσει τα κοινωνικά του ερείσματα όχι μέσω της εθνοραστής αναγωγής των συμφερόντων της κυρίαρχης τάξης στα συμφέροντα της "περιουσίας" ράτσας, έθνους κλπ, αλλά μέσα από την οργανική ενσωμάτωση και μόνιμη ιδεολογική αιχμαλωσία λαϊκών συμφερόντων και διαθέσεων στους θεμέλιους λίθους του καπιταλιστικού συστήματος. Τη μικρογραφία αυτής της διαδικασίας αιχμαλωσίας μπορούμε να τη διαβάσουμε στα χαρακτηριστικά που διαπερνούν το σύγχρονο μοντέλο οργάνωσης της παραγωγής αλλά και συνολικότερα της κοινωνικής ζωής. Πρόκειται για το πέρασμα απ' την υποτεταγή της κάθε φάσης της καταπιεσμένης εργασίας (Τευλορισμός, Φορντισμός) σε μια νέα κατάταξη και υποτεταγμένης λειτουργίας, κάθε προσωπικής επιλογής. Απ' τη στοιχειώδη στην απόλυτη υποτεταγμένη.

Ταύτιση της ευημερίας των εργαζόμενων με την ευημερία της επιχείρησης. Ταύτιση των επιδόσεων του μαθητή, σπουδαστή με το αναγνωριστικό τους από την καπιταλιστική οικονομία. Κάθε ατομική, συλλογική, κρατική επιδίωξη επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί μόνον αν αποδεχθεί μια επιμέρους γωνία στην καθολικότητα της "νέας τάξης πραγμάτων" και των παγκόσμιων καπιταλιστικών προτεραιοτήτων. Κάθε άλλη επιλογή απαγορεύεται και πατάσσεται δια ροπάλου, μέσω "εγχειρήσεων", "ταχέων επεμβάσεων" οικονομικών, πολιτικών, πολιτιστικών, στρατιωτικών κλπ.

Η αποικοδόμηση του νέου ρατσιστικού κοσμοπολιτισμού δεν μπορεί να γίνει μόνον μέσω του αφηρημένου λόγου και των ηθικών επικλήσεων διότι δεν είναι αποτέλεσμα απλής πλύσης εγκεφάλων, ούτε ιδεολογική σκευωρία. Στηρίζεται και αναπαράγεται διαρκώς από τις σύγχρονες κοινωνικές σχέσεις. Η αποικοδόμηση του μπορεί να είναι αποτέλεσμα επαναστατικών πρακτικών που δεν θα υψώνουν απλά και μόνο τη σημαία του επιμέρους που συνθλίβεται, του "δικαιώματος στη διαφορά" και τη "διαφορετική γωνιά", αλλά πρακτικών που θα χρωματίζονται απ' τη διεκδίκηση του δικαιώματος οικοδόμησης μιας αντίπαλης στον κοσμοπολιτισμό καθολικότητας, ενός νέου αντιολοκληρωτικού όλου.

Στο σύγχρονο καπιταλισμό υπάρχει χώρος για όλων των ειδών τους ακρωτηριασμένους, όχι όμως τους αρτημιεείς.

2. Το νέο αστικό εθνικισμό. Εκφράζεται μέσα από την αναζήτηση "εθνικής στρατηγικής" στα πλαίσια της "νέας τάξης πραγμάτων" με την πρόδεση στο κέντρο των ΗΠΑ ή στο ευρωπαϊκό. Υπάρχει η Μητσοτακική εκδοχή: Η Ελλάδα, το

Να τελειώνουμε με τους "εμπόρους των Εθνών"

μακρύ χέρι των ΗΠΑ στα Βαλκάνια, δημιουργία άξονα Ελλάδας-Σερβίας-Βουλγαρίας, υποχωρήσεις απέναντι στην Τουρκία.

Η δεύτερη εκδοχή (Καραμανλο-Πασοκικό-ΕΑΡΙτική) κριτικάρει τον Μητσοτακικό "ενδοτισμό", απαιτεί σκληρότητα απέναντι στη Τουρκία. "Η κυβέρνηση προωθεί συρρίκνωση του ελληνισμού και του ελλαδικού χώρου", έλεγε το ΠΑΣΟΚ στη τελευταία σύνοδό του. Στο ρεύμα αυτό δεν λείπουν μεγαλοϊδεατισμοί ("Να πάρουμε πίσω τη Β.Ηπειρο")⁽¹⁾ και προγονόπληκτοι παροξυσμοί (Τρίτσης: "αρχαίο πνεύμα αθάνατο...", Παπαθεμελής: "Ο Ελληνισμός της Ανατολής ν' αναβαθμιστεί μέσω του Πατριαρχείου")⁽²⁾.

Προφανώς οι δύο εκδοχές του ρεύματος αυτού δεν αποτελούν διαφορετικές οντότητες από το ⁽¹⁾ αλλά απλώς ελλαδικά παραπροϊόντα του, την συγκυριακή του έκφραση με βάση τους "στιγμιαίους" συσχετισμούς και τις τακτικές των ιμπεριαλιστικών κέντρων και των αρχουσών τάξεων στην περιοχή. Εξάλλου, όπως λέει, και ο "σώφρων" αστός πολιτικός Σημίτης, "Ο εθνικισμός μας πρέπει να συνδεθεί με τον υπερεθνισμό και τον εκσυγχρονισμό"⁽³⁾.

Καμιά απ' τις εκδοχές του αστικού εθνικισμού δεν έχει, ούτε μπορεί να έχει στη εποχή μας προοδευτικό περιεχόμενο. Οι συμμαχίες και συγκλίσεις με την Αριστερά πρέπει να είναι εκ των προτέρων αποκλεισμένες. Η κατά καιρούς επίκληση-καπηλεία πραγματικών προβλημάτων, όπως η καταπίεση της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, δε συνιστά κατά κανένα τρόπο λόγο συμφωνίας στα "σημεία". Το έδαφος είναι ναρκοθετημένο συνολικά. Τυχόν υποστήριξη εκδοχών του νέου αστικού εθνικισμού μπορεί να τροφοδοτήσει τις πλέον αντιδραστικές, ρατσιστικές και σωβινιστικές τάσεις. Ακριβώς λόγω της οξύτητας που χαρακτηρίζει σήμερα αυτές τις αντιθέσεις ο κίνδυνος είναι ακόμα μεγαλύτερος, "Φταίνε οι Τούρκοι, οι Αλβανοί", (βλ. ανάλογα τραγωδία της Γιουγκοσλαβίας, Βαλτικών χωρών κλπ).

3. Το "νέο αριστερό εθνικισμό" (ν.α.ε.). Ο ν.α.ε. υποστηρίζει ότι η μονοδιάστατη κατανόηση της πραγματικότητας, μέσω της αναγωγής της στην ταξική πάλη, πρέπει ν' αντικατασταθεί από τη διοδιαστατη θεώρηση προσθέτοντας σαν δεύτερη διάσταση το έθνος⁽⁴⁾.

Σύμφωνα με τον ν.α.ε. υπάρχει αντιδραστικός και προοδευτικός εθνικισμός. Αντιδραστικός είναι ο εθνικισμός των ιμπεριαλιστικών κρατών και προοδευτικός των καταπιεσμένων εθνών, ο οποίος είναι "κίνημα αντιϊμπεριαλιστικό και συνενωτικό αντικαπιταλιστικό"⁽⁵⁾.

Με βάση το παραπάνω "λήμμα", άραγε ποιος εθνικισμός είναι προοδευτικός; Της Σερβίας ή της Κροατίας; Αυτός των 17,9% ανέργων ή αυτός

των 14,1%;

"Η μήπως η τυφλή αλληλοσφαγή είναι "τελικά αντικαπιταλιστική";

Ο ν.α.ε. φιλοδοξεί να καλύψει πραγματικές αδυναμίες του παραδοσιακού μαρξιστικό-λενινιστικού ρεύματος. Μόνο που για να το πετύχει, δανείζεται από το χτες, από την αστική ιδεολογική παράδοση.

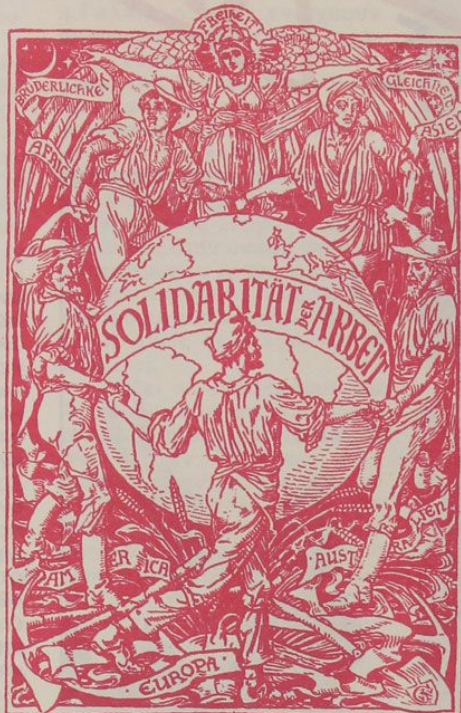
Για παράδειγμα σωστά κριτικάρει τον εκφυλισμό της κοινωνικο-ταξικής ανάλυσης σε οικονομικό ντετερμινισμό, τον προσδιορισμό των τάξεων σαν απλά παράγωγα της διανεμητικής λειτουργίας του συστήματος, την υποτίμηση των πολιτισμικών στοιχείων και τον πλήρη διαχωρισμό αντικειμενικού-υποκειμενικού, βάσης-εποικοδομήματος.

Ομως στη θέση τους τοποθετεί την ακόμα πιο αφηρημένη και ιστορικά ξεπερασμένη κατηγορία "έθνος". Το ότι στην εποχή μας οι σημαίες της κίνησης των μαζών σε πολλές περιπτώσεις έχουν εθνικά χρώματα δεν σημαίνει εισβολή του έθνους στο προσκήνιο της ιστορίας ως "νέου συλλογικού υποκειμένου" αλλά το ότι αυτή η κινητικότητα είναι ακόμα "τυφλή" και δανείζεται τα πρώτα τμήματα ματογούλα (π.χ. πανολλαμσιός, σανταμισμός, ολοβενισμός, σεβισμός, νέος μεγαλορωσικός γιελτουνισμός)⁽⁶⁾. Η αριστερά δεν μπορεί να προκύπτει από την αποδοχή τέτοιου είδους συμβόλων, αλλά από τη μάχη για την αποκαθάρωση κάθε λογής ειδώλων και ψευδών αναφορών. Το "έθνος" τελειώνει. Καρός να τελειώνουμε και με τους "εμπόρους" του.

4. Τον παραδοσιακό εθνοκεντρικό αντιϊμπεριαλισμό του λαϊκού μεταπολιτευτικού ρεύματος. Η παραπομπή του αντικαπιταλιστικού περιεχόμενου στο μέλλον είναι βασικό χαρακτηριστικό του μεταπολιτευτικού αντιϊμπεριαλιστικού ρεύματος (απόρροια της γενικότερης λογικής των σταδίων, της αυταπάτης της δυνατότητας οικοδόμησης του σοσιαλισμού σε μια μόνο χώρα κλπ). Είναι χαρακτηριστικά τα σλόγκαν της "αυτοδύναμης ανάπτυξης", "πρώτα να διώξουμε το ξένο κεφάλαιο και μετά το ντόπιο".

Στα πλαίσια του εθνοκεντρισμού του, ένα τμήμα αυτού του ρεύματος αλληθώριζε από παλιά σε συμμαχίες με την αστική τάξη και σήμερα απορροφήθηκε από το ρεύμα του αστικού εκσυγχρονισμού. Αποκορύφωμα είναι η πρόταση του ΣΥΝ για "εθνικό συμβούλιο εξωτερικής πολιτικής".

Οι τελευταίες εξελίξεις στα Βαλκάνια σπρώχνουν τμήματα του αριστερού χώρου στην αναζήτηση "εθνικής στρατηγικής" (π.χ. "Η Ελλάδα να πάρει μια πρωτοβουλία οικονομικής συνεργασίας με τα Σκόπια και την Αλβανία ενάντια στην τουρ-

ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. Αγγλική πρωτομαγιάτικη γραβούρα (τον περασμένο αιώνα) για την παγκόσμια εργασιακή αλληλεγγύη

κική απειλή", Γ. Καραμπελιάς⁽⁷⁾ ή Ν. Κοτζιάς "Δημιουργία ελεύθερης ζώνης επιχειρησιακού ελέγχου στα Βαλκάνια"⁽⁸⁾.

Κατά τη γνώμη μας δεν υπάρχει ένα ξεχωριστό από το σύνολο της ταξικής πάλης μέτωπο "θεμάτων εθνικής ανεξαρτησίας". Δεν υφίσταται διαφορετικό υποκείμενο της πάλης απ' αυτό που διεκδικεί τα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα. Μια ταχτική υποβολής "αντιπροτάσεων εθνικής στρατηγικής" είναι και ενσωματώσιμη απ' το ΠΑΣΟΚ και επιπλέον στην εποχή της διεθνοποίησης αναχρονιστική.

Δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης του ρόλου της χώρας μας χωρίς αμφισβήτηση συνολικά του τύπου διεθνών σχέσεων που είναι χαρακτηριστικός του σύγχρονου καπιταλισμού.

Αμφισβήτηση που να εκφράζεται με όρους συντονισμού και αλληλεγγύης των λαϊκών κινήσεων διαφορετικών χωρών, εθνότητων κλπ. Μια διασταύρωση των συνθημάτων που χρωμάτισαν τα ξεσπάσματα της νεολαίας την τελευταία πενταετία στη Δ.Ευρώπη θα δημιουργούσε στοιχεία μιας νέου τύπου πολιτικής κουλτούρας πέραν των εθνικών μύθων. Μιας κουλτούρας καθολικής χειραφέτησης από τις αξίες, τους θεσμούς, τους μύθους της αστικής κοινωνίας με αφετηρία τη σύγκρουση με τη στρατηγική της διεθνώς καπιταλιστικής ανασυγκρότησης.

Βαγγελιώ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

- (1) Άρθρο του Γ.Παπαγιαννόπουλου, ιδρυτικού μέλους της ΕΑΡ στην "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ", 29.7.91
- (2) Άρθρο στο "ΒΗΜΑ", 30.6.91
- (3) Άρθρο στην "ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ", 14.7.91
- (4) Ζιάκας "Εθνισμός και αριστερά".
- (5) Βλ. άρθρο Λιολιούση, περιοδικό "ΕΛΛΟΠΙΑ", τεύχος 1.
- (6) Υπάρχουν και οι περιπτώσεις όπου το εθνικό ζήτημα σχεδόν ταυτίζεται με το αίτημα της κοινωνικής απελευθέρωσης χωρίς ν' αποτελεί το αστικό κατέλο στο σώμα μιας λαϊκής κινητικότητας. Αυτό συμβαίνει συνήθως όταν η συγκεκριμένη εθνική κοινότητα παραμένει σε μια κατάσταση κοινωνικής αμορφίας και ταξικής ομοιογένειας, π.χ. Κομόδοι.
- (7) Άρθρο στην "ΕΠΟΧΗ": "Οι συσχετισμοί Ελλάδας-Τουρκίας και η επίσκεψη του Τζωρτζ Μπους".
- (8) Άρθρο στη "ΝΙΚΗ": "Η ένταση στα Βαλκάνια".

ΓΙΟ ΥΓΚ ΛΑ ΟΣ ΒΙΑ

ΤΟ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

ΤΟ ΤΑΠΕΙΝΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΟΥΡΑΝΤΟΥΡ

"Πηγαίνετε πρώτα να δείτε το μνημείο, κι ύστερα θα σας μιλήσουμε": Σ' αυτό το χωριό της Σλαβονίας, εκατό χιλιόμετρα περίπου από το Ζάγκρεμπ, είναι καμιά δεκαριά άνθρωποι, κάθε ηλικίας, που μας περιμένουν στους φράχτες των μικρών αγροκτημάτων κοντά στο δρόμο. Το Ντερέζα είναι ένα από τα αναρίθμητα χωριά της Κροατίας που κατοικούνται από Σέρβους από το τέλος του 14ου αιώνα, όταν αυτοί διωγμένοι από τον οθωμανικό στρατό κατέφυγαν εκεί. Στο κροατικό έδαφος ήταν υπό την προστασία του αυτοκράτορα της Αυστρίας.

Στο τέρμα ενός χωματόδρομου, ένα λιτό μνημείο, με υψημένη δίπλα τη Γιουγκοσλαβική σημαία, θυμίζει πως εδώ, το 1941, 438 άντρες, γυναίκες και παιδιά βρήκαν άγριο θάνατο από τους Κροάτες Ουστάσι. Λείψανά τους βρίσκονται ακόμα σωριασμένα στα πηγάδια όπου τα είχαν ρίξει οι δολοφόνοι τους. Μια μακρινή φρίκη, σχεδόν λησμονημένη που ξανάρχεται στη μνήμη από τη διάχυτη απειλή που σαν το σπαθί του Δαμοκλή κρέμεται πάνω στην επαρχία αυτή.

Εδώ κι ένα χρόνο ο άνεμος της αλλαγής φυσάει και στην Κροατία και διαμέσου ελεύθερων εκλογών μια σφοδρά εθνικιστική πλειοψηφία -η "Δημοκρατική Κροατική Ένωση"- αντικατέστησε τους ανθρώπους του Κόμματος στο Ζάγκρεμπ. Μια νέα νομοθεσία, κροατική, παίρνει τη θέση των νόμων που είχαν ψηφισθεί στο Βελιγράδι.

Στην έξαρση της αποκατάστασης της "ταυτότητάς τους", οι Κροάτες επανέφεραν σε ισχύ τη σημαία τους: ένα καρώ τετράγωνο σε γαλάζιο, κόκκινο και λευκό φόντο. Επίσης κωδικοποίησαν - με μια περίεργη καθαρευουσιάνικη φροντίδα- την επίσημη και "αυθεντικά κροατική" γλώσσα: το "χίλια" πρέπει να λέγεται τισούσα, ο "σταθμός" ποστάζα, η "αστυνομία" ρεντάρτοβ. Κι εδώ, όπως παντού, η ταυτότητα που επιδεικνύεται ασκείται εναντίον κάποιου. Κι αυτός είναι οι 800.000 Σέρβοι που είναι εγκατεστημένοι στην Κροατία. Γι' αυτούς η παραδοσιακή Κροατική

σημαία συμβαίνει να είναι η ίδια με εκείνη των Ουστάσι που είχαν εξοντώσει εκατοντάδες χιλιάδες δικούς τους στη διάρκεια του πολέμου '41-'44. ("Είναι λίγο..., σαν να κυμάτιζε στη γερμανική πρεσβεία στη χώρα σας ο αγκυλωτός σταυρός", παρατηρεί ένας από τους οικοδεσπότες μας). Στα σχολεία οι Κροάτισσες δασκάλες επιπλήττουν τα παιδιά που χρησιμοποιούν σερβικές αντί για τις επίσημες κροατικές λέξεις. Κι όμως, τα σερβικά και τα κροατικά αποτελούν μία και την αυτή γλώσσα, και Σέρβοι και Κροάτες δεν διακρίνονται παρά από κάποια ιδιαίτερη προφορά και από ορισμένες λέξεις που μέχρι τώρα χρησιμοποιούνταν αδιάφορα. Μικρολεπτομέρειες φαινομενικά, που όμως αγγίζουν το βαθύτερο σημείο της ταυτότητας, όπως όλες οι φιλονικίες για τη γλώσσα. Επειδή η γλώσσα μπορεί να είναι πηγή διακρίσεων.

ΚΑΧΥΠΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΔΙΠΛΩΣΗ

Εδώ στο Ντερέζα ο φόβος δεν είναι πολύ αισθητός. Το βάθος ενός διαδρόμου πίσω από το παντοπωλείο, χρησιμεύει για αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου. Στη συζήτηση δείχνουν συνετοί. "Εδώ στο χωριό, δεν έχουμε ακόμη πολλά πράγματα να πούμε", λέει ένας ηλικιωμένος. "Εχουμε αρχίσει όμως να φοβόμαστε αυτούς τους Κροάτες που λένε: δεν χρειαζόμαστε Σέρβους στο Κοινοβούλιό μας". Στην πραγματικότητα αυτό που εξαφανίζεται είναι μια μορφή οικειότητας και εμπιστοσύνης. Οι επισκέψεις στα πανηγύρια των γειτονικών χωριών έχουν σταματήσει. Οι νέοι Σέρβοι δεν συναναστρέφονται τους συνομήλικούς τους Κροάτες ενώ στην προηγούμενη γενιά ήταν συχνοί οι μικτοί γάμοι. Στις επιχειρήσεις οι εργαζόμενοι, εδώ κι ένα χρόνο, έχουν χωριστεί κατά εθνικότητα και δεν μιλούν μεταξύ τους. Ενα διακριτικό απαρτχάιντ, που τροφοδοτείται από την εχθρότητα και τις αμοιβαίες βιασπραγίες.

Ο Σλόμπο, ένας νέος αγρότης, έχει νωπά στη μνήμη του τα γεγονότα που έζησε στο Πακράς, στις αρχές του περασμένου Μαρτίου. Το Πακράς είναι μια γειτονική πόλη που το

Φωτιές στο Κόσσοβο

όνομά της είχε κατακλύσει μέσα σε 48 ώρες τότε τα τέλεξ όλων των πρακτορείων ειδήσεων. Αν και στην περιοχή αυτή οι σερβικοί οικισμοί είναι πιο αραιοί, οι Σέρβοι του Πακράς αποφάσισαν στις 22 Φεβρουαρίου να προσχωρήσουν στην "αυτόνομη επαρχία της Κράβινα", που είχε αυτοανακηρυχθεί στη Νότια Κροατία τον περασμένο Αύγουστο. Στις 2 Μάρτη, σύμφωνα με το κροατικό υπουργείο Εσωτερικών, οι τοπικές αρχές κινητοποιήσαν τους εφεδρικούς της πολιτοφυλακής και αφοπλίσαν Κροάτες αστυνομικούς μέσα στα τμήματά τους στο Πακράς. Η κυβέρνηση του Ζάγκρεμπ απαντά στέλνοντας ειδικές μονάδες για την αποκατάσταση της τάξης. Οι ομοσπονδιακές αρχές, με τη σειρά τους, ανησυχούν και στέλνουν επιτόπου αρκετές μονάδες του γιουγκοσλαβικού στρατού.

"Όταν φτάσαμε στην πόλη οι Κροάτες αστυνομικοί έριχναν δακρυγόνα στους διαδηλωτές. Κατόπιν αποσύρθηκαν. Όταν όμως θέλαμε με τους φίλους μου να βρούμε μια φίλη στην εστία του λυκείου, όρμησαν επάνω μας, μας ξυλοκόπησαν άγρια και μας οδήγησαν στο τμήμα για ανάκριση".

Το Πακράς είναι μια σκηνή του δράματος της Γιουγκοσλαβίας που παραπέμπει στο παρελθόν. Αυτοί που θεωρούσαν τον εαυτό τους Γιουγκοσλάβο, ξυπνούν ένα πρωί ανακαλύπτοντας ότι είναι Σέρβοι, Κροάτες, Σλοβένοι, Βόσνιοι, Αλβανοί...

"Δεν θέλουμε παρά ίσα δικαιώματα. Να μη γίνονται διακρίσεις σε βάρος όσων χρησιμοποιούν τα δικά τους ιδιώματα, να βλέπουμε την τηλεόραση του Βελιγραδίου, να μπορούμε να γράφουμε με κυριλλικούς χαρακτήρες" (τα κροάτικα γράφονται με κυριλλικούς χαρακτήρες).

Αυτοί οι Σέρβοι που εκφράζονται έτσι είναι οι ίδιοι που, ανησυχώντας όπως λένε, για την εξελισσόμενη απόσχιση του κροατικού καθεστώτος, έπαιξαν το χαρτί της αυτοάμυνας και των τετελεσμένων όπως στο Πακράς. Είχαν προηγηθεί τα γεγονότα του Κνίν, των περασμένων Αύγουστο, όταν η εκεί Σέρβος οργάνωση "άγριο" δημοψήφισμα για να ανακηρύξουν την πολιτική και πολιτιστική τους ανεξαρτησία. Ενοπλοί και μπλοκάροντας τους δρόμους, οι Σέρβοι εφάρμοσαν έτσι το "οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος". Στους Σλοβένους και τους Κροάτες που επιδιώκουν την ανεξαρτησία τους, απαντούν, όπως λένε με τις ίδιες μεθόδους. Στις 31 Μάρτη ήταν η σειρά του Πλιτβίς να γίνει θέατρο επεισοδίων που υποχρέωσαν τον ομοσπονδιακό στρατό να παρέμβει. Απολογισμός: δύο νεκροί. Τέλος, στο δύσκολο πρόβλημα του Κόσσοβο οι Σέρβοι επέλεξαν την "πολιτι-

κή ισχύος" που δεν είναι άλλο από απροκάλυπτη καταπίεση.

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Απαραίτητη λοιπόν η επιστροφή στην ιστορία για να αποκρυπτογραφηθεί το παρόν.

"Παρατηρήστε το χάρτη της Γιουγκοσλαβίας, δεν είναι πράγματι σαν δέρμα λεοπαρδαλής"; λέει ο συγγραφέας Ζίβραντ Στόικοβιτς. Αυτός ο χάρτης που δημοσιεύθηκε πρόσφατα από τη γαλλική "Μοντ", φανερώνει όλο το ανακάτεμα λαών διάσπαρτων εδώ και χίλια χρόνια σ' αυτή τη γη όπου συναντήθηκαν και πολέμησαν μεταξύ τους το Ισλάμ, η Ορθοδοξία και ο Καθολικισμός. Εκεί όπου ήλθαν αντιμέτωπες δύο αυτοκρατορίες, η Αυστροουγγρική και η Οθωμανική. (Για τον ντε Νερβάλ και τον Τεοφίλ Γκωτιέ, η Ανατολή άρχιζε στη Βιέννη. Για οποιονδήποτε Δυτικοευρωπαίο είναι πολύ πιο βέβαιο ότι αρχίζει εδώ. Ανοίγοντας το παράθυρο στο κέντρο του Βελιγραδίου, ανεβαίνει από ένα δρομάκι μια τσίχνα αρνιού ψημένου στη σούβλα. Το ίδιο άρωμα όπως στην Ελλάδα, στο Λίβανο ή στο Ιράκ. Το διπλανό ζαχαροπλαστέιο σερβίζει ταυτόχρονα απφελστρόντελ, νόστιμα όσο αυτά της Βιέννης, αλλά και μπακλαβά, που τον βρίσκει κανείς στην Τουρκία, τη Συρία, τη Βόρεια Αφρική).

Πεντακόσια μέτρα πιο πέρα, ένας γιγάντιος τρούλλος που κτίζεται, δεσπόζει στο σύνολο των κτιρίων. Είναι η εκκλησία του Αγίου Σάββα. Καθόλου τυχαίο που ο Σάββας κατά κόσμον Ράσκο, ήταν ο μικρότερος γιός του ιδρυτή του σερβικού έθνους, Στέφανου Νεμάνια (12ος αιώνας).

Είναι αυτός που απέσπασε απ' την Κωνσταντινούπολη την αυτονομία της σερβικής εκκλησίας και τη μεταρρύθμισε και την προίκισε με πολυάριθμα μοναστήρια και ναούς, φθάνοντας στον κολοφώνα την θρησκευτική αρχιτεκτονική της χώρας.

Η ανέγερση, βεβαίως, ενός τέτοιου οικοδομήματος στο 1990, δεν μπορεί να θεωρηθεί μόνο σαν σημάδι κάποιας αφύπνισης της ορθοδοξίας. Σημαίνει αναμφίβολα την προσπάθεια να εξαρθεί η σερβική υπερηφάνεια, να τονιστεί η εθνική ταυτότητα, της οποίας ανεξίτηλο στοιχείο είναι η ορθοδοξία. Και αυτό μετά από 50 χρόνια "σοσιαλιστικού" καθεστώτος που συμπορεύτηκε με έναν εκτεταμένο αποχριστιανισμό.

Σ' αυτή την ιστορική αναδρομή, χρήσιμη για την εξήγηση του σήμερα, ένας σημαντικός σταθμός είναι η μάχη του Κοσσυφοπέδιου, κατά την οποία οι Τούρκοι συνέτριψαν το σερβικό στρατό (οι Σέρβοι δεν ανέκτησαν αυτά τα εδάφη παρά το 1912

κατά τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο).

Η χρονολογία ορόσημο, ωστόσο, είναι η 1η Δεκέμβρη 1918. Είναι η μέρα που γεννήθηκε η Γιουγκοσλαβία, μια χώρα που ποτέ πριν δεν είχε υπάρξει. Οι νικήτριες δυνάμεις του Α' Παγκόσμιου πολέμου, η Αγγλία, η Γαλλία, οι ΗΠΑ, ενισχύουν απλόχερα το νεογέννητο κράτος. "Γιουγκοσλαβία" είναι η χώρα των Σλάβων του νότου, που συνδέονται με μια κοινή γλώσσα. Μέσα από την αντίσταση κατά της κηδεμονίας της Βιέννης, στη διάρκεια του πολέμου Σλοβένοι και Κροάτες προσέγγιζαν τους Σέρβους, προσδοκώντας στην ένωση με τους τελευταίους να βρουν ερείσματα ενόψει της ρήξης τους με την Αυστροουγγαρία που ονειρεύονταν, όπως οι Τσέχοι και οι Σλοβάκοι.

Αξίζει να αναφέρουμε μια λεπτομέρεια με σημασιολογική σπουδαιότητα: το νέο κράτος θα ονομαζόταν Βασίλειο των Σέρβων, των Κροατών, και των Σλοβένων, επρόκειτο να είναι δηλαδή, μια ένωση λαών και όχι κρατιδίων. Αραγε, οι ιδρυτές τους είχαν προβλέψει τη δυσκολία να περιχαρακωθούν τόσο ανακατεμένοι λαοί σε τόσο αυστηρά χαραγμένα σύνορα;

Το όνειρο όμως σβήνει γρήγορα. Οι Σέρβοι, νικητές του πολέμου και πλειοψηφώντας αισθητά μεταξύ των άλλων εθνотήτων, επέβαλαν στους εταίρους τους, δύο χρόνια αργότερα, ένα συγκεντρωτικό Σύνταγμα, εμπνευσμένο από μεγαλοσερβικές βλέψεις: όλα τα στρατιωτικά στελέχη θα ήταν Σέρβοι και οι πολιτικοί ιθύνοντες έπρεπε να αναδείχονται μεταξύ των πολιτικών ηγετών της παλιάς Σερβίας. Στην πραγματικότητα το νέο καθεστώς ήταν μια δικτατορία με κοινοβουλευτικό μανδύα, όπου οι αντιπαραθέσεις μεταξύ εθνотήτων έπαιρναν κάποτε δραματικές μορφές: π.χ. σύλληψη του αρχηγού του Αγροτικού Κροατικού Κόμματος και αργότερα δολοφονία μέσα στο κοινοβούλιο του αρχηγού του ίδιου κόμματος και δύο βουλευτών του στις 28 Ιουνίου 1928. Ακόμα, η ανοιχτή δικτατορία που επέβαλε στις αρχές του 1929 ο ίδιος ο βασιλιάς Αλέξανδρος, που δολοφονήθηκε το 1934 στη Μασσαλία στη διάρκεια επίσημης επίσκεψης.

Ποια ήταν η απάντηση των άλλων εθνотήτων; Δεν άργησαν να εμφανισθούν τρομοκρατικές οργανώσεις, με κύρια ανάμεσά τους τους ανθρώπους της Ουστάσι. Η τελευταία ήταν ένα σκληροπυρηνικό δίκτυο Κροατών με ισχυρές επιρροές από τον ιταλικό φασισμό που διευθυνόταν στη Ρώμη από τον Αντε Πάβελιτς. Οι "Μακεδόνες" από την πλευρά τους συγκρότησαν το κίνημα ΟΡΙΜ, μέλος του οποίου ήταν και ο εκτελεστής του βασιλιά Αλέξανδρου.

ΓΙΟΥΓΚΟ ΣΛΑΒΙΑ

Ο ΠΑΡΟΞΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, όπου η Γιουγκοσλαβία τάχθηκε τελικά στο συμμαχικό στρατόπεδο όδυνε περισσότερο τα εθνικά μίση μέσα σε μια φρενιτιδα βαιοπραγίων που οφείλονται σε μεγάλο βαθμό και στον ιδεολογικό φανατισμό. Ετσι οι Ουστάσι, πιστοί σύμμαχοι του Αξονα, εξόντωσαν εκατοντάδες χιλιάδες Σέρβους. Αλλά και η εκδικητική μανία των "κομμουνιστών" δεν υστέρησε. "Τιμώρησαν" αδιάκριτα και τους μοναρχικούς αντάρτες του αγγλόφιλου Μιχαήλοβιτς αλλά και Σλοβένους και Ιταλούς της Ιστρία και Ούγγρους της μειονότητας της Βοϊβοντίνια (και οι Ούγγροι βέβαια είχαν διαπράξει άγριες σφαγές κατά των κατοίκων της τελευταίας). Ο απολογισμός των φρικαλεοτήτων ήταν εκατοντάδες χιλιάδες νεκροί.

Οι "αδελφοί λαοί" της Γιουγκοσλαβίας έδειξαν μια αγριότητα που θυμίζει τους Ατρείδες. Μόνο που εδώ η βεντέτα γινόταν μεταξύ εθνότητων και το αίμα έτρεχε σαν ποτάμι.

Σαράντα χρόνια τιτοϊκού καθεστώτος σκέπασαν τη μνήμη αυτής της αλυσίδας βιαιοτήτων. Ορισμένοι τάφοι μάλιστα φαίνεται πως εξαφανίστηκαν. Το καθεστώς του μοναδικού κόμματος (και ο ελεγχόμενος Τύπος) απέκλεισε από την ενημέρωση αυτό το ενοχλητικό βάρος. Ταυτόχρονα ο στρατάρχης πήρε μια σειρά μέτρων που απέβλεπαν στην ενίσχυση της διοικητικής διαίρεσης της χώρας. Δημιουργώντας έξι δημοκρατίες (και δύο αυτόνομες επαρχίες) κλείνει τους λαούς της Γιουγκοσλαβίας μέσα σε εσωτερικά σύνορα. Στο διάστημα του μεσοπολέμου οι εδαφικές διαιρέσεις ήταν μικρές στο μέτρο που η κεντρική εξουσία -η σερβική μοναρχία- ήταν εξαιρετικά ισχυρή. Ο Τίτο εγκαθίδρυσε μικρές δημοκρατίες (στις οποίες παραχώρησε ενισχυμένες οικονομικές αρμοδιότητες στο πλαίσιο του συστήματος αυτοδιαχείρισης) που προετοίμασαν το σημερινό δράμα.

Τέλος, ακρωτηρίασε τη Σερβία, αποσπώντας δύο περιοχές (τις λεγόμενες αυτόνομες επαρχίες του Κόσοβο και της Βοϊβοντίνια), σαν να ήθελε να ελαττώσει το βάρος αυτής της -πολύ- μεγάλης δημοκρατίας μέσα στο γιουγκοσλαβικό σύστημα. Το μόνο αντίβαρο σ' αυτόν τον λανθάνοντα κατακερματισμό παρέμεναν η αναγκαστική ενότητα του κόμματος και η συνοχή του στρατού.

"Για πενήντα χρόνια, λέει ο Ράνκο Πέτκοβιτς, αρχισυντάκτης της Επιθεώρησης Διεθνούς Πολιτικής του Βελιγραδίου, η επίσημη ιδεολογία αποτέλεσε τον κυρίαρχο παράγοντα. Με

υπερεθνική εμφάνιση, αγνοούσε τα έθνη. Σήμερα όμως που διαλύεται, επανεμφανίζονται τα έθνη. Οι άνθρωποι εκεί θεωρούν ότι το εθνικό πλαίσιο θα τους επιτρέψει να υπερασπίσουν καλύτερα τα συμφέροντά τους. Θάλεγε κανείς ότι οι λαοί της Γιουγκοσλαβίας βαδίζουν προς τα πίσω για να ξαναβρούν τη θέση τους ή τη φυσιογνωμία τους. Για να ξαναπάρουν ανάσα. Ισως φαίνεται γι' αυτούς ένα απαραίτητο στάδιο. Και για τους κυβερνώντες μια βάση για να αναρριχηθούν ή να διατηρηθούν στην εξουσία". Ο κ. Πέτκοβιτς που δεν απολείει το φαινόμενο να οδηγήσει σε δραματικές εκτροπές, το βλέπει μάλλον σαν ένα είδος φυσικής θεομηνίας.

Δεν πέφτουν μόνο τα αγάλματα του Λένιν, αλλά και του Τίτο...

"Αλλά όπως κι εσείς γνωρίζετε, οι θεομηνίες περνούν και φεύγουν!", καταλήγει. Το ερώτημα είναι τι αφήνουν πίσω τους και ποιος πληρώνει τις ζημιές...

ΡΗΞΗ ή ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ;

Ονομάζονται: Μιλόσεβιτς στη Σερβία, Κουτσάν στη Σλοβενία, Τουτζίμν στην Κροατία. Οι δύο πρώτοι επιδεικνύονται κυρίως σαν εθνικιστές ηγέτες, ο τρίτος ως "σοσιαλιστής". Και οι τρεις όμως - όπως εξάλλου, η πλειοψηφία των ηγετών της αντιπολίτευσης στη Σερβία- ήταν μέλη της πρώην Ενωσης Γιουγκοσλάβων Κομμουνιστών. Ισως αυτό είναι ένας από τους λόγους που η ρήξη μεταξύ Ζάγκρεμπ, Λιουμπλιάνα και Βελιγραδίου δεν έχει χειροτερέψει ακόμη περισσότερο. Για μυστική συνάντηση Μιλόσεβιτς-Τούτζίμν μίλησε ο Βούκ Ντράσκοβιτς, ηγέτης του "Σερβικού Ανανεωτικού Κινήματος" στη μεγάλη διαδήλωση της 9ης Ιουνίου στο Βελιγράδι εναντίον της κυβέρνησης Μιλόσεβιτς. Ο ίδιος ζήτησε εξάλλου τη δημιουργία μιας σερβικής εθνο-

φρουράς για να προστατέψει το σερβικό λαό από το "ναζιστικό καθεστώς" της Κροατίας.

Η ιστορία βαραινεί λοιπόν απειλητικά στη Γιουγκοσλαβία και δεν αποτελεί μόνο παρελθόν. Τι θα γίνει άραγε στο μέλλον;

Παρά τις περιοδικές ανάπαυλές της, η κρίση υποβόσκει και τα χαρακτηριστικά της διαμορφώνονται από ποικίλους παράγοντες, εσωτερικούς και διεθνείς. Οι μεταβολές στην Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη, η επανένωση της Γερμανίας, οι επιδράσεις του πολέμου του Κόλπου, τα ρεύματα και οι τάσεις της Νέας Τάξης διαπλέκονται και επηρεάζουν τη γιουγκοσλαβική κρίση και γενικότερα

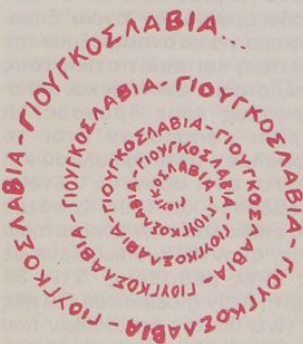
κρίσης, δε θα ήταν υπερβολή να πούμε πως τα Βαλκάνια θυμίζουν, περισσότερο από κάθε άλλη περιοχή, την εικόνα που είχαν πριν από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Τέλος, η γιουγκοσλαβική περίπτωση έχει και μια διάσταση που αγνοείται ή υποβαθμίζεται από τους περισσότερους σχολιαστές: αποτελεί, έστω με τις ιδιαιτερότητές της, μια από τις χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, όπου είναι κοινά αποδεκτό ότι μετά την κατάρρευση του παλιού συστήματος, η "οικονομία της αγοράς" (σύμφωνα με τη γλώσσα των διεθνών οργανισμών που δεικνύουν σχεδόν ποτέ για καπιταλισμό), δε μπορεί παρά να πάρει τη θέση της. Για πειον τύπο, όμως, καπιταλισμού θα πρόκειται; Για τους αισιόδοξους δεν υπάρχει πρόβλημα, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα: βρισκόμαστε, λένε, στην "Ευρώπη", φυσικό λοιπόν είναι να πρόκειται για έναν καπιταλισμό "με ανθρώπινο πρόσωπο", του τύπου που υπάρχει στη Δυτική Ευρώπη. Άλλοι παραδέχονται ότι αυτές οι χώρες θα αντιμετωπίσουν κλυδωνισμούς που σχετίζονται με τις παρενέργειες του νεοφιλελευθερισμού.

Για τα ριζοσπαστικά ρεύματα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, τα παραπάνω είναι οπουδία ζητήματα για τον προσανατολισμό της πολιτικής και κοινωνικής τους πάλης, ώστε να στοχευοθετηθούν δύναμη με προτάσεις, όχι μόνο στη γεωγραφική τους ζώνη, αλλά για το σύνολο των προοδευτικών δυνάμεων, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Θόδωρος
ΜΠΑΤΡΑΚΟΥΛΗΣ
Λάρισα 13.6.1991

Σ.Σ.: Το κείμενο αυτό γράφτηκε πριν ξεσπάσει ο εμφύλιος στη Γιουγκοσλαβία. Διατηρεί, όμως, τη σημασία του για την ιστορική αναδρομή που επιχειρεί.

Τους τελευταίους μήνες στο Βελιγράδι, το Ζάγκρεμπ και τη Λιουμπλιάνα κυκλοφορεί το πασιγνώστο ανέκδοτο:

"Πόσες χώρες θα έχει η Ευρώπη το 1992; Επτά...Την ΕΟΚ και τις έξι πρώην Γιουγκοσλαβικές Δημοκρατίες".

Ο εθνικιστικός παροξυσμός είναι σημαία των ανερχόμενων αστικών δυνάμεων. Μέσα σε κλίμα βαθιάς οικονομικοκοινωνικής

Το "Κυπριακό" δεν αρχίζει τον Ιούλιο του 1974. Όμως εκείνο το καλοκαίρι υπήρξε η πρώτη μεγάλη ήττα της ελληνοκυπριακής - και της ελληνικής - πλευράς. Και όπως σε κάθε πόλεμο, έτσι και σ' αυτόν ο ηττημένος είχε και έχει τα περισσότερα θύματα...

Το 1974 η Κύπρος χωρίστηκε. Όμως και πριν δεν ήταν ενωμένη. Ούτε ο λαός της ζούσε ειρηνικά και αδελφωμένα. Απλά τότε ήταν άλλοι οι πρόσφυγες.

Ήσαν οι Τουρκοκύπριοι το 20% του πληθυσμού του νησιού, αποκλεισμένοι μέσα σε θύλακες-γκέτο, που δεν ξεπερνούσαν το 5% του Κυπριακού εδάφους, οικονομικά εξαθλιωμένοι, ανασφαλείς και καταπιεσμένοι...

Δυστυχώς, ο πόλεμος είναι πάντα πιο δίκαιος για τους νικητές. Γι' αυτό οι ηττημένοι του '74, νικητές των "μικρών πολέμων" του Δεκέμβρη του '63, του Αυγούστου του '64, του Νοέμβρη του '67, ως μην ξεχνούν και τους ηττημένους του Αγ. Ιλαρίωνα, της Μανσούρας, της Κοφίνους και των Αγ. Θεοδώρων.

Για το '74 ο τουρκικός επεκτατισμός έχει τη μισή ευθύνη. Η υπόλοιπη βρίσκεται στην οικονομική επιθετικότητα και στην αδιαλλαξία της ελληνοκυπριακής και της ελληνικής πλευράς.

Η διαμάχη των δύο κοινοτήτων και τα ανταγωνιστικά συμφέροντα των "μητέρων πατρίδων" οδήγησαν στον πόλεμο του '74 και όχι "ξένοι δάκτυλοι" ή "προβοκάτσιας"...

Και το 1974 πολέμησαν δύο στρατοί. Και δεν

ΚΥΠΡΙΑΚΟ: «Εγκλημα και τιμωρία»

"Εάν απροκλήτως οι Τούρκοι, είτε κατόπιν οδηγιών εξ Αγκύρας, είτε για να δημιουργήσουν θόρυβο, προχωρήσουν, ως συνήθως, κατά μπουλουκία εις τον ελληνικόν τομέα, πρέπει να τους αντιμετωπίσωμεν. Εχω τη γνώμη ότι πρέπει να τους ρίψωμεν μία - δύο χειροβομβίδας από κάποιαν τάρτσαν και έτσι θα τους δοθεί ένα καλόν μάθημα και δεν θα τολμήσουν άλλην φοράν να μαζεύονται κατά μπουλουκία".

(Επιστολή Μακαρίου προς Γρίβα, με ημερομηνία 3.3.58)

"Νομίζω ότι ήτο δυνατόν να ριφθούν μία - δύο χειροβομβίδες κατά των τουρκικών "μπουλουκιών". Το ίδιο να γίνει και εις τας άλλας πόλεις. Θα ήτο καλό εάν είχαμε δύο τουλάχιστον ενόπλους δικούς μας εις τα χωρία όπου υπάρχουν Τούρκοι".

(Επιστολή Μακαρίου προς Γρίβα, με ημερομηνία 18.4.58)

Τα αποσπάσματα είναι από το βιβλίο του Γρίβα Διγενή (1961): "Απομνημονεύματα αγώνος ΕΟΚΑ 1955-1959", Αθήνα. Το πρώτο σελ. 258, το δεύτερο σελ. 273.

Ξαναθυμήθηκε τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου, όταν η Κύπρος διχοτομήθηκε... Και 20 χρόνια μετά την "ανεξαρτησία της Κύπρου" αποφάσισε να συμμετέχει πλέον στους Ολυμπιακούς Αγώνες με δική του ομάδα και όχι όπως μέχρι τότε μέσω της ελληνικής, αποφάσισε η πρωταθλήτρια ποδοσφαιρική ομάδα του κάθε χρόνου (αξέχαστη "Ομόνοια"...) να μη συμμετέχει τον επόμενο στο ελληνικό πρωτάθλημα ούτε στις επίσημες εκδηλώσεις του ν' ακούγεται ο "εθνικός ύμνος" της Ελλάδας...

Στην Κύπρο υπάρχουν πλέον δύο κράτη. Το τουρκοκυπριακό κράτος του Βορρά δημιουργήθηκε με τη δύναμη των όπλων, αλλά και τα δύο κράτη της Κύπρου δεν είναι πλέον "τεχνητά" ούτε και σε τελευταία ανάλυση ερήμην ή σε βάρος των υπηκόων τους...

Καμία "δίκαιη, βιώσιμη και ειρηνική λύση" δεν μπορεί, όπως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, να εφαρμοστεί και να ικανοποιεί εξίσου τις δύο κοινότητες και πολύ περισσότερο τις άρχουσες τάξεις τους, όπως αυτές της Ελλάδας και της Τουρκίας...

Γι' αυτό και ένα μεγάλο μέρος της ελληνοκυπριακής ηγεσίας, μέχρι χθες ή προχθές "εθνικοεθνικό", γίνεται "ενδοτικό".

Γιατί χρειάζεται πολιτική λύση και σταθερότητα τώρα και αισθάνεται αρκετά ισχυρό και εύρωστο, ώστε να μη φοβάται να κάνει παραχωρήσεις σε "τετελεσμένα" στους "αγροίκους του Βορρά"...

Ούτε η αποκατάσταση των "τριών ελευθεριών"

με μέγιστες συνέπειες

ούτε η "επιστροφή των προσφύγων" και "η απομάκρυνση των εποίκων" μπορούν να εγγυηθούν μια δίκαιη και ειρηνική ζωή με ισονομία και ισοπολιτεία για όλους τους κατοίκους του νησιού...

Αλήθεια, το ελληνοκυπριακό κράτος που τόσο θλιβεται για το ξεπίτωμα των προσφύγων, τι έκανε επί 17 χρόνια, ώστε να αποκτήσουν καινούργια σπίτια; Η μήπως όταν οι πρόσφυγες είναι και εργαζόμενοι ή φτωχοί αγρότες πρέπει να αντιμετωπίζονται με λιτότητα, φόρους για την "άμυνα" και απαγόρευση απεργιών για "εθνικούς λόγους";

Αλήθεια, τι πρέπει να γίνει με τους εποίκους που σ' όλα αυτά τα χρόνια μαζί με "ιθαγενείς" του Βορρά έκαναν οικογένειες και παιδιά;

Μια "δίκαιη και ειρηνική ζωή" για όλους τους κατοίκους του νησιού αρχίζει από εκεί που σταματούν όλων των ειδών οι "βιώσιμες λύσεις".

Από την ουδετερότητα απέναντι στις προτεινόμενες λύσεις και τον σεβασμό του δικαιώματος αυτοδιάθεσης της τουρκοκυπριακής μειονότητας...

Από την κοινωνική και την ταξική αλληλεγγύη των εργαζομένων των δύο κοινοτήτων και την πλήρη αποστρατιωτικοποίηση του νησιού...

Από τον κοινό αγώνα τους για την επίτευξη των στόχων και την ικανοποίηση αναγκών ριζικά αντιθέτων μ' αυτές του "εθνάρχη" Μακαρίου και του "απελευθερωτή" Ντενκτάς, του "ενδοτικού" Κληρίδη και του "απορριπτικού" Κυπριανού, του "σοσιαλιστή" Ετσεβίτ και των "προσφύγων" ξενοδόχων του Βορρά που αποζητούν τον Νότο...

Και... προς το παρόν... ν' αντισταθούμε στην ελληνικότητα του ψεύδους και στις αηδίες μπουνατάδων εθνικοφρόνων αοιδών...

Μια "Μεγάλη Ιδέα" ...

υπήρχαν μόνο τα εγκλήματα και οι βιασμοί του Αττίλα... Αλλά και οι "λογοκριμένοι" στην Ελλάδα και στη Ν. Κύπρο ομαδικοί τάφοι Τουρκοκυπρίων στην Αλόα, στην Τόχνη, στα Μάραθα, καθώς και στο χωριό Παλώδια μεταξύ Αγίας Φύλας και Γεράσας...

"Η Κύπρος είναι ελληνική" κραυγάζουν εραστές της Αφροδίτης και αλύτρωτοι εθνικιστές...

Κι εμείς που νομίζαμε πως ήταν ανεξάρτητη...

Ψεύδος και υποκρισία ελληνοιστικής προέλευσης και νεοελληνικής κακογουστίας.

Γιατί τα ελληνοκυπριακά πολιτικά κατεστημένο ανέχθηκε την "ανεξαρτησία του 1959" ως στάδιο για την "αυτοδιάθεση - ένωση" με την Ελλάδα και υποχρέωνε τους Τουρκοκύπριους να "αυτοδιατεθούν" σύμφωνα με τις επιθυμίες της (ελληνοκυπριακής) πλειοψηφίας...

Γιατί τα ελληνοκυπριακά πολιτικά κόμματα - δεξιά και αριστερά - συναίνεσαν ή και πλειοδότησαν στην αλαζονεία και στην αδιαλλαξία του '63-'74, όταν όλα έδειχναν ότι κανείς δεν αμφισβητεί την "ελληνικότητα της Κύπρου", δηλαδή την απόλυτη κυριαρχία της ελληνοκυπριακής άρχουσας τάξης και των ιδεολογημάτων της...

Και ήρθε το '74... Για να χωριστεί η Κύπρος, εκτός από κοινωνικά και εθνικά, που ήδη ήταν, και γεωγραφικά... Για να αποδειχθεί κι από την ανάποδη ότι "η πολιτική είναι η συνέχεια του πολέμου με άλλα μέσα"... Για να πληρώσουν τον εθνικισμό και την πολεμοκαπηλεία χιλιάδες Ελληνοκύπριοι, αυτή τη φορά, εργαζόμενοι...

Και τότε το ελληνοκυπριακό κράτος ανακάλυψε την "ανεξαρτησία" και τη "διεθνοποίηση"...

ΚΥΠΡΟΣ: δεν ξεχνώ αλλά ούτε και θυμάμαι...

ΜΙΚΡΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΨΕΥΔΟΣ

Πολύ περισσότερο από τα παιχνίδια και την επιθετικότητα των πολιτικών επιτελείων και των κομμάτων σχετικά με το "Κυπριακό" μ' ενοχλούν αυτοί που δεν "ξεχνούν", "οι γυναίκες που επιστρέφουν", διάφοροι νοσταλγοί και λυρικοί, που καταγγέλλουν τους Ελληνοκύπριους για "καταναλωτισμό" και "θόλεμα" όπως και κάτι άλλοι κουράδες εθνικιστές που θέλουν να κάνουν την Ελλάδα Ισραήλ...

Μ' ενοχλούν αφόρητα και μ' αηδιάζουν γιατί η "ευαισθησία" τους είναι υποκριτική και δωρεάν, γιατί ποτέ δεν σκέφθηκαν πώς περνούσαν παλιότερα οι Τουρκοκύπριοι στο νησί αλλά ούτε καν νοιάζονται για το πώς ζουν σήμερα οι Ελληνοκύπριοι πρόσφυγες του Βορρά που είναι εργαζόμενοι θ' κατηγορίας στο Νότο...

Μόνο να ακούζουν υστερικά ξέρουν για τη "συρρίκνωση του Ελληνισμού" και να κουνουν απειλητικά το παχουλό χεράκι τους...

ΜΥΘΟΣ ΠΡΩΤΟΣ: "Της αρμονικής συνύπαρξης των δύο κοινοτήτων"...

Από την ίδρυση του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους η τουρκοκυπριακή μειονότητα υπέστη την οδυνηρότερη εθνική, οικονομική και πολιτική καταπίεση...

Από συνέντευξη που έδωσε στην τουρκική εφημερίδα "Χαλκίν Σεσί" ο Ελληνοκύπριος υπουργός Εξωτερικών Ιακώβος και αναδημοσιεύτηκε στον "Φίλελεύθερο" της 23.1.1986:

"Χ. ΣΕΣΙ: Αν οι Ε/Κ βρίσκονταν στη θέση των Τ/Κ, που υπέφεραν τόσα πολλά από το 1963 μέχρι το 1974, δεν θα ζητούσαν εγγυήσεις της Τουρκίας για ασφάλεια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το θέμα της ασφάλειας είναι υποκειμενικό. Εσείς μπορείτε να ισχυρίζεστε ότι φοβάστε το σκοτάδι, τα έντομα ή τους ποντικούς. Εγώ, φυσικά, δεν μπορώ να σας απαντήσω "όχι, δεν φοβάστε". Η Τ/Κ ηγεσία εδώ και 20 χρόνια προσπαθεί να δημιουργήσει την εικόνα των "τρομερών Ε/Κ". Το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί μέσα σε ιστορική προοπτική. Κατά την περίοδο 1967-74 παραδείγματα χάριν, υπήρχε εσωτερική ειρήνη.

Χ.Σ.: Τι να πούμε για τα γεγονότα της περιόδου 1963-64;

ΑΠ: Πρέπει να δεχθείτε ότι η περίοδος αυτή δεν διήρκεσε πολύ".

... Κι αυτό, όχι λόγω του "απομονωτισμού" ή του "τυχοδιωκτισμού" της ηγεσίας της...

Από την ομιλία του προέδρου της ελληνοκυπριακής Βουλής Μιχαηλίδη στον ΟΗΕ στις 6.11.1978:

"Είναι αλήθεια ότι κατά την περίοδο της αποικιοκρατίας υπήρχε ένα οικονομικό χάσμα ανάμεσα στους Τουρκοκύπριους και τους Ελληνοκύπριους. Αυτό το καταλαβαίνουμε και μάλιστα παίρναμε μέτρα για να τα αντιμετωπίσουμε. Δυστυχώς, η απόφαση της τουρκοκυπριακής ηγεσίας να μετακινήσει τους Τουρκοκύπριους σε θύλακες, μας εμπόδισε από το να γερύσουμε αποτελεσματικά αυτό το χάσμα".

... Αλλά εξαιτίας των επιλογών του Ελληνοκυπριακού κεφαλαίου...

Από ομιλία του ηγετικού στελέχους του ΑΚΕΛ Ζιαρτίδη στο 13ο Συνέδριο του Κόμματος τον Απρίλιο του 1974:

"Μέσα στα τελευταία εξήντα χρόνια η οικονομία της Νήσου (εμπόριο, υπηρεσίες, βιομηχανία) πέρασε κάτω από τον σχεδόν πλήρη έλεγχο της ελληνικής πλειονότητας του πληθυσμού. Η ελληνική κυπριακή αστική τάξη δεν επεδίωξε, αντίθετα απέφυγε, ίσως μάλιστα να αρνήθηκε την οικονομική συγχώνευση των δύο κοινοτήτων. Ούτε μικτές εμπορικές επιχειρήσεις, ούτε μικτές υπηρεσίες, ούτε Τούρκοι μέτοχοι στις κυπριακές τραπεζικές επιχειρήσεις, ούτε καν Τούρκοι υπάλληλοι".

... Και του πολιτικού προσωπικού του με πρωτοπο-

ρία την εκκλησία...

Από τη δήλωση του Κιουτσούκ (αντιπρόεδρος του ενιαίου κυπριακού κράτους) σε κοινή συνέντευξη Τύπου που έδωσαν με τον Μακάριο, τον Ιούλιο του 1959, λίγους μήνες μετά τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου και δημοσιεύτηκε στη "Χαραυγή" της 5-9-1959: "Αυτό που κάνει η τουρκική κοινότητα είναι αλληλουπώστριξη προς εξύψωση της Οικονομίας. Οι Αρμένιοι μ' αυτή την εκστρατεία δημιούργησαν μια καλή οικονομική κατάσταση. Η Εκκλησία δεν ενοικιάζει αγρούς ή καταστήματα σε Τούρκους".

Σημειώνουμε ότι στη συνέχεια της συνέντευξης ο Μακάριος δεν διέψευσε το γεγονός ότι η Εκκλησία δεν ενοικιάζε αγρούς ή καταστήματα σε Τούρκους...

... Που σε οικονομικό επίπεδο δεν σέβονταν όχι μόνο τις αρχές του "συνταγματικού" κράτους αλλά ούτε καν το γεγονός ότι οι Τ/Κ αποτελούσαν το 18% του πληθυσμού του νησιού...

Στοιχεία από την επίσημη έκδοση του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών του 1964:

Βιομηχανική Παραγωγή και Ορυχεία	
Κατανομή ανάμεσα σε Ε/Κ και Τ/Κ	
Ελληνοκύπριοι	93,9%
Τουρκοκύπριοι	6,1%
Εξωτερικό εμπόριο	
Εισαγωγές:	
Ελληνοκύπριοι	96,1%
Τουρκοκύπριοι	3,9%
Εξαγωγές:	
Ελληνοκύπριοι	99,5%
Τουρκοκύπριοι	0,5%

... Ενώ τους κατηγορούσε επί πλέον ότι μετά τα αιματηρά γεγονότα που ακολούθησαν το συνταγματικό πραξικόπημα του Μακαρίου το 1963, επέλεξαν εθελοντικά να κλειστούν στους "θύλακες".

Από τη "Χαραυγή" της 7.10.1964:

"Ηρθσαν πλήρως οι περιορισμοί για την παραχώρηση πετρελαιοειδών και τροφίμων στους Τούρκους. Τηλεγράφημα του Ρόιτερ από τη Λευκωσία αναφέρει ότι εκπρόσωπος των Ηνωμένων Εθνών δήλωσε χθες ότι η παραχώρηση τροφίμων και "μη στρατηγικών" υλικών προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα έφθασε το επίπεδο του περασμένου Αυγούστου, όταν η κυβέρνηση επέβαλε οικονομικούς περιορισμούς. Ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και της κυπριακής κυβέρνησης, όπως επιτραπεί στους Τουρκοκύπριους να αγοράζουν πετρέλαιο από ένα γκαράζ στον ελληνικό τομέα της Λευκωσίας".

ΜΥΘΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ: "της ανεξάρτητης

(αααα και εθελοντική) Κύπρου..."

Μετά τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου το αίτημα της "ένωσης" δίνει τη Θέση του στην "αδέσμευτη ανεξαρτησία"...

Από τον λόγο του Μακαρίου στην ΟΧΕΝ τον Ιανουάριο του 1967 (Ν. Κρανιδιώτης: ΚΥΠΡΟΣ - ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ):

"Από ελλαδικής ελλάδου πλευράς εκφράζονται κατηγορίες περί ανθελληνικού ή ανθελωτικού πνεύματος εν Κύπρω, όπερ απολύτως απαράδεκτον... Εάν οι συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου περιέχουν, όπως και πράγματι περιέχουν, θετικά στοιχεία, το σημαντικότερον τούτων είναι ότι η Κύπρος απηλλάγη του αποικιακού καθεστώτος, κατέστη ανεξάρτητος, έστω και με πολλές δεσμεύσεις και αποτελεί σήμερα μέλος των Ηνωμένων Εθνών. Δεν κατενόηθη δυστυχώς από πολλούς ότι το θετικόν τούτο στοιχείον αποτελεί μίαν έπαλξιν περαιτέρω αγώνος δια την αυτοδιάθεσιν μας".

... Όμως οι Τ/Κ έχουν κάθε λόγο να φοβούνται αυτή την "αυτοδιάθεσιν"...

Από την ομιλία του υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας Ε. Αβέρωφ στον ΟΗΕ (Π. Τερλεξή: "Διπλωματία και πολιτική του Κυπριακού"):

"Η ελληνική θέση όπως εκφράστηκε και πριν και μετά την ανεξαρτησία ήταν ότι η αυτοδιάθεση σαν

δικαίωμα ανήκε στον λαό της Κύπρου ως σύνολο... Η αρχή της αυτοδιάθεσης πάντα εξασκούταν από το σύνολο του πληθυσμού που ζούσε σε μια δοσμένη περιοχή και δεν μπορούσε να εξασκηθεί με κανέναν άλλον τρόπο. Οι μειοψηφίες απολάμβαναν αυτό το δικαίωμα σαν στοιχείο του πληθυσμού".

... γιατί ειδικά στα χρόνια του '63-64 αποτελεί την "αίχμη του δόρατος" της πιο επιθετικής "εθνικής" πολιτικής της Ε/Κ αστικής τάξης, προκειμένου να ακυρώσει τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του κινδύνου να εξουδετερώσουν οικονομικά και πολιτικά τους Τ/Κ και να προωθήσουν την ένωση με την Ελλάδα..."

Από τον "Αγώνα" του Αυγούστου 1963, επίσημη έκφραση της πολιτικής του Μακαρίου που εξέδιδε ο Νίκος Κόσης με τη συνεργασία του Πολυκάρπου Γιουρκάτση:

"Αλλά η νήσος Κύπρος είναι κράτος. Εστώ και υπό όρους, εγγυήσεις, μορφήν μη εγκριθείσαν, είναι κράτος. Η ιδιότης αυτή είτε μας αρέσει είτε όχι - και βεβαίως δεν μας αρέσει - αποτελεί την βάση του νέου βίου της Κύπρου. Οποιαδήποτε κατεύθυνση κι αν θέλουμε να προσδώσουμε εις τας ενεργείας μας προς πραγματοποίησιν πολιτικών και εθνικών επιδιώξεων, δεν δυνάμεθα να αγνοήσωμεν το αναμφισβήτητον γεγονός της υπάρξεως κυπριακού κράτους. Από αυτό το γεγονός θα ξεκινήσουμε δια να επιχειρήσωμεν και να επιτύχωμεν οτιδήποτε επιθυμούμε και δυνάμεθα. Παραγνώρισις της πραγματικότητας αυτής σημαίνει επιβαλθή συναισθηματισμόν. Η πραγματικότητα αίρεται όχι δια λόγων αλλά δια της δημιουργίας νέας πραγματικότητας".

Το κυπριακό κράτος υφίσταται, η ζωή συνεχίζεται και οφείλομεν να την αντιμετωπίσωμεν ως ολότητα, εάν θέλωμεν να υπάρχομεν ως ελληνισμός και μάλιστα δεσπόζον στοιχείον εν τη νήσῳ.

Η ελληνική Κύπρος επεζητήσεν ως τμήμα του ελληνικού έθνους να ενωθεί μετά του υπάρχοντος ελληνικού κράτους. Δια λόγους ανεξαρτησίας της θελήσεως του ελληνισμού εδημιουργήθη κυπριακόν κράτος και αυτό το κυπριακόν κράτος είναι πραγματικότητα, από την οποίαν αναγκαστικώς θα αρχίσωμεν - ηρχίσωμεν ήδη - δια να καταλήξωμεν εις την αυτοδιάθεσιν..."

... που δεν αρκέστηκε μόνο σε συνταγματικά πραξικοπήματα...

Τα "13 σημεία" που πρότεινε ο Μακάριος τον Νοέμβριο του '63 στον αντιπρόεδρο της Δημοκρατίας Κιουτσούκ για αναθεώρηση του Συντάγματος ήσαν τα εξής:

1) Το δικαίωμα της αρνησικυρίας του Έλληνα προέδρου και του Τούρκου αντιπροέδρου της Δημοκρατίας να καταργηθεί.

2) Ο αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας θα αναπληρώνει τον πρόεδρο σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή αδυναμίας ασκήσεως των καθηκόντων του.

3) Ο Έλληνας πρόεδρος της Βουλής των αντιπροσώπων και ο Τούρκος αντιπρόεδρος να εκλέγονται από το σύνολο των βουλευτών και όχι όπως μέχρι τότε ο πρόεδρος από τους Έλληνες βουλευτές και ο αντιπρόεδρος από τους Τούρκους.

4) Ο Τούρκος αντιπρόεδρος της Βουλής των αντιπροσώπων να αναπληρώνει τον Έλληνα πρόεδρο της Βουλής σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή αδυναμίας ασκήσεως των καθηκόντων του.

5) Να καταργηθούν οι διατάξεις που προβλέπουν χωριστές πληροφορίες για την ψήφιση νόμων από τη Βουλή.

6) Να καταργηθεί η συνταγματική διάταξη περί χωριστών δήμων.

7) Να ενοποιηθεί το σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

8) Να καταργηθεί η διαίρεση των Δυνάμεων Ασφαλείας σε αστυνομία και χωροφυλακή.

9) Η αριθμητική σύνθεση των δυνάμεων Ασφαλείας και Αμυνας να καθορισθεί με νόμο.

10) Το ποσοστό συμμετοχής των Ελλήνων και Τουρκοκυπρίων στη σύνθεση των Δημοσίων Υπηρεσιών και των δυνάμεων Ασφαλείας και Αμυνας

της Δημοκρατίας να καθορισθεί σύμφωνα με την αναλογία του αριθμητικού ποσοστού των Ελλήνων και Τουρκών Κυπρίων.

11) Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής Δημοσίων Υπηρεσιών να μειωθεί από δέκα σε δεκαπέντε.

12) Οι αποφάσεις της Επιτροπής Δημοσίων Υπηρεσιών να λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.

13) Η ελληνική κοινοτική Βουλή να καταργηθεί.

Είναι φανερό πως τα σημεία 1,3,5,6,7,10 και 12 αποτελούσαν αφαίρεση προστατευτικών για την τουρκοκυπριακή μειοψηφία διατάξεων του Συντάγματος.

Τα "13 σημεία" ήταν η κορύφωση της μακαριακής επιθετικότητας απέναντι στους Τ/Κ (είχαν προηγηθεί η κατάργηση των ξεχωριστών δήμων και της διάταξης για πρόσληψη δημοσίων υπαλλήλων σε αναλογία 70% - 30%) που οδηγούσε τον ανταγωνισμό των δύο κοινοτήτων σε μετωπική αντιπαράθεση.

... **αλλά κατέφυγε και σε ανοιχτές στρατιωτικές λύσεις, όπως τα γεγονότα του Δεκεμβρίου 1963 που ακολούθησαν τα "13 σημεία" και αποτελούσαν σταθμό στην προσπάθεια της μακαριακής ηγεσίας για τη διαίτη επιβολή της "αδέσμευτης δημοκρατίας"...**

Από το "Διπλωμάτια και Πολιτική στο Κυπριακό" του Π. Τερλέξη:

"Ο αντιστράτηγος Γεώργιος Καραγιάννης, διοικητής των ελληνοκυπριακών δυνάμεων κατά το 1964, υποστηρίζει σε μια σειρά άρθρων στον "Εθνικό Κήρυκα" Αθηνών... ότι η απόφαση αυτή του Μακαρίου (13 σημεία) αποτελούσε το πρώτο βήμα μιας σειράς προδιαγεγραμμένων διαδοχικών σταδίων. Το δεύτερο στάδιο περιελάμβανε την καταγγελία και κατάργηση της Συνθήκης Εγγυήσεως. Το τρίτο την ανακίνηση του ζητήματος της αυτοδιαθέσεως και τελικά τη διενέργεια δημοψήφισματος και την ανακήρυξη της Ενώσεως".

Από το "Κυπριακό 1950-1974 μια ενδοσκοπική των Μ. Αλεξανδράκη, Β. Θεοδώρου, Ε. Λαγκάκου:

"Οι σκοποί της Οργανώσεως αυτής (της μαχητικής οργάνωσης "Ακρίτας" που είχε ιδρύσει ο τότε υπουργός Γεωργιάδης, με την έγκριση του Μακαρίου) περιελάμβαναν και μονομερή ενδοχόμενως αναθεώρηση των Συμφωνιών, ακόμη δε και την άμεση κήρυξη της Ενώσεως".

Από το άρθρο του Αλ. Κωνσταντινίδη στην "ΑΛΗΘΕΙΑ" της 14.12.85:

"Το πρώτο πραξικόπημα για το οποίο όλοι οι "δημοκράτες" αποφεύγουν να μιλούν, ήταν αυτό που σχεδιάστηκε και οργανώθηκε με βάση το περίφημο Σχέδιο Ακρίτας. Όπως φαίνεται από το κείμενο του Σχεδίου που δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στις 21 Απριλίου 1966 στην "Πατρίδα", το συνωμοτικό αυτό σχέδιο ετοιμάστηκε από το Μακάριο με τους συνεργάτες του και είχε σαν στόχο την ανατροπή της συνταγματικής τάξης, χρησιμοποιώντας και βίαια μέσα... Η προσπάθεια του Μακαρίου για τροποποίηση του Συντάγματος το 1963 και την αναθεώρηση των συμφερόντων Ζυρίχης - Λονδίνου, ήταν μέρος του Σχεδίου Ακρίτα και αποτελούσε την πρώτη φάση του".

ΜΥΘΟΣ ΤΡΙΤΟΣ:

"Της προδοκάσις του ξένου δακτύλου και του προδοτικού ρόλου της χούντας"...

Το ελληνικό και το ελληνοκυπριακό πολιτικό κατεστημένο ισχυρίζονται είτε ότι δεν υπήρξε στρατιωτική πολιορκία των τουρκοκυπριακών θυλάκων στο διάστημα 1964-67 είτε ότι σφαγές Τ/Κ όπως αυτές στην Κοφινού και στους Αγ. Θεόδωρους ήταν "προβοκάτσιες" της ελληνικής χούντας, ακροδεξιών Ε/Κ και των Αμερικάνων για να πλήξουν τον Μακάριο...

Από την ομιλία του Α. Παπανδρέου στη Βουλή στις 21.2.1986 για τον "Φάκελο της Κύπρου":

"Ο Παπαδόπουλος λέει αποκάλυπτα στον Κυπριανό ότι ήταν μεγάλο σφάλμα η αποστολή της ελληνικής μεραρχίας στην Κύπρο... Αναζητεί ο Παπαδόπουλος τρόπους ανάκλησης. Και η δικαιολογία για την ανάκληση δίδεται με τη μεγάλη προβο-

κάσια της 15ης Νοεμβρίου του 1967, με την επιχείρηση κατά των χωρίων Κοφινού και Αγ. Θεόδωροι: Η επιχείρηση εκείνη διατάχθηκε από το αρχηγείο των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, από το ελληνικό επιτελείο και καθοδηγήτο κυριολεκτικά κάθε μέρα από την Αθήνα. Ο Μακάριος διαμαρτυρήθηκε γιατί η κυβέρνηση του είχε παραμεριστεί. Αλλά όταν η εθνοφρουρά εξεκένωσε τα χωριά Κοφινού και Αγ. Θεόδωροι, έντεχνα η χουντική προπαγάνδα έριξε την ευθύνη στον Μακάριο".

... **Όμως η αλήθεια είναι ότι από τις σφαγές των Τουρκοκυπρίων αμάχων...**

Από τη "Χαραυγή" της 16 και 17.11.67 οι εκ διαμέτρου αντίθετες εκδοχές της ελληνοκυπριακής εθνοφρουράς και της Ειρηνευτικής Δύναμης:

"Χθες στις 10.30 εξεδόθη από το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών της Ε.Φ. το ακόλουθο ανακοινώθηκε: "Περίπολος της αστυνομίας, ήτης ήρχισεν από της χθες περιπολιαν επί του δρομολογίου Σκαρινού - Αγ. Θεόδωρου προσεβλήθη την 2.30 μ.μ. ώραν της σήμερον δια πυρών βαρέων όπλων, ήτοι όλμων, μπαρούκας και πολυβόλων υπό Τ/Κ, κατεχόντων τα υψώματα Αγ.Θεόδωρου και Κοφινού... Ετραυματίσθησαν εθνοφρουροί και αστυνομικοί... Η Εθνική Φρουρά ηναγκάσθη να επέμβει ίνα προστεύσει την αστυνομίαν και τα βαλλόμενα τμήματα της... Η Ε.Φ. τελικώς κατόρθωσε να εξουδετερώσει απα-

... τις αντιστάσεις, να εισέλθει εις τα χωρία Κοφινού - Αγ. Θεόδωρου και να διανοήσει τελικώς τα απόκεκομμένα υπό των Τ/Κ δρομολογία Αγ. Θεόδωρου - Σκαρινού και Λευκωσίας - Λεμεσού... Το πυρ κατεπαυσε περί την 9ην νυκτερινήν..."

... και η ανακοίνωση της Ειρηνευτικής Δύναμης:

"Περί την 2.10 μ.μ. μικτή περίπολος της κυπριακής αστυνομίας και της Εθνικής Φρουράς, υποστηριζόμενη από θωρακισμένα οχήματα, ανέκοψε σε ένα μη επη-

δρωμένο οδόφραγμα παρά τον Αν. Θεόδωρου (Επαρχία Λάρνακας). Ευθυσ αμέσως άλλη μηχανοκίνητη περίπολος της Ε.Φ. αφιχθή στη σκηνή από τον Ε/Κ τομέα του χωριού. Όταν οι περίπολοι παρεβίασαν το οδόφραγμα ηκούσθησαν 3 πυροβολισμοί και ριπή από 4 σφαίρες αυτομάτου όπλου. Στο σημείο αυτό τα θωρακισμένα αυτοκίνητα άνοιξαν πυρ... Η ΟΥΝΦΙΣΥΠ δεν έχει υπολογισμό για τον αριθμό των θυμάτων (την επομένη ομίλει για την ανεύρεση στην Κοφινού πτωμάτων Τούρκων, ενώ ο "Φιλελεύθερος" της 18/11 αναφέρει ότι "εφονεύθησαν 24 τρομοκράτες εις την Κοφινού"...). Το αρχηγείο της ΟΥΝΦΙΣΥΠ διεμαρτυρήθη εντόνως προς το Αρχηγείο της Ε.Φ. εναντίον του βίαιου αποπλημού στρατιωτών της ΟΥΝΦΙΣΥΠ, της κυρίως όπλων και εφοδίων της ΟΥΝΦΙΣΙΠ, υπό την απειλήν όπλων και της εσκεμμένης αχρήστευσης συσκευών ασυρμάτων της ΟΥΝΦΙΣΙΠ".

... **τις αποφάσεις η ελληνοκυπριακή ηγεσία, ζητώντας και την υποστήριξη της χούντας των Αθηνών...**

Από το "Από την ανεξαρτησία στην τουρκική εισβολή" του Α. Κάτση:

"Στις 3.10.67 ο αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς, στρατηγός Μορώνης, ζητούσε την έγκριση από τη στρατιωτική ηγεσία της Αθήνας για να βοηθήσει η Εθνοφρουρά την αστυνομία, αν αυτή συγκροτούνταν με τους Τουρκοκύπριους. Συγκεκριμένα, το απόρρητο σήμα έλεγε:

"... Κυπριακή κυβέρνηση παρεχώρησε προθεσμίαν μέχρι 7ης Οκτωβρίου εις Ε.Δ. (ειρηνευτική δύναμη) προς διευθέτησιν θέματος. Εις περίπτωσιν καθ' ην υπάρξει αρνητική απάντησις, Κυπριακή Αστυνομία, τη έγκρισιν κυπριακής κυβερνήσεως προτίθεται ενεργήσει βιαίως περιπολίας από 9ης Οκτωβρίου 1967. Περιπολίας θεωρούνται αναγκαίοι δι' έλεγχον περιοχής, προς αποφυγήν δημιουργίας καντονιού. Παράκλησις εγκρίθη υποστήριξης υπ' υμών της κυπριακής αστυνομίας εις περιπτώσιν εμπλοκής τούτης μετά Τουρκοκυπρίων περιοχής".

... **Και αν είναι αλήθεια ότι ο Μακάριος διαμαρτυρήθηκε επειδή η κυβέρνησή του παραμερίστηκε δεν διαμαρτυρήθηκε για τις επιχειρήσεις και τις σφαγές αλλά**

για το "όδοξο τέλος" των επιχειρήσεων, για την αποχώρηση δηλαδή της εθνοφρουράς από την Κοφινού..."

Από τη "Χαραυγή" τς 17.11.1967.

"Τα μεσάνυχτα της Τετάρτης ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Α. Μακάριος έλαβε επείγον μήνυμα του πρωθυπουργού της Χούντας κ. Κόλλια, το οποίο εκαλούσε τον μακαριώτατο να διατάξει την άμεση αποχώρηση των Κυπριακών Δυνάμεων από τον Αγίο Θεόδωρο και την Κοφινού, διαφορετικά η Τουρκία θα εβομβάρδιζε την Κύπρο και θα ανέλαμβανε στρατιωτική δράση στην περιοχή του Εβρου. Ο πρόεδρος Μακάριος, αφού συνεσκέφθη με του συνεργάτες του απάντησε ότι δεν ήδυνάτο να αναλάβει την ευθύνη της διαταγής προς τις κυπριακές δυνάμεις, να αποχωρήσουν από τα χωρία Αγίος Θεόδωρος και Κοφινού, στα οποία είχαν εισέλθει με τη συγκατάβαση της ελληνικής κυβέρνησης, που είχε ενημερωθεί ενωρίτερα από τον στρατηγό Γρίβα σε σχέση με τις σοβαρές συνέπειες που προκαλούντο από την κατάληψη των 2 χωριών. Μετά την απάντηση του Α. Μακαρίου η στρατιωτική κυβέρνηση εκάλεσε τον στρατηγό Γρίβα να διατάξει την άμεση αποχώρηση των κυπριακών δυνάμεων από τον Αγίο Θεόδωρο και την Κοφινού".

Από τον "Αγώνα" της 17.11.67:

"ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ - ΚΟΦΙΝΟΥ ΠΑΡΕΔΟΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΑΣ..." Η αποχώρησης των δυνάμεων μας εδημιούργησε δυσφορία, όχι μόνον μεταξύ του κοινού, αλλά και εις την κυβέρνηση... ποιος ευθύνεται δια το φιάσκο; Η κυβέρνηση της Ελλάδος υποκατέστησε την κυπριακήν και έδωσεν εντολή αποχωρήσεως της εθνοφρουράς... Το Υπουργικόν Συμβούλιον συνήλθε χθες και τρεις υπουργοί, οι κ.κ. Γεωργιάδης, Παπαδόπουλος και Αραούζος εξέφρασαν έντονον επιθυμίαν να παραιτηθούν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας για το άδοξον τέλος της επιχειρήσεως των δυνάμεων του κράτους... Επεκράτησεν η άποψις ότι η παραιτήσις των τριών υπουργών θα εξελαμβάνετο ως διαμαρτυρία προς τον πρόεδρο Μακάριον, ο οποίος όμως εις την παρούσαν περίπτωσιν ουδεμία ευθύνην έφερε".

... **Γιατί δεν ήταν η πρώτη φορά που η ελληνοκυπριακή ηγεσία προσπαθούσε να δημιουργήσει τετελεσμένα και να εμποδίσει κάθε προσπάθεια που εκτιμούσε πως απειλούσε την απόλυτη κυριαρχία της στο νησί...**

Από το "ΑΝΟΧΥΡΩΤΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ" του Ν. Κρανιδιώτη:

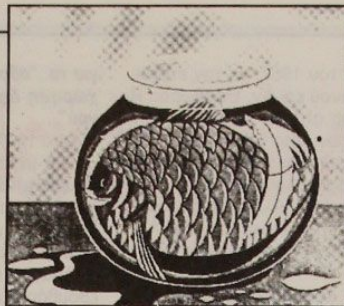
"Η πορεία των γεγονότων (αναφέρεται στα γεγονότα του θύλακα Μανσούρας - Κοκκίνων που ξεκίνησαν στις 5 Αυγούστου 1964 όταν η ελληνοκυπριακή Ε.Φ. κατέλαβε το ύψωμα Ακόνι που κατείχε η Ειρηνευτική Δύναμη του ΟΗΕ και στη συνέχεια τον Λαρόβουνο που κατείχαν οι Τουρκοκύπριοι για να προκαλέσει τελικά τον βομβαρδισμό όλης της περιοχής στις 8 Αυγούστου από την τουρκική αεροπορία), αναστάτωσαν τον Γ. Παπανδρέου, ο οποίος αυθημερόν έστειλε στον αρχιεπίσκοπο εμπιστευτικό μήνυμα (8 Αυγούστου) στο οποίο μεταξύ άλλων έλεγε "άλλα συμφωνούμεν και άλλα πράττετε" και συλλογιστές αναστολή των επιχειρήσεων και στον Γρίβα εντολή να διακοπούν αμέσως οι εχθροπραξίες.

"Η ελληνική κυβέρνηση εναντιώθηκε στις επιχειρήσεις Μανισούρας, που τις θεώρησε σαν αντιπερισπασμό του Μακαρίου στις προτάσεις Ατσενσον και ζήτησε ευθύνες από τον Γρίβα και τον αρχιεπίσκοπο".

Στο ίδιο βιβλίο ο Κρανιδιώτης περιγράφει την αιτία που πιθανότατα προκάλεσε έναν ακόμα "μακαριακό αντιπερισπασμό", που επεδίωκε να αποκλείσει το διάλογο και τον συμβιβασμό μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας: "Στις συναντήσεις μας με τον Μακάριο, είχαμε διαπιστώσει τους κινδύνους που μας απειλούσαν με τον απευθείας ελληνοκυπριακό διάλογο, όταν η κυβέρνηση των συνταγματαρχών ανακοίνωσε ότι με ελληνική πρωτοβουλία, οι πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της Τουρκίας θα είχαν στις 9 και 10 Σεπτεμβρίου (1967) δύο συναντήσεις στον Εβρο".

ΝΙΚΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Όλα τα στοιχεία που αναφέρονται σ' αυτό το κείμενο είναι ελεγχμένα από τον συντάκτη του, εκτός από όσα αναφέρονται σε ελληνοκυπριακές εφημερίδες που έχουν αντιγραφεί από το βιβλίο "Εργατικής Δημοκρατίας" για το "Κυπριακό και τα διεθνιστικά καθήκοντα των Ελληνοκυπρίων επαναστατών", που αποτέλεσε και το καλύτερο βοήθημα για το γράψιμο αυτού του κειμένου.

ΣΥΝΑΔΕΛΦΕ - ΦΑΝΤΑΡΕ

Ξέρουμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζεις. Μην υποκύπτεις. Έχεις δικαιώματα και μπορείς να τα διεκδικήσεις.

- * Αν θέλεις να καταγγείλεις ο,τιδήποτε από τη μονάδα σου.
- * Αν θέλεις να συζητήσεις τα προβλήματα που αντιμετωπίζεις
- * Αν θέλεις βοήθεια σε ο,τιδήποτε...
- * Αν απλώς θέλεις να επικοινωνήσεις

Απευθύνσου στα τηλέφωνα του περιοδικού 8230997, 8220285 ή στη διεύθυνση του περιοδικού: Πατησίων 63β Τ.Κ. 10433

Μπορούμε να εξασφαλίσουμε τη δημοσιότητα στο περιοδικό, σε εφημερίδες και ραδιοσταθμούς τις καταγγελίες σου. Να σε ενημερώσουμε για το τι σου κατοχυρώνουν ακόμα και οι νόμοι και οι στρατιωτικοί κανονισμοί, και να σε βοηθήσουμε στο πώς να αντιμετωπίσεις κάθε κατάσταση.

φιλικά και συναδελφικά από το περιοδικό

ΕΦΕΕ:

Ανακοίνωση για το στρατό

“Το τελευταίο διάστημα παρακολουθούμε τη συνεχιζόμενη χειροτέρευση της ζωής των στρατευμένων στα κέντρα εκπαίδευσης και στις μονάδες.

Υπάρχει ένταση του ανταρξισμού και των αυθαιρεσιών σε βάρος των στρατευμένων. Από τη μια η πίεση στους στρατευμένους, το συνεχόμενο τρέξιμο και το καθνόνι και η σχεδόν τέλεια έλλειψη ελεύθερου χρόνου, περνάει μέσα από την “εκπαίδευση”, τις “καθαριότητες” και τις “αποφυλώσεις” έτσι ώστε να μην μπορούν εύκολα να καταγγελοθούν όπως στο παρελθόν με τα χοντροκομμένα καθνόνια. Από την άλλη, έχουμε θεαματική αύξηση των ποινών για το παραμικρό π.χ. ακόμα και για ζητήματα εμφάνισης από 5-20 μέρες φυλάκισης.

Αποτέλεσμα είναι ότι ήδη έχει αυξηθεί πολύ ο αριθμός φαντάρων που υπηρετούν φυλακή ξεπερνώντας κι αυτό το περιθώριο των 35 ημερών.

Αυτό το κλίμα ανταρξισμού και αστυνόμενης επιδιώκεται να μεταφερθεί και έξω από το στρατόπεδο με την επαναφορά της στολής εξόδου και την επιβολή μεγάλων ποινών σ’ όσους δεν φορούν καθόλου ή “κανονικά” τη στολή μέχρι το τελευταίο κουμπί ή το πηλίκιο. Περικόπτονται δραστηριότητες οι άδειες που “να η “ανάσα” του φαντάρου.

Παράλληλα, σαν συνέχεια της επίθεσης στα οικονομικά των εργαζόμενων έχουμε την αφόρητη από οικονομική άποψη κατάσταση των στρατευμένων. Ο μισθός παραμένει 980 δραχ(!) και αντί για την επέκταση έχουμε κατάργηση διευκολύνσεων προς τους στρατευμένους όπως το μισό εισιτήριο, όταν οι συντηρητικότερες εκτιμήσεις φέρουν κάθε φαντάρο να χαλάει τουλάχιστον 40-50 χιλιάδες δραχ. το μήνα.

Ταυτόχρονα έχουμε επίθεση και σ’ άλλες κατακτήσεις των στρατευμένων όταν συστηματικά δε δίνονται φοιτητικές άδειες και άλλες διευκολύνσεις για τη μορφωτική βελτίωση των στρατευμένων.

Τα παραπάνω στοιχεία οδηγούν και στις αυτοκτονίες στρατευμένων με πρόσφατες τις απανωτές περιπτώσεις τον Αύγουστο, ακόμα και σε κέντρα νεοσυλλέκτων.

Όλη αυτή η εξέλιξη θεωρούμε ότι δεν είναι άσχετη με το ρόλο που αναλαμβάνουν οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας μας, με τη συμμετοχή τους και τη βοήθεια που θα παρέχουν στις δυνάμεις ταχείας επέμβασης του ΝΑΤΟ, στη Νοτιοανατολική πτέρυγα της συμμαχίας (Τουρκία, Ιταλία, Ελλάδα). Αυτό επιβάλλει την απόλυτη υποταγή των στρατευμένων και την αποδοχή του ρόλου του “Λεγεωνάριου του ΝΑΤΟ” έτοιμου να δράσει οπουδήποτε αυτό τον καλέσει για τα συμφέροντά του (βλέπε “ΛΗΜΝΟΣ”). Αυτός ο ρόλος δεν ανέχεται καμία αμφισβήτηση του τύπου των υπογραφών των στρατευμένων ενάντια στην αποστολή του “Λήμνος”, του Καλογιάννη, του Γατούδη κ.λ.π.

Με βάση τα παραπάνω το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ απαιτεί: 1. Την κατάργηση της ποινής φυλάκισης, ώστε κανένας στρατευμένος να μην υπηρετεί παραπάνω θητεία, απ’ την “πίσω πόρτα”, και να περιοριστεί ο ΑΥΤΑΡΧΙΣΜΟΣ στις μονάδες.

2. Την κατάργηση της στολής εξόδου και την ανάκληση όλων των ποινών γι’ αυτό το θέμα, ως τώρα.

3. Τη μεγάλη αύξηση του μισθού των στρατευμένων, ώστε να αποτελεί ουσιαστικό βοήθημα στις ανάγκες του και την κατοχύρωση του μισού εισιτηρίου σ’ όλα τα υπεραστικά συγκοινωνιακά μέσα καθώς και τη δωρεάν μεταφορά στις αστικές συγκοινωνίες.

4. Ανάκληση, της πρόσφατης διαταγής που περικόπτει τις άδειες.

Κατοχύρωση, χωρίς παραβιάσεις της φοιτητικής άδειας και άλλων διευκολύνσεων σχετικά με τη μορφωτική βελτίωση των στρατευμένων.

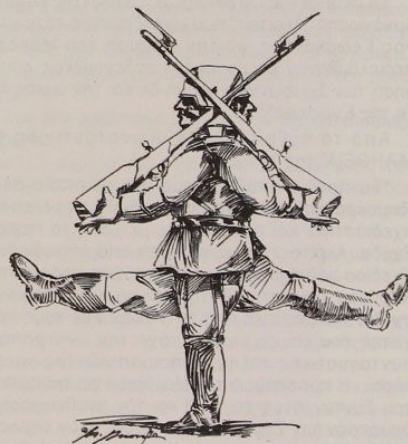
5. 12μηνη θητεία για όλους τους στρατευμένους.

6. Οι Έλληνες φαντάροι να μην έχουν καμία ανάμιξη στα σχέδια του ΝΑΤΟ και καμία εμπλοκή η χώρα μας σ’ αυτά.

Η ΕΦΕΕ δηλώνει ότι η στρατευμένη νεολαία είναι ένα μεγάλο κομμάτι της νεολαίας που δεν είναι μόνο του. Το φοιτητικό και γενικότερα το νεολαϊστικό και λαϊκό κίνημα θα υπερασπιστεί τα δικαιώματα των στρατευμένων.

Σ’ αυτά τα πλαίσια, με αιχμές τα παραπάνω αιτήματα, σε πρώτη φάση το Κ.Σ. της ΕΦΕΕ παίρνει πρωτοβουλία και απευθύνεται στους φοιτητές και στη νεολαία καθώς και στις άλλες μεγάλες συνδικαλιστικές οργανώσεις για κοινό μετωπο, για τη βελτίωση της κατάστασης στα στρατόπεδα.

Ταυτόχρονα, ανοίγει ΓΡΑΜΜΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ με τους φαντάρους για καταγγελίες και εξασφάλιση δημοσιοποίησης και παρέμβασης στα προβλήματά τους καθώς και ενημέρωσης για το πώς καλύτερα να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους και πώς σ’ αυτή την κατεύθυνση να αξιοποιούν τους μέχρι τώρα νόμους και κανονισμούς”

ΑΣ ΜΗΝ ΨΑΡΩΣΟΥΜΕ...

Κε ΥΠΟΥΡΓΕ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Οι συνθήκες οικονομικής κρίσης που ζούμε έχουν επιπτώσεις πάνω στα εισοδήματα των πολιτών. Ειδικότερα επιδρούν πάνω στους στρατευμένους νέους, που καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις ανάγκες ζωής, μετακίνησης, διασκέδασης, ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ από το εισόδημα των οικογενειών τους...Σ' αυτή την κατηγορία νέων που αφιερώνει περίπου 2 χρόνια από τα πιο δημιουργικά της ζωή της για την στρατιωτική θητεία. Οι μετακινήσεις των ένοπλων πολιτών, από τις μονάδες τους στους χώρους που έχουν κοινωνικές αναφορές, αποτελούν προϋπόθεση για τη διατήρηση ψυχολογικών, συναισθηματικών και άλλων προσωπικών ισορροπιών. Η περικοπή του "μισού εισιτηρίου" και η αύξησή του σήμερα, λειτουργεί απαγορευτικά για τη μετακίνηση των στρατιωτών υπονομεύοντας τα παραπάνω.

Θεωρούμε απαραίτητο να αρθεί το ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΔΙΚΟ και ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΣΥΜΦΟΡΟ ΜΕΤΡΟ του ολόκληρου εισιτηρίου και να καθιερωθεί ΞΑΝΑ το μειωμένο εισιτήριο για τους στρατευμένους...Εξάλλου, τα ελλείματα των δημόσιων οργανισμών δε μπορούν να αντιμετωπισθούν με την περικοπή (ενός κοινωνικού μέτρου) του μισού εισιτηρίου των στρατιωτών.

ΑΝ Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΔΕΝ ΔΙΚΑΙΟΥΤΑΙ ΜΙΣΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ, ΤΟΤΕ ΠΟΙΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΤΑΙ;

ΚΡΑΤΗΣΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΑΠΟΚΟΜΜΑ ΚΑΙ ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΟ
ΣΤΟΝ Υ.ΕΘ.Α.

ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ

**ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ
ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ**
**ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ
ΙΣΑΜΠΑ
στα λεωφορεία της
ομάδα 3639930 δευτέρα 8-10
φανταρών**

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Ε. Α. Σ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΙΚΤΙΝΟΥ 4 - Τ.Τ. 105 52 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 5245.167, 5247.588. FAX: 5224314

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 238

Αθήνα 28-6 1997

ΠΡΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΟ Κ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ
ΑΝΑΠΛ. ΥΠΟΥΡΓΟ Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Κύριε,

Το Σωματείο Εργαζομένων Ε. Α. Σ. υποστηρίζει το αίτημα αντίπροστασίας στρατευμένων για ελεύθερη μετακίνηση τους με τα λεωφορεία της Ε. Α. Σ.

Πιστεύει, προτείνει και ταυτόχρονα παλεύει, ώστε το υπουργείο σας να αναλάβει απέναντι στην Ε. Α. Σ. το κόστος μεταφοράς των στρατευμένων και να της το καταβάλει.

Η ελεύθερη διακίνηση των στρατευμένων επιβάλλεται κ. Υπουργέ και το Υπουργείο σας πρέπει να πράξει ανάλογα.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ο ΠΡΕΣΒΥΡΟΣ

ΚΟΛΛΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΑΜΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

προσωπική δήλωση...

Προς την πολιτική και στρατιωτική ιεραρχία και την πολιτική ηγεσία του ΥΕΘΑ.

Αισθάνομαι την ανάγκη να σας ενημερώσω για την απόφασή μου ότι αρνούμαι να υπηρετήσω, οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή μου επιβληθεί, θεωρώντας ότι έχει αντισυνταγματικό χαρακτήρα. Αυτό απορρέει από την πεποίθησή μου πως ο στρατευμένος, ως ένοστος πολίτης, είναι φορέας όλων των συνταγματικά κατοχυρωμένων κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων, πράγμα άλλωστε που με επιστολή μου προς το Στρατολογικό Γραφείο Μεσολογίου, είχα δηλώσει πριν στρατευθώ. Αναγκάζομαι να χρησιμοποιήσω τις στήλες των εφημερίδων, εφόσον ο Στρατιωτικός Κανονισμός, μου απαγορεύει την έγγραφη αναφορά προς τους ανωτέρους μου.

Ξεκινώντας, θεωρώ απαραίτητο να σας υπενθυμίσω αυτό που ασφαλώς θα πρέπει και σεις να γνωρίζετε και αφορά τη νομική εκτίμηση για την αντίθεση των ποινών φυλάκισης απέναντι στη συνταγματική λειτουργία.

Το σύστημα εγγυήσεων της ελευθερίας όπως καθιερώνεται από το Σύνταγμα, προσδιορίζεται από τον απόλυτο χαρακτήρα της συνταγματικής προστασίας της ελευθερίας. Ετσι, οποιοδήποτε διοικητικό μέτρο, όπως είναι η πειθαρχική ποινή, δεν επιτρέπεται να προσβάλλει την προσωπική ασφάλεια επιβάλλοντας ποινή φυλάκισης, γιατί αντιβαίνει στον απόλυτο χαρακτήρα της συνταγματικής προστασίας, τον οποίο και ανατρέπει.

Συγκεκριμένα, η επιβολή ποινών φυλάκισης από διοικητή στρατιωτικών μονάδων (πειθαρχική φυλακή) αντίκειται στις διατάξεις 5,6,7 και 8 του Συντάγματος:

α. Η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 του Συντάγματος καθιερώνει την "απόλυτη" προστασία παντός ευρισκομένου στην ελληνική επικράτεια. Αποκλείεται, δηλαδή, στη νομοθετική εξουσία, η δυνατότητα να θεσπίσει αντικειμενικούς ή υποκειμενικούς περιορισμούς της προσωπικής ελευθερίας, χωρίς τις προϋποθέσεις που καθορίζει το Σύνταγμα. Πολύ περισσότερο αποκλείει τη δυνατότητα της εκτελεστικής εξουσίας να προβεί σε τέτοιους περιορισμούς, με οποιαδήποτε δικαιολογία ή υπό οποιοδήποτε τύπο ή χαρακτηρισμό. Εφόσον το Σύνταγμα δεν κάνει διάκριση, οι παραπάνω εγγυήσεις της προσωπικής ασφάλειας, που θεσπίζονται στο άρθρο 6, ισχύουν για κάθε στέρηση της προσωπικής ελευθερίας και κατά συνέπεια και για την επιβολή ποινών φυλάκισης σε στρατευμένους.

β. Στη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ως μοναδικός νόμιμος τίτλος για τον περιορισμό της ελευθερίας (σύλληψη-φυλάκιση) το δικαστικό ένταλμα, δηλαδή, πράξη των δικαιοδοτικών οργάνων του κράτους, που εκδίδεται με τους όρους και διατυπώσεις του νόμου. Κατά συνέπεια, υπό το ισχύον συνταγματικό καθεστώς, είναι παράνομη η φυλάκιση οποιουδήποτε προσώπου με απόφαση άλλου κρατικού οργάνου, εκτός από εκείνα, που κατά το Σύνταγμα ασκούν τη δικαστική εξουσία (άρθρο 87 και επόμενα).

Το Σύνταγμα, δηλαδή, δεν αναγνωρίζει τη διοικητική πράξη ως τίτλο (τύπο) φυλάκισης και συνεπώς είναι παράνομη και αντισυνταγματική η στέρηση της προσωπικής ελευθερίας με τη μορφή των πειθαρχικών ποινών των στρατιωτών.

γ. Η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του Συντάγματος καθιερώνει ως αποκλειστικό "φυσικό" δικαστή τα τακτικά ποινικά δικαστήρια (και μόνο κατ' εξαίρεση τα στρατοδικεία) και όχι τον οποιοδήποτε βαθμοφόρο.

Ετσι, επιβολή ποινής φυλάκισης, όπως και αν χαρακτηριστεί (πειθαρχική ή μέτρο τάξης) από άλλο κρατικό όργανο (δηλαδή όχι από τα ποινικά δικαστήρια) είναι απολύτως απαγορευμένη κατά το Σύνταγμα (λόγω του απόλυτου χαρακτήρα της προστασίας της Ελευθερίας).

Επιπλέον, σας υπενθυμίζω το σημαντικό νομικό προηγούμενο που εδραιώθηκε με τις δύο αθωωτικές αποφάσεις σχετικά με το θέμα: της 457/89 του Αναθεωρητικού Στρατοδικείου Αθηνών (περίπτωση Πάνου Γρηγοριάδη) λόγω "έλλειψης στοιχείων" του αδικήματος, της πρόσφατης απόφασης του Αναθεωρητικού Στρατοδικείου Θεσ/νίκης (περίπτωση Θύμιου Καλογιάννη).

Αξιοσημείωτη και ενισχυτική της απόφασής μου είναι η δήλωσή του ΥΕΘΑ Ιωάννη Βαρβιτσιώτη ότι "θα καταργηθεί" ή έστω "θα αναμορφωθεί" η πειθαρχική ποινή διότι είναι αναχρονιστικό μέσο για την τήρηση της πειθαρχίας στους στρατώνες.

Σύμφωνα δε, με την προσωπική μου γνώμη είναι εντελώς απαράδεκτο να τιμωρείται ο στρατιώτης με την παράταση της θητείας του, γιατί αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι η υπηρεσία στην πατρίδα είναι καταδική.

Επικαλούμε ακόμη, την υπογραφή του Υπουργού στην πρόσφατη υπουργική απόφαση, που ορίζει επακριβώς τη διάρκεια της θητείας, έτσι ώστε να μην μπορεί να παραταθεί με την οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.

Με την ελπίδα, πως σύντομα θα έχουμε τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος, καταθέτω κι εγώ προσωπικά, με αυτόν τον τρόπο, τη συμβολή μου προς αυτή την κατεύθυνση.

ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
398 ΕΑΡΜΕΘ - Αγ. Παρασκευή - Λέσδω

Κύριοι

Σας πληροφορώ ότι δεν πρόκειται να παρουσιαστώ στο ΣΠΒ/ΤΕ (Ν Πέραμος Αττικής) στις 29.9 για "ενημέρωση", όπως και για οποιαδήποτε άλλη στρατιωτική λειτουργία. Αυτή η απόφασή μου στηρίζεται, τόσο στις πεποιθήσεις μου, όσο και στην άμεση εμπειρία μου από το στρατό κατά τη διάρκεια της θητείας μου. Με αυτή μου τη στάση διαμαρτύρομαι για το μιλιταρισμό, τον εθνικισμό και το σθωδινισμό του ελληνικού κράτους. Μου είναι αδύνατο να νομιμοποιήσω με την παρουσία μου τον υπαίτιο για τις "αυτοκτονίες" τόνων στρατιωτών, αυτόν που συμμετείχε στη σφαγή που ονομάστηκε "πόλεμος του Κόληπου". Ο στρατός δολοφονεί μέσα κι έξω από τα σύνορα. Σε μια εποχή που η βαρβαρότητα από εφιάλτης γίνεται πραγματικότητα, η υπεράσπιση του πολιτισμού και ο αγώνας ενάντια στο κράτος και το κεφάλαιο ταυτίζονται. Δηλώνω, έτσι, ότι δεν πρόκειται να συμμετάσχω σε κανέναν πόλεμο -ούτε επιθετικό ούτε αμυντικό- παρά μόνο στον κοινωνικό. Θα αγωνιστώ για τη μετατροπή του πολέμου σε εμφύλιο. Η "πατρίδα" μου είναι η παγκόσμια κοινότητα της κοινωνικής χειραφέτησης, χωρίς σύνορα και έθνη. Και οι εχθροί της δεν βρίσκονται μόνο έξω από τα σύνορα, ούτε φυσικά είναι οι Τούρκοι της Δ.Θράκης και οι Σλαβομακεδόνες της Μακεδονίας (ελληνικής). Οι εχθροί της βρίσκονται στη Βουλή, στα υπουργεία, στα επτελεία, στις τράπεζες, τα επιμελητήρια, τα δικαστήρια. Μόνο η κοινωνική επανάσταση, ανατρέποντας κράτος και κεφάλαιο, μπορεί να εγγυηθεί την αναγέννηση του πολιτισμού.

Παπαζαφείρης Αθανάσιος
Αγίου Κηρύκου 9 - Περιστέρι, Αθήνα

ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΕΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

Εφτασε στα χέρια μας το 3ο τεύχος (ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ '91) του Δελτίου της Πανευρωπαϊκής Γραμματείας Ελλήνων Ενάντια στην Εξαναγκαστική Στρατιωτική Θητεία, που μας έστειλαν σύντροφοι από το Ουρμπίνο της Ιταλίας. Στα ενδιαφέροντα περιεχόμενά του βρίσκουμε ενημέρωση για:

- το πως είναι οργανωμένη η εναλλακτική θητεία στην Ιταλία.
- την Εθνική Ιταλική Εκστρατεία για την αντίρρηση συνείδησης στις στρατιωτικές δαπάνες (φορολογική αντίρρηση).
- το νέο ρόλο του ΝΑΤΟ.
- τις βάσεις του ΝΑΤΟ στην Ιταλία.
- την Εθνική Συνέλευση της Ομοσπονδίας Αντιρρησιών Συνείδησης Ιταλίας (LOC), που έγινε στη Μπολόνια (21.5.1991).
- τη δράση των μυστικών υπηρεσιών στην Ιταλία (1951 ως σήμερα): η περίπτωση GLADIO.
- συνέντευξη με έναν Ιταλό αντιρρησία συνείδησης.
- συζήτηση με τρεις Έλληνες που στην έλλειψη της κοινωνικής θητείας κατέφυγαν στο τρελόχαρτο.
- την ανταπόκριση του Γ. Σκούρου απ' την Κοπεγχάγη για την παγκόσμια ημέρα της αντίρρησης συνείδησης (15 Μάρ).

Στο επόμενο τεύχος του "Εκτός Ορίων" θα παρουσιάσουμε κάτι απ' το αξιόλογο υλικό του Δελτίου. Παραθέτουμε το ψήφισμα που εγκρίθηκε στην Εθνική Συνέλευση της LOC, μετά από πρόταση της Πανευρωπαϊκής Γραμματείας Ελλήνων Ενάντια στην Εξαναγκαστική Στρατιωτική Θητεία, για την αντίρρηση στράτευσης λόγω συνείδησης στην Ελλάδα:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. 420 αντιρρησίες συνείδησης για θρησκευτικούς λόγους κρατούνται στις φυλακές, σε απάνθρωπες συνθήκες, με ποιές που φτάνουν τα 4 χρόνια.
2. 42 αντιρρησίες συνείδησης για λόγους μη θρησκευτικούς αντιμετωπίζουν σε κάθε στιγμή την πιθανή τους φυλάκιση και στερούνται διαβατηρίου.
3. Χιλιάδες ανυπότακτοι, αυτοεξόριστοι στο εξωτερικό, χωρίς τη δυνατότητα να γυρίσουν όταν θέλουν στην Ελλάδα μέχρις ότου συμπληρώσουν το πεντηκοστό έτος της ηλικίας τους και στερούμενοι των πολιτικών τους δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος της ελεύθερης διακίνησης (στέρηση διαβατηρίου).
4. Οι απάνθρωπες συνθήκες κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής θητείας, αιτία των πολυάριθμων αυτοκτονιών στα στρατόπεδα.
5. Ο κατασταλτικός μηχανισμός χρησιμοποιεί, εξάλλου, τις πειθαρχικές ποινές, δηλαδή φυλάκιση και παράταση του χρόνου θητείας.
6. Το πέντε περίπου τοις εκατό (5%) των νέων που παρουσιάζονται στο στρατό προτιμά να μην κάνει τη στρατιωτική θητεία καταφεύγοντας στα τρελόχαρτα και τα άλλοι είδους απολυτήρια, που αναγνωρίζουν τη μη ικανότητα για ψυχολογικούς λόγους ή λόγους τοξικομανίας.
7. Η ολοκληρωτική αδιαφορία από την πλευρά του κράτους όσον αφορά τα κοινωνικά και περιβαλλοντολογικά ζητήματα και την ίδια στιγμή οι παρανοϊκές στρατιωτικές δαπάνες που θέτουν την Ελλάδα στην πρώτη θέση στην Ευρώπη (παρά την καταρρέουσα οικονομία της).

ΖΗΤΑΜΕ:

- A. Την καταδίκη της πολιτικής του ελληνικού κράτους, όσον αφορά το ζήτημα του στρατού και τις συνεχείς παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, από την Εθνική Συνέλευση της LOC.
- B. Μια δραστήρια συνεργασία έτσι ώστε να ασκήσουμε περισσότερες πιέσεις προς την ελληνική κυβέρνηση.
- Γ. Την άμεση εφαρμογή μιας εναλλακτικής κοινωνικής θητείας ίσης διάρκειας μ' αυτήν της στρατιωτικής, η οργάνωση της οποίας να είναι έξω από τον έλεγχο του ΥΕΘΑ και να δίνει πραγματικά σε όλους τη δυνατότητα να την επιλέξουν (αναγνωρίζοντας σε όλους το δικαίωμα της κατοικίας και της διατροφής, εφ' όσον υπηρετούν την κοινωνική θητεία).

ΜΠΟΛΟΝΙΑ 31 ΜΑΪΟΥ

Διευθύνσεις για όσους ενδιαφέρονται για ενημέρωση και επικοινωνία

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ

ΙΤΑΛΙΑ: Βασίλης Αποστολάκης, GIRFALCO 8, PIVE DI CAGNA, URBINO (PS)

ΑΓΓΛΙΑ: Βασίλης Βασιλάς, 98 BURTON STREET, LONDON WC H.9AQ, Τηλ. 004471 - 3830745

ΕΛΛΑΔΑ: Παναγιώτης Μακρής, Φιλίππου 46, Καβάλα

ΕΛΒΕΤΙΑ: Κώστας Καρασσούλας, WUDACKERRING 93, ZURICH 8047, SCHWEIZ, Τηλ. 00411 - 4615.474

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Νίκος Πούλος, ERKELENZDAMM, 1000 BERLIN 36, Τηλ. 004930 - 655990

ΔΑΝΙΑ: Γιώργος Σκούρος, SKINDERGADE 34 / LEJL. 33, 1159 COPENHAGEN K, Τηλ. 0045 - 3332.6552

ΑΣ ΜΗΝ ΨΑΡΩΣΟΥΜΕ...

ΧΑΡΙΤΑΚΗΣ: ο δρόμος για το Εφετείο να γίνει «μονοπάτι του πολέμου»

Στις 24 Σεπτέμβρη καταδικάστηκε το μέλος του Κ.Σ. της ΕΦΕΕ

Κ. Χαριτάκης σε 7μηνη φυλάκιση για εξύβριση και απειλή κατά δημοσίου λειτουργού, δηλαδή, επειδή απείλησε εκ μέρους του κινήματος των καταλήψεων να αφαιρεθούν ελεύθεροι οι 22 νεολαίοι διαδηλωτές, που συνελήφθησαν από την Αστυνομία στις 11 Γενάρη.

Η απόφαση αυτή είναι μια χοντροκομμένη προσπάθεια των μηχανισμών καταστολής και της κυβέρνησης να δοκιμάσει αντιδράσεις, αντανάκλαστα, ετοιμότητα, ευαισθησίες.

Το ανησυχητικό δεν είναι η απόφαση του δικαστηρίου. Αυτοί τη δουλειά τους κάνουν και όπου τους παίρνει...

Το ανησυχητικό είναι η «αβάσταχτη ελαφρότητα» του κινήματος.

Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ότι και οι «22» (κατά κύριο λόγο μαθητές) μόνιμοι τους αντιμετώπισαν το δικαστήριο.

Λίγο το καλοκαίρι και οι διακοπές, λίγο οι εξετάσεις στα πανεπιστήμια, λίγο η αντίληψη: «Σιγά μην καταδικάσουν τον Κώστα» και τώρα, αναμένουμε το Εφετείο...

Όμως, κίνημα που δεν μπορεί να υπερασπίζεται τα μέλη του δεν έχει μέλλον.

Η πορεία για το Εφετείο ας παγώσει το χαμόγελο στα χείλη των «βουκολάκων».

Να γίνει η νέα δίκη του κράτους καταδίκη.

ΥΠΟΘΕΣΗ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΜΑΡΙΝΟΥ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ: ιστορίες ... αστυνομικής τρέλας

Με γράμμα, που έστειλε στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία», ο Χριστόφορος Μαρίνος έδωσε μια ανατριχιαστική εικόνα των «ανακριτικών μεθόδων» που χρησιμοποιήθηκαν σε βάρος του από τους Ελληνες αστυνομικούς, που συμμετείχαν στη διαδικασία σύλληψης του στην Ουγγαρία.

Απειλές εκτέλεσης («βλέπεις αυτή την ωραία λίμνη, εκεί θα σε πνίξουμε»), εκβιασμοί πάσης φύσεως («μόλις γυρίσουμε στην Ελλάδα, θα «τελειώσεις» και απόπειρες εξαγοράς («μύλα και σε περιμένουν τα καλύτερα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Έχεις μια ευκαιρία να αγοράσεις την ελευθερία σου») είναι κάποια απ'τα στοιχεία που συνθέτουν το «θρίλερ» που διαδραματίστηκε στη Βουδαπέστη, σύμφωνα με τις καταγγελίες του γράμματος.

Η υπόθεση του Χριστόφορου Μαρίνου είναι πλέον γνωστή σε όλους, το ίδιο και η φυγοδικία του. Οι λόγοι και το κόστος της επιλογής της τελευταίας είναι κάτι που αφορά -δυστυχώς- τον ίδιο. Εκείνο που αφορά όλους τους υπόλοιπους είναι το κατά πόσον υπάρχουν ή δεν υπάρχουν αναφαίρετα δικαιώματα για όλους τους κρατούμενους και το αν «ανακριτικές μέθοδοι» σαν αυτές που καταγγέλλει ο Μαρίνος θα πρέπει να θεωρούνται πλέον κοινός τόπος στη «χώρα που γέννησε τη δημοκρατία».

Κατά τα άλλα στις 6 Νοεμβρίου που εκδικάζεται η υπόθεσή του θα έχουμε, συν τους άλλους, την ευκαιρία να διαπιστώσουμε αν οι δικαστικές αρχές με την ίδια μαεστρία θα συνεχίσουν το «θεάρεστο έργο» που ξεκίνησαν οι αστυνομικές στη Βουδαπέστη.

Ιδωμεν!

X.T.

"ΕΛΕΥΘΕΡΑ" ΡΥΠΑΡΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

«Ο Νίκος έχει πέσει θύμα των ιδεολόγων "νταβατζήδων" και εκμεταλλευτών, που του έχουν κάνει "πλύση εγκεφάλου", να αρνείται την πατρίδα του και την ίδια του τη μητέρα. Τον έχουν μετατρέψει σε γενίτσαρο, που πιστεύει -ύστερα από την πλύση εγκεφάλου που του έκαναν- ότι ο στρατός της πατρίδας του είναι "στράτος κατοχής"».

Αποτέλεσμα, να έχει σήμερα σηκώσει δικό του "μπαϊράκι"...

...Δουλεύει χειρωνακτικά από δω κι από κει (σ.σ. από τότε που έπεσε στα χέρια τους) και πιστεύει πως η προλεταριακή στάση είναι η τιμιότερη».

Ενδεικτικό απόσπασμα από τις δηλώσεις του ασκούμενου διηγούρου (επιστήμων άνθρωπος το παλληκάρι) Δ. Μαζιώτη, αδελφού του ανιρρησά συνειδητή.

Τις δηλώσεις γενναιόδωρα φιλοξένησε ο "Ελεύθερος" ... Ρύπος της Δευτέρας 16ης Σεπτεμβρίου, ως μια "ταπεινή συμβολή" στην εξέλιξη της δίκης του Νίκου Μαζιώτη, που πραγματοποιείτο την ίδια μέρα. Υπό τον γενικό τίτλο

"Τα αθώα θύματα των αναρχικών". Το κατάπτυστο άρθρο φιλοξένησε ακόμη τις απόψεις του καθηγητή Στρατιωτικής Ψυχολογίας των Στρατιωτικών Σχολών, Γρηγόρη Κωσταρά, το μεγαλειώδες της σκέψης του οποίου, έχετε την

ευκαιρία να διακρίνετε στα παρακάτω, όπου ο λαμπρός άνδρας δίνει το στίγμα των οργανώσεων, όπως η Αντιμιλιταριστική Αλληλεγγύη Αρνητών Στρατεύσεων:

"Είναι παρακλαδία διαφόρων καταλυτικών οργανώσεων (σ.σ. προφανώς καινεύμον... αμόλυβδη) που στρέφονται ενάντια στον ελεύθερο πολίτη... (Η Αντιμιλιταριστική Αλληλεγγύη) είναι παρακλαδί κάποιων μεγάλων αναρχικών οργανώσεων, που, πιθανόν από "κει να πηγαίνει και η 17 Νοέμβρη". Τώρα, αν του

λατρεψίτη (επίσης ολικού αρνητή) - συνεληφθή ενώ κολλούσε αφίσες συμπαράστασης στο Ν. Μαζιώτη - δείχνουν ότι ο κύκλος μάλλον άνοιξε

τα με απίστευτο θράσος (αποτέλεσμα μάλλον υπερβολικής ηλιθιότητας): "Δεν

θα ήταν σκόπιμο να συλλάβουν αυτή την οργάνωση, πάντως, θα ήταν να νέους από τους νόμους και τα ηθικά δρώμενα;" Σκόπιμο, πάντως, θα ήταν να

ζητήσετε και καμιά αύξηση, μαντάμ, την αξίζετε. Οχι τίποτε άλλο δηλαδή

αλλά για να "χέτε υψηλότερα κίνητρα να μας παρουσιάσετε διαφόρους κύριους Κωσταράδες (που λένε "δημοκρατία" και... βουρκώνουν) να μας ανοίγουν

και μας, των ευαίσθητων νέων τα μάτια. Μη και μας προσηλυτίσουν τίποτε

σκοτεινί τύποι κι αρχίσουμε να πιστεύουμε πως τάχα μου ο στρατός είναι για

τα πραξικοπήματα και τα "Πολυτεχνεία" και πως "αρχίζει εκεί που τελειώνει η

λογική". Μαζί με τον κ. Κωσταρά... θα ήτο μέγα σφάλμα!

X.T.

ΜΑΖΙΩΤΗΣ: αποφυλάκιση...

Ο αναρχικός ολικός αρνητής στρατεύσεως Νίκος Μαζιώτης καταδικάστηκε σε ένα χρόνο φυλάκιση με τριετή αναστολή.

Αν και αυτό μπορεί να θεωρηθεί θετική εξέλιξη, το γεγονός της εκ νέου κλήτευσής του, όπως και η σύλληψη και προφυλάκιση του Π. Ναθαναήλ (επίσης ολικού αρνητή) - συνεληφθή ενώ κολλούσε αφίσες

συμπάραστασης στο Ν. Μαζιώτη - δείχνουν ότι ο κύκλος μάλλον άνοιξε παρά έκλεισε.

Τα τεκταινόμενα στα Βαλκάνια και η ανάπτυξη του εθνικισμού, κάνουν το μιλιταρισμό κυρίαρχη λογική και πρακτική. Γεγονός που αποδεικνύεται, εξάλλου, και με την κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί

στα στρατόπεδα.

Δεν πρόκειται πια μόνο για το τσάκισμα της προσωπικότητάς αλλά για τη συνολική υπαγωγή της κοινωνίας στο κράτος μέσω της απάτης

που λέγεται "έθνος" και "εθνικό συμφέρον".

Τα λόγια του Ν. Μαζιώτη "δεν έχω εθνικούς φίλους και εθνικούς εχθρούς αλλά ταξικούς φίλους και ταξικούς εχθρούς" είναι η βάση για

ένα συνεπές αντιμιλιταριστικό, αντιπολεμικό κίνημα, η ανάπτυξη του οποίου, μέσα κι έξω από το στρατό, είναι συνθήκη για την ανατροπή

της ιμπεριαλιστικής νέας τάξης πραγμάτων.

Αυτό τον αιώνα η ανθρωπότητα γνώρισε δύο παγκόσμιους ιμπεριαλιστικούς πολέμους.

Η "κατάρρευση της Ανατολής" αντί να θέσει τις βάσεις για την "ειρήνη" έκανε τον πόλεμο να έρθει πιο κοντά List der Vernunft.

Ο τρίτος παγκόσμιος να γίνει κοινωνική επανάσταση.

Θ.Π.

Η ΘΕΣΗ των μεταναστών εί

1 Η εισβολή των "κολασμένων"

Στις αρχές της δεκαετίας του '90, το διεθνές οικονομικό σύστημα μεταμορφώνεται και πάλι υπό την κυριαρχία του ιμπεριαλισμού:

—Η ΕΣΣΔ χάνει τον ψυχρό πόλεμο. Εντείνονται οι διαδικασίες μετάβασης των χωρών του "σοσιαλισμού" προς τον ιδιωτικό καπιταλισμό και ενσωμάτωσής τους στην παγκόσμια αγορά.

—Μετά τον πόλεμο στον Περσικό Κόλπο, έχει γίνει πλέον σαφές ότι το διεθνές οικονομικό σύστημα βρίσκεται υπό την αδιαμφισβήτητη στρατιωτική και πολιτική κυριαρχία των ΗΠΑ. Εισερχόμαστε σε περίοδο άμβλυνσης των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων σε στρατιωτικό και πολιτικό επίπεδο: οι ΗΠΑ βρίσκονται στη κορυφή της ιμπεριαλιστικής αλυσίδας και αναλαμβάνουν το ρόλο του παγκόσμιου χωροφύλακα με τη συναίνεση των άλλων ιμπεριαλιστικών χωρών.

—Δημιουργείται ένα "τριπολικό" διεθνές οικονομικό σύστημα: η ΕΟΚ ανοίγει νέους ορίζοντες στην παραπέρα Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, οι ΗΠΑ επεκτείνουν τις ζώνες ελεύθερου εμπορίου στην Αμερικανική Ηπειρο, η Ιαπωνία στρέφει το εξωτερικό της εμπόριο όλο και περισσότερο προς την Νοτιοανατολική Ασία όπου εμφανίζεται πλέον ως ο αδιαμφισβήτητος ηγέμονος. Κάθε ένας από τους παραπάνω ιμπεριαλιστικούς πόλους υψώνει, σε κάθε ευκαιρία, προστατευτικά τείχη προς το "εξωτερικό" του, έτσι ώστε να πετύχει το στόχο της ολοκλήρωσής του στο μέγιστο βαθμό (εμπόδια στην κίνηση εμπορευμάτων, κεφαλαίων, ανθρώπων).

—Παρά τους "εμπορικούς πολέμους" η ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου συνεχίστηκε -αλλά μόνο μεταξύ των τριών ιμπεριαλιστικών πόλων. Η κρίση του Τρίτου Κόσμου είναι τέτοια που μειώθηκε η συμμετοχή του στο παγκόσμιο εμπόριο. Από το 1983 υπάρχει καθαρή εκροή κεφαλαίου από τις χώρες του "Νότου" προς το "Βορρά". Κοντά σ' αυτά μειώθηκε και ο πολιτικός ρόλος των χωρών του Τρίτου Κόσμου. Η Αφρική ιδιαίτερα, μέχρι χτες Ηπειρος στρατηγικής σημασίας, αντιμετωπίζεται σήμερα με αδιαφορία.

Δημιουργείται έτσι ένας κόσμος τριών ταχυτήτων: πρώτα, οι τρείς

ιμπεριαλιστικοί οικονομικοί πόλοι υπό ενιαία πολιτική και στρατιωτική διεύθυνση, μετά, οι "σοσιαλιστικές" χώρες υπό διαδικασία απορρόφησης από τον πόλο "Ευρώπη", και τέλος, ως κατάλοιπο, οι χώρες του "Υπόλοιπου Κόσμου", του κόσμου της απόλυτης αθλιότητας.

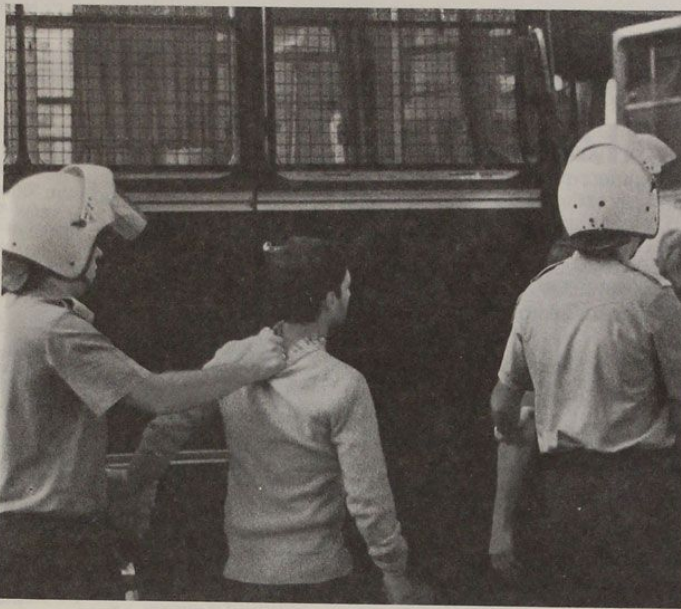
Τι συμβαίνει σ' αυτόν τον κόσμο των "υπολοίπων":

—Αποσυνδέεται όλο και πιο πολύ από τις διεθνείς αντάλλξεις, στις

μέσω της πολιτικής και εθνικής χειραφέτησης, οι εξαθλιωμένες μάζες της Ανατολικής Ευρώπης και του "Υπόλοιπου Κόσμου" ακολουθούν το δρόμο της ελάχιστης αντίστασης: μεταναστεύουν προς το λαμπερό κόσμο του αναπτυσσόμενου καπιταλισμού. Οι αρχές της δεκαετίας του '90 εγκαινιάζουν μια περίοδο μεγάλων μεταναστευτικών κινήσεων. Μια ολόκληρη περίοδο: επειδή οι συνθήκες που δημιουργούν τις

τητα, τότε, κλπ.- έχει σαν περιοριστικό της όρο τη διατήρηση του ελέγχου της παραγωγής από το κεφάλαιο. Ωστόσο, η σύγχρονη αναδιάρθρωση της παραγωγής, η αυτοματοποίηση, όσο και αν αποτελεί τη μοναδική ορατή διέξοδο στην κεφαλαιοκρατική κρίση, δεν είναι μια διαδικασία όπου το κεφάλαιο ή η τεχνολογία έχουν την απόλυτη εξουσία: η αυτοματοποίηση ανοίγει ένα νέο πεδίο κοινωνικών συγκρούσεων μέσα στο εργοστάσιο, συγκρούσεων που διεξάγονται γύρω από το βαθμό ελέγχου, την οργάνωση και τη διεύθυνση της παραγωγής. Από τους νέους συσχετισμούς δύναμης που διαμορφώνονται θα εξαρτηθεί αν το κεφάλαιο θα ανακτήσει και πάλι την ικανότητα να εκμεταλλεύεται την εργασιακή δύναμη στο βαθμό που "απαιτεί η ομαλή, υγιή ανάπτυξη του κεφαλαιοκρατικού προτύπου παραγωγής". Όμως, οι συσχετισμοί δύναμης στο χώρο της παραγωγής εξαρτώνται -και μάλιστα πολύ έντονα- από το συνολικό ταξικό συσχετισμό δυνάμεων στο εσωτερικό της χώρας.

Μέσα σ' αυτές τις αντικειμενικές συνθήκες, πάνω σ' αυτό το έδαφος των κοινωνικών συγκρούσεων εισβάλλει το νέο πρόσωπο της ιστορίας μας, ο πεινασμένος μετανάστης από τον "Υπόλοιπο Κόσμο" και το "Σοσιαλιστικό στρατόπεδο".

οποίες εξάλλου συμμετέχει με δυσμενείς όρους εξαιτίας των χαμηλών τιμών των πρώτων υλών.

—Έχουν αποτύχει όλες σχεδόν οι απόπειρες εκβιομηχάνισης, είτε υπό καθεστώς "σοσιαλιστικό", είτε υπό καθεστώς ακραιφνώς κεφαλαιοκρατικό. Μαζί με τις αποτυχίες αυτές καταρρέουν και οι ιδεολογίες που επαγγέλθηκαν την οικονομική ανάπτυξη: ο σοσιαλισμός και η εθνική ανεξαρτησία.

—Αποδιαρθρώθηκαν οι παραδοσιακές σχέσεις στο ύπαιθρο ταυτόχρονα με την πιο "άγρια" και ανορθολογική αγροτική έξοδο. Η βίαιη διείσδυση των κεφαλαιοκρατικών σχέσεων παραγωγής στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες διαταράζει μια βασική τους ισορροπία: την προμήθεια του πληθυσμού με τρόφιμα. Ο "Υπόλοιπος Κόσμος" βυθίζεται αναγκαστικά μέσα στην πείνα.

—Καταρρέει ο μύθος της μαζικής μετατόπισης παραγωγικών δραστηριοτήτων προς τις χώρες του Τρίτου Κόσμου. Η κίνηση κεφαλαίων πραγματοποιείται κυρίως μεταξύ των τριών ιμπεριαλιστικών οικονομικών πόλων.

Χωρίς προοπτική εξόδου από την απόλυτη αθλιότητα, ούτε μέσω της "οικονομικής ανάπτυξης", ούτε

κινήσεις αυτές δεν είναι πρόσκαιρες -ανήκουν δηλαδή περισσότερο στην αργόσυρτη κίνηση της Ιστορίας.

2 Η αναδιάρθρωση της παραγωγής των τριών ιμπεριαλιστικών πόλων, "έδαφος υποδοχής" των μεταναστών

Η διαδικασία που οδηγεί σε έξοδο από την κεφαλαιοκρατική κρίση είναι η αναδιάρθρωση της παραγωγής: κάθε αλλαγή στη διαδικασία εργασίας (δηλαδή στα μέσα ή/και τη μέθοδο εργασίας), που πραγματοποιείται είτε με τη εφαρμογή επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων στην παραγωγή είτε με αναμόρφωση των εργασιακών σχέσεων, και που έχει σα στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.

Η αναδιάρθρωση -εφόσον πραγματοποιείται υπό την αιγίδα του κεφαλαίου που έχει την ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής, δηλαδή την εξουσία να καθορίζει το τι θα παραχθεί, πώς θα παραχθεί, σε τι ποσό-

3 Οι αρμοί της εργατικής τάξης

Οι εμπειρίες της δεκαετίας του '80, στις ηγεμονικές καπιταλιστικές χώρες μας έχουν δείξει με αρκετή σαφήνεια το "μονοπάτι" που ακολουθεί η επίθεση των αστικών δυνάμεων ενάντια στις δυνάμεις της εργασίας με σκοπό τη ριζική ανατροπή του ταξικού συσχετισμού δυνάμεων. Δεν πρόκειται για μια επίθεση στο σύνολο των δυνάμεων των εργαζόμενων τάξεων, αλλά για μια επιλεκτική προσβολή ορισμένων τμημάτων τους. Και αυτό δεν είναι τυχαίο: δεν πραγματοποιείται ποτέ επίθεση στο σύνολο των δυνάμεων ενός σχετικά καλά οργανωμένου, παρατεταγμένου, ενωμένου και εξοπλισμένου αντιπάλου, στον οποίο δεν δίνεται καμιά διέξοδος διαφυγής, διότι τότε αυτός μάχεται με το μέγιστο των δυνάμεών του, δηλαδή με απόγνωση. Αναγκαστικά λοιπόν, η τακτική των επιτιθέμενων

ναί μέσα στα δικά μας ΟΧΥΡΑ

αστικών δυνάμεων, είναι μια τακτική "βήμα προς βήμα", μια τακτική απόσπασης κομματιών από το μαχόμενο σχηματισμό που είναι οι εργαζόμενες τάξεις.

Απομένει να δούμε πώς "επιλέγονται" τα τμήματα ή οι ομάδες εκείνες των εργαζομένων που γίνονται αντικείμενο ολομέτωπης επίθεσης. Καταρχήν, η εργατική τάξη αποτελείται από μερίδες, ομάδες, τμήματα..., που το κάθε ένα τους ενέχει ορισμένους σταθερούς χαρακτήρες: με άλλα λόγια, κάθε μερίδα, ομάδα, επαγγελματική κατηγορία, έχει τις ιδιαιτερότητές της που απορρέουν από την ιδιαιτερή της θέση στον κοινωνικό καταμερισμό εργασίας, από τη θέση της ως προς το Κράτος, από το χαρακτήρα της διαδικασίας εργασίας του κλάδου, από το ύψος του εισοδήματος κλπ. Η συγκρότηση της εργατικής τάξης είναι, λοιπόν, συγκρότηση ενός μωσαϊκού μερίδων εργαζομένων σε κοινωνικό συνασπισμό που μάχεται για τα ενδιαφέροντα του. Ο ίδιος ο τρόπος της συγκρότησης της τάξης καθοδηγεί και την επίθεση του αντίπαλου: ακολουθώντας τους "αρμούς", τις επιφάνειες συναρμογής των επιμέρους μερίδων της, "ανακαλύπτει" τα αδύνατα σημεία της, στα οποία συγκεντρώνει τις δυνάμεις του. Ο βασικός τακτικός στόχος των αστικών δυνάμεων -που έχουν σαν κορμό τους και κύριο όγκο το ίδιο το Κράτος- είναι λοιπόν η διάσπαση της ενότητας των δυνάμεων της εργασίας. Ωστόσο, παραμένει ακόμη εκκρεμές το ερώτημα, σε ποια μερίδα ή τμήμα ή επαγγελματική κατηγορία θα γίνει η επίθεση. Η απάντηση δίνεται ξανά από τον απλό εκείνο νόμο που φαίνεται ότι δεν διέπει μόνον τα φυσικά φαινόμενα: ακολουθεί κανείς το δρόμο που παρουσιάζει την ελάχιστη αντίσταση. Στην περίπτωσή μας δηλαδή, αυτό σημαίνει ότι επιλέγεται σα στόχος το πιο αδύνατο σημείο του αντίπαλου σχηματισμού: όχι η πιο αδύνατη μερίδα των εργαζομένων τάξεων, αλλά εκείνη που παρουσιάζει -ή είναι δυνατό με βάση τις "ευκαιρίες" που προσφέρει η συγκυρία, να παρουσιάσει- τους πιο αδύνατους δεσμούς με την υπόλοιπη τάξη, αυτή δηλαδή που έχει τους πιο αδύνατους "αρμούς". Και αυτές οι μερίδες, συνήθως, είναι αυτές που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες ιδιομορφίες (άλλο χρώμα, άλλη εθνικότητα, άλλο φύλο, "προνομιούχοι και αργόσχολοι" κλπ.), ακριβώς επειδή αυτές οι ιδιομορφίες είναι εύκολο να παρουσιαστούν ως σημεία χωρισμού και διαίρεσης από την υπόλοιπη τάξη.

Με τον τρόπο αυτό, η σχέση κάθε κατηγορίας εργαζομένων (που έχει επιλεγεί σα στόχος) με το σύνολο της εργατικής τάξης μετατρέπεται διαμέσου του Κράτους, και ιδιαίτερα διαμέσου των ιδεολογικών του μηχανισμών, που αναλαμβάνουν να αποδυναμώσουν την αλληλεγγύη των εργαζομένων.

Η επίθεση είναι λοιπόν καταρχήν ιδεολογική, και αυτή είναι η κύρια, η κρίσιμη, η δυσκολότερη φάση της: επειδή μετά, όταν ο στόχος έχει απομονωθεί, στερημένος από την υποστήριξη που του παρείχε η κοινωνική αλληλεγγύη των εργαζομένων, αποτελεί "εύκολη λεία" για τον κατασταλτικό μηχανισμό του Κράτους.

Το πιο σημαντικό στοιχείο, όμως, αυτής της τακτικής, δεν είναι η συγκυριακή απόσπαση της συναίνεσης των εργαζομένων για την επίθεση ενάντια σε μια συγκεκριμένη ομάδα εργαζομένων ("προνομιούχων" ή "παράνομων" κ.ο.κ.). Το πιο σημαντικό στοιχείο της είναι η καλλιέργεια στις εργαζόμενες μάζες ενός συλλογισμού, δηλαδή μιας λογικής, που βασίζεται σε υπαρκτές διαφορές τις οποίες μετασχηματίζει μέσω ενός παιγνιδιού συλλογικών φαντασιώσεων σε στοιχεία, αντιπαλότητας και εχθρότητας. Το πιο επικίνδυνο δεν είναι, δηλαδή, το ίδιο το περιεχόμενο του συλλογισμού, αλλά ο τύπος του: είναι ο ίδιος τύπος συλλογισμού που χρησιμοποιεί ο ρατσισμός -με την ευρεία έννοια του όρου: θρησκευτικός, φυλετικός, κοινωνικός κλπ. Λογική του κοινωνικού αποκλεισμού που στηρίζεται σε υπαρκτή διαφορά η οποία όμως έχει αναχθεί σε ανταγωνιστική διαφορά μόνον χάρις στη διαμεσολάβηση του φαντασιακού (προνομιακό χώρο παρέμβασης των μοντέρνων ιδεολογικών μηχανισμών του Κράτους -τηλεόραση και ραδιόφωνο, αλλά και χώρο που εκμεταλλεύτηκε ακόμη καλύτερα, αν και με λιγότερα τεχνικά μέσα ο ναζισμός). Με δεδομένη την εξοικείωση των εργαζομένων με την λογική του αποκλεισμού, δηλαδή του ρατσισμού, κάθε νέα επίθεση του κεφαλαίου συναντάει όλο και μικρότερη αντίσταση, αφού με κάθε νίκη του όχι μόνο "εξοντώνει" τον αντίπαλο αλλά και εθίζει όλο και περισσότερο τους "θεατές" στη λογική του αποκλεισμού.

Αυτό ακριβώς είναι και το αποφασιστικό σημείο, σε ό,τι αφορά στους μετανάστες στην Ελλάδα, σήμερα. Είναι ακριβώς εκείνο το κομμάτι εργαζομένων που προσφέρεται ως το πιο κατάλληλο για την εφαρμογή μιας τακτικής σαν την

παραπάνω. Η συγκυρία προσφέρει στις δυνάμεις του κεφαλαίου μια "χρυσή ευκαιρία", μετά από τις τόσες αποτυχημένες επιθέσεις του στις δήθεν προνομιούχες μερίδες των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα, τις τράπεζες, την εκπαίδευση κλπ., "Χρυσή ευκαιρία", επειδή ακριβώς υπάρχει στην Ελλάδα, ιδιαίτερα αυτή την εποχή, ένα ισχυρό ρεύμα εθνικισμού που διαπερνάει όχι μόνον όλη την κοινωνία αλλά προωθείται και από όλα τα κόμματα.

Η υπαρκτή διαφορά που υπάρχει δηλαδή ανάμεσα στους Έλληνες και τους μετανάστες (η εθνικότητα), είναι εύκολο να μετατραπεί σε φαντασιακή αντίθεση - αλλά τελικά και σε πολύ πραγματική εχθρότητα- μέσω της ιδεολογίας του εθνικισμού και με την εκμετάλλευση της ανασφάλειας που προκαλεί η ανεργία -και δεν έχουμε να κάνουμε εδώ με καμιά πρωτοτυπία, πρόκειται για το "γαλικό δρόμο προς το φασισμό".

Η ανάπτυξη του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στην Ελλάδα θα αποτελέσει το πρώτο βήμα στην εκπαίδευση των εργαζομένων στη λογική του αποκλεισμού, της συντεχνίας, της κάστας, της φυλής, της μη-αλληλεγγύης, του κοινωνικού ρατσισμού.

Το κίνητρο, λοιπόν, της μάχης αυτής, της υπεράσπισης των μεταναστών, δεν είναι (μόνον) ανθρωπιστικό: πρόκειται για την ίδια την αναχαιτίση της ευρύτερης επίθεσης του κεφαλαίου ενάντια στις δυνάμεις της εργασίας, με στόχο την μετατροπή του ταξικού συσχετι-

σμού δυνάμεων μέχρις εκείνου του σημείου όπου θα μπορεί να επιβάλει στην ελληνική κοινωνία όλες εκείνες τις αλλαγές (αναδιάρθρωση της παραγωγής, των υπηρεσιών και της καθημερινής ζωής) που να αποκαθιστούν την "ομαλή, υγιή ανάπτυξη του κεφαλαιοκρατικού προτύπου παραγωγής". Η θέση των μεταναστών, είναι μέσα στα δικά μας οχυρά.

Η. ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΟΚΟΥΒΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΙΑΣ

ΕΝΑ ΠΛΟΙΟ
ΜΕ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΥΒΑ

ΑΡΙΘ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 116 / 611596-96

Στο προηγούμενο τεύχος είχαμε αναφερθεί στο περιεχόμενο της "Πρωτοβουλίας Παττισιωτών για την Κοινωνική Αυτοάμυνα" και ειδικότερα, στο κάλεσμά της προς τους πολίτες να επικοινωνούν με την τηλεφωνική γραμμή ANTI-170 για να καταγγέλλουν τα κρούσματα της κρατικής τρομοκρατίας, εκφράζοντας έτσι έμπρακτα την καταδίκη της χαφιεδογραφικής 170, που καθιέρωσε η κυβέρνηση. Η προκήρυξη και το γράμμα που δημοσιεύουμε αποδεικνύει ότι ούτε αυτή η πολιτική πρωτοβουλία δεν έμεινε μακριά από τις κατασταλτικές δαγκάνες.

... Σπέρνουν ανέμους, θα θερίσουν θύελλες...

Νέο κρούσμα ωμού αυταρχισμού - κατάφορης παραβίασης του Συντάγματος, αυτού του δικού τους Συντάγματος, το οποίο ούτως ή άλλως κατασκεύασαν, κομμένο και ραμμένο στα μέτρα της "Δημοκρατίας" τους, μιας πλαστής δημοκρατίας για τους πολλούς.

Το "δρεπάνι" του νόμου, ακόμα μία φορά (τον τελευταίο καιρό έχουμε χάσει το λογαριασμό, πόσες φορές έχει γίνει αυτό...) σείεται πάνω από την αυτόνομη συλλογική πολιτική δράση των πολιτών.

Αντεισαγγελέας διέταξε τη διενέργεια προανάκρισης χαφιεδικού χαρακτήρα ("παρακαλούμε απαντήστε στις κάτωθι ερωτήσεις") για τη δράση της "Πρωτοβουλίας Παττισιωτών για την Κοινωνική Αυτοάμυνα" και ειδικότερα για τη λειτουργία της ANTI -170 τηλεφωνικής γραμμής, που ξεκίνησε και συνεχίζεται με την ευθύνη της.

Λέτε να βρεθούμε κατηγορούμενοι για: σύσταση συμμορίας, αντιποίηση αρχής κ.λπ. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μια απολαυστική κωμωδία αν δεν ήταν κομμάτι ενός παζλ της τραγικής καθημερινότητας που βιώνουμε.

"Συμμορίτες" οι εργαζόμενοι στο Λαύριο, την Κοζάνη, το Αίγιο γιατί υπερασπίζονται το δικαίωμά τους στη δουλειά, σε μια ανθρώπινη ζωή "Συμμορίτες" ο Κ. Χαριτάκης, ο Ν. Μαζιώτης. "Συμμορίτες" όλοι όσοι αντιστέκονται στις όποιες προσπάθειες χειραγώγησης του λόγου και περιστολής των κοινωνικών δικαιωμάτων τους.

Αυτός ήταν ο στόχος της πρωτοβουλίας που πήραμε κάποιοι παλιοί γνώριμοι από κοινωνικούς αγώνες, όχι κατ' ανάγκη σε όλα συμφωνούντες, αλλά που μας ένωσε η ανάγκη μιας στοιχειώδους αντίστασης. Και σ' αυτό το γενικότερο στόχο εντάσσεται και η πρωτοβουλία μας για το ANTI-170.

Πιστεύω ότι κανένας αντεισαγγελέας, καμία αστυνομική αρχή δεν νομιμοποιείται να ποινικοποιεί το αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε πολίτη να οργανώνεται, να δρα συλλογικά, να αντιστέκεται σε οτιδήποτε είναι ενάντια στο κοινωνικό συμφέρον. Και ακόμα, ότι αυτή η διαδικασία της προανάκρισης πρέπει να αντιμετωπιστεί από όλους μας με την πλήρη άρνηση συμμετοχής μας σ' αυτήν.

"Κατανοούμε" το πρόβλημα μιας κυβέρνησης όπως αυτής της ΝΔ που θέλει να περάσει ό,τι πιο αντιλαϊκό, χωρίς να συναντήσει τη λαϊκή διαμαρτυρία. Αλλά, λυπούμαστε...

"... Μένουμε μονάχοι (όχι και τόσο) στο παρόν.

Να σώσουμε ο,τιδήποτε - αν σώζεται -

Κι ας έχουμε τις συνέπειες του νόμου.

Συνένοχους στο φόνο δεν θα μας έχετε..."

Και θα μας βρει μπροστά της:

Μια μικρή, αδύνατη ίσως εστία αντίστασης που στο πλάι κάποιων άλλων μεγαλύτερων, αυτών που ανάνησαν οι εργαζόμενοι, οι μαθητές, οι φοιτητές:

"Σηκώνουμε τα πανιά και ξεκινάμε."

Η Πρωτοβουλία Παττισιωτών για την Κοινωνική Αυτοάμυνα κλείνει ραντεβού σ' όσους θέλουν να μάθουν για τη δράση της στα σχολεία, στις λαϊκές αγορές, στις μαζικές κινητοποιήσεις του λαού και της νεολαίας.

Είμαστε ιδιότυποι "συμμορίτες" τρομοκράτες. Ζούμε μέσα στην κοινωνία, είμαστε αναπόσπαστο κομμάτι της και δρούμε ανοικτά, φανερά, παίρνοντας και δίνοντας σ' αυτήν.

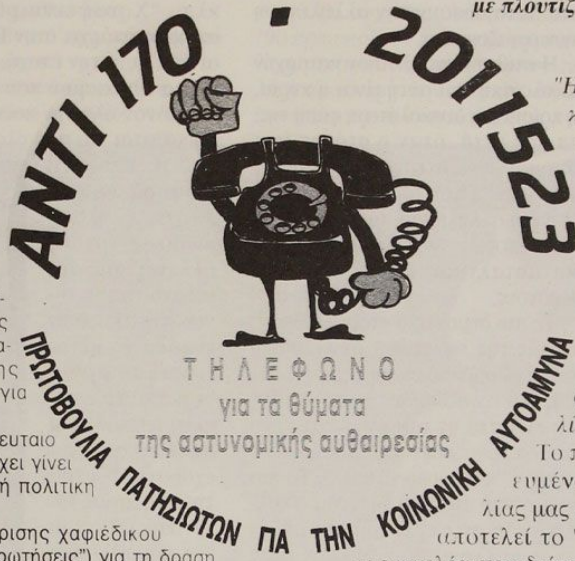
Υ.Γ. Για όποιον μας ψάχνει τον πληροφορούμε ότι η πρωτοβουλία στεγάζεται στο Κέντρο Εναλλακτικών Κινήσεων στα Πατήσια, αλλά έχει την απόλυτη ευθύνη των μέχρι σήμερα αποφάσεων και πράξεών της (όπως και αυτής για τον ANTI-170).

BETTA ΡΕΠΠΑ

Ελληνική Δημοκρατία: Τα πρώτα 2.500 χρόνια είναι δύσκολα

"Αυτός που διαφέρει από μένα, αντί να με πειράζει, με πλουτίζει"

(Saint Expery, "Πιλότος Πολέμου")

"Η πρωτοβουλία Παττισιωτών για την κοινωνική αυτάνυνα συγκροτήθηκε από πολίτες της περιοχής μας, προκειμένου να δημοσιοποιήσει τη διάθεσή μας, αλλά και να οργανώσει την αντίστασή μας στις όποιες απόπειρες χειραγώγησης του λόγου μας και περιστολής των δικαιωμάτων μας.

Η διεύθυνσή μας είναι Σκιάθου 49B, Τ.Κ. 112 54 Κ. Πατήσια, τηλέφωνο για επικοινωνία ή καταγγελίες 2011.523"

Το πιο πάνω κείμενο που είναι δημοσιευμένο στη Διακήρυξη της Πρωτοβουλίας μας το Φθινόπωρο του '90, φαίνεται να αποτελεί το "σώμα του εγκλήματος" κατά τον εισαγγελέα που διέταξε προανάκριση για την επιτροπή

Παττισιωτών.

Ευχαριστούμε τον κύριο εισαγγελέα που μας επιβεβαίωσε τόσο σύντομα και επαλήθευσε τις εκτιμήσεις που εκφράστηκαν και με το αυτοκόλλητο ANTI-170, ενάντια στην κρατική αυθαιρεσία. Φαίνεται καθαρά ότι πράγματι έχουμε περάσει σε φάση ποινικοποίησης της πολιτικής - κοινωνικής δραστηριότητας, έντασης του αυταρχισμού και καταπάτησης βασικών συνταγματικών δικαιωμάτων του πολίτη.

Εμείς που πιστεύαμε ότι έχουμε συνταγματικά κατοχυρωμένο το δικαίωμα του συνέχεσθαι, προσγειωνόμαστε στο σκληρό έδαφος της πραγματικότητας. Ποινικοποιούνται οι αγώνες, διώκονται οι ευαισθησίες.

Είναι ποινικά κολάσιμο να ζεις σε μια συνοικία με την υψηλότερη ρύπανση - πυκνοκατοίκηση, τους λιγότερους ελεύθερους χώρους και να αγωνίζεσαι για το δικαίωμα στην αναπνοή, το δικαίωμα στο πράσινο και το δικαίωμα στην επικοινωνία.

Είναι ποινικά κολάσιμο να αγωνίζεσαι για να μην κτιστούν οι λίγοι ελεύθεροι χώροι που απέμειναν. Είναι ποινικά κολάσιμο να μιλήσεις για την ανεργία, για τα δικαιώματα των εγχρώμων ενοίκων της συνοικίας, για ανθρώπινες συνθήκες ζωής.

Είναι ποινικά κολάσιμο να απαντάμε στην αντισυνταγματικότητα του περιφρημον τρομονόμου, «πολίτες γρηγορείτε».

● Επειδή όμως περιποιούμε τιμή στην ιδιότητά μας ως ενεργοί πολίτες.

● Επειδή δεν έχουμε σκοπό να απεμπολήσουμε κανένα από τα συνταγματικά μας δικαιώματα, αλλά αντίθετα να αγωνιστούμε για τη διεύρυνσή τους.

● Επειδή θεωρούμε ότι δεν είναι μόνο δικαίωμα αλλά και υποχρέωσή μας "η διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας από τον υδροκέφαλο και κατασταλτικό κρατικό μηχανισμό".

Δεν θα διαπραξούμε την ύβριν της ιδιότητάς μας.

Ανανεώνουμε το ραντεβού της πρωτοβουλίας κάθε Τετάρτη στις 8 μ.μ. στα γραφεία του Κέντρου Εναλλακτικών Κινήσεων, Σκιάθου 49B, Πατήσια.

1 Οκτωβρίου 1991

Πρωτοβουλία Παττισιωτών για την Κοινωνική Αυτοάμυνα

Η "Μαμή της Ιστορίας" νότια του Δούναβη

Η εθνική συγκρότηση και ολοκλήρωση που από τον ΙΗ αιώνα και δώδεκα οδήγησε στη δημιουργία του σύγχρονου εθνικού κράτους, υπήρξε μια εξαιρετικά βάρβαρη υπόθεση. Μια μη συμβατική ανάγνωση της ευρωπαϊκής Ιστορίας των νεότερων χρόνων έχει πολλά να διδάξει για τον τρόπο και τις μεθόδους με τα οποία μια ομοιογενής "εθνική συνείδηση" παρήχθη και στη συνέχεια επιβλήθηκε σε πληθυσμούς αρχικά κατακερματισμένους και πολύμορφους, όσον αφορά τη γλώσσα, τα έθιμα, τις κοινωνικές και πολιτικές τους πρακτικές. Προϊόν της ανάγκης των αναδυόμενων αστικών τάξεων για μια περιφραγμένη εσωτερική αγορά, το καπιταλιστικό εθνικό κράτος ενοποίησε (στο μέτρο του δυνατού, πάντοτε...) τα "εθνικά" χαρακτηριστικά των υπηκόων του με την προσφυγή κυρίως στους μηχανισμούς της εκπαίδευσης και της στρατιωτικής θητείας - χωρίς ωστόσο να λείπουν (χάθε άλλο, μάλιστα...) και τα μέτρα βίαιης ενσωμάτωσης και ανοιχτής καταπίεσης.

Στα Βαλκάνια και συγκεκριμένα στον χώρο που μέχρι τον περασμένο αιώνα καταλάμβανε η Οθωμανική Αυτοκρατορία, η διαδικασία αυτή προχώρησε μέσα από σταδιακή αποδιάρθρωση της προϋπάρχουσας κατανομής του πληθυσμού σε θρησκευτικά σύνολα (μυλέτια). Μέχρι τα μέσα του ΙΘ αι. υπάρχουν τρία μυλέτια (μουσουλμανικό, χριστιανικό και εβραϊκό), που αποσυντίθενται καθώς η διαμόρφωση των επιμέρους αστικών τάξεων οδηγεί στην εμφάνιση εθνικών κινημάτων - και εν συνεχεία, στη δημιουργία των "εθνικών εστιών", που αποτέλεσαν και τους πυρήνες των σημερινών βαλκανικών κρατών. Σ' αυτό τον αγώνα δρόμου προηγούνται χρονικά οι Σέρβοι και οι Έλληνες και ακολουθήσαν κατά σειρά οι Ρουμάνοι, οι Βούλγαροι, οι Αλβανοί και τέλος, οι Σλαβομακεδόνες. Στην πορεία αυτή θα προκύψει (στα τέλη του ΙΘ αι.) και ο τουρκικός εθνικισμός - ως πολιτικό και ιδεολογικό ρεύμα διακριτό απ' την απλή (θρησκευτικό) ταύτιση με την Αυτοκρατορία. Η πάλη ανάμεσά τους προσέλαβε μια ιδιαίτερη άγρια μορφή στις διαμιφισβητούμενες ζώνες με μικτό ή γευστό εθνικό χαρακτήρα. Μετά από μια δεκαριά μικρές ή μεγάλες επαναστάσεις, πολύ περισσότερα τοπικά κινήματα, οκτώ τουλάχιστον διακριτικές συγκρούσεις κι έναν παγκόσμιο πόλεμο, το "ανατολικό ζήτημα" (όσον αφορά τουλάχιστον τη βαλκανική του διάσταση) επιλύθηκε με τη μορφή που γνωρίζουμε. Οι αναθεωρητικές τάσεις της Βουλγαρίας (του κατεξοχήν απογοητευμένου από τη μοιρασιά) θα κορυφωθούν με τη συμμετοχή της στο Β Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό του Άξονα αλλά τελικά θα καταλήξουν σε ολοκληρωτική αποτυχία.

Μετά το τέλος των "εθνικών ολοκληρώσεων" (αλλά σε μικρότερο βαθμό, και καθοδόν προς αυτές), νικητές και ηττημένοι ανέλαβαν την οριστική διαρρύθμιση του "εσωτερικού χώρου" τους σύμφωνα με τις ενοποιητικές επιταγές της θριαμβεύουσας ιδεολογίας. Συνήθως κατά τη διάρκεια των πολεμικών συγκρούσεων ή αμέσως μετά, σχεδόν πά-

«Στην Ελλάδα με λένε Τούρκο και στην Τουρκία Ελληνα...»

(στίχος από παλιό μειονοτικό
τραγούδι της Δυτ. Θράκης)

ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ντοτε βία, κάποτε και βάσει δημοκρατικών συνθηκών (Ελλάδα - Βουλγαρία 1919, Ελλάδα - Τουρκία 1923), μεγάλες μάζες πληθυσμών μετακινήθηκαν προς αναζήτηση μιας πιο φιλόξενης νέας πατρίδας. Δεδομένου του πολιτισμικού κατά βάση χαρακτήρα των δεδομένων στα οποία ανάγεται η επιχειρηματολογία για τον "εθνικό χαρακτήρα" ενός τόπου κι ενός πληθυσμού⁽¹⁾, αυτή η μετοικασία συνοδεύτηκε στις περισσότερες περιπτώσεις από μια μαζική καταστροφή των μνημείων και άλλων καταλοίπων που άφησαν πίσω τους οι αναχωρούντες: νεκροταφεία "αναδομηθέντων" ή μετατράπηκαν απλά σε οικοπέδα, εκκλησίες και τζαμιά ισοπεδώθηκαν ή έγιναν αγνώριστα αλλάζοντας χέρια, ολόκληρες γειτονιές "ανατλάστηκαν" ώστε τίποτα να μη θυμίζει το παρελθόν⁽²⁾.

Κατάλοιπο όλης αυτής της λαίλαπας, οι μειονότητες. Οι άνθρωποι που μια ιδιοτροπία της Ιστορίας άφησε με μέγεθος βήμα στη "λάθος μεριά" των καινούργιων συνόρων.

Η πολύχρωμη Ελλάδα

Όπως και άλλοι Βαλκανικοί "συνάδελφοί" του άλλωστε, το ελληνικό κράτος δεν φέροθηκε με ιδιαίτερη αβρότητα

σε εκείνους που επέμεναν να μην καταλαβαίνουν τις αρετές της πλήρους ένταξης τους στον ενιαίο εθνικό κορμό. Οι αφομοιωτικές πιέσεις θα κορυφωθούν με την ποινικοποίηση από τον Μεταξά (1938) της χρησιμοποίησης οποιασδήποτε άλλης γλώσσας εκτός από την ελληνική⁽³⁾. Παρά την αναμφισβήτητη επιτυχία της, αυτή η "ριζοσπαστική" πρακτική του "Νέου Κράτους" δεν θα προλάβει να αποδώσει όλους τους αναμενόμενους καρπούς της. Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, οι μειονότητες θα απαντήσουν με το ίδιο νόμισμα και σημαντικά τμήματά τους θα συνεργαστούν με τον Άξονα: Σλαβομακεδόνες εντάσσονται στις βουλγαρικές αντιστασιακές "ομάδες αυτοάμυνας" του Κάλτσεφ ("Οχράνα"), Βλάχοι στην Πίνδο φλερτάρουν με το ιταλικό έμπνευσης "Βλάχικο Πρίγκιπάτο" του Αλκιβιάδη Διαμαντή, τουρκόφωνοι χριστιανοί (που βρέθηκαν στη Μακεδονία μετά την ανταλλαγή πληθυσμών του 1923) πολεμούν στο πλευρό των Γερμανών⁽⁴⁾, οι Τσάμηδες της Θεσπρωτίας συνεργάζονται στενά με τους Ιταλούς⁽⁵⁾.

Μετά τον πόλεμο, την εξολόθρευση των Εβραίων από τους ναζί, τη βίαιη εκδίωξη των Τσάμηδων στην Αλβανία από

τον ΕΑΕΣ του Ζέρβα και την αποχώρηση του μεγάλου μέρους των Σλαβομακεδόνων μαζί με τα υπολείμματα του ηττημένου Δημοκρατικού Στρατού (1949), ο χάρτης των μειονοτήτων της χώρας μας απλυστεύεται.

Η απογραφή του 1951, η τελευταία που θα περιέχει τα "εθνικά εναισθητά" ερωτήματα της θρησκείας και της μητρικής γλώσσας, καταγράφει 92.443 "τουρκόφωνους" (από τους οποίους οι 86.633 στη Δυτ. Θράκη), 41.017 "σλαβοφώνους", 39.855 "κουρσοβλάχους", 22.736 Αρβανίτες και 18.671 Πομάκους σε σύνολο 7,6 εκατομμυρίων Ελλήνων πολιτών. Καμιά δεκαριά χιλιάδες ακόμα μιλούσαν διάφορες άλλες γλώσσες και "ιδιώματα"⁽⁶⁾.

Ποιες είναι σήμερα οι εθνικές και γλωσσικές μειονότητες που ζουν στον ελληνικό χώρο;

Παίρνοντας σαν κριτήριο τη σχέση τους με το κράτος, τον "εθνικό κορμό" και την εκτός Ελλάδας πραγματικότητα, θα μπορούσαμε να τους κατατάξουμε σε τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες: στις καθαρά γλωσσικές μειονότητες (Βλάχοι, Αρβανίτες), στους τσιγγάνους, στη μειονότητα της Δυτ. Θράκης και στους Σλαβομακεδόνες.

Η πρώτη περίπτωση είναι και η πιο "απλή", από πολιτική άποψη. Οι Βλάχοι⁽⁷⁾ και οι Αρβανίτες⁽⁸⁾, έχουν σε σημαντικό βαθμό αφομοιωθεί, η χρήση των μητρικών τους γλωσσών έχει εξαιρετικά περιοριστεί και αν όχι όλοι, τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία τους είναι διγλωσσόι. Η γεωγραφική αποκοπή τους από κάποιο ξένο "εθνικό κέντρο" καθώς και ιστορικοί λόγοι ταύτισής τους (αν όχι όλων, τουλάχιστον μιας μεγάλης μερίδας τους) με τον Ελληνισμό, διευκόλυναν αυτή την ένταξη, με αποτέλεσμα η οποία μειονοτική "ιδιαιτερότητά" τους να αποκτά ένα καθαρά πολιτισμικό χαρακτήρα.

Οι τσιγγάνοι (ρομ) έφτασαν στην Ελλάδα στις αρχές της δεύτερης χιλιετηρίδας μ.χ. προερχόμενοι από την Ινδία και η γλώσσα που μιλούν (ρομάνι τσιμπ) είναι θυγατρική της σανσκριτικής, εμπλουτισμένη με στοιχεία από τις ευρωπαϊκές γλώσσες των πληθυσμών με τους οποίους οι τσιγγάνοι ήρθαν σε επαφή. Νομαδικός πληθυσμός, ασχολούμενος με μια σειρά παραδοσιακά πλανόδια επαγγέλματα ή ως μετακινούμενο ανεξάρτητο εργατικό δυναμικό, αποτελεί τη μειονότητα που έχει λιγότερο από κάθε άλλη ενσωματωθεί στη νεοελληνική κοινωνία. Εφόσον δεν αποτελούν "εθνικό πρόβλημα", οι πιέσεις που δέχονται έχουν να κάνουν κυρίως με τη ρατσιστική αντιμετώπισή τους από τον υπόλοιπο πληθυσμό - αντιμετώπιση που στηρίζεται σε μια πολιτισμική σύγκρουση που διαρκεί εδώ και αιώνες. Απόχτησαν το δικαίωμα πολιτογράφησης μόλις το 1979 και ένα μέρος τους τείνει να περάσει από τη νομαδική ζωή στη μόνιμη εγκατάσταση.

Στη δυτική όχθη του Εβρου

Αν έτοι έχουν τα πράγματα με τις "εθνικά ακίνδυνες" μειονοτικές ομάδες του πληθυσμού, εντελώς διαφορετική τροπή παίρνουν όταν η ύπαρξη μειονοτικών πληθυσμών συνδέεται άρρηκτα με την "εθνική ασφάλεια. Οι "μουσουλ-

μανικές μειονότητες" της Δ. Θράκης, οι μόνες που προσαρτώνται βάσει διακρατικών συμφωνιών (Συνθήκη Λωζάννης, 1923)⁽¹⁾, τείνουν να μετατραπούν τα τελευταία χρόνια στο υπ' αριθμόν 1 επίδοχο ζήτημα των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Για τους γνωστούς σε όλους μας λόγους, υπάρχει (και μέσα στην Αριστερά) μια τάση που είναι προφανές ότι μειονοτικό μαζί με όλη την υπόλοιπη κρατική δραστηριότητα της γειτονικής μας χώρας, συντελώντας έτσι στην αναβάθμιση του αισθήματος απειλής από ανατολάς.

Εδώ δεν θα ασχοληθούμε καθόλου με αυτή τη γεωπολιτική διάσταση του ζητήματος (παρόλο που είναι προφανές ότι η Τουρκία αντιμετωπίζεται ως "εθνικό κέντρο" από τις εδώ μπουσουλμανικές μειονότητες). Θα μας απασχολήσει μονάχα η σχέση των μειονοτήτων με το ελληνικό κράτος, η θέση τους ως "Ελληνικό πολίτη" μέσα στη σύγχρονη Ελλάδα.

Καταρχήν, πόσοι και ποιοι είναι;

Από εθνολογική άποψη, χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: Τούρκους, Πομάκους και μπουσουλμάνους τσιγγάνους ("Τουρκόγυφτους").

Οι Πομάκοι είναι ένας πληθυσμός σλαβικής καταγωγής και μιλούν ένα άγνωστο ιδίωμα συγγενές προς τα βουλγαρικά. Η εθνική συνείδησή τους παραμένει αμυδρό, τουλάχιστον με βάση τους αντιφατικούς ισχυρισμούς που διατυπώνονται κατά καιρούς από τρίτους. Ο Βασίλειος Κολοκοτρώνης λ.χ. υποστηρίζει ότι, λόγω θρησκείας, "η εθνική τους συνείδηση είναι καθαρά τουρκική"⁽²⁾. Ο Αλκης Ρήγος⁽³⁾ και η Ελευθερία Παναγοπούλου⁽⁴⁾ αντίθετα μιλούν για εχθρότητα των Πομάκων απέναντι στους Τούρκους, ο Π. Χιδιόρογλου αναφέρει το σχηματικό μιας βραχύβιας "Αυτόνομης Πομάκικης Δημοκρατίας" στη Ροδόπη, το 1878-1885, ενώ ο Γ. Μαυροκορδάτος⁽⁵⁾ εντοπίζει τον εκτουρκισμό τους στη δεκαετία του '30.

Όπως και να 'χει το πράγμα, στη διάρκεια της δεκαετίας του '50 το ίδιο το ελληνικό κράτος προώθησε αυτή τη "σύμφιση των σχέσεων" ανάμεσα στην Τουρκία και την πομάκικη μειονότητα, προκειμένου να αποσπάσει την τελευταία από ενδεχόμενη βουλγαρική επιρροή⁽⁷⁾.

Όσον αφορά τα αριθμητικά δεδομένα, η απογραφή του 1951 κατέγραψε 92.443 Τούρκους (οι 86.633 στη Δυτ. Θράκη) και 18.671 Πομάκους. Νεότεροι υπολογισμοί υπολογίζουν σε 59.000 περίπου τους Τούρκους, σε 39.000 τους Πομάκους και σε 22.000 τους "Τουρκόγυφτους". Η μείωση του αριθμού των Τούρκων οφείλεται προφανώς στη μετανάστευση.

Υπάρχει καταπίεση της μειονότητας; Μολονότι τα επίσημα χείλη σπειδόν να αποκλείσουν κατηγορηματικά κάθε παρόμοιο ισχυρισμό⁽⁸⁾, στοιχειώδης με-

λέτη του ζητήματος αποδεικνύει την ύπαρξη μιας σειράς περιορισμών, είτε νομικών, είτε άτυπων, που περιτέλλουν δραματικά τα δικαιώματα των μειονοτικών: Περιορισμοί οικονομικοί (Ν. 1366/38 "για την απαγόρευση των δικαιωμάτων στις παρεμβόλες περιοχές", ευνοϊκά "δάνεια εθνικής σχολικότητας" σε χριστιανούς για την αγορά μουσουλμανικών ακινήτων, επιλεκτικές απαλλοτριώσεις, μη αναγνώριση των οθωμανικών τίτλων ιδιοκτησίας των μειονοτικών χωραφιών), πολιτικοί (διαχείριση των σχέσεων της μειονότητας με την κρατική μηχανή από ένα "Γραφείο Πολιτιστικών Σχέσεων" του ΥΠΕΞ, που λειτουργεί με εντελώς αυθαίρετα κι αδιαφανή κριτήρια, καταργώντας έτσι κάθε έννοια "κράτους δικαίου"), πολιτιστικοί κυρίως ανισότητα όσον αφορά την εκπαίδευση⁽⁹⁾. Η ίδια η φύση αυτών των διακρίσεων αποδεικνύει πόσο λαθεμένη είναι μια εκτίμηση για τον "αποκλειστικά ταξικό" χαρακτήρα της καταπίεσης της μειονότητας, από το (αστικό) νεοελληνικό κράτος⁽¹⁰⁾.

Τα τελευταία χρόνια, είμαστε μάρτυ-

σκοπεί στο να εξαναγκάσει τη μειονότητα στη σιωπή και τη μετανάστευση (μαζικές καταστροφές μειονοτικών καταστημάτων από παρακρατικούς "αγανακτισμένους πολίτες" - το 1990 στην Κομοτηνή⁽⁴⁾ και πρόσφατα⁽⁵⁾ στην Ξάνθη κ.λπ.).

Η μειονότητα - φάντασμα

Αφήσαμε τελευταία τη σλαβομακεδονική μειονότητα της Β. Ελλάδας. Εδώ πια ο παραλογισμός των εθνικού κράτους φτάνει στο κατακόρυφο, καθώς, όχι μόνο δεν αναγνωρίζεται η ύπαρξη μειονότητας αλλά, σε μια "αντίθεση", που ορισμένες φορές αγγίζει τα όρια του γροτέσκου, αμφισβητείται ακόμα και η ύπαρξη σλαβομακεδονικής εθνότητας και σλαβομακεδονικής γλώσσας.

Το ζήτημα μας έχει απασχολήσει στο προηγούμενο τεύχος του "Εκτός Ορίων"⁽⁶⁾ και έτσι δεν θα επανέλθουμε: Θα θυμίσουμε μονάχα σε γενικές γραμμές ότι (α) από τον 7ο αι. μ.Χ. στο χώρο της γεωγραφικής Μακεδονίας ζει ένας σλαβικός πληθυσμός, στην πλειοψηφία του αθητοκλής, με διακριτή γλώσσα (πα-

"Σαντράλιστές"), στηριγμένη κύρια στην εγχώρια διανόηση (κυρίως δάσκαλοι, όπως οι Γκ. Ντέλσεφ, Ντ. Γκρούεφ κ.ά.), υποστηρίζει ότι οι Σλαβομακεδόνες αποτελούν διακριτή εθνότητα και λανσάρει το σύνθημα μιας αυτόνομης "Μακεδονίας για τους Μακεδόνες"⁽⁷⁾ (δ) ότι μετά όλες τις ανακατατάξεις του Μεσοπολέμου στην Ελλάδα, απογράφονται το 1928 81.844 "Σλαβόφωνοι", ο πραγματικός δε αριθμός τους υπολογίζεται γύρω στις 200.000 (από τους οποίους 80-90.000 χωρίς ελληνική εθνική συνείδηση)⁽⁸⁾.

Μετά την ήττα του ΔΣΕ και το τέλος του Εμφυλίου, η απογραφή του 1951 καταγράφει 41.017 "Σλαβόφωνους"⁽⁹⁾ και ακολουθεί... σιωπή (ε) ότι η σλαβομακεδονική⁽¹⁰⁾ μειονότητα, που μέχρι και σήμερα υπάρχει στη Β. Ελλάδα έχει υποστεί όλη την καταπίεση του μετεμφυλιακού κράτους των "Ελλήνων Χριστιανών", ακόμα δε και σήμερα, υφίσταται πολλαπλές πιέσεις, ελάχιστες ορατές στους "μη νότιους", με σκοπό την ολοκληρωτική ενσωμάτωσή της στον "εθνικό κορμό" και την εξάλειψή της ("πολιτισμικής", έστω...) ιδιαιτερότητάς της⁽¹¹⁾.

Αντί επιλόγου (αυτοί κι εμείς...)

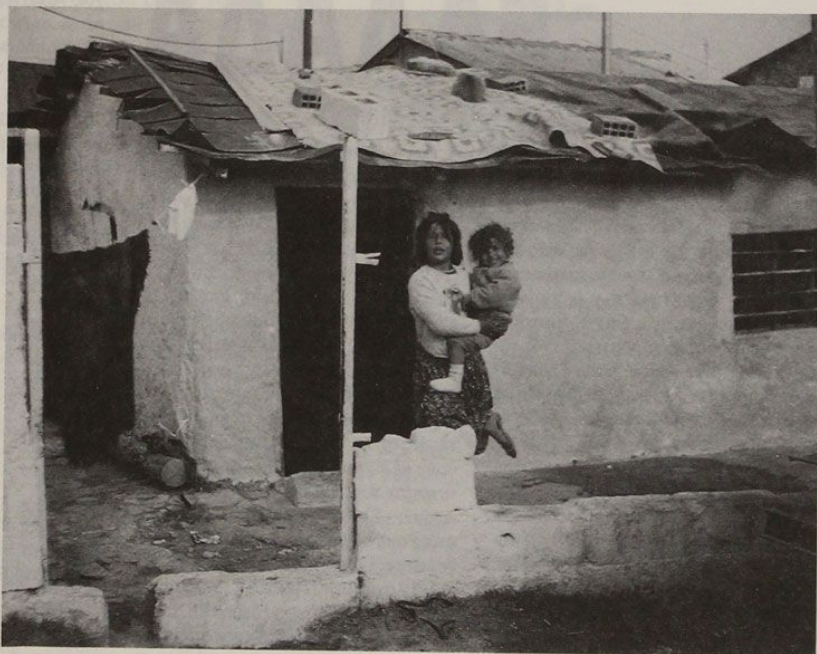
Ποια στάση πρέπει να κρατήσουν η ριζοσπαστική αριστερά και το κίνημα της νεολαίας απέναντι στο πρόβλημα των εθνικών και λοιπών μειονοτήτων στη χώρα μας;

Ετσι κι αλλιώς, το ζήτημα μας αφορά. Η καλλιέργεια μιας εθνικιστικής νοστερίας, σύμφωνα με το γνώριμο σενάριο που είδαμε να ξετυλίγεται τα τελευταία χρόνια στη γειτονική μας Γιουγκοσλαβία, είναι ήδη πραγματικότητα - και αποσκοπεί στη μετάθεση της πολιτικής αντιπαράθεσης από το κοινωνικό στο "εθνικό", εκτροχιάζοντας ανάλογα τις προβλεπόμενες λαϊκές αντιστάσεις στην καπιταλιστική ανασυγκρότηση. Η ύπαρξη ενός (πραγματικού, δυνάμει ή και εντελώς φανταστικού) "εσωτερικού εχθρού" προσφέρει ένα ιδεώδη "στόχο" γι' αυτόν το ρόλο. Η επίσημη Αριστερά, σημαδεμένη απ' το "προπατορικό αμάρτημα" του Μεσοπολέμου (αποδοχή της γραμμής της Κομμουντέρν για "αυτόνομη και ενιαία Μακεδονία - Θράκη"), στοχεύοντας στο "ευρύ κοινό" κι επιδιώκοντας να απαλλάξει οριστικά απ' το στίγμα του "εασιμολογισμού", αποφεύγει με κάθε τρόπο να τοποθετηθεί - όταν δεν υιοθετεί τις εθνικιστικές κορώνες.

Για μας, και για όσους φιλοδοξούν να γίνουν φορείς του νέου ριζοσπαστισμού που γεννούν (έστω και σε λανθάνουσα μορφή), οι νέες κοινωνικές αντιθέσεις, το ζήτημα μπαίνει σε σε βάση αρχών - και συνδέεται άρρηκτα με το πώς αντιλαμβανόμαστε την κοινωνία του μέλλοντος.

Θα προβάλλουμε το όραμα μιας δημοκρατίας για όλους, δίχως περιορισμούς από τις όποιες "εθνικές" επιταγές, ή θα μπουκνέμε κι εμείς στο γαϊτανό του εθνικισμού, πλειοδοτώντας φυσικά - και καταλήγοντας να γίνουμε ο μαϊντανός του κάθε καθεστωτικού "αντιμπερλιστή", που διεκδικεί απλά μια καλύτερη φέτα στο διεθνή καταμερισμό εργασίας της Νέας Τάξης;

ΓΙΑΣΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ρες μιας πολιτικής χειραφέτησης της μειονότητας της Δυτ. Θράκης. Κάτω από τουρκική πολιτικοϊδεολογική ηγεμονία και με τις "πλάτες" του προξενείου της Κομοτηνής, που έχει φέρει τις αλλεπάλληλες ελληνικές κυβερνήσεις σε μια έκδηλη αμηχανία μέσα από μια ριζοσπαστικοποίηση που γίνεται φανερή με τις ταραχές της 29ης Ιανουαρίου 1988⁽²²⁾ και η οποία ωστόσο έχει όχι προοδευτικό αλλά σαφώς αντιδραστικό εθνικιστικό χαρακτήρα, η μειονότητα καταλήγει στην πολιτική της εκπροσώπηση στο Κοινοβούλιο στις ανυπόστατες εκλογικές αναμετρήσεις του 1988-90. Η στάση της Πολιτείας απέναντι σ' αυτή τη ριζική αλλαγή του πολιτικού σκηνικού στην περιοχή του πολιτικού σκηνικού στην περιοχή κυμαίνεται ανάμεσα σε μια διακηρυκτική πολιτική υποσχέσεων για πλήρη αποκατάσταση της ισοτιμίας (βλ. τις πρόσφατες δηλώσεις Μητσόταχ αλλά και το ντοκουμέντο που ενέκριναν οι "3 αρχηγοί" επί οικουμενικής⁽²³⁾ και το οποίο, μεταξύ άλλων, μιλά και για "κατάργηση των διουικτικών ενοχλήσεων") και σε μια "πολιτική πυγμής" που απο-

ρά τις ιδιομορφίες των επιμέρους διαλέκτων), ήθη και έθιμα που δεν ταυτίζονται στο σύνολό τους με αυτά κάποιων από τους γειτονικούς λαούς, (β) ότι ο πληθυσμός αυτός έγινε αντικείμενο διεκδίκησης ανάμεσα στα γειτονικά έθνη, που συγκρότησαν νωρίτερα τα "δικά τους" κράτη, με αποκορύφωμα την ένοπλη σύρραξη στις αρχές του αιώνα (1912-13) και τη διανομή της γεωγραφικής Μακεδονίας ανάμεσα στην Ελλάδα, τη Σερβία και τη Βουλγαρία (γ) ότι η εθνική συνείδηση αυτού του "γηγενούς" πληθυσμού υπήρξε ρευστή και ακαθόριστη, ένα μεγάλο μέρος του βρέθηκε κάτω από βουλγαρική ή ελληνική (και σε πολύ μικρότερο βαθμό) σέρβικη επιρροή κι ότι αυτές οι αντιμαχόμενες επιδράσεις είχαν την αντανάκλασή τους και στο εσωτερικό της "Εσωτερικής Μακεδονικής Επαναστατικής Οργάνωσης" (ΒΜΡΟ) που αγκαλιάζει τις σλαβομακεδονικές μάζες στις αρχές του αιώνα. Μια ισχυρή τάση της ΒΜΡΟ ("Βερχοβίτες") υποστηρίζει την προσάρτηση της Μακεδονίας στη Βουλγαρία, ενώ μια άλλη

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Όπως επισημαίνει 'πολύ σωστά ο Παντελής Λέκκας "το επιχείρημα της καταγωγής, ακόμη κι όταν διατυπώνεται με ανθρωπολογικούς όρους (λ.χ. φυλή, γένος κ.τ.λ.), είναι στην ουσία του πολιτισμικό: υπογραμμίζει όχι τόσο την απειθείας και αμύγη φυλετική προέλευση, όσο και την τήρηση της πολιτισμικής παρακαταθήκης μιας εξίσου ξεχωριστής και εξίσου μοναδικής με τη σημερινή πολιτισμικής κοινότητας". ("Εθνικιστική ιδεολογία και εθνική ταυτότητα", Περιοδικό "Τα Ιστορικά" τ.χ. 6/11 (Δεκ. 1989), σελ. 314).
2. Αυτό αφορά φυσικά και την Ελλάδα. Το Αριστοτέλειο Παν/μιο της Θεσσαλονίκης λ.χ. χτίστηκε πάνω στο παλιό εβραϊκό νεκροταφείο. Στα Χανιά της Κρήτης, το παλιό τουρκικό νεκροταφείο μετατράπηκε σε οικόπεδο και "στέγασε" το Δημαρχείο της πόλης και την επέκτασή του εμπορικού της κέντρου ("Νέα Καταστάματα"), ενώ ένα παλιό μουσουλμανικό μανσολείο ("Κουμπές") χρησιμοποιήθηκε ως σκελετός για το χτίσιμο του σπιτιού κάποιου χριστιανού. Ανάλογες καταστροφές έπαθαν και τα μνημεία της πάλαι ποτέ ελληνικής παρουσίας σε γειτονικές βαλκανικές χώρες.
3. Για την εφαρμογή των μέτρων αυτών, όσον αφορά τους Σλαβομακεδόνες, βλ. (Evangelos Kofos "Nationalism and Communism in Makedonia" IMXA 1964, σελ. 50, αλλά και μια άκρως γλαφυρή αναφορά στη νούβλα του Αν. Παπατέρου "Συνωριακό Επεισόδιο" (Κέδρος 1983).
4. Βλ. στις σχετικές περιγραφές στο βιβλίο του Θανάση Μητσόπουλου "Το 300 Σύνταγμα του ΕΛΑΣ". (Editex 1971).
5. Για μια (έντονα όμως φορτισμένη από τα εθνικιστικά μίσση) αφήγηση, βλ. Βασίλη Κραφίτη "Οι μουσουλμάνοι τσάμηδες της Θεσπρωτίας" (Αθήνα 1986).

6. Commission des Communantes Europeennes "Les minorites linguistiques dans la Communauté Economique Europeenne. Espagne, Portugal, Grece. Resume du rapport" (Dec. 1988), σελ. 54.
7. Για την καταγωγή των Βλάχων, που ζουν κυρίως στην περιοχή της Πίνδου, υπάρχουν αντικρουόμενες θεωρίες - κάθε άλλο παρά στερεομένες, βέβαια, από τις ανάλογες εθνικιστικές νοσηροβουλίες. Επικρατέστερη φαίνεται αυτή που τους θέλει απόγονους Ρωμαίων εποίκων. Η γλώσσα που μιλούν είναι λατινογενής και συγγενής με τη ρουμάνικη. (Για την προέλευσή της, βλ. τον διάλογο Χρήστου Παπαγιάννη - Δημήτρη Λιθοδόου "Σχετικά με την καταγωγή των Βλάχων", περιοδικό "Τετράδια", τεύχη 12 (1985) και 14 (1986).
8. Οι Αρβανίτες είναι απόγονοι των Χριστιανορθόδοξων Αλβανών που μετακινήθηκαν προς νότον μετά την οθωμανική προέλαση (14ος αι.). Ένα κίμα τους κατέφυγε στη νότια Ιταλία κι ένα άλλο στην Ελλάδα (Αττικοβοιωτία, ΒΔ Πελοπόννησος, Αργολαφονικός, Ν. Ευβοία).
9. Μολονότι, ο Ελ. Βενιζέλος, με επιστολή του προς το Ρουμάνο πρωθυπουργό Τάκε Μαγιωρέσκο (29.7.1913) φάνηκε ν' αναγνωρίζει στο Βουκουρέστι το ρόλο της προστασίας δύναμης πάνω στους Βλάχους της Ελλάδας.
10. Οι γνωστοί σε όλους μας Σουλιάτες, λ.χ. ήταν χριστιανοί τσάμηδες (Εδουάρδου Στάνφορντ "Εθνογραφικός Χάρτης της Ευρωπαϊκής Τουρκίας και Ελλάδος μετά Εισαγωγικών Παρατηρήσεων", Εν Αθήνας 1877, σελ. 12).
11. Ανάλογη προστασία παρέχεται βέβαια και στην τουρκική μειονότητα που ζει στα Δωδεκάνησα (Ρόδος, Κως) και η οποία δε θα μας απασχολήσει εδώ, καθότι αριθμητικά πολύ περιορισμένη κι ενσωματωμένη σε μεγάλο βαθμό στην τοπική κοινωνία.
12. V. Colocotronis "La Macedoine et l' Hellenisme" (Berger - Levrant 1919), σελ. 460.
13. Α. Ρήγος "Η Β' Ελληνική Δημοκρατία, 1924-1935. Κοινωνικές διαστάσεις της πολιτικής σιγήνης" (Θεμέλιο 1988), σελ. 205.
14. Ελ. Παναγοπούλου "Η Άλλη Ελλάδα" περ. "Σχολιαστής" τ.χ. (5/1989).
15. G. Mavrogordatos "Stillborn Republic" (1983), σελ. 265.
16. Παύλος Χιδιόργλου "Οι Έλληνες Πομάκοι και η σχέση τους με την Τουρκία" (Ηρόδοτος 1989), σελ. 37.
17. Με διαταγή του τελευταίου Γεν. Διοικητή Θράκης Γ. Φεσσόπουλου (27.12.54), η ονομασία "μουσουλμάνος/μουσουλμανικό" αντικαταστάθηκε με το "τούρκος/τουρκικό". Αυτό, φυσικά, πριν την αναζωπύρωση της ελληνοτουρκικής διαμάχης λόγω Κυπριακού.
18. Commission... (οπ. παρ.) σελ. 54 και 58.
19. Βλ. λ.χ. το κείμενο του Αλ. Αλεξανδρή, διπλωματικού υπαλλήλου του ΥΠΕΘ, στο συλλογικό έργο "Οι Ελληνοτουρκικές σχέσεις" 1923-1987" (Γνώση 1988).
20. Για μια λεπτομερειακή παρουσίαση, βλ. Α.Γ. "Τα δικαιώματα της μειονότητας" περ. "Σχολιαστής" τ. 85 (3/90), σελ. 18.
21. Την ίδια ανάλυση είχε επιχειρήσει από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ παλιότερα ο Γιώργος Σεφεριδής: "Υπήρξαν ύστερα όλα τα χαρακτηριστικά του ταξικού κράτους της δεξιάς. Η μεγάλη μάζα του αγροτικού μουσουλμανικού πληθυσμού αντιμετώπιστηκε από την εξουσία και γραφειοκρατία της, όπως ακριβώς και οι υπόλοιπες εργατοαγροτικές μάζες στην Ελλάδα. Μόνο που εδώ υπήρχε μια τουρκική προπαγάνδα που καραδοκόνισε να μετατρέψει τη μεταπικρή ταξική αντιπαλότητα σε αντεξουσιαστική εθνική αντιπαράθεση". ("Μουσουλμάνοι της Δυτ. Θράκης. Η ιστορία ενός πολλαπλού δράματος" περ. "Τετράδια" τ.χ. 11 (1985), σελ. 65).
22. Για τις ταραχές του 1988 βλ. το ρεπορτάζ του Μικ. Τρεμπόπουλου "Εθνικές ασκήσεις στην Κομοτηνή", περ. "Σχολιαστής" τ.χ. 60 (2/88), σελ. 14-15.
23. Δημοσιεύτηκε αυτούσιο στο "Σχολιαστή" (τ.χ. 85, σελ. 21).
24. Βλ. εκτενές ρεπορτάζ στο παραπάνω

τεύχος του "Σχολιαστή".

25. Ενδιαφέρουσα λεπτομέρεια: οι παλαιογράδες που "τα 'σπασαν" στην Ξάνθη προέρχονταν από τη μόλις πραγματοποιημένη συνάντηση του Διονύση Σαββόπουλου!
 26. "Μακεδονικό: Το Έθνος εν κινδύνω;" Εκτός Ορίων τ.χ. 2 (5/91), σελ. 31-33.
 27. Για το σλαβομακεδονικό ζήτημα των αρχών του αιώνα βλ. Douglas Dakin "The Greek Struggle in Macedonia, 1897-1913", IMXA 1966, σελ. 45-113. Ο Dakin δέχεται πλήρως τις επίσημες ελληνικές απόψεις και αρνείται την ύπαρξη σλαβομακεδονικής εθνότητας, αποτελεί, ωστόσο, τη μοναδική προσοχή στην Ελλάδα πηγή για το ζήτημα.
 28. Ρήγος, οπ. παρ., σελ. 244 (υποσημ. 44).
 29. Commission... οπ. παρ., σελ. 54.
 30. Ακόμα και ο όρος "σλαβομακεδόνες" είναι ελληνικής κατασκευής: Φτιάχθηκε από το Υπ. Εξωτερικών στο Μεσοπόλεμο, προκειμένου να χαρακτηρίσει μια πληθυσμιακή ομάδα που αυτοονομαζόταν "μακεδόνες" και η οποία δεν ήταν πολιτικά επιθυμητή να θεωρηθεί βουλγαρική ή σερβική μειονότητα (Kofos, οπ. παρ., σελ. 49).
- Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι τα βασικότερα αποδεικτικά στοιχεία για τη διακριτικότητα των σλαβομακεδόνων από τους άλλους σλαβικούς πληθυσμούς προέρχονται κυρίως από πολεμικές ελληνικές πηγές - όπως το βιβλίο του Β. Κολοκοτρώνη (βλ. παρ. σημ. 12) και ο "Εθνογραφικός Χάρτης" του Στάνφορντ. Με μια όμως αυθαίρεση: από την ονομασία "μακεδόνες" συνάγουν ευθύγραμμη την ελληνικότητά τους! "Και αυτοί αι παραδόσεις των βουλγαρόφωνων Ελλήνων εισίν ελληνικά, ως και η παρ' αυτοίς συνειδήσις της εθνότητος, διότι αυτοί εαυτούς Θράκες και Μακεδόνες ονομάζουσιν, ουδέποτε δε χρώνται τη λέξη Βούλγαρος, ήτις περιφρονητικήν παρ' αυτοίς έχει την προς ον απειθύνεται σημασίαν". (Στάνφορντ, οπ. παρ., σελ. 15).
31. Βλ. χαρακτηριστικά των απόρρητων έκθεσης της ΥΠΕΑ (1982) που έφερε στη δημοσιότητα ο "Σχολιαστής" (τ.χ. 79, σελ. 9-11).

ΧΡΟΝΟΣ 246
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1991
ΦΥΛΟ 226
ΤΙΜΗ ΦΥΛΟΥ 100 ΔΡ.

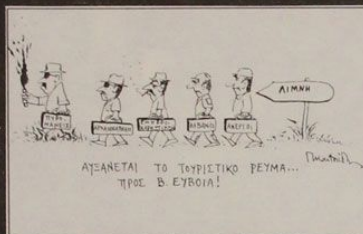
Παρέμβαση

ΑΦΗΓΗΤΗΣ
Ν. ΑΝΘΙΜΟΥ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΕΛΠΙΣ

Οι ελπίδες λιγότε-
σαν, τα όνειρα
κατα-
κρουρη-
θηκαν. Η
ανέργια μ'
όλα τα
επακόλουθα
της
σαβανώνει
αυτό τον
τόπο. Τα
όρια της
πραγματι-
κότητας
στένεψαν.
Η εργασία

ληφάθηκε.
αφημένη στις
τρελές επιβουλές
των σχιζοφρενών
εξουσιαστών.
Ο οικονομικός
μαρσμός χτυπάει
απέλεπτα τις
πόρτες και τα
χαμόσπια της
βόρειο - κεντρικής
Ευρώπης. Η
καπιταλιστική
αναδιάρθρωση και

ΑΓΓΕΛΕΤΑΙ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΡΕΥΜΑ...
ΠΡΟΣ Β. ΕΥΡΩΠΗ!

το μέγεθος του
κέρδους των
κεφαλαιοκρατών
δεν έχουν
συναισθήματα.
Τώρα όμως κάτι
πρέπει να γίνει.
Τώρα που
σαρώνονται τα
πάντα. Τώρα που
οι άθλιοι
παζαρεύουν έναντι
χρημάτων την
επιβίωση όλων.

Τώρα που η
αβεβαιότητα
σαπίζει τα όνειρά
μας.
Τώρα που οι
επιθυμίες φεύγουν
και αφήνουν
δυσαναπλήρωτα
κενά.
Πολίτες αυτού
του τόπου,
άνθρωποι απλοί
του θυμού και της
κοινής.

μέρα τα όνειρά
μας.
Οι στάχτες και οι
στάχτες τους θα
κοιρνιάσουν στις
πιο απόκρυφες
επάλξεις των
αιώνων εχθρών
μας, περιμένοντας
την αιώνα
δικαίωση του
όνειρου και της
επιθυμίας του
αύριου.

αντιτετράδια της εκπαίδευσης

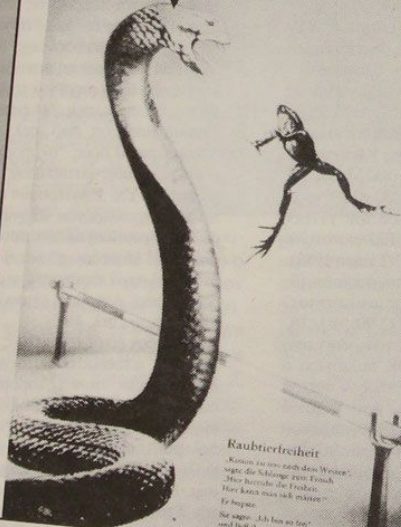
ΤΕΥΧΟΣ 15 ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 1991

- Το νομοσχέδιο για τη Δημόσια Διοίκηση
- Ο κοινωνικός ρόλος του εκπαιδευτικού
- Φοιτητικές Εκλογές 1991
- Μπροστά στα Εκπαιδευτικά Συνέδρια
- Ο «κατά Σουφλιάν» διάλογος
- Πολιτικά - Ιδεολογικά - Εκπαιδευτικά - Κοινωνικά θέματα της επικαιρότητας

Antifaschistisches INFO 15 Blatt

Sommer '91 • 3. - DM

Gegen den
Antisemitismus

DDR wird
abgewickelt

Antifa-Aktionen
zum 20.4.

Polen

Raubtierfreiheit
"Kommen Sie mit - nach dem Winter",
sagt die Schlange zum Frosch.
"Hier herrscht die Freiheit."
Hier kann man sich entspannen."
Er sagt:
"Sie sagen: Ich bin so frei -
und hält ihn mit sich umwickeln."

Περιοδικό του κινήματος των αντιφασιστικών επιτροπών στη
Γερμανία. Εκδίδεται στο Βερολίνο.
Για περισσότερες πληροφορίες στο περιοδικό μας.

στέγν

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ
ΜΑΪΟΣ • ΙΟΥΝΙΟΣ • ΙΟΥΛΙΟΣ '91
ΤΕΥΧΟΣ 13 • ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΔΡΧ. 200

ΕΝΤΥΠΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

HOMO POLITICUS

Περιοδική έκδοση για την έκφραση

- πολιτικών ιδεών
 - κοινωνικών ευαισθησιών
 - ανατρεπτικών πρακτικών
- στο ΠΟΛΙΤΙΚΟ της ΝΟΜΙΚΗΣ
(και όχι μόνο...)

APX. 300

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 1991

ΤΕΥΧΟΣ 10

Περιοδική
έκφραση στο
ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΒΟΚΑΤΣΙΑ...

με αφορμή

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΣΟΕΕ - Τεύχος Νο 1 - Δοζ. 300
Απρίλης '91

Νίαιες φορές είναι πιο εύκολο
από την πρώτη μας βελόνα να περάσετε
έναν κλώνο ή να ξεπλένετε στο γαλάζιο...

ΝΑΙΝΕΣ ΠΡΟΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΑΚΕΛΟ
ΝΑ ΕΡΧΕΤΕ ΤΟΝ ΧΛΟ ΚΑΙ... ΝΑ ΡΥΘΜΙΣΕΤΕ
ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ... ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΕΝΑΝ ΧΡΟΝΟΔΙΣΙΟ
ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΙ...

Χίλιες φορές είναι πιο ευκαλό
απ' το να πρήσετε την λαβή μιας ιδέας με
καταπίεση ή να μας κάνετε να ξεστρατίσουμε
έτσι και μια τρέχα από τον δρόμο
που διαλέξαμε

Also to distinguish the individual
from the individual the individual

Η Εξέλιξη αποτελεί τον βασικό
αποδομητικό. Τους νέους της κοινωνίας
πρέπει να τους δώσουμε
οι μηχανισμοί στα οποία από τις πρώτες που με
τοσο πολύ αναφέρεται...

Περιοδική αφορμή στο
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ
ΑΘΗΝΑΣ (ΑΣΟΕΕ)

ΙΧΥΗΛΑΣΙΕΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΚΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

JUN 1991

15YX02 1

T1994 506

για πολιτικές προτεραιότητες στα γερμανικά

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE
NEW YORK 17, N.Y.

ΕΝ-ΤΑΞΕΙ;

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ - Τ. 1 - ΙΟΥΝΙΟΣ 1991 - ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 200

ΕΝΘΕΤΟ
ο γνωστός σας
HOMO
SAPIUS
No 2

...σκέυεις γύρω από τον Γκράμσι

Η δεκαετία του 1990 ανέτειλε με την τυπική δύση του μαζικότερου κομμουνιστικού κόμματος του Δυτικού κόσμου. Και λέμε τυπικά, γιατί ουσιαστικά το Ιταλικό Κ.Κ. είχε υποστεί τις σημαίες του αρκετά χρόνια πριν. Από τα ερείπια του βγήκαν δύο, διαφορετικοί χαρακτήρα, πολιτικές τάσεις. Η πρώτη, υπό την ηγεσία του Ακίλε Οκέτο, απελευθερωμένη από τα "δεσμά της κομμουνιστικής παράδοσης", οδεύει, και τυπικά πλέον, προς την πολιτική ομπρέλα εκείνη που από καιρό αναζητούσε ως οργανωμένη πλειοψηφία του παλαιού ΙΚΚ: τη σοσιαλδημοκρατία. Η δεύτερη, αφού έδωσε δύο μάχες, μάλλον εκ των προτέρων χαμένες, τη μία κατά τη διάρκεια του ιδρυτικού συνεδρίου του, υπό τον Οκέτο, Δημοκρατικού Κόμματος της Αριστεράς, με την πολιτική-ιδεολογική πλατφόρμα του "μετώπου του ΟΧΙ" και τη δεύτερη ως αριστερή αντιπολίτευση στο εσωτερικό του νέου κόμματος σήμερα αναζητά μια νέα κατεύθυνση για το αριστερό κομμουνιστικό κίνημα της Ιταλίας μέσα από το ρεύμα "Επανίδρυσης", που να εξετάζει κριτικά το παρελθόν του ΙΚΚ και να αντλεί τα ικανά και αναγκαία συμπεράσματα που να εγγυώνται αυτή τη νέα κατεύθυνση.

Όμως το παλαιό ΙΚΚ δεν ήταν ένα οποιοδήποτε ΚΚ σαν κι αυτά που ήκμασαν και παρήκμασαν κατά τη διάρκεια των πλημμυρίδων και των παλινροιών του σοβιετικού "μαρξισμού" και των παραφύδων του. Αρκε-τά νωρίς, το ΙΚΚ ξεχώρισε και διατύπωσε τις πρώτες δειλές, και μη κατονομαζόμενες, κριτικές εναντίον της σταλινικής αντεπαναστατικής παραμόρφωσης του μαρξιστικού λόγου και ήταν το πρώτο ΚΚ που χάραξε τη στρατηγική του και προσδιόρισε την τακτική του με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες του πολιτικού-οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος στη χώρα του.

Από τα ιδρυτικά στελέχη του ΙΚΚ προβάλλει ο Αντόνιο Γκράμσι (1891-1937), που διέτελες και πρώτος γραμματέας του. Σύγχρονος του Λένιν και της Λούξεμπουργκ, ο Γκράμσι παρακολούθησε με κομμένη την ανάσα και με κριτική διάθεση - σπάνιο χάρισμα για την εποχή του - την πορεία και την εξέλιξη της ταξικής πάλης στην ΕΣΣΔ, όπως στρεβλά και με πρωτόγνωρους όρους διεξαγόταν μέσα κι έξω από το κόμμα των Μπολσεβίκων, ως τη νίκη του σταλινισμού και τη διαφανόμενη πια παντοδυναμία του. Μέσα από τη φυλακή του Μουσσολινικού φασισμού θα βρει το κουράγιο να μιλήσει για όλα όσα αποσχολούν την εποχή εκείνη έναν αριστερό κομμουνιστή μαχητή που αγωνίζεται εναντίον του ταξικού εχθρού, αλλά και που προσπαθεί να διευρύνει και όχι να στενέψει το όραμα της νέας κοινωνίας.

Ποιά ήταν όμως η ιδιαίτερη συμβολή του Αντόνιο Γκράμσι στον εμπλουτισμό της μαρξιστικής θεωρίας με νέους επιστημονικούς όρους και με εναλλακτικές στρατηγικές κατευθύνσεις;

Αναφερθήκαμε ήδη στο γεγονός ότι το ΙΚΚ ήταν το πρώτο ΚΚ που διατύπωσε τα στοιχεία μιας άλλης στρατηγικής για το σοσιαλισμό που να παίρνει υπόψη της τα χαρακτηριστικά του Ιταλικού πολιτικό-οικονομικού και κοινωνικού περιβάλλοντος. Αυτή είναι η πρώτη και βασικότερη θέση που εμφύτευσε στη συνείδηση των Ιταλών κομμουνιστών ο Γκράμσι.

Εξίσου σημαντική συνεισφορά του Γκράμσι είναι η αναγνώριση ότι "η πολιτική είναι η κύρια δραστηριότητα του ανθρώπου, το μέσο με το οποίο η ατομική συνείδηση έρχεται σ' επαφή με τον κοινωνικό και φυσικό κόσμο σε όλες του τις μορφές"⁽¹⁾. Αυτή η θέση συμπληρώνει ελλείψεις της ίδιας της μαρξιστικής σκέψης στην οποία δεν υπήρχε επαρκής χώρος για την ανάλυση της έννοιας και του περιεχομένου της πολιτικής. Σαν συνέπεια αυτής της θέσης θα έρθει μια νέα τοποθέτηση για το ρόλο του κράτους στο σύγχρονο καπιταλισμό στη Δύση (μιλάμε πάντα για το Μεσοπόλεμο).

Κεντρική έννοια στη θεωρία του Γκράμσι για την κοινωνία των πολιτών, δηλ. "για το σύνολο των οργανώσεων που αποκαλούνε από κοινού ιδιωτικές"⁽²⁾, η ιδέα της αστικής "ηγεμονίας", που μια πρώτη επεξεργασία της είχε ήδη γίνει από το Μαρξ και τον Ενγκελς στη "Γερμανική Ιδεολογία", με την οποία εξηγεί γιατί όλες οι επαναστατικές απόπειρες του προλεταριάτου κατέληξαν σε αιματηρές αποτυχίες. Ηγεμονία είναι, σύμφωνα με έναν Γκραμισιανό αναλυτή, "μια τάξη όπου κυριαρχεί ένας συγκεκριμένος τρόπος ζωής και σκέψης, όπου μια έννοια της πραγματικότητας διαχέεται σ' όλους τους θεσμούς της και σ' όλες τις εκδηλώσεις της, διαποτίζοντας με το πνεύμα της όλες τις προτιμήσεις, την ηθική, τα έθιμα, τις θρησκευτικές και πολιτικές αρχές και όλες τις κοινωνικές σχέσεις, κυρίως στις πνευματικές και ηθικές συνδεσχές τους"⁽³⁾.

Ετσι μ' αυτόν τον τρόπο, διατυπώνει την πρώτη του διαφωνία με το Λένιν, όσον αφορά την καρδιά του προβλήματος: το αστικό κράτος. Αυτό είναι κάτι πολύ περισσότερο από μηχανισμός καταστολής στα χέρια της αστικής τάξης. Το κράτος εμπεριέχει την ηγεμονία της αστικής τάξης στο εποικοδόμημα. Το εύρος των δυσκολιών που αντιμετώπιζε η προλεταριακή επανάσταση στη Δύση ήταν ασύγκριτα μεγαλύτερο απ' ό,τι στην Ανατολή και συγκεκριμένα στη Ρωσία, όπου το κόμμα των Μπολσεβίκων με πολιορκητικό κριό τις εξαθλιωμένες από την πείνα και τον πόλεμο εργατικές και αγροτικές μάζες, όρμηξε μια κρία νύχτα τον Νοέμβρη και κατέλαβε τα χειμερινά ανάκτορα και την κρατική εξουσία. Στον "πόλεμο κινήσεων" του Λένιν, ο Γκράμσι αντιπαράθεσε τον "πόλεμο των θέσεων", για τον οποίο θα μιλήσουμε αργότερα.

Επανέρχομαι στην έννοια της ηγεμονίας για να τονίσω ότι αυτή κατά τον Γκράμσι

έχει δύο πλευρές: από τη μία θεωρεί ως μία διαδικασία που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό της κοινωνίας των πολιτών και κατά την οποία ένα κομμάτι της άρχουσας τάξης ελέγχει, λόγω της ηθικο-πνευματικής του πρωτεύουσας θέσης, αλλά σύμμαχα κομμάτια της άρχουσας τάξης... Έχει δε τόσο τη δύναμη όσο και την αξιοσύνη να προβάλλει και να διατυπώσει τα συμφέροντα των υπολοίπων κομμάτων. Από την άλλη, είναι σχέση με ταξί της άρχουσας τάξης και των αρχομένων τάξεων και στρωμάτων.

Η άρχουσα τάξη με εξαιρετική, συχνά, επιτυχία, μεταχειρίζεται και εκμεταλλεύεται την υποροχή της σ' όλα τα επίπεδα (πολιτικό, πνευματικό και ηθικό) κι κατορθώνει, όχι βέβαια χωρίς τις αντιστάσεις κάποιων κομμάτων της εργατικής τάξης, να εγγράψει στις συνειδήσεις των αρχομένων τάξεων τις αντιλήψεις της για τον κόσμο ως πανανθρώπινες και ακόμη φθάνει στο σημείο να υπαγορεύσει σ' αυτές τα "συμφέροντά" τους.

Οι θεομοί που συγκροτούν τον μηχανισμό ηγεμονίας πρέπει να ενταχθούν στο πλαίσιο της ταξικής πάλης και της άρχουσας τάξης που επεκτείνει πλατιά την εξουσία και τον έλεγχο της στην κοινωνία των πολιτών μέσα απ' αυτούς τους ίδιους τους θεσμούς, που είναι διαποτισμένοι με πολιτικό περιεχόμενο. Τέτοιο είναι η προσπάθεια της άρχουσας τάξης να επεκτείνει πλατιά την ικανότητα αναπαραγωγής του ελέγχου που ασκεί στην κοινωνική ανάπτυξη.

Ποιος είναι της "ιστορίας ο χοντρός ο κινήτης;" Ο άνθρωπος θα απαντήσει ο Γκράμσι, σε αντίθεση με τον "ανιστόρητο άνθρωπο" του Benedetto Croce, ο Γκραμισιανός άνθρωπος, ως φορέας νέων ιδεών στην ιστορία, δρα μέσα στο σύστημα επιλογών που προσδιορίζονται από το εκάστοτε ιστορικό περιβάλλον όπου βρίσκονται οι άνθρωποι". Μ' άλλα λόγια, απορρίπτει τόσο τον ιστορικισμό όσο και τον οικονομικό ντετερμινισμό που κυριάρχησε στο εργατικό κίνημα.

Ο βιογράφος του Γκράμσι, Τζιουζέπε Φίορι, υποστήριξε ότι ο Γκράμσι "δεν έβλεπε κανέναν ιδιαίτερο λόγο για τον οποίο θα έπρεπε να διατηρηθούν το κράτος και οι νόμοι του στη διαδικασία του μεγαλοσχηματισμού"... το παρελθόν είναι σύνθετο, είναι σύνολο ζωής ή θανάτου και η επιλογή δεν μπορεί να γίνει αυθαίρετη a priori, από ένα άτομο ή ένα πολιτικό ρεύμα(...) Η σύνθεση είναι το ξεπέραςμα, η επίλυση αυτής της σύγκρουσης... Αλλά κανείς δεν μπορεί να ορίσει a priori τι από την αρχική θέση θα διατηρηθεί στη σύνθεση" υιοθετούσε δηλαδή το κλασικό διαλεκτικό σχήμα στην ερμηνεία της ιστορίας.

Μια ακόμη Γκραμισιανή έννοια που συνδέεται μ' αυτήν της ηγεμονίας, είναι αυτή της "παθητικής επανάστασης" που χρησιμοποιήσε ο Γκράμσι για να δείξει τη "συνεχή αναδιοργάνωση της κρατικής εξουσίας και τη

σχέση της με τις εξαρτώμενες τάξεις, προκειμένου να διατηρηθεί η ηγεμονία της κυρίαρχης τάξης και να αποκλειστεί η άσκηση επιρροής των μαζών στους πολιτικούς και οικονομικούς θεσμούς⁽⁵⁾. Η ιστορική πορεία του 20ου αιώνα είναι γεμάτη από "παθητικές επαναστάσεις" (New Deal, κένωση, περεστρόικα, συνδιαχειριστικά πειράματα, μετά τον γαλλικό Μάη του '68 κ.λπ.).

Το κίνημα των εργατικών συμβουλίων στο Τουρίνο και η επαναστατική κατάσταση της δυαδικής εξουσίας του 1919-20 απέτυχαν, ανοίγοντας το δρόμο στην επικράτηση (με τη συναίνεση σημαντικού μέρους εργατικών και αγροτικών στρωμάτων του φασιστικού κόμματος του Μπενίτο Μουσολίνι. Ετσι, ο Γκράμσι, αφού ανέλυσε τις αιτίες της αποτυχίας (ηγεμονία, παθητική επανάσταση), προσπάθησε να χαράξει το πλαίσιο μιας επαναστατικής στρατηγικής με εστίαση στις συνθήκες της ιταλικής κοινωνίας. Ανέπτυξε τις έννοιες της "κρίσης ηγεμονίας" του "πολέμου θέσεων" που είπαμε πιο πριν και του "οργανικού διανοούμενου".

Όπως αναφέρει η Christine Buci Glucksmann "δεν υπάρχει ανάλυση της ενσωμάτωσης των εξαρτημένων τάξεων στην κυρίαρχη τάξη χωρίς θεωρία εξεταστικής και συγκρότησης των τάξεων, η οποία επιτρέπει σε μια πρώην εξαρτημένη τάξη να γίνει ηγεμονική... Δεν υπάρχει διεύρυνση του κράτους χωρίς επαναπροσδιορισμό μιας νέας στρατηγικής του πολέμου των θέσεων, που επιτρέπει στην εργατική τάξη να αγωνιστεί για ένα νέο κράτος"⁽⁶⁾.

Οι δυνάμεις της αστικής κοινωνίας που είναι "ανεξάρτητες" από την "κοινή γνώμη" και επηρεάζονται λιγότερο από την ταξική πάλη (εκκλησία, μεγάλο χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο) απολυτοποιούν την αυτονομία τους από το κράτος.

Οι μάζες αποκόβονται από τις ηγεσίες και τα κόμματα που τις εκφράζουν, τις ιδεολογίες τις παλιές. Κρίση ηγεμονίας ή γενική κρίση του κράτους. Η συναίνεση των εξαρτημένων τάξεων πάει περίπατο, η εξουσία ρίχνεται στους δρόμους, η άρχουσα τάξη δεν είναι πια "διευθύνουσα" αλλά μόνο η "κυρίαρχη" και "κατεβάζει" τα "τανκς" (βλ. ΕΣΣΔ πρόσφατα). Και προσθέτει ο Γκράμσι η κρίση έγκειται στο ότι το παλιό πεθαίνει και το καινούργιο δεν μπορεί να γεννηθεί⁽⁷⁾. Η οικονομική κρίση συντελεί στην επέκταση και όξυνση της κρίσης ηγεμονίας αλλά δεν είναι πρωταρχική αιτία της. "Πρέπει να αποκλειστεί ότι οι άμεσες κρίσεις παράγουν αυτές καθαυτές θεμελιώδη ιστορικά γεγονότα. Οι κρίσεις αυτές δημιουργούν απλώς έδαφος ευνοϊκό για τη διάδοση ορισμένων τρόπων σκέψης και ορισμένων τρόπων τοποθέτησης και λύσης των ζητημάτων που αφορούν ολόκληρη τη μετέπειτα εθνική ζωή"⁽⁸⁾.

Ποια όμως είναι τα "βασικά καθήκοντα" ενός φορέα που επικαλείται την επανάστα-

ση; Πρώτο και καλύτερο, το καθήκον της αφαίρεσης από το κράτος της δυνατότητας να διευρύνει και να διατηρήσει την αστική ηγεμονία. Ομως, αστική ηγεμονία δεν είναι μονάχα το κράτος. Οι εργάτες, ελέγχοντας το κράτος δεν σημαίνει ότι ντε και καλά έχουν εξασφαλίσει την εξουσία (η Οκτωβριανή επανάσταση και η κατάληξη της το αποδεικνύει). Αλλά ο Γκράμσι δεν πρόλαβε να δει την κατάληξη του Οκτώβρη στον Άλφουστο του Γιαννάγιφ. Είδε όμως το θάνατο της Ρόζας, τη φυγή του Μπέλα Κουν κ.ά. επαναστατών που δεν κατάφεραν να ηγηθούν νικηφόρων ως το τέλος εξεγέρσεων εργατών. Γιατί οι Ρώσοι προλετάριοι ήταν πιο "μαχητικοί" από τους συναδέλφους τους στη Δύση; Είπαμε πριν, γιατί υπήρχε αστική ηγεμονία. Απέναντι στην αστική ηγεμονία ο πόλεμος θέσεων.

Κατά τον Μ. Γαρνο, ο πόλεμος θέσεων έχει 4 βασικά χαρακτηριστικά⁽⁹⁾:

α) "Ακριβής γνώση" κάθε μεμονωμένης χώρας απαιτείται από τα ΚΚ κάθε χώρας.

β) Βασική προϋπόθεση του πολέμου θέσεων η περικύκλωση του κρατικού μηχανισμού από μια αντι-ηγεμονία, που απορρέει από τη μαζική οργάνωση της εργατικής τάξης και την ανάπτυξη δικών της θεσμών και δικής της κουλτούρας.

Στο νέο προλεταριακό κράτος, πέρα από το στοιχείο του καταναγκασμού - μόνο κατά τη στιγμή μιας αστικής αντιπείσεως χρησιμοποιείται - ο πόλεμος θέσεων είναι κυρίαρχος. Από τη στιγμή κατά την οποία μια εξαρτημένη κοινωνική ομάδα γίνεται πραγματικά αυτόνομη και ηγεμονική και απαιτεί κράτος νέου τύπου, προκύπτει η συγκεκριμένη ανάγκη μιας νέας πνευματικής και ηθικής τάξης, δηλαδή, μιας κοινωνίας νέου τύπου και ως εκ τούτου, η ανάγκη οικουμενικότερων εννοιών για πιο εξελιγμένα και αποφασιστικά ιδεολογικά όπλα⁽¹⁰⁾. Η ηγεμονία ως επανάσταση που έρχεται σε αντίθεση με την παθητική επανάσταση, όχι μόνο δεν είναι ολοκληρωτική έννοια που αντιπαράθεται στον πλουραλισμό, αλλά είναι η καθαυτό προϋπόθεση(...) είναι αδύνατη η δημοκρατική μετάβαση στο σοσιαλισμό, χωρίς μια επανάσταση προς την παθητική επανάσταση⁽¹¹⁾.

γ) Η συνείδηση ως βασικό στοιχείο της διαδικασίας του μετασχηματισμού. Αγώνας για τη συνείδηση της εργατικής τάξης. Ο συσχετισμός των πολιτικών δυνάμεων στην κοινωνία είναι συνάρτηση των διαφορών επιπέδων της συλλογικής πολιτικής συνείδησης: επαγγελματική συναύτιση, συνείδηση της κοινότητας συμφερόντων μεταξύ μελών μιας κοινωνικής τάξης στην παραγωγή, συνειδητοποίηση από το άτομο των πεπερασμένων συντεχνιακών ορίων και σύνδεση μ' άλλα εξαρτώμενα και καταπιεζόμενα στόματα, ικανά να διαμορφώσουν την αντι-ηγεμονία.

δ) Μετατροπή αυτής της διαδικασίας της ιδεολογικής ανάπτυξης σε δράση. Η εργατική τάξη "είναι ικανή να αναπτύξει μέσα από τις τάξεις της τους δικούς του οργανικούς διανοούμενους και αποστολή του πολιτικού κόμματος, είτε είναι μάζα είτε είναι πρωτοπορεία, είναι να διοχετεύει τη δραστηριότητα αυτών των οργανικών διανοούμενων και να εξασφαλίζει το δεσμό ανάμεσα στην τάξη και ορισμένους τομείς της παραδοσιακής διάνοησης"⁽¹²⁾. Ενα τέτοιου είδους κόμμα αξιώνει μια ηγεσία που θα θέτει, ουσιαστικά και όχι με ασκήσεις επαναστατικής γυμναστικής, σε κίνηση τη

βάση της εργατικής μάζας του κόμματος, δηλαδή θα δημιουργεί εργάτες - οργανικούς διανοούμενους. Το κατορθώσαν αυτό τα κόμματα που λειτούργησαν με βάση το λενινιστικό μοντέλο των "επαγγελματικών επαναστατών" και του "κόμματος νέου τύπου"; Η ιστορική εμπειρία (γραφειοκρατικοποίηση των ΚΚ, επαγγελματίες κομματικοί ινστρούχτορες, ξεκομμένοι από τη βάση κ.λπ.) απέδειξε το αδύνατο του λενινιστικού μοντέλου και την ανάγκη να σταθεί ένα κόμμα στη βάση της γκραμσιανής ιδέας.

Οι οργανικοί διανοούμενοι, όμως, τι ρόλο θα παίζουν; Διακρίνονται "λιγότερο από το επαγγέλμα τους, που μπορεί να είναι οποιαδήποτε εργασία χαρακτηριστική της τάξης τους και περισσότερο από τη λειτουργία τους να καθοδηγούν τις ιδέες και τις φιλοδοξίες της τάξης στην οποία ανήκουν οργανικά"⁽¹³⁾. Η κυρίαρχη τάξη στοχεύει πάντα να προσεταιριστεί τους οργανικούς διανοούμενους όλων των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων, ούτως ώστε να τους παρουσιάσει ως ένα στρώμα διαφορετικό, ξεκομμένο απ' αυτές και να τους χρησιμοποιήσει στη διέρευνση των παρεμβάσεων και λειτουργιών του κράτους. Αντίστοιχη πρέπει να είναι και η προσπάθεια του επαναστατικού φορέα. Να εντάξει οργανικά στις τάξεις του, όχι μόνο τους εργάτες-οργανικούς διανοούμενους, αλλά και αυτούς τους "διανοητές-οργανωτές", που σε κάποια φάση της δράσης τους ξεπερνούν την "τάξη" τους όπως την έχει ορίσει η κυρίαρχη. "Όλοι οι άνθρωποι είναι φιλόσοφοι".

Θανάσης Τσακίρης

Υ.Γ. Αυτές είναι σε γενικές γραμμές οι απόψεις του Antonio Gramsci. Ίσως, να δόθηκαν αρκετά περιγραφικά και με κάποιες αφαιρέσεις. Τα χρονικά πλαίσια συγγραφής του κειμένου αλλά και η προσπάθεια να μην καταχρασώ τον χώρο που μου παραχωρήθηκε, ίσως να ήταν η αιτία. Όπως καταλαβαίνετε, ήθελα να μην βγω "εκτός ορίων".

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Hobsbawm Eric 1982 "Gramsci and Marxist Political Theory" Shawstock Sassoon.
 2. Gramsci Antonio 1971. "Γράμματα από τη φυλακή". Εκδόσεις "Ηριδανός", Αθήνα.
 3. Miliband Ralph, 1977. "Marxism and Politics", London, Oxford University.
 4. Fiori Giuseppe, 1977 "Αντόνιο Γκράμσι - Η ζωή ενός επαναστάτη" Εκδόσεις "Οδυσσέας", Αθήνα.
 5. Garney Martin, 1990 "Κράτος και Πολιτική Θεωρία", Εκδόσεις "Οδυσσέας", Αθήνα.
 6. Buci Glucksmann Christine, 1995 "Ο Γκράμσι και το κράτος", Εκδόσεις "Θεμέλιο", Αθήνα.
 7. Gramsci όπως στο (2).
 8. Gramsci όπως στο (2).
 9. Carnay όπως στο (6).
 10. Fiori όπως στο (5).
 11. Τέλεια απόδοση της Γκραμσιανής και Πουλατζιανής αργότερα θέσης "Ο σοσιαλισμός ή θα είναι δημοκρατικός ή δεν θα υπάρξει καθόλου", βλ. Glucksmann, όπως στο (7).
 12. Gramsci όπως στο (2).
 13. Gramsci όπως στο (2).
- Άλλα έργα του Α. Gramsci στα ελληνικά:
- α) "Οι διανοούμενοι", "Στοχαστής", Αθήνα 1972.
 - β) "Η οργάνωση της κουλτούρας", Εκδόσεις Στοχαστής 1973.
 - γ) "Ιστορικός Υλισμός", Εκδ. "Οδυσσέας", Αθήνα 1973.
 - δ) "Παρελθόν και παρόν", "Στοχαστής", 1974.
 - ε) "Για τον Μακιαβέλι", Εκδόσεις "Ηριδανός", Αθήνα 1974.
 - στ) "Τα εργοστασιακά συμβούλια και το κράτος της εργατικής τάξης", Εκδόσεις Στοχαστής, 1975.
 - ζ) "Η αλληλογραφία Γκράμσι - Τολιάτι για την κατάσταση στο κόμμα των Μπολσεβίκων", Εκδόσεις "Το φως που καίει", Αθήνα 1976.
 - η) "Πολιτικά κείμενα", Εκδόσεις Οδυσσέας, 1976.

πριν

εβδομαδιαία πολιτική εφημερίδα

ΤΙ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΔΟΥΝ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΑΣ

Δεν θα ήταν υπερβολή αν κάναμε την πρόβλεψη ότι στο φετινό πρωτάθλημα, το θέαμα θα είναι πλούσιο και ενδιαφέρον. Όχι όμως πάνω στο χορτάρι, αλλά στην εξέδρα και στα γραφεία των ΠΑΕ. Ας δούμε τα πράγματα απ' την αρχή, δηλαδή από το καλοκαίρι που πέρασε, ξεκινώντας απ' τις δυνάμεις του ποδοσφαιρικού ... "δικομματισμού".

Ο πρωταθλητής ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ του Βαρδινογιάννη, έχει ήδη προκαλέσει με τις εμφανίσεις του στα φιλικά τις διαμαρτυρίες της πράσινης εξέδρας. Παρ' όλες τις μεταγραφές που έκανε δείχνει ότι μόνο ο Αποστολάκης έχει όρεξη να παίξει φέτος. Βέβαια είναι σχεδόν απίθανο να περιμένει κανείς διοικητικές εξελίξεις στον ΠΑΟ, όταν εκεί βασιλεύει η δικτατορία του "Βαρδινογιαννάτου".

Η δεύτερη δύναμη του "δικομματισμού", ο ... ΘΡΥΛΟΣ, απέκτησε με πολύ κόπο και ιδρώτα τον μεγάλο μπαλαδόρο Καραπιάλη. Βέβαια παραμένει το μεγάλο ερώτημα για το πού βρέθηκαν ή για το πού θα βρεθούν τα χρήματα για να εξοφληθεί η ΛΑΡΙΣΑ η οποία έδωσε με κλειστά μάτια τον Καραπιάλη στον Ολυμπιακό. Πρώτη φορά παρατηρείται το φαινόμενο, μια ομάδα να προτιμά να δίνει έναν μεγάλο παίκτη χωρίς να παίρνει σίγουρα και μπροστά όλα τα χρήματα, ενώ παράλληλα εκρεμούν προσφορές άλλων ομάδων εξίσου σοβαρές και πιο σίγουρες. Ο πρόεδρος της Λάρισας, Σαμαράς, θα κληθεί πάντως να απαντήσει στους οπαδούς της ομάδας του όχι και σε τόσο ήπιο κλίμα.

Ετσι λοιπόν ο Ολυμπιακός, παρ' όλες τις μεταγραφές που έκανε, δεν παρουσίασε και αυτός με τη σειρά του κάτι το ιδιαίτερο. Βέβαια ο mister Κόκκαλης είναι πάντα επί θύρας και ο Σαλιαρέλης παρ' όλη την κρατική εύνοια σ' αυτόν δεν είναι ποτέ σίγουρος.

Η ΑΕΚ θα είναι φέτος μάλλον η ήρεμη δύναμη. Αν και ούτε αυτή δεν έδειξε κάτι ιδιαίτερο

Είναι όλοι εδώ. Σαν μια οικογένεια

το καλοκαίρι με τους Σαμπανάτζοβιτς, Αλεξανδρή κλπ. όμως ο Μπάγιεβιτς αποτελεί εγγύηση και για τις πιο δύσκολες καταστάσεις. Ο καινούριος πρόεδρος Γενεράκης δεν έχει το στυλ του Γιδόπουλου και δε φαίνεται ότι θα στέλνει τους διαιτητές στη ... Συγγρού. Υπάρχει όμως μια εύλογη απορία απ' όλους τους φίλους της ΑΕΚ: σε περίπτωση που η ΑΕΚ αδικηθεί κατάφωρα (πράγμα όχι πολύ απίθανο) ή σε περίπτωση επανάληψης φαινομένων σαν εκείνο το 1-3 στο κύπελλο με τον Ολυμπιακό, η ήρεμη διοίκηση τι θα κάνει; Θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα αυτά με ηρεμία; Και αν ναι, θα βγάλει τίποτα;

Αφήσαμε τελευταίο τον ΠΑΟΚ λόγω του ότι εκεί λογικά αναμένονται οι πιο σοβαρές εξελίξεις. Η πορεία της ομάδας της Θεσσαλονίκης παίρνει πλέον ανησυχητικές διαστάσεις για τους οπαδούς της και ο ρόλος του προέδρου της ΠΑΕ ΠΑΟΚ Βουλινού καταντά τουλάχιστον ύποπτος. Η περίπτωση της μεταγραφής του Καραγεωργίου στον Παναθηναϊκό διαψεύδει το Βουλινό για την ενέργειά του να πάρει πέρσι τον ΠΑΟΚ από το γήπεδο και να φύγει, όταν ο διαιτητής Καραμάνης πράγματι τον αδίκησε σε εκείνο το επεισοδιακό μάτς με τον Παναθηναϊκό. Ο Βουλινός που χτύπησε το

κατεστημένο δήθεν, έδωσε "αέρα" τον Καραγεωργίου στο Βαρδινογιάννη και θεωρεί τον Μαγκτί (που αποδείχτηκε πάρα πολύ καλός παίκτης για τον ΠΑΟΚ) μπαλαροφού του εργοστασίου του και τον κοροϊδεύει λες και είναι κανένα παιδάκι. Τα αποτελέσματα είναι η εξευτελιστική ήττα του ΠΑΟΚ από τη Μηχανιώνα και η αντίδραση των οπαδών της ομάδας οι οποίοι πήραν με τις πέτρες τους υπεύθυνους της ομάδας. Και απ' ό,τι φαίνεται φέτος στην Τούμπα θα εξελιχθούν σκληρές ρόκ, αφού είναι γνωστό τι γίνεται όταν αντιδρά η εξέδρα του ΠΑΟΚ.

Υπάρχουν βέβαια και ελπίδες για καλό ποδόσφαιρο από τους τρεις μεγάλους της Αθήνας, αφού ενισχύθηκαν με πραγματικά μεγάλους παίκτες, ενώ ο άλλος μεγάλος της Θεσσαλονίκης πήρε δύο Γιουγκοσλάβους από τους οποίους ο ένας (ο Τζούρτζεβιτς) δείχνει να ασχολείται περισσότερο με τα πιστόλια παρά με την μπάλα. Οφόμεθα λοιπόν και εντός και εκτός γηπέδων.

Σ.Σ: Όταν γράφονταν αυτές οι στήλες το πρωτάθλημα δεν είχε ξεκινήσει. Περιμένουμε, λοιπόν, τις εξελίξεις για να δικαιωθούμε ή να διαψευσθούμε.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Η κατάληψη των γραφείων της ΠΑΕ Λάρισας: ΟΧΙ ΣΤΟ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΤΟΥ ΞΕΛΕΥΤΕΡΙΑ

1. Εβαλε ψύχρα. Αλλάζει η εποχή
Η μελαγχολία κυκλώνει τις καρδιές
και εμείς απελτισμένοι κι άμαθοι
Λαθεμένα δελτία καιρού οι προβλέψεις
και άλλοτε μικροί κόκκοι χρυσού
χαμένοι στην άμμο
Όλα μπερδεύτηκαν
και είμαστε ακόμα θαμπωμένοι
από τη λάμψη του καλοκαιριού
Ποιός καντός λίβας
μας στέγνωσε τα χείλη;

2. Κιτρινισμένα φύλλα από παλιά ημερολόγια
στροβιλίζονται στη σκηνή της αποκάλυψης
Κατάπληκτοι αρχαιοθέτες τριβούν τα μάτια τους
Υποπτοι θανατοποιοί και βασιλιάδες
συνωστίζονται στη γωνιά της ιστορίας
Και όμως. Όλα ήταν τακτοποιημένα
Για όλα υπήρχε νόημα και όνομα
Οι λέξεις ήξεραν πού να ακουμπήσουν
Είχαν σκοπό και αντικείμενο
Με τι κουράγιο να ξαναγράφουμε
Το λεξικό της ζωής μας;
Και το παρελθόν κομμένο στη μέση
που να μην ξέρεις τι να κρατήσεις
και τι να πετάξεις.
Σαν τα μικρά παιδικά ενθύμια
και κάποτε σαν τις προσευχές
που τις ψιθυρίζεις από συνήθεια
Ποιός επιτέλους προσπαθεί να μας τρελάνει;

3. Τώρα οι πόλεις ζούν με τεχνητή αναπνοή
Η ηδονή της αφής και των ήχων
κλονίζει το ανεκπλήρωτο της ζωής μας
κ' εμείς κατάκοποι από μιά ατέλειωτη παρέλαση
κόβουμε και ράβουμε το σχήμα της επόμενης μέρας.
Αστρικά πειράματα στο κενό χωρίς σκάφανδρο.
Κ' άλλοτε μεγάλα όνειρα
ναυαγισμένα σ' ένα μικρό ποτήρι ευτυχίας.
Και το μέλλον ένα καράβι
στ' ανοιχτά του πελάγου
που να μην ξέρεις αν φεύγει ή έρχεται
Θεέ μου γιατί να με κυκλώνουν οι ερωτήσεις;

4. Εβαλε ψύχρα.
Και οι καταιγίδες ξεσπούν απρόοπτα.
Μόνο οι μαθημένοι να διαβάζουν τα σημάδια ξέρουν.
Όσοι ζυγίζουν το πέταγμα των πουλιών.
Αυτοί που στέκονται αντικρουστά
στη μανία και την κατεύθυνση των ανέμων.
Όσοι σκιρτούν, στις ανεπαίσθητες
ηλεκτρικές εκκενώσεις των καιρών μας.

Που διάβηκαν την εποχή της ξηρασίας
και άντεξαν τις ατέλειωτες ώρες των κατακλυσμών
για να ζωγραφίσουν στον ορίζοντα
το ουράνιο τόξο των ελπίδων.
Κι εγώ, πού εύρισκα λοιπόν τόσες απαντήσεις
όταν είχα ξεχάσει να ρωτήσω;

5. Σκορπισμένοι από κακούς ανέμους
στα μοναχικά καραούλια της ενατένισης
με τον πλούτο της παιδικής αθωότητας
και το χρέος της πρώτης ωρίμανσης
καιροφυλακτόντας στο χάραμα των παραμυθιών
όταν και το ψηλό δέντρο
δεν οδηγεί στ' άστρα.
Και η αναρρίχηση δε φτάνει.
Πρέπει να τολμήσεις να πετάξεις.
Ποιοί προιονίζουν τα φτερά μας;

6. Περνά περνά η μέλισσα με τα μελισσόπουλα
και ο δρόμος μοιάζει ατέλειωτος.
Οι διασταυρώσεις των εποχών
θυμίζουν επικίνδυνες αφύλακτες διαβάσεις.
Εκεί που χτυπήσαμε τα γόνατά μας
και δεν κλάψαμε για να μη λυπηθούν.
Τότε που τρέχαμε να προσπεράσουμε
τη θλιβερή ακινησία του χρόνου.
Όταν γυρνάγαμε γύρω γύρω όλοι
για να ζήσουμε μέσα στη ζάλη της στιγμής
την αιωνιότητα της κίνησης.
Όταν μαθαίναμε τον ορίζοντα
με τα μάτια στη Μικρή και τη Μεγάλη Αρκτο.
Πόσο μικρός ο κόσμος για να μας χωρέσει.
Και τώρα με τη ζωή ξεχασμένη σε κάποιο χαρτοφύλακα
αγκυροβολούμε τα όνειρα σε μικρά σίγουρα λιμάνια
για να μην ξαναματώσουμε στους ίδιους δρόμους.
Μελαγχολώντας κάπου-κάπου
απ' τα παλιά τραύματα
και την αόρατη αιχμαλωσία.
Ποιός αλήθεια θα δεχόταν
να κάνει ασφάλεια ζωής στα όνειρα;

7. Κάποια ξεχασμένα παιδιά
παίζουν τα μήλα μ' ένα τόπι σύννεφα.
Προσπαθούν να πετύχουν τη ζωή.
Από την άκρη του δρόμου
όλοι κοιτάνε με την ανάσα σταματημένη.
Περιμένουν ν' αλλάξει το παιχνίδι.
Ν' ακούσουν τα παλιά γνώριμα λόγια
που θα λύσουν τα μάγια.
Να δούν τα παιδιά να τρέχουν στον απέναντι τοίχο
και να φωνάζουν

ΦΤΟΥ ΞΕΛΕΥΤΕΡΙΑ!!

Η στήλη από τότε που πρωτοεμφανίστηκε επεδίωξε την προβολή μιας διαφορετικής φωνής από την κυρίαρχη στο χώρο των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Και αυτό γίνεται με την καταγραφή των τάσεων σ' αυτούς τους χώρους χωρίς να υπάρχει καμιά διάθεση νουθεσίας, επιβολής άποψης ή και κογιμάτος. Σ' αυτό το τεύχος θα παρουσιάσουμε δύο από τους αρκετούς εναλλακτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς που λειτουργούν στην Ελλάδα. Δε χρειάζεται να υπεισερχόμαστε σε θεωρητικά ζητήματα και σε "ταμπλοποίηση", γιατί ο καθένας δείχνει αυτό που είναι "στον αέρα", με τη λειτουργία του. Ηθελήμενη επιλογή είναι να παρουσιαστούν δύο ραδιόφωνα της επαρχίας, το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ από τη Θεσσαλονίκη και η ΙΚΑΡΙΑΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ από το ακριτικό νησί του Αιγαίου.

Παραχωρούμε τις στήλες μας και αυτοπαρουσιάζονται. Στο επόμενο έπεται συνέχεια...

"ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ"

"(...) 1988: Ενα τρισχαριτωμένο βρέφος ανοίγει τα μάτια του και αντικρύζει τον αδυσώπητο κόσμο των FM. Οι "νονοί" του βρέφους (κόμματα και επιχειρηματίες) δίνουν την υπόσχεση στους γονείς του (κυβέρνηση) να το αναθρέψουν σύμφωνα με τις πατροπαράδοτες αρχές της ελεύθερης οικονομίας και της διασφάλισης συμφερόντων.

Λίγο πριν μπει στην εφηβεία, εν έτει 1991, ας προσπαθήσουμε να σκιαγραφήσουμε το χαρακτήρα του: Φερέφωνο των απόψεων των ισχυρών κομμάτων και των συγκροτημάτων του Τύπου, όργανο κερδοσκοπίας έξυπνων μεγαλοεπιχειρηματιών, έρμαιο των δήθεν αγνών ερασιτεχνών και των αεριτζήδων της ελεύθερης αγοράς(...)

(...) Το Ε.Ρ.Σ. συνεδριάζει και, όπως όλα δείχνουν, θα συνεδριάζει προκειμένου να βρει όλα εκείνα τα φίλτρα που με έμμεσο τρόπο θα κατακρατούν όλους τους ενοχλητικούς (βλ. αυτοδιαχειριζόμενα μη κερδοσκοπικά ραδιόφωνα, "ερασιτέχνες εραστές") και θα αφήσουν να περνούν οι οικονομικά και κομματικά ισχυροί(...)

(...) Με το πέρασμα του ραδιοφώνου στην εφηβική ηλικία και, από εκεί, στην ενηλικίωση, κρίνουμε ότι πρέπει και να τερματίσει η παιδική περίοδος της μονοκρατορίας των ισχυρών και να πάρουν στα χέρια τους το ραδιόφωνο όλοι αυτοί που μέχρι χθες άκουγαν, όλοι αυτοί που σίγουρα έχουν κάτι να πουν και που, μέσα από τη δική μας συχνότητα, να' στε σίγουροι ότι έχουν πει(...)"

Θάταν παράλογο να πούμε ότι το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ κατοικοεδρεύει μόνο στους 107.7 Mhz της μπάντας. Πριν

δύο χρόνια το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ παρουσίασε έναν κύκλο εκδηλώσεων στις αρχές του καλοκαιριού. Φέτος διοργανώθηκε ένα τριήμερο εκδηλώσεων από το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ και το ΡΑΔΙΟ ΚΙΒΩΤΟΣ, στη Θεσσαλονίκη. Στόχος η επικοινωνία με τον κόσμο, πέρα από τη συνηθισμένη μέσω των megacycles. Αρκετές χιλιάδες παρακολούθησαν τις εκδηλώσεις, πράγ-

μαίνει ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ. Αντιγράψουμε εκτενή αποσπάσματα από ένα 4σέλιδο που κυκλοφορούσε τότε.

"(Το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ) δεν έχει διευθυντές, προϊσταμένους και υφισταμένους αλλά αυτοδιοργανώνεται από μια γενική συνέλευση.

Δεν έχει ειδικούς επί της μουσικής, πληροφορίας ή πλάκας αλλά ανθρώπους που προσπαθούν να κάνουν καλά

θερίας για την πληροφορία.

Από τότε (πριν 2 χρόνια) που περιγράψαμε το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ σαν μια μεγάλη παρέα, σήμερα ζούμε το κοινωνικό ραδιόφωνο της αντίστασης.

Και όχι μόνο της αντίστασης στην κατασκευή ψεύτικων συνειδήσεων, στην κατασκευή αποδιοπομπαίων θυμάτων αλλά και στον άνετο-λάϊτ λόγο στα TOP, στα ψυχανεμίσματα του κάθε παπάρα ψευτοδιανοούμενου, στην "υψηλή" αισθητική(;) παρέμβαση. Παίζουμε τη μουσική που γουστάρουμε(...) Μάθαμε ότι αν υπάρχει "τέχνη" στο ραδιόφωνο, αυτό είναι να είσαι αυτός που είσαι.

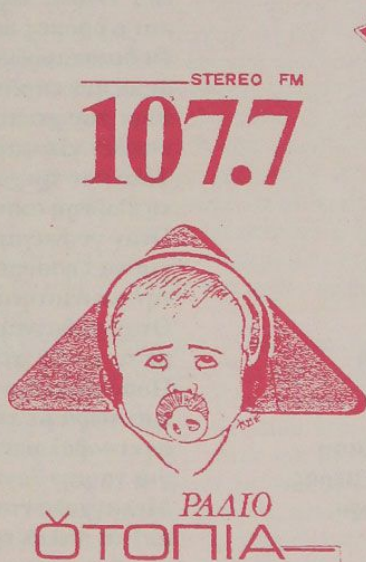
(...) Τα κοινωνικά ραδιόφωνα δε μπορούν απλά να είναι οι νησίδες της διαφορετικότητας.

- Χρειάζονται να συναντηθούν μ' όλες εκείνες τις πρωτοβουλίες, τις ομάδες, τους ανθρώπους που διαμορφώνουν τη δική τους πολιτική, ψυχαγωγία, κουλτούρα, δραστηριότητα αυτόνομα έξω από τον κυρίαρχο μικρομεσαίωνα.

Και αυτό, γιατί βέβαια μπορούν να αναπαράγουν το δικό τους λόγο μέσω ραδιοφώνου αλλά και να χρησιμοποιούν τα ραδιόφωνα σαν πραγματικά Μ.Μ.Ε. (με αξία χρήσης)(...)

Στην ουσία μιλάμε για μια αμφίδρομη σχέση ανατροφής κοινωνίας (που παράγει στην κίνησή της την πληροφορία) και του ραδιοφώνου (που τη μεταδίδει και τη διευρύνει δίνοντας μεγαλύτερες δυνατότητες στις αυτόνομες κινήσεις πολιτών(...)"

Από τη Γενική Συνέλευση του ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ

μα που βοήθησε και στον σκοπό της αυτοχρηματοδότησης -ζωτικός όρος- των σταθμών. Δύο μέρες με blues και ανεξάρτητη rock σκηνή, με δέκα περίπου συγκροτήματα.

Και μια μέρα με ελληνική μουσική, με τον Λουδοβίκο των Ανωγείων και με τον Αργύρη Μπακιρτζή, καθώς και άλλα σχήματα. Όλα αυτά χαρακτηρίστηκαν από την προσέλευση του κόσμου -περίπου 10.000 τις τρεις μέρες- ως αρκετά επιτυχή. Για να θυμηθούμε, όμως, τι άλλο ση-

αυτό που τους αρέσει ή αυτά που πιστεύουν ότι πρέπει να κάνουν(...)

Δεν έχει διαφημίσεις (ούτε και χρήματα) αλλά έχει ταμεία για συνδρομές μελών(...)

Το ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ μέσα σ' αυτόν τον άγριο κοινωνικό χειμώνα απέδειξε ότι μπορεί να υπάρχει σαν όρος κινήματος.

Από το Μαντουδί μέχρι τον Καλογιάννη, από τους μαθητές του Δεκέμβρη και από 'κει στις άγριες νύχτες της 10-11 Γενάρη στην Αθήνα διαμόρφωσε ένα χώρο ελευ-

ΙΚΑΡΙΑΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ

Από τον Εύδηλο της Ικαρίας εκπέμπει στους 104 Mhz "η φωνή του Αρχιπελάγους". Μικρό και ξεχασμένο από αρκετούς "επιφανείς", το νησί της Ικαρίας "εξάγει" στο Αιγαίο μια φρεσκάδα και μια ωριμότητα ενός ραδιοφώνου που δύσκολα ακούμε στα μεγάλα αστικά κέντρα. Και πολλοί θα ζήλευαν ακόμα και την ακροατικότητα του.

...προεφηβική περίοδος Το ραδιόφωνο στην Ικαρία

- Ερασιτεχνική λειτουργία από τον Δημήτρη Καρύδα, δάσκαλο αλλά και πτυχιούχο ηλεκτρονικό, μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης ραδιοερασιτεχνών ALFA TANGO, με δικό του χαρακτηριστικό A-TANGO 132.

- Περιστασιακές εκπομπές του ρ/σ ΡΑΔΙΟΡΥΘΜΟΙ του Βασίλη Καρναβά, δάσκαλου και παλιού μαθητή του Δ.Καρύδα. Οι εκπομπές του γίνονταν έχοντας την κεραία σ' ένα κυπαρίσσι.

- 1988. FM πάρτυ σε μπαρ του νησιού.

Μεταδίδεται ON AIR σε μικρή απόσταση από πομπό μέσα απ' το μπαρ.

Πάνω από 500 νέοι συμμετείχαν ως την ανατολή του ήλιου σε μια από τις μεγαλύτερες συγκεντρώσεις νέων στο νησί.

Η διοργάνωση έγινε από τον Β.Καρναβά (ΡΑΔΙΟΡΥΘΜΟΙ) και τον Νάσο Μπράτσο (ΗΧΟΤΡΟΠΙΟ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ, νεανική εκπομπή του ΡΑΔΙΟ 5, που είχε ετοιμάσει ειδικό πρόγραμμα για τη βραδιά).

...εφηβική περίοδος

- Ανοιξη 1989. Δημιουργείται ο ρ/σ ΙΚΑΡΙΑ 101.2 FM από μια ομάδα ραδιοερασιτεχνών και πολιτών (Δ.Καρύδας, Σπύρος Γάκης, Αργύρης Πολίτης, Β. Καρναβάς, Ν.Μπράτσος κ.α.). Μετά από πρόταση των κοινοτήτων γίνεται διακοινοτικός.

Διοργανώνεται το "Ραδιοφωνικό καλοκαίρι '89", που περιλαμβάνει ραδιοσυνέδριο με τη συμμετοχή των ρ/σ: 9.41, ΞΕΝΙΟΣ, ΡΑΔΙΟ ΚΥΚΛΟΣ. Ακόμα, διοργανώνει πάρτυ και αργότερα λαϊκό γλέντι σε κέντρο, ενώ συνδιοργανώνει και το πανηγύρι

του Ευδήλου.

Επίσης, παίζει σημαντικό ρόλο στο συντονισμό της κατάσβεσης μιας πυρκαγιάς.

Λόγω λανθασμένης εκτίμησης των κοινοτήτων, όσον αφορά τις οικονομικές τους δυνατότητες (δε δόθηκε ούτε μια δραχμή) που είναι αποτέλεσμα και των ελάχιστων οικονομικών επιχορηγήσεων τους από το κράτος, η ομάδα που στηρίζει το ρ/σ αδυνατεί να σηκώσει όλο το οργανωτικό και οικονομικό βάρος και ο ρ/σ κλείνει το Μάρτη του 1990.

ιδρυτών του ρ/σ, αλλά και φίλων της προσπάθειας.

Λειτουργεί και ιδιόκτητο studio στην Αθήνα.

Συντελεστές της ΙΚΑΡΙΑΚΗΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑΣ

Δημήτρης Καρύδας, εκπαιδευτικός (η ψυχή του σταθμού, ιδίως το χειμώνα).

Αργύρης Πολίτης, υπάλληλος ΝΕΛΕ, υπεύθυνος πολιτισμού.

Σπύρος Γάκης, κοινωνιολόγος,

θερών πολιτικών ή κοινωνικών ομάδων, που μπορούν να εκφράζουν τις όποιες απόψεις, τάσεις και προβληματισμούς τους.

Στοχεύει, έτσι, στην ενεργοποίηση του κάθε πολίτη και στη δημιουργία ενός ραδιοφώνου, που θα απορρέει από την τοπική κοινωνία και θ' απευθύνεται σ' αυτήν, σα μια ανάγκη που δε θα υπακούει σε απαιτήσεις εμπορευματοποίησης της επικοινωνίας.

Στα πλαίσια αυτής της προοδευτικής δυναμικής του, ο Σταθμός υπερασπίζει τα συμφέροντα των λαϊκών μαζών, προβάλλει τις δραστηριότητες των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συμβάλλει στην ανάπτυξη του μορφωτικού επιπέδου των πολιτών, συσπειρώνει γύρω του τα ευαισθητοποιημένα άτομα της τοπικής κοινωνίας και τη νεολαία, με σκοπό την παραγωγή αυτοδιαχειριζόμενων προγραμμάτων, προωθεί τις ιδέες της εθνικής αξιοπρέπειας και ανεξαρτησίας και προσπαθεί να φέρει τον Ικαριακό λαό στο προσκήνιο της κοινωνικής ζωής, βγάζοντάς τον απ' τη μακρόχρονη απομόνωσή του(...).

Εντύπωση μας προκάλεσε το γεγονός ότι ήταν πολλοί νέοι (τουλάχιστο ας καρατήσουμε ως μέτρο σύγκρισης τα χρόνια, γιατί όλοι ήταν νέοι) που βρίσκονταν μπροστά στα μικρόφωνα και πίσω από τα πλατά.

Το νεαρό της ηλικίας έχει κατώτατο όριο, φερ' ειπείν τα εννιά χρόνια!

Επίσης εντυπωσιαστήκαμε και από το φανατικό του ακροατήριο, όπου οι κάτοικοι του νησιού δεν ξεκόλλαγαν τη βελόνα ακόμα κι αν έπαιζαν οι "ΤΡΥΠΕΣ" ή οι "ΚΟΝΙΤΟΠΟΥΛΟΙ"!!

Να αναφέρουμε ότι η γνωστή - από τα αθηναϊκά ραδιόφωνα - εκπομπή ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΚΟΙΝΗΣ ΗΣΥΧΙΑΣ μεταδίδεται από τις 5 Οκτώβρη, κάθε Σάββατο 4-5 το απόγευμα από την ΙΚΑΡΙΑ-ΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ.

Την εκπομπή, ως γνωστόν, επιμελείται και παρουσιάζει ο Νάσος Μπράτσος.

Ακόμα, να της ευχηθούμε να 'ναι αποκαλυπτική και "σιδεροκέφαλη" στην μπάντα των FM, μιας και τον Οκτώβρη κλείνει τρία χρόνια "στον αέρα".

Η συχνότητα έχει υποστεί πολλά από πολλούς. Από τους 104 στους 106. Μετά πάλι στους 104 και τώρα -επί του τυπογραφείου- μας πληροφορήσαν ότι είναι γύρω στους 100.

...νεανική περίοδος

- Καλοκαίρι 1990. Στις 22 Απριλίου, σε παραλιακό ουζερί, γεννιέται η ΙΚΑΡΙΑΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ. Οι κοινότητες ζητάνε αναμονή, ώστε μετά τις δημοτικές εκλογές του Οκτώβρη 1990 να επανεξετάσουν τη στάση τους.

Τα Χριστούγεννα του 1990 ξεκαθαρίζεται η μελλοντική πορεία του ρ/σ, καθώς μόνο ηθικά μπορούν να τον στηρίξουν οι κοινότητες.

- Ιούνης 1991. Ξεκινά το πρόγραμμα του ο ρ/σ.

Η εγκατάστασή του στο οίκημα που στεγάζεται (Σ.Σ. πολύ ωραίο), καθώς και όλες οι οικονομικές εργασίες έγιναν στο χρόνο ρεκόρ του ένα μήνα, με προσωπική εργασία και έξοδα των

πολιτικός επιστήμων, υπεύθυνος προγράμματος, εκπρόσωπος του ρ/σ στην Αθήνα.

Τίτος Καρίμαλης, διευθυντής του ρ/σ.

Νάσος Μπράτσος, δημοσιογράφος, υπεύθυνος ενημέρωσης, εκπρόσωπος του ρ/σ στην Αθήνα.

Θεοδώρα Τσαχά.

Βασίλης Καρναβάς, εκπαιδευτικός, μουσικός υπεύθυνος.

Ισίδωρος Γιάκας.

Θα 'ταν αρκετά ενδιαφέρον να παραθέταμε ένα απόσπασμα από τις γενικές αρχές διαμόρφωσης του προγράμματος του ρ/σ.

"(...) Ο ρ/σ πιστεύει ότι η κοινωνία βασίζεται σ' ένα ατεριόρι στο αριθμό αυτοτελών και αυθόπαρκτων ατόμων και δέχεται τη συνύπαρξη και ελεύθερη έκφραση πολλών αυτόνομων και ελεύ-

Επιμέλεια, επιλογή κειμένων: Θανάσης ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ

Στις 24.5.1991, ύστερα από 100 χρόνια αποικιοκρατίας και 30 χρόνια ένοπλου αγώνα οι αντάρτες του ΛΑΜΕ μπήκαν στην πρωτεύουσα της Ερυθραίας, την Ασμάρα, και γράφτηκε ο επίλογος του τελευταίου, ίσως, ηρωικού αγώνα του αιώνα μας.

Καθώς κατέρρεε ο αιθιοπικός χάρτινος δράκος, καθώς οι ισλαμιστές πολιορκούσαν τα υπολείμματα της σοσιαλιστικής Αλγερίας και καθώς η μητέρα του σοσιαλισμού αναδιπλωνόταν στα εσωτερικά της και αποποιόταν τον υπερδυναμικό της ρόλο, εγκαταλείποντας σ' όλη την ήπειρο -που μέχρι χτες αποτελούσε προνομιακό πεδίο άσκησης της πολιτικής και της διπλωματίας της- τα παιδιά της, μια νέα εποχή σήμαινε για την Αφρική.

Τα "ορφανά του κομμουνισμού", σ' όλη την ήπειρο έμειναν χωρίς σημείο αναφοράς και η επιβίωσή τους μπαίνει σε κρίση, ενώ κάθε ελπίδα για

Ντεργκ, αναγγέλοντας την σύσταση μιας "λαϊκής δημοκρατικής κυβέρνησης" και την αναγνώριση των δικαιωμάτων της Ερυθραίας στον αυτοκαθορισμό. Σημάδια, μήπως, μιας σοσιαλιστικής προοπτικής; Δεν θα μπορούσαμε να το πούμε!

Η ταυτότητα του Μετώπου είναι πολύ λίγο γνωστή, καθώς η σωπή καλύπτει τις εξελίξεις στην Αιθιοπία, μετά την ευφορία των πρώτων ημερών. Η βασική συνιστώσα του, το Λαϊκό Απελευθερωτικό Μέτωπο του Τιγκράι, είχε συσταθεί το 1975 με ακραιφνείς μαρξιστικές θέσεις, όμως, στις συνεντεύξεις τους πρόσφατα, οι εκπρόσωποί του αποκρίθηκαν δημόσια το φιλοαλβανικό τους παρελθόν, ενώ η έντονη παρασκηνιακή δραστηριότητα των Αμερικανών στο Λονδίνο έδωσε την εντύπωση ότι το Μέτωπο δεν αδιαφορεί για τις αμερικανικές υποδείξεις. Μάλιστα, στις εργασίες του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας που έγι-

Επί δύο δεκαετίες ο πληθυσμός των ελεύθερων περιοχών γαλουχήθηκε στη δημοκρατία των βουνών και στο όραμα της ανεξαρτησίας, της αυτοδιοίκησης και της ταύταρκειας. Και οι αυθεντικές δομές που έστησε δεν μπορούν εύκολα να απαλωθούν.

Ο τριαντάχρονος εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας είχε αποδώσει καρπούς: από το 1988 το σύνολο σχεδόν της υπαίθρου χώρας βρισκόταν κάτω από το μερικό ή ολικό έλεγχο του ΛΑΜΕ και μαζί πολλές από τις ιστορικές πόλεις της Ερυθραίας. Τον Φεβρουάριο του 1990 οι Ερυθραίοι μπήκαν στο λιμάνι της Μασσάουα, και έθεσαν υπό τον έλεγχό τους το σύνολο σχεδόν των ακτών και τους δρόμους τροφοδοσίας της Ασμάρα. Η προέλαση προς την πρωτεύουσα, που έπεσε στις 22 Μαΐου του '91 είχε αρχίσει.

Το τέλος του πολέμου βρήκε την Ερυθραία

το τέλος των ηρωικών χρόνων

την αυτονομία της πολιτικής πορείας των χωρών της Αφρικής φαίνεται να έχει χαθεί για την επόμενη δεκαετία.

Στην Αγκόλα οι μαρξιστές δίνουν τα χέρια με την Unita, και συγκεντρώνουν τις ελπίδες τους σε μια αμερικανική βοήθεια, η Ν.Αφρική περνά στον αιώνα του μετά-απαρτχάιντ, κι ενώ ο Οργανισμός Αφρικανικής Ενότητας ψυχωραγεί, οι εντάσεις και οι συρράξεις οδηγούνται βασικά στη λύση τους με τη βοήθεια του επαναδραστηριοποιημένου ΟΗΕ, και οι ΗΠΑ ξαναγυρίζουν θριαμβευτικά στο παιχνίδι που εγκατέλειψαν το 1977, στο Κέρας της Αφρικής, για να επιβεβαιώσουν την επικυριαρχία τους και να θέσουν υπό τον έλεγχό τους ένα ακόμη σημείο-κλειδί για τον έλεγχο των δρόμων του πετρελαίου.

Είναι παράδοξο, όσο και χαρακτηριστικό των εφήμερων συμμαχιών της υποτέλειας, το ότι η εμπλοκή των ΗΠΑ στα αιθιοπικά πράγματα προκλήθηκε από τον ίδιο τον Μενγκίστου.

Εγκαταλειμένος από το '89 από την ΕΣΣΔ και πολύ νωρίτερα από την Κούβα, ο Μενγκίστου αναζήτησε καινούργια στηρίγματα και πέτυχε μια σημαντική συμφωνία στρατιωτικής βοήθειας από το Ισραήλ, ενώ επανασύνδεσε τις σχέσεις του με τις ΗΠΑ, ζητώντας τη διαμεσολάβησή τους στο ζήτημα της Ερυθραίας. Έτσι από το 1989, η σοσιαλιστική Αιθιοπία άρχισε να υφίσταται την αμερικανική επιρροή, που ευνοείτο και από μια ισχυρή ισραηλινή παρουσία.

Το αιθιοπικό καθεστώς όμως κατέρρεε. Οι εθνικές συγκρούσεις είχαν εξαντλήσει τους φυσικούς και ανθρώπινους πόρους, η ύπαιθρος είχε εγκαταλειφθεί, η αγροτική μεταρρύθμιση είχε αποτύχει και οι οικονομικές επιπτώσεις της χώρας είχαν αποδιοργανωθεί. Ο άλλοτε πανίσχυρος αιθιοπικός στρατός, δεύτερος σε μέγεθος στην Αφρική, επίδοξος τοποτηρητής των εξελίξεων στην περιοχή, είχε απονευρωθεί από τους συνεχείς πολέμους, αλλά και από τις στάσεις, τις λιποταξίες και τις εκτελέσεις στελεχών. Η μια μετά την άλλη, οι εθνότητες της Αιθιοπίας αμφισβητούσαν την κυριαρχία του Μενγκίστου και της εθνότητάς του, των Αμχάρα, που χάρισε στην Αιθιοπία τους ηγέτες της -και την άρχουσα κλάση- επί 100 χρόνια.

Παρά το γεγονός, όμως, ότι η αρχική τους εμπλοκή προκλήθηκε από το Ντέργκ⁽¹⁾, οι Αμερικανοί δεν έδειξαν να δεσμεύονται απ' αυτό και γρήγορα εγκατέλειψαν το κατάρρεον καθεστώς, αρνούμενοι να εμποδίσουν την προέλαση των ανταρτών προς την πρωτεύουσα.

Έτσι, στις 24.5.91, τα ενωμένα αντάρτικα κινήματα της Αιθιοπίας, το EPRDF⁽²⁾, μπήκαν στην Αντίς Αμπέμπα και κατέλυσαν το καθεστώς του

να στη Νιγηρία στις αρχές του Ιουνίου, κατηγορήθηκε ότι οι εκπρόσωποί του συμμετείχαν συνοδευόμενοι από Αμερικανούς συμβούλους! Όμως, οι συμμαχίες και τα νήματα που κινούν την ιστορία στην Αφρική είναι συχνά απροσδόκητα.

Διαφορετική ήταν η περίπτωση της Ερυθραίας. Τόσο ο γραμματέας του ΛΑΜΕ(3), ο 43χρονος Ισαίας Αφεγουόρκι, όσο και οι άλλοι από τους ηγέτες του Μετώπου, είχαν θητεύσει στην Κίνα του Μάο και το πρόγραμμα του Μετώπου από το 1978 με μια πολύ προσεχτική ορολογία υιοθετούσε τις αρχές της λαϊκής δημοκρατίας και το σοσιαλιστικό όραμα για την οικοδόμηση της μελλοντικής ερυθραϊκής κοινωνίας.

Το 1987 το Μέτωπο εισήγαγε δυο σημαντικές τροποποιήσεις στο πρόγραμμά του υποθετώντας την αρχή του πολυκομματισμού (αν και ποτέ ως τότε δεν είχε μιλήσει για το αντίθετο) και αυτήν της μικτής οικονομίας. Οι τροποποιήσεις αυτές ερμηνεύθηκαν από τους παρατηρητές της μαρξιστικής καθαρότητας ως εγκατάλειψη του Μαρξισμού (στον οποίο επίσης ποτέ δεν έκανε ρητή αναφορά το Μέτωπο).

Τα πράγματα, όμως, δεν ήταν έτσι.

Στα βουνά της ελεύθερης Ερυθραίας, το ΛΑΜΕ συνέχισε να οικοδομεί ένα από τα πιο αξιολογικά εθνικά πειράματα του δεύτερου μισού του αιώνα μας. Στις απελευθερωμένες περιοχές μπήκαν οι βάσεις για τη συγκρότηση της κοινωνίας πάνω στις αρχές της αυτοδιαχείρισης και της συμμετοχής. Ο πληθυσμός οργανώθηκε για να αποφασίζει μέσα από λαϊκές συνελεύσεις. Τεράστια προσπάθεια έγινε για τη χειραφέτηση των γυναικών, που αποτέλεσαν το 30% του Λαϊκού Στρατού. Ένα πρόγραμμα αγροτικής μεταρρύθμισης άρχισε να εφαρμόζεται με παράλληλη αξιοποίηση των παραδοσιακών τρόπων παραγωγής και των μορφών κρατικής και συλλογικής ιδιοκτησίας. Μέσα στις χαράδρες, κάτω από τα δέντρα, ή σκαμμένα μέσα στα βουνά λάτρυγαν μυστικά εργοστάσια, εργαστήρια, τυπογραφεία, γιγαντιαία γκαράζ και μηχανουργεία, και χιλιάδες χιλιόμετρα δρόμοι ανοίχτηκαν από τους αντάρτες. Υπαίθρια σχολεία διαφόρων βαθμίδων στήθηκαν, όπου τα παιδιά και οι γυναίκες των διαφορετικών εθνότητων διδασκόνταν στη διάλεκτό τους τα βασικά μαθήματα με βιβλία που εκτύπωνε το ίδιο το Μέτωπο. Σε κάθε περιοχή στήθηκαν ιατρικά κέντρα και ιατρεία, ενώ σε μια χαράδρα οργανώθηκε σε μήκος 6-7 χλμ ένα από τα μακρύτερα νοσοκομεία του κόσμου με οφθαλμιατρικό, γυναικολογικό, οδοντιατρικό, μικροβιολογικό κλπ τμήματα καθώς και κυρίως χειρουργικό, όπου αποτομώνταν και οι πιο δύσκολες εγχειρήσεις.

μόνη και απομονωμένη, όπως απομονωμένη έμεινε σε όλη τη διάρκεια των δύσκολων χρόνων. Λίγες μέρες μετά την απελευθέρωση οι πόρτες της χώρας έκλεισαν. Σε μια πεισματική διεκδίκηση του σεβασμού της ανεξαρτησίας τους, οι Ερυθραίοι απαγόρευσαν την είσοδο ακόμη και σ' αυτόν τον Γάλλο υπουργό επί των Ανθρωπιστικών υποθέσεων, τον Μπερνάρ Κουσνέρ, που δοκίμασε να προσγειωθεί στην Ασμάρα χωρίς να λάβει την άδεια του Μετώπου τον περασμένο Ιούνιο. Μια προσωρινή μεταβατική κυβέρνηση σχηματίστηκε υπό την ηγεσία του Μετώπου, που δεσμεύτηκε να οδηγήσει τη χώρα μέσα σε δύο χρόνια σε δημοψήφισμα υπό διεθνή εποπτεία για να αποφασίσουν οι κάτοικοι για την τύχη της.

Τα χρόνια των βουνών έχουν περάσει και η Ερυθραία καλείται τώρα να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες της ειρήνης. Στο κάτωφλι της ελεύθερης ζωής της η χώρα έχει το 1/3 του πληθυσμού της πρόσφυγες. Οι οικονομικές της δομές είναι αποδιοργανωμένες από τον πολύχρονο πόλεμο, η ύπαιθρος έχει καταστραφεί και οι πόλεις έχουν ισοπεδωθεί από τους βομβαρδισμούς. Η οικονομία της πρωτεύουσας και των άλλων αστικών κέντρων που έλεγχαν οι Αιθίοπες έχει χάσει τον τροφοδότη ιστό που ήταν η αιθιοπική οικονομία. Τα εργοστάσια που λειτουργούσαν στη χώρα πριν την προσάρτηση είχαν λυθεί και μεταφερθεί σε αιθιοπικό έδαφος από τον καιρό του Χαϊλέ Σελασιέ.

Θα καταφέρει άραγε η Ερυθραία να ξεπεράσει τις δυσκολίες των πρώτων χρόνων της ανασυγκρότησης και να αξιοποιήσει τη βοήθεια που αναγκάια θα δεχθεί, χωρίς να διαπραγματευθεί γι' αυτήν την ανεξαρτησία που με τόσο αίμα διεκδικήσε; Ή θα βουλιάξει κάτω από το βάρος των προβλημάτων θέτοντας σε κίνδυνο και την έκβαση του αναμενόμενου δημοψηφίσματος, που καλείται να δικαιώσει έναν αγώνα 30 χρόνων με εκατοντάδες χιλιάδες θύματα;

Στον αιώνα του μονοπολισμού, στην εποχή της αμερικανικής επικυριαρχίας, στην Αφρική των χθεσινών άγριων αντιθέσεων και των σημερινών συμβιβασμών, στην Αφρική -τη μήτρα της φτώχειας, της πείνας και της ανθρώπινης αγωνίας- υπάρχει άραγε ακόμη θέση για τους ήρωες;

Γιάννα ΚΟΥΥΤΟΒΙΚ

(1) DERG-Προσωρινή στρατιωτική επιτροπή (τα αρχικά αναφέρονται σε αιθιοπικές λέξεις).

(2) EPRDF-Αιθιοπικό Λαϊκό Επανάστατικό Δημοκρατικό Μέτωπο (Ethiopian People's Revolutionary Democratic Front).

(3) EPLF-Eritrean People's Liberation Front-Λαϊκό Απελευθερωτικό Μέτωπο της Ερυθραίας.

Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Συναδέλφωση φαντάρων στο μέτωπο

Ρώσοι στρατιώτες μαζί με
Αυστριακούς (Ιούνιος 1917)

Ρώσοι στρατιώτες
προσφέρουν συνσώτριο
σ' ένα Γερμανό

Γερμανοί στρατιώτες παραδίδουν
στον Ρώσους το ταχυδρομείο για τους
αιχμάλωτους συμπατριώτες τους,
σ' ένα προχωρημένο φυλάκιο

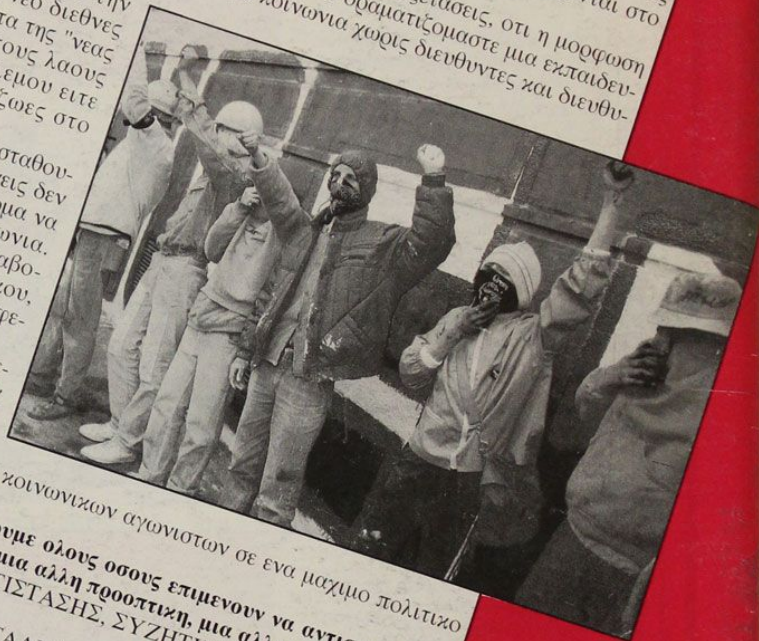

**οι στρατιώτες κουράστηκαν να σκοτώνονται για τις «πατρίδες»,
τώρα θα πολεμήσουν για την παγκόσμια επανάσταση**

ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ Παρασκευή-Σάββατο-Κυριακή 1-2-3 Νοέμβρη στο Πολυτεχνείο

*"Η κοινωνία μπορεί να αλλάξει τις ζωές μας
με την ίδια δύναμη που οι ζωές μας
μπορούν να αλλάξουν την κοινωνία"*

- Εμείς που δεν θέλουμε να γίνουμε αντικείμενο προς πώληση στην "ελεύθερη" αγορά. Εμείς που νιώθουμε το Λαγείο να είναι διπλά μας και οργίζομαστε όταν τούσες ζωές σπρωχνονται στο περιθώριο. Εμείς που πιστευόμαστε ότι η γνώση είναι ελευθερία και όχι εξέταση, ότι η μορφωση είναι κοινωνικό δικαίωμα και όχι εμπορεύμα. Εμείς που οραματιζόμαστε μια εκπαιδευτική προσανατολισμένη στις λαϊκές ανάγκες, σε μια κοινωνία χωρίς διευθυντές και διευθυνόμενους...
- Εμείς που καταλαβαίνουμε την ανάγκη να φτιαχτεί ένα νέο διεθνές κίνημα εναντίον στην μποτα της "νεας τάξης" που ισοπεδώνει τους λαούς είτε στα σφαγεία του πολέμου είτε στριμωχνοντας χιλιάδες ζωές στο περιθώριο...

- Εμείς που θέλουμε να αντισταθούμε. Εμείς που ξέρουμε ότι κανείς δεν μπορεί να μας κοπεί το δικαίωμα να οραματιζόμαστε μια νέα κοινωνία. Εμείς που τα όνειρά μας δεν θα βουνται στις σταχτές των Τσαουσέσκου, ούτε χωράνε στην κοινωνία των αφεντικών...
- Εμείς που θέλουμε να αντιπαραθεσώμε την "πολιτική των κατώ" στην "εξουσία των πάνω", μέσα από το δρόμο της συλλογικότητας και της αυτοοργάνωσης, με την συνένωση των κοινωνικών αγωνιστών σε ένα μαχητικό πολιτικό...

...παιρνουμε την πρωτοβουλία να καλέσουμε όλους όσους επιμένουν να αντιστεκονται, όλους όσους επιμένουν να οραματίζονται μια άλλη προοπτική, μια άλλη κοινωνία, ΣΕ ΜΙΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ, ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΕΚΦΡΑΣΗΣ.

ΚΑΛΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΕΡΓΙΩΝ ΟΣΟΥΣ ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΜΙΑ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΟΣΟΥΣ ΑΣΦΥΚΤΙΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΑΘΛΙΩΣΗΣ

ΝΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΟΥΜΕ ΣΕ ΕΝΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΡΙΗΜΕΡΟ (1 - 2 - 3 Νοέμβρη στο Πολυτεχνείο)

Ας κάνουμε την αρχή. Ας βάλουμε τα θεμέλια για ένα νέο πολυμορφό ιδεολογικό, κοινωνικό, πολιτικό ρεύμα, φτιαγμένο από εμάς για μας. Σε τελική ανάλυση, ο Μπρεχτ είχε δίκιο: "...Ποιος φταιει αν η καταπίεση συντριβεί; Εμείς. Ποιος θα φταιει αν η καταπίεση συντριβεί; Εμείς".

Εκθεση εναλλακτικής πληροφόρησης, στο αίθριο της Αρχιτεκτονικής, σ' όλη τη διάρκεια του τριήμερου. Σάββατο 2.11 στις 11 π.μ. συζήτηση αλληλογνωριμίας εναλλακτικών εντύπων στον ίδιο χώρο

**ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΝΑΤΡΕΠΤΙΚΟ ΡΕΥΜΑ**